

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม

สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม

สภาผู้แทนราษฎร สำนักกรรมการ ๑

คำนำ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรมขึ้นจำนวน ๑๕ คน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๒๙) มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมราคาผลิตผลทางการเกษตรให้สามารถคุ้มต้นทุนการผลิตของเกษตรกรทุกประเภท และสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้า ตลอดจนมีความมั่นคงอย่างยั่งยืนในอาชีพ

ตลอดระยะเวลาที่คณะกรรมการชุดดังกล่าวได้ดำเนินงานนับตั้งแต่การคณะกรรมการในการประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ จนนายกรัฐมนตรีนครินทร์ พระราชกฤษฎีกายกย่องสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการได้ปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่เพื่อส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก จึงสมควรที่จะมีการสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการเพื่อเป็นประโยชน์กับคณะกรรมการชุดต่อไป

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม

สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔

(พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖)

สารบัญ

คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
บทสรุปผู้บริหาร	จ
รายนามคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม.. ..	ช
ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ.	ซ
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ และที่ปรึกษาประธานคณะกรรมการ.....	ฌ
บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ	ท
วิธีการดำเนินงาน	ณ
ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ.....	ด
๑. เรื่องที่คณะกรรมการประชุมเพื่อพิจารณา	๒
๑.๑ การดำเนินงานของคณะกรรมการ.....	๘
๑.๒ ศึกษายุทธศาสตร์พืชพลังงานทดแทน	๑๐
๑.๓ การพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหาหาคายางพารา	๑๒
๑.๔ การพิจารณาราคาหอมแดง.....	๒๒
๑.๕ การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหาคาสับปรดตักต่ำ	๒๖
๑.๖ การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหาคามันสำปะหลังตักต่ำ.....	๓๑
๑.๗ แนวทางการแก้ไขปัญหาไข่ไก่ล้นตลาด.....	๔๒
๑.๘ นโยบายการปรับตัวภาคการเกษตรเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC).....	๔๓
๑.๙ แนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ส่งผลกระทบต่อราคาผลิตผลเกษตรกรรม	๔๔
๑.๑๐ แนวทางและมาตรการการแก้ไขปัญหาหาคาส้มตักต่ำ.....	๔๕
๑.๑๑ ราคาผลิตปาล์มสดตักต่ำ.....	๔๖
๑.๑๒ การแก้ไขปัญหาผลไม้.....	๕๒
๑.๑๓ แนวทางการส่งเสริมการลงทุนด้านเกษตรกรรม	
ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)	๕๗
๑.๑๔ การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ	๕๘
๑.๑๕ แนวทางในการแก้ไขปัญหาหาคามะพร้าวตักต่ำ	๕๙
๑.๑๖ การร้องเรียนของชาวประมงโพรงพวงจังหวัดจันทบุรี	๖๑
๑.๑๗ การช่วยเหลือเกษตรกรด้านราคาสินค้าเกษตรโดยการประมูลในตลาดกลาง	๖๒
๑.๑๘ ขีดความสามารถในการแข่งขันการค้าสินค้าเกษตรของไทยไปต่างประเทศ.....	๖๓
๑.๑๙ การบริหารการจัดการลำไย	๖๖

๑.๒๐ แนวทางการแก้ไขปัญหาโครงการรับจำนำข้าว	๖๗
๑.๒๑ แนวทางช่วยเหลือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวและมันสำปะหลัง ที่ไม่ได้รับใบประทวน.....	๗๔
๑.๒๒ การศึกษาต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร	๗๕
๑.๒๓ ติดตามการจัดสรรงบประมาณเพื่อการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช	๗๘
๑.๒๔ แนวทางการแก้ไขปัญหาหาค่าอ้อย	๘๐
๑.๒๕ แนวทางการแก้ไขปัญหาหาค่าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตกต่ำ	๘๓
๑.๒๖ การประกาศเขตความเหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจ (Zoning).....	๘๔
๒. การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ.....	๘๖
๒.๑ คณะอนุกรรมการส่งเสริมกิจการผลิตผลเกษตรกรรม	๘๖
๒.๒ คณะอนุกรรมการศึกษาเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม (ราคาและปริมาณ).....	๑๐๔
๒.๓ คณะอนุกรรมการติดตามการแก้ไขปัญหาหาค่าผลิตผลเกษตรกรรม	๑๑๓
๒.๔ คณะอนุกรรมการส่งเสริมราคาพืชพลังงาน	๑๑๙
๓. การจัดสัมมนาของคณะกรรมการ	๑๓๒
๔. การศึกษาดูงานภายในประเทศ.....	๑๓๖
๕. การศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศ.....	๑๓๘
รายนามเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการ.....	๑๖๓
ภาคผนวก.....	๑๖๔
ก. สรุปผลการจัดสัมมนาเรื่อง โครงการพัฒนาระบบตลาดผลผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดจันทบุรี ในวันศุกร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี.....	๑๖๕
ข. สรุปผลการเดินทางไปประชุมเรื่อง การเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการรับจำนำมัน สำปะหลัง ฤดูการผลิตปี ๕๕/๕๖ ในวันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมชั้น ๖ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ จังหวัดนนทบุรี.....	๑๖๙
ค. สรุปผลการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเรื่อง การจัดทำโครงการผลิตพืชผักปลอด สารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐ ณ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดเชียงราย.....	๑๘๐
ง. สรุปผลการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเรื่อง การส่งเสริมราคาหอมหัวใหญ่ และกระเทียม ระหว่างวันศุกร์ ที่ ๑ ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ จังหวัดเชียงราย และเชียงใหม่.....	๑๘๔
จ. สรุปผลการเดินทางไปศึกษาดูงานเรื่อง การพัฒนาและผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองแบบครบวงจร ในวันศุกร์ที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก....	๑๘๘

- ฉ. สรุปผลการเดินทางไปศึกษาดูงานเรื่อง การส่งเสริมราคาผลไม้ภาคตะวันออก ระหว่างวันเสาร์
ที่ ๑ ถึงวันอาทิตย์ที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ จังหวัดจันทบุรี.....๑๙๘
- ช. สรุปผลการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเรื่อง การติดตามและรับทราบสถานการณ์
แรงงานในภาคการประมงและสถานการณ์ราคาสินค้าประมง ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๔ กันยายน ๒๕๕๖
ณ จังหวัดระนอง.....๒๐๑

บทสรุปผู้บริหาร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรมขึ้นจำนวน ๑๕ คน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๒๙) มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมราคาผลิตผลทางการเกษตรให้สามารถคุ้มต้นทุนการผลิตของเกษตรกรทุกประเภท และสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้า ตลอดจนมีความมั่นคงอย่างยั่งยืนในอาชีพ นับตั้งแต่การเริ่มดำเนินงานของคณะกรรมการในการประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ จนนายกรัฐมนตรีนครินทร์มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการการได้อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ดำเนินกิจการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ทั้งการประชุมเพื่อพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับพี่น้องประชาชน การเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานในหลายจังหวัด การศึกษาดูงานในต่างประเทศ และการจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้ โดยสามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

๑. คณะกรรมการการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียน และประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๗๓ ครั้ง

๒. คณะกรรมการการได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษาและติดตามการแก้ไขปัญหาหาราคาผลิตผลเกษตรกรรม จำนวน ๔ คณะ ได้แก่

๒.๑ คณะอนุกรรมการส่งเสริมกิจการผลิตผลเกษตรกรรม มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับพืชอย่างครบวงจร ได้ดำเนินการประชุมตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึง วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ รวมทั้งสิ้น ๑๘ ครั้ง

๒.๒ คณะอนุกรรมการศึกษาเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม (ราคาและปริมาณ) มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่สูง คุ้มต้นทุนการผลิต สามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้าทั้งตลาดภายในและตลาดภายนอกประเทศ ตลอดจนมีความมั่นคงอย่างยั่งยืนในอาชีพ โดยได้มีการประชุมตั้งแต่วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึง วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ รวมทั้งสิ้น ๙ ครั้ง

๒.๓ คณะอนุกรรมการติดตามการแก้ไขปัญหาหาราคาผลิตผลเกษตรกรรม มีอำนาจหน้าที่ในการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพ

มากยิ่งขึ้น โดยได้มีการประชุมตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕ ถึง วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ รวมทั้งสิ้น ๗ ครั้ง

๒.๔ คณะอนุกรรมการส่งเสริมราคาพืชพลังงาน มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาศึกษา โครงสร้างการผลิตที่เหมาะสมของพืชพลังงานแต่ละประเภท การบริหารจัดการผลผลิตและกิจการ เกี่ยวเนื่อง รวมทั้งพิจารณาศึกษามาตรการในการส่งเสริมการปลูกพืชพลังงาน และการส่งเสริมราคาพืช พลังงาน เพื่อเป็นการนำพืชที่สามารถนำมาผลิตเป็นพลังงาน เช่น อ้อย มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ใน ส่วนที่เกินความต้องการของตลาดปศุสัตว์มาผลิตเป็นพลังงานทดแทนอันเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไข ปัญหาการราคาผลผลิตเกษตรกรรมตกต่ำ

คณะอนุกรรมการได้ดำเนินการประชุมวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึง วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๖ รวมทั้งสิ้น ๑๓ ครั้ง ซึ่งคณะอนุกรรมการได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มคงคลังและราคาผลปาล์มตกต่ำเสนอต่อคณะกรรมการ และคณะกรรมการได้เห็นชอบให้ดำเนินการจัดส่งให้กับรัฐบาลเพื่อพิจารณาต่อไป

๓. คณะกรรมการได้มีการจัดสัมมนาเพื่อให้ความรู้กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไปใน ประเด็นต่าง ๆ เช่น การเตรียมความพร้อมเกษตรกรสู่การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การลด ต้นทุนการผลิต เป็นต้น โดยได้มีการดำเนินการจัดสัมมนาเป็นจำนวน ๕๒ ครั้ง

๔. คณะกรรมการได้เดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานภายในประเทศเพื่อศึกษาข้อมูล ประเด็นต่าง ๆ รวมทั้งการติดตามการแก้ปัญหาให้กับเกษตรกร เช่น ศึกษาดูงานการบริหารจัดการ ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี เพื่อหาแนวทางยกระดับราคา มาตรฐานสินค้าเกษตร และส่งเสริมความ พลอดภัยผู้บริโภค การติดตามและรับทราบสถานการณ์แรงงานในภาคการประมงและสถานการณ์ราคา สินค้าประมง ณ จังหวัดระนอง เป็นต้น รวมเป็นจำนวน ๑๙ ครั้ง

๕. คณะกรรมการได้มีการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศ จำนวน ๔ ครั้ง ได้แก่

- การเดินทางไปศึกษาดูงานด้านการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ณ ราชอาณาจักรเบล เยียม ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ระหว่างวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึง วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕

- การเดินทางไปศึกษาดูงานด้านการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ณ สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ระหว่างวันที่ ๒๐ ถึง วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕

- การเดินทางไปศึกษาดูงานและเจรจาธุรกิจด้านส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ณ สหราช ราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ระหว่างวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึง วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

- การเดินทางไปศึกษาดูงานและเจรจาธุรกิจด้านส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ณ ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๒๗ กันยายน ถึง วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

รายนามคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม

นายวิชัย ล้าสุทธิ

ประธานคณะกรรมการ

นายจรูญ ชัยสุวรรณ์

รองประธานคณะกรรมการ

คนที่หนึ่ง

นายณินทร ศรีสรพวงศ์

รองประธานคณะกรรมการ

คนที่สอง

นางนันทนา สงฆ์ประชา

รองประธานคณะกรรมการ

คนที่สาม

นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย

รองประธานคณะกรรมการ

คนที่สี่

นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

นายวัชชัย อนามพงษ์

กรรมการที่ปรึกษา

นายภูซงค์ รุ่งโรจน์

กรรมการที่ปรึกษา

นางสมหญิง บัวบุตร

เลขานุการคณะกรรมการ

นายคมเดช ไชยวิมมงคล

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

นายก่อเกียรติ สิริยะเสถียร

โฆษกคณะกรรมการ

นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล

โฆษกคณะกรรมการ

นายบุญแก้ว สมวงศ์

กรรมการ

นายอนันต์ ผลอำนาจ

กรรมการ

นางอุดมรัตน์ อารณรัตน์

กรรมการ

หมายเหตุ :

๑. นายวิชัย ล้ำสุทธิ ได้เข้าเป็นกรรมการตามมติที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแทนนายยุคกลชนะวัฒน์ปัญญา ซึ่งลาออกจากคณะกรรมการ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการแทนนายธวัชชัย อนุภาพพงษ์ ซึ่งลาออกจากตำแหน่งประธานคณะกรรมการ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๔๑ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕

๒. นายครรชิต ทับสุวรรณ ได้ดำรงตำแหน่งที่ว่างแทนนางสาวนริศา อติเทพวรพันธุ์ ซึ่งลาออกจากคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามมติที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และที่ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๗๑ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้มีมติแต่งตั้งเป็นรองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่ง

ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการและเลขานุการประจำ
คณะกรรมการจัดการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม

๑. นายสมัย	เจริญช่าง	ที่ปรึกษา
๒. พลเรือโท เชษฐ	โกมลฐิติ	ที่ปรึกษา
๓. พันตำรวจโท แว	ผ่องผัน	ที่ปรึกษา
๔. นายอินน	เกริกกฤตยา	ผู้ชำนาญการ
๕. นายอรุณ	เลิศวิไลย์	ผู้ชำนาญการ
๖. นางพจนา	มาโนช	นักวิชาการ
๗. นายวิสุทธิ์	บุญชูวงศ์	เลขานุการ
๘. นายอังคาร	เขตคาม	เลขานุการ
๙. นายปถม	แก้วยิ่งยงค์	เลขานุการ
๑๐. นายอานูภาพ	ภรณ์พิริยะนิยม	เลขานุการ
๑๑. นายรังสรรค์	สบายเมือง	เลขานุการ
๑๒. นายสุรัตน์	เมฆะวารากุล	เลขานุการ
๑๓. นายสุขวิชชาญ	มุสิกกุล	เลขานุการ
๑๔. นายไวยวุฒิ	รัชนิพนธ์	เลขานุการ
๑๕. นางสาวพร	นะที	เลขานุการ
๑๖. นางสาวใหม่	ติโลกะวิชัย	เลขานุการ
๑๗. นายนพพร	ไก่อแก้ว	เลขานุการ
๑๘. นายกุลภพ	ศรีวงศ์ทอง	เลขานุการ
๑๙. นายเจริญ	โตวัน	เลขานุการ
๒๐. นายวราเชนทร์	โชติธรรม	เลขานุการ
๒๑. นายจิตต์	กิจติกรณ์เทวิน	เลขานุการ
๒๒. ว่าที่ร้อยตรี ธีรพงษ์	คำรอด	เลขานุการ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม

๑. นายอนุชา	มุสิกะ	ที่ปรึกษา
๒. นางอุไรวรรณ	พุกพันธ์	ที่ปรึกษา
๓. นายดิเรก	ศุภวิวรรณ	ที่ปรึกษา
๔. นายสุชาติ	สุรกิจบวร	ที่ปรึกษา
๕. นายนิพนธ์	วงศ์ตระหง่าน	ที่ปรึกษา
๖. เรือเอก ชิตชนกสิทธิ์	วัฒนศิริธร	ที่ปรึกษา
๗. นายอนันต์	วันไชยธนวงศ์	ที่ปรึกษา
๘. นายศิริพล	ยอดเมืองเจริญ	ที่ปรึกษา
๙. นางสาวณัฐปภัสร	เลิศศิริมหาคุณ	ที่ปรึกษา
๑๐. นายเจียร	กุลกวิน	ที่ปรึกษา
๑๑. นายกิตติศักดิ์	นิติณัฐเจริญกุล	ที่ปรึกษา
๑๒. นายกมล	ชนะวัฒน์ปัญญา	ที่ปรึกษา
๑๓. นางสาวกนกวรรณ	อรัมย์	ที่ปรึกษา

ที่ปรึกษาประธานคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม

๑. นายกมล	จิระพันธุ์วานิช	ที่ปรึกษา
๒. นางสาวกุลธารินทร์	บุญเกาะ	ที่ปรึกษา
๓. นายเรือง	บาดาล	ที่ปรึกษา
๔. นายสุทธิรักษ์	วันเพ็ญ	ที่ปรึกษา
๕. พล.ท.อิสระ	วิชรประทีป	ที่ปรึกษา
๖. นายพรพล	เอกอรรถพร	ที่ปรึกษา
๗. นายชาลี	เจริญสุข	ที่ปรึกษา
๘. นายสายัณห์	เกตุประยูร	ที่ปรึกษา
๙. นายณรงค์	มาสแสง	ที่ปรึกษา
๑๐. นางสาวเยาวลักษณ์	โตอนันต์	ที่ปรึกษา
๑๑. พล.ต.ต.วีระ	อนันตกุล	ที่ปรึกษา
๑๒. นายบรรจบ	รุ่งโรจน์	ที่ปรึกษา
๑๓. นายประมวล	एमเปีย	ที่ปรึกษา
๑๔. นายฐนโรจน์	โรจนกุลเสณัฐ	ที่ปรึกษา
๑๕. นายจกฤช	ไกรมัตย์	ที่ปรึกษา
๑๖. นางพจนารถ	แก้วผลึก	ที่ปรึกษา
๑๗. นายไมตรี	สอยเหลือง	ที่ปรึกษา
๑๘. นายอัฐพล	โพธิพิพิธ	ที่ปรึกษา
๑๙. นายปารเมศ	โพธารากุล	ที่ปรึกษา
๒๐. นายสนั่น	ทองปาน	ที่ปรึกษา
๒๑. นายสนธยา	ภูษิต	ที่ปรึกษา
๒๒. นายชาญชัย	อิสระเสนารักษ์	ที่ปรึกษา
๒๓. พ.ต.อ. วันชัย	เปี่ยมสมบูรณ์	ที่ปรึกษา
๒๔. พ.ต.อ. วีระยศ	ชื่นกลิ่นรูปศิริ	ที่ปรึกษา
๒๕. นางสาวอุษา	เปี่ยมคล้า	ที่ปรึกษา
๒๖. นายระวัง	เนตรโพธิ์แก้ว	ที่ปรึกษา
๒๗. นายมาร์ต	บุญมี	ที่ปรึกษา
๒๘. นายเฉลิมพล	นิยมสินธุ์	ที่ปรึกษา
๒๙. นางสาววิภาวัลย์	วรวรรณปรีชา	ที่ปรึกษา
๓๐. นายวิฑูร	กรรณ	ที่ปรึกษา
๓๑. นายสุชาติ	บรรดาศักดิ์	ที่ปรึกษา

๓๒. นายทศพล	เพ็งส้ม	ที่ปรึกษา
๓๓. นายณรงค์	จันทนดิษฐ์	ที่ปรึกษา
๓๔. นายเอกชัย	นาคบุรินทร์	ที่ปรึกษา
๓๕. นายยม	ศรีเมือง	ที่ปรึกษา
๓๖. นายอานนท์	นุ่นสุข	ที่ปรึกษา
๓๗. พ.ต.อ. อติศร	ด้วงพูล	ที่ปรึกษา
๓๘. นายเกียรติศักดิ์	ส่องแสง	ที่ปรึกษา
๓๙. นายสมักร	ผลประเสริฐ	ที่ปรึกษา
๔๐. นางกัลยา	ศิริเนาวกุล	ที่ปรึกษา
๔๑. นายสามารถ	พิริยะปัญญาพร	ที่ปรึกษา
๔๒. นางสาวปรีชญา	ข้าเจริญ	ที่ปรึกษา
๔๓. นายยศศักดิ์	ชีวิวิญญ	ที่ปรึกษา
๔๔. นางสาวณัชฌิชา	ข้าเจริญ	ที่ปรึกษา
๔๕. นางสาวผ่องศรี	ธาราภูมิ	ที่ปรึกษา
๔๖. นายเกรียงไกร	ธาราภูมิ	ที่ปรึกษา
๔๗. นายสุรศักดิ์	ศรีแสงเอก	ที่ปรึกษา
๔๘. นางสาวชล	มิตรานนท์	ที่ปรึกษา
๔๙. นายจรรยา	ยังประภากร	ที่ปรึกษา
๕๐. นางสาวสรชา	วีระชาติวัฒนา	ที่ปรึกษา
๕๑. นายชินโชติ	แสงสังข์	ที่ปรึกษา
๕๒. นายเกรียงศักดิ์	บุญประเสริฐ	ที่ปรึกษา
๕๓. พ.ต.ท. ประเมศท์	มหาศิริธโรจน์	ที่ปรึกษา
๕๔. นางสาวชุตีวรรณ	ศรีวรวัตร	ที่ปรึกษา
๕๕. นายสมยศ	ประกอบผล	ที่ปรึกษา
๕๖. นายพัทธโรจน์	กมลโรจน์ศิริ	ที่ปรึกษา
๕๗. พ.ต.ท. ชชาติชาย	เจริญลาภ	ที่ปรึกษา
๕๘. นายอิสระ บุษ	บุญอรุณเนตร	ที่ปรึกษา
๕๙. นางสาวสุมิตรา	บุญอรุณเนตร	ที่ปรึกษา
๖๐. นายอนันต์	จินดาไตรรัตน์	ที่ปรึกษา
๖๑. นายบุญส่ง	เพ็ชรวงษ์	ที่ปรึกษา
๖๒. นายสุขสันต์	คงคา	ที่ปรึกษา
๖๓. นายสุทัศน์	อติโรจน์สกุล	ที่ปรึกษา
๖๔. นายสมบัติ	ทัพประยูร	ที่ปรึกษา

๖๕. นายสมบูรณ์	มีนาค	ที่ปรึกษา
๖๖. นายอดุลย์	ดาวเรือง	ที่ปรึกษา
๖๗. นายอุทัย	ภูเจริญ	ที่ปรึกษา
๖๘. นายอรุณ	ประสิทธิ์สมบัติ	ที่ปรึกษา
๖๙. นายสมชาย	กลุ่มมูข	ที่ปรึกษา
๗๐. นายวิทยา	จันทร์สม	ที่ปรึกษา
๗๑. นายสายัณห์	เกตุประยูร	ที่ปรึกษา
๗๒. นายปกรณ์เกียรติ	วาณิชวัฒนากุล	ที่ปรึกษา
๗๓. นายจักรพงศ์	ชื่นดวง	ที่ปรึกษา
๗๔. นางสาวจารุวรรณ	สัตตะพันธ์ศิริ	ที่ปรึกษา

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

คณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรมมีอำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒(๒๙) กล่าวคือ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมราคาผลิตผลทางการเกษตรให้สามารถคุ้มต้นทุนการผลิตของเกษตรกรทุกประเภท และสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้า ตลอดจนมีความมั่นคงอย่างยั่งยืนในอาชีพ ซึ่งในการดำเนินงานตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการต้องดำเนินงานภายใต้กรอบข้อบังคับการประชุมฯ ดังนี้

๑. องค์ประชุมคณะกรรมการ ในการประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการประชุมคณะกรรมการที่จะมีการลงมติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ (ข้อ ๘๔)

๒. การประชุมและการเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ การประชุมคณะกรรมการให้นำข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษก และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น อีกทั้งประธานคณะกรรมการสามัญแต่ละคณะ จะต้องมิมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา (ข้อ ๘๕)

๓. การปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ เมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ หรือมีแต่ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธานคณะกรรมการหลายคน ให้รองประธานคณะกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ ถ้ารองประธานคณะกรรมการคนหนึ่งไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการลำดับต่อไปเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ (ข้อ ๘๖)

๔. การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน คณะกรรมการสามัญอาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนดด้วยความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมกันของประธานคณะกรรมการสามัญ (ข้อ ๘๗)

๕. การตั้งคณะอนุกรรมการ คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ แล้วรายงานคณะกรรมการภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่คณะอนุกรรมการกระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ให้ประธานคณะอนุกรรมการขออนุญาตขยายเวลาต่อที่ประชุมคณะกรรมการ โดยคณะอนุกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วยอนุกรรมการมีจำนวนไม่เกินสิบ

คน โดยให้ตั้งจากบุคคลที่เป็นกรรมการในขณะนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ (ข้อ ๘๘)

๖. การเรียกเอกสารหรือบุคคล การเรียกเอกสารจากบุคคลใด ๆ หรือเรียกบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการหรือรองประธานคณะกรรมการผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ

ในกรณีที่บุคคลเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดทราบและมีคำสั่งให้บุคคลนั้นดำเนินการ

การเรียกเอกสารจากบุคคลหรือการเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่ง และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติแต่คำสั่งเรียกเช่นนั้นมิให้ใช้บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับกับผู้ตรวจการแผ่นดินหรือกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรงในแต่ละองค์กรตามรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี (ข้อ ๘๙)

ทั้งนี้ขั้นตอนในการออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลเพื่อมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

๗. การรายงานผลการพิจารณาต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่หรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภา ซึ่งในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวในวาระหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้บุคคลใดแถลง หรือชี้แจงแทนก็ได้เมื่อได้รับอนุญาตจากประธาน (ข้อ ๙๐)

๘. ข้อสังเกตของคณะกรรมการ ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาลหรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาพิจารณา ในการพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้สภาลงมติว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยโดยไม่มีการอภิปราย ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวัน นับแต่วันที่ประธานสภาส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องทราบ คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามข้อสังเกตนั้นประการใดหรือไม่ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุม (ข้อ ๙๑)

วิธีการดำเนินงาน

๑. วิธีการประชุม ได้แก่ การดำเนินการในลักษณะพิจารณาในที่ประชุม โดยจะเชิญบุคคลภายนอกมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น เช่น อาจจะเชิญผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการที่รับผิดชอบในเรื่องนั้น ๆ มาชี้แจง เป็นต้น
๒. วิธีการศึกษาจากพื้นที่ โดยออกไปศึกษาดูงานหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใด ๆ ซึ่งคณะกรรมการมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการและสรุปเป็นรายงานเสนอต่อสภาฯ
๓. วิธีการสัมมนา ในกรณีที่เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับสาธารณชนหรือมีผลกระทบกว้างขวาง กรรมการฯ ใช้วิธีการจัดสัมมนาโดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจร่วมแลกเปลี่ยนเสนอแนะให้ความเห็นเพื่อหาข้อสรุป
๔. วิธีประสานงานติดต่อกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฯลฯ อาจมีการเข้าพบฝ่ายบริหารเพื่อประสานงานในเรื่องต่าง ๆ หรือจัดให้มีการหารือร่วมกันกับฝ่ายบริหาร
๕. วิธีการให้ข่าวสารข้อมูล จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของคณะกรรมการฯ ผ่านทาง www.parliament.go.th โดยเผยแพร่เป็นเอกสาร

ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม สภาผู้แทนราษฎรขึ้น จำนวน ๑๕ คน และคณะกรรมการได้มีการประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยมีการเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการปรากฏผลดังนี้

๑.	นายธวัชชัย	อนามพงษ์	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒.	นายยุคล	ชนะวัฒน์ปัญญา	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓.	นายณรินทร์	ศรีสรรพางค์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔.	นางนันทนา	สงฆ์ประชา	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕.	นายประสิทธิ์	วุฒินันชัย	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖.	นายไตรรงค์	สุวรรณคีรี	เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา
๗.	นายภูษงค์	รุ่งโรจน์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
๘.	นางสาวนริศา	อติเทพวรพันธุ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๙.	นายคมเดช	ไชยศิวิมมงคล	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๑๐.	นางวราภรณ์	ตั้งภากรณ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๑.	นางสมหญิง	บัวบุตร	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๒.	นายก่อเกียรติ	สิริยะเสถียร	เป็นกรรมการ
๑๓.	นายบุญแก้ว	สมวงศ์	เป็นกรรมการ
๑๔.	นางพรเพ็ญ	บุญศิริวัฒนกุล	เป็นกรรมการ
๑๕.	นายอนันต์	ผลอำนวย	เป็นกรรมการ

ต่อมานายยุคล ชนะวัฒน์ปัญญา รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง ได้ลาออกจากคณะกรรมการ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้แต่งตั้งนายวิชัย ล้ำสุทธิเข้ามาเป็นกรรมการแทนที่ตำแหน่งที่ว่างลง ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๓๘ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้รับทราบและมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งเป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง ต่อมาในการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๔๑ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ นายธวัชชัย อนามพงษ์ ประธานคณะกรรมการ ได้ลาออกจากตำแหน่งประธานคณะกรรมการ ที่ประชุมคณะกรรมการได้รับทราบและมีมติเลือกนายวิชัย ล้ำสุทธิ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการสืบต่อไป และที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๔๕ ได้มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการดังนี้

๑.	นายธวัชชัย	อนามพงษ์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
๒.	นางสาวนริศา	อติเทพวรพันธุ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓.	นางสมหญิง	บัวบุตร	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

๔. นายก่อเกียรติ สิริยะเสถียร เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๕. นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล เป็นโฆษกคณะกรรมการ

และในวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ นางสาวนริศ อติเทพวรพันธุ์ รองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่ง ได้ลาออกจากคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจึงมีมติเห็นชอบให้ นายครรชิต ทับสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสมุทรสาคร ดำรงตำแหน่งที่ว่างแทน และที่ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๗๑ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้มีมติแต่งตั้งเป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

๑. เรื่องที่คณะกรรมการประชุมเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรมชุดนี้มีการประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ จำนวน ๗๓ ครั้ง โดยมีเรื่องที่น่าสนใจพิจารณาดังนี้

ครั้งที่/วัน เดือน ปี	เรื่องที่พิจารณา
ครั้งที่ ๑ ๕ ต.ค. ๕๔	การเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ฯ
ครั้งที่ ๒ ๑๗ พ.ย. ๕๔	-กำหนดแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ และ -แนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ และ -แต่งตั้งที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำ คณะกรรมการ
ครั้งที่ ๓ ๒๔ พ.ย. ๕๔	ญัตติด่วนเรื่อง “การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหาคายางพาราตกต่ำ และ การหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกร” เสนอโดย นายสมบุรณ์ อุทัยเวียนกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตรัง
ครั้งที่ ๔ ๑๕ ธ.ค. ๕๔	-การศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาหาคายางพาราตกต่ำและการหามาตรการ ช่วยเหลือเกษตรกร - ญัตติเรื่องการแก้ไขปัญหาหาคาหอมแดงจังหวัดศรีสะเกษ ราคาตกต่ำ เสนอ โดย นายปวิณ แซ่จิ้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ
ครั้งที่ ๕ ๒๒ ธ.ค. ๕๔	- ญัตติด่วนเรื่อง “การศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาหาคาสะปะรดตกต่ำและ การหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกร” เสนอโดย นายอลงกรณ์ พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี - การพิจารณาศึกษาพร้อมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างข้อเสนอของ

ครั้งที่/วัน เดือน ปี	เรื่องที่พิจารณา
	คณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)
ครั้งที่ ๖ ๒๙ ธ.ค. ๕๕	- พิจารณาศึกษาพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการเกษตรแบบพันธะสัญญา และร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการประกันความเสี่ยงของเกษตรกรของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) - ยุติคดีฟ้องร้อง “การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหาคา สับปะรดตกต่ำและการหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกร เสนอโดย นายอลงกรณ์ พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี
ครั้งที่ ๗ ๑๒ ม.ค. ๕๕	- ยุติคดีฟ้องร้อง “การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหาคา สับปะรดตกต่ำและการหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกร
ครั้งที่ ๘ ๑๙ ม.ค. ๕๕	- ติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาหาคา สับปะรดตกต่ำ - ติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาหาคา สับปะรดตกต่ำ
ครั้งที่ ๙ ๒๖ ม.ค. ๕๕	- ศึกษายุทธศาสตร์พืชพลังงานทดแทน - ศึกษาพร้อมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการเกษตรแบบพันธะสัญญา และร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการประกันความเสี่ยงของเกษตรกรของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)
ครั้งที่ ๑๐ ๒ ก.พ. ๕๕	- ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาไข่ไก่ล้นตลาด - นโยบายการปรับตัวภาคการเกษตรเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC : ASEAN Economic Community)
ครั้งที่ ๑๑ ๙ ก.พ. ๕๕	ศึกษาแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหาหาคา สับปะรดตกต่ำ
ครั้งที่ ๑๒ ๑๖ ก.พ. ๕๕	ความคืบหน้าโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง
ครั้งที่ ๑๓ ๒๓ ก.พ. ๕๕	ความคืบหน้าโครงการรับจำนำมันสำปะหลังตามโครงการรับจำนำของรัฐ
ครั้งที่ ๑๔ ๑ มี.ค. ๕๕	ติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขสินค้าเกษตรตกต่ำ ได้แก่ ไข่ไก่ พารา หอมแดง สับปะรด ส้ม และมันสำปะหลัง
ครั้งที่ ๑๕ ๘ มี.ค. ๕๕	การเตรียมการรับฤดูกาลผลไม้ภาคตะวันออก
ครั้งที่ ๑๖	ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหาคา สับปะรดตกต่ำ

ครั้งที่/วัน เดือน ปี	เรื่องที่พิจารณา
๑๕ มี.ค. ๕๕	
ครั้งที่ ๑๗ ๒๒ มี.ค. ๕๕	ศึกษาการดำเนินโครงการรับจำนำมันสำปะหลังของรัฐบาล ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕
ครั้งที่ ๑๘ ๒๙ มี.ค. ๕๕	- ติดตามนโยบายของรัฐบาลในการดำเนินโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ - ติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสับปะรดราคาตกต่ำ
ครั้งที่ ๑๙ ๕ เม.ย. ๕๕	การดำเนินงานของรัฐบาลในการกำกับดูแลสินค้าเกษตร ได้แก่ สับปะรด ผลไม้ และปาล์มน้ำมัน
ครั้งที่ ๒๐ ๑๙ เม.ย. ๕๕	ศึกษาแผนการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ
ครั้งที่ ๒๑ ๒๖ เม.ย. ๕๕	ศึกษาหลักเกณฑ์และมาตรการในการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ
ครั้งที่ ๒๒ ๓ พ.ค. ๕๕	ศึกษาหาแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าว และมันสำปะหลังที่ไม่ได้รับใบประทวนจากเจ้าหน้าที่
ครั้งที่ ๒๓ ๑๐ พ.ค. ๕๕	- ศึกษาสถานการณ์ปาล์มน้ำมัน - ติดตามการจ่ายเงินค่าหอมแดงให้เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ
ครั้งที่ ๒๔ ๑๗ พ.ค. ๕๕	เรื่องร้องเรียนการติดตามการจ่ายเงินค่าหอมแดงให้เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ
ครั้งที่ ๒๕ ๒๑ มิ.ย. ๕๕	ศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหาค่าเงาะตกต่ำ
ครั้งที่ ๒๖ ๑ ส.ค. ๕๕	ศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหาค่ามะพร้าวตกต่ำ
ครั้งที่ ๒๗ ๙ ส.ค. ๕๕	ติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาหาค่ามะพร้าวตกต่ำ
ครั้งที่ ๒๘ ๒๓ ส.ค. ๕๕	ศึกษานโยบายการปรับตัวของภาคเกษตรเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อหาแนวทางการป้องกันราคาสินค้าเกษตรของไทย
ครั้งที่ ๒๙ ๓๐ ส.ค. ๕๕	ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหาค่าพาราคตกต่ำ
ครั้งที่ ๓๐ ๖ ก.ย. ๕๕	เรื่องร้องเรียนของเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมาในโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ๒๕๕๔/๕๕
ครั้งที่ ๓๑	ศึกษาการเตรียมความพร้อมโครงการรับจำนำมันสำปะหลังปีการผลิต ๒๕๕๕/

ครั้งที่/วัน เดือน ปี	เรื่องที่พิจารณา
๑๓ ก.ย. ๕๕	๕๖
ครั้งที่ ๓๒ ๒๐ ก.ย. ๕๕	ปัญหาเรื่องเรียนขอความเป็นธรรมของชาวประมง กรณีปัญหาเรื่องการห้ามใช้เครื่องมือโพงพาง รื้อไชมาน และกันชูรื้อไชมาน ลี หรือเครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการใช้คล้ายคลึงกันทำการประมงจับสัตว์น้ำทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๑)
ครั้งที่ ๓๓ ๔ ต.ค. ๕๕	- ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ - การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔
ครั้งที่ ๓๔ ๑๑ ต.ค. ๕๕	ศึกษาหาแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรด้านราคาสินค้าเกษตรโดยการประมูลในตลาดกลาง
ครั้งที่ ๓๕ ๑๘ ต.ค. ๕๕	ติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลในโครงการรับจำนำมันสำปะหลังในประเด็นการคำนวณค่าแปรสภาพมัน ค่าเช่าโกดังกลาง และนโยบายในการระบายมันสำปะหลังของรัฐบาล
ครั้งที่ ๓๖ ๒๕ ต.ค. ๕๕	ศึกษาติดตามผลการดำเนินงานโครงการรับจำนำมันสำปะหลังในประเด็นหลักเกณฑ์การคำนวณค่าแปรสภาพมันสำปะหลัง ค่าเช่าคลังกลางที่เข้าร่วมโครงการและแนวทางการระบายมันสำปะหลังออกจากคลังกลางของรัฐบาล และเรื่องร้องเรียนของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในประเด็นการรับจำนำและจำนวนมันสำปะหลังที่เข้าร่วมโครงการ
ครั้งที่ ๓๗ ๑ พ.ย. ๕๕	ยุติเรื่อง “ขอให้ดำเนินการพิจารณาปัญหาโครงการรับจำนำข้าวและมันสำปะหลัง” เสนอโดย นายสาธิต ปิตุเตชะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง
ครั้งที่ ๓๘ ๘ พ.ย. ๕๕	ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการนำพืชไปผลิตเป็นพลังงานทดแทน
ครั้งที่ ๓๙ ๑๕ พ.ย. ๕๕	ศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการขาดทุนการขาดทุนการขาดทุน
ครั้งที่ ๔๐ ๒๒ พ.ย. ๕๕	ติดตามผลการดำเนินการตรวจสอบเครื่องวัดค่าความชื้นในการรับซื้อและรับจำนำข้าวของโรงสีที่เข้าร่วมโครงการในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล
ครั้งที่ ๔๑ ๑๓ ธ.ค. ๕๕	ติดตามความคืบหน้าผลการตรวจสอบการบริหารจัดการหอมแดง ในโครงการแก้ไขปัญหาการขาดทุนการขาดทุนการขาดทุนปี ๒๕๕๔/๕๕
ครั้งที่ ๔๒	ศึกษาต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ของประเทศไทยกับประเทศอื่น ๆ ใน

ครั้งที่/วัน เดือน ปี	เรื่องที่พิจารณา
๒๗ ธ.ค. ๕๕	อาเซียน
ครั้งที่ ๔๓ ๑๐ ม.ค. ๕๖	ติดตามการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชให้กับ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ครั้งที่ ๔๔ ๑๗ ม.ค. ๕๖	เรื่องร้องเรียน “ราคาผลผลิตปาล์มสดตกต่ำ” เสนอโดย นายอาคม เองฉ้วน, นายธานี เทือกสุบรรณ และนายสุชิน เองฉ้วน
ครั้งที่ ๔๕ ๒๔ ม.ค. ๕๖	ศึกษาติดตามราคายางพาราตกต่ำ
ครั้งที่ ๔๖ ๓๑ ม.ค. ๕๖	ติดตามความคืบหน้าผลการตรวจสอบการบริหารจัดการหอมแดงในโครงการ แก้ไขปัญหาหอมแดงฤดูกาลผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕
ครั้งที่ ๔๗ ๗ ก.พ. ๕๖	ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสับปะรดตกต่ำ
ครั้งที่ ๔๘ ๑๔ ก.พ. ๕๖	รายงานผลการศึกษาเรื่องข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มคงคลัง และราคาผลปาล์มตกต่ำ
ครั้งที่ ๔๙ ๒๑ ก.พ. ๕๖	ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๕๐ ๒๘ ก.พ. ๕๖	ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการลงทุนด้านเกษตรกรรมของคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน (BOI)
ครั้งที่ ๕๑ ๗ มี.ค. ๕๖	ศึกษาต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
ครั้งที่ ๕๒ ๑๔ มี.ค. ๕๖	ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการค้าอ้อยตกต่ำ
ครั้งที่ ๕๓ ๒๑ มี.ค. ๕๖	ศึกษางบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ขอรับการจัดสรรใน ปีงบประมาณ ๒๕๕๗
ครั้งที่ ๕๔ ๔ เม.ย. ๕๖	ศึกษาแนวทางการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคตะวันออก ปี ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๕๕ ๒๕ เม.ย. ๕๖	ติดตามความคืบหน้าการประกาศเขตความเหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจ (โซนนิ่ง)
ครั้งที่ ๕๖ ๒ พ.ค. ๕๖	ศึกษาขีดความสามารถในการแข่งขันการค้าสินค้าเกษตรของไทยไป ต่างประเทศ
ครั้งที่ ๕๗	-ศึกษาขีดความสามารถในการแข่งขันการค้าสินค้าเกษตรของไทยไป

ครั้งที่/วัน เดือน ปี	เรื่องที่พิจารณา
๑๖ พ.ค. ๕๖	ต่างประเทศ -ติดตามผลการดำเนินป้องกันและแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคตะวันออก
ครั้งที่ ๕๘ ๑๓ มิ.ย. ๕๖	ติดตามการแก้ไขปัญหาการขาดทุนการปลูกข้าวโพด
ครั้งที่ ๕๙ ๑๑ ก.ค. ๕๖	ศึกษาผลกาตรตรวจสอบสต็อกข้าวในโครงการรับจำนำของรัฐบาล
ครั้งที่ ๖๐ ๒๕ ก.ค. ๕๖	ศึกษาการบริการจัดการลำไย
ครั้งที่ ๖๑ ๑ ส.ค. ๕๖	ศึกษานโยบายโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลฤดูกาลผลิตข้าวนาปี ๒๕๕๖/ ๒๕๕๗
ครั้งที่ ๖๒ ๘ ส.ค. ๕๖	ศึกษาแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ส่งผลกระทบต่อราคาผลผลิตเกษตรกรรม
ครั้งที่ ๖๓ ๒๒ ส.ค. ๕๖	ติดตามการแก้ไขปัญหาการขาดทุนการปลูกข้าวโพด
ครั้งที่ ๖๔ ๒๙ ส.ค. ๕๖	ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อลดภาระการขาดทุนและหามาตรการลด ต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด
ครั้งที่ ๖๕ ๕ ก.ย. ๕๖	ศึกษาการใช้เทคโนโลยีในการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
ครั้งที่ ๖๖ ๑๒ ก.ย. ๕๖	ติดตามการดำเนินงานโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๖/๒๕๕๗
ครั้งที่ ๖๗ ๑๙ ก.ย. ๕๖	ติดตามสถานการณ์ราคาปาล์มน้ำมันทั้งระบบ
ครั้งที่ ๖๘ ๓ ต.ค. ๕๖	ติดตามการแก้ไขปัญหาการขาดทุนการปลูกข้าวโพด
ครั้งที่ ๖๙ ๑๐ ต.ค. ๕๖	ติดตามการแก้ไขปัญหาการขาดทุนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตกต่ำ
ครั้งที่ ๗๐ ๑๗ ต.ค. ๕๖	ศึกษามาตรการและแนวทางการดูแลราคามันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗
ครั้งที่ ๗๑ ๓๑ ต.ค. ๕๖	ติดตามการแก้ไขปัญหาการขาดทุนการปลูกข้าวโพด
ครั้งที่ ๗๒	ศึกษาแนวทางการเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสมเป็นอ้อยโรงงาน และการ

ครั้งที่/วัน เดือน ปี	เรื่องที่พิจารณา
๗ พ.ย. ๕๖	ส่งเสริมการปลูกอ้อย
ครั้งที่ ๗๓ ๒๑ พ.ย. ๕๖	ศึกษามาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปีการผลิต ๒๕๕๖/ ๒๕๕๗

จากการประชุมเพื่อพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ของคณะกรรมการรวมทั้งสิ้น ๗๓ ครั้งนั้น
แบ่งเป็นประเด็นพิจารณาได้ดังนี้

๑.๑ การดำเนินงานของคณะกรรมการ

- การเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการและการกำหนดวันเวลาการประชุม

• ครั้งที่ ๑ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการมีการพิจารณา เพื่อเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ และกำหนดวันและเวลาในการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. นายธวัชชัย อนามพงษ์ เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายยุคล ชนะวัฒน์ปัญญา เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายนรินทร์ ศรีสรพวงค์ เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นางนันทนา สงฆ์ประชา เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายไตรรงค์ สุวรรณศิริ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา
๗. นายภูษงค์ รุ่งโรจน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา
๘. นางสาวนริศา อติเทพวรพันธุ์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๙. นายคมเดช ไชยศิวิมมงคล เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๑๐. นางวราภรณ์ ตั้งภากรณ์ เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นางสมหญิง บัวบุตร เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นายก่อเกียรติ สิริยะเสถียร เป็นกรรมการ
๑๓. นายบุญแก้ว สมวงศ์ เป็นกรรมการ
๑๔. นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล เป็นกรรมการ
๑๕. นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นกรรมการ

ที่ประชุมมีมติให้ประชุมเป็นประจำทุกวันพฤหัสบดีของสัปดาห์ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

- การกำหนดแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ

• ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

คณะกรรมการพิจารณากรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการ โดยมีมติแต่งตั้งอนุกรรมการ จำนวน ๒ คณะ ได้แก่ ๑.คณะอนุกรรมการพืช โดยมี นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นประธานคณะอนุกรรมการ และประธานคณะอนุกรรมการได้กำหนดให้มีการประชุมครั้งแรกในวันอังคารที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เพื่อพิจารณากรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ๒.คณะอนุกรรมการปศุสัตว์ ประมง และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยมี นายยุคล ชนะวัฒน์ปัญญา เป็นประธานคณะอนุกรรมการ ซึ่งแนวทางการดำเนินงานจะมีการกลั่นกรองเรื่องที่จะพิจารณาโดยผ่านคณะอนุกรรมการก่อนเสนอเรื่องต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

- แนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

• ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

คณะกรรมการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้วมีมติให้ดำเนินการเชิญผู้มาชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งหากเกิดปัญหาเชิญแล้วไม่มาก็ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ต่อไป

• ครั้งที่ ๓๓ วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้วมีมติว่า ควรนำพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ มาใช้บังคับเพื่อเชิญบุคคลหรือเรียกเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการเฉพาะกรณีจำเป็น เช่น กรณีคณะกรรมการเชิญบุคคลใดมาชี้แจงหลายครั้งแต่บุคคลนั้นไม่ยอมชี้แจงด้วยตนเองหรือบุคคลที่มาชี้แจงมิใช่ผู้มีอำนาจตัดสินใจหรือรับผิดชอบเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาศึกษา เป็นต้น คณะกรรมการจึงนำพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ มาบังคับใช้เพื่อออกคำสั่งเรียกตามความเหมาะสม

- การพิจารณาศึกษาพร้อมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

• ครั้งที่ ๖ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะกรรมการการปกครองได้มีหนังสือให้คณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรมพิจารณาศึกษาพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการเกษตรแบบพันธะสัญญา และร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการประกันความเสี่ยงของเกษตรกร เพื่อจะได้รวบรวมจัดทำเป็นข้อเสนอต่อรัฐบาลพิจารณา ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้คณะอนุกรรมการศึกษาเศรษฐกิจมห

ภาคที่มีผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม (ราคาและปริมาณ) พิจารณาศึกษาแล้งนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

• ครั้งที่ ๙ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการศึกษาเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม (ราคาและปริมาณ) ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการเกษตรแบบพันธะสัญญา และร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการประกันความเสี่ยงของเกษตรกรของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ให้ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณา ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการเกษตรแบบพันธะสัญญา และร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการประกันความเสี่ยงของเกษตรกรของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) โดยเพิ่มเติมประเด็นให้รัฐสนับสนุน โดยให้กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กประจำไร่นา อีกทั้งจัดหาเงินกู้ผ่านธนาคาร เพื่อให้เกษตรกรกู้ยืมไปลงทุนในการก่อสร้างสระน้ำหรืออ่างเก็บน้ำได้ตามความจำเป็น และนำเสนอคณะกรรมการการปกครองเพื่อพิจารณาต่อไป

๑.๒ ศึกษายุทธศาสตร์พืชพลังงานทดแทน

• ครั้งที่ ๙ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์พืชพลังงานทดแทน มีผู้แทนจาก กระทรวงพลังงาน กรมวิชาการเกษตร และบริษัท บีโตร์เลียม จำกัด(มหาชน) เข้าร่วมประชุม สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

การส่งเสริมโดยการบังคับใช้ไบโอดีเซล B๕ ผสมกับน้ำมันดีเซล ซึ่งมีการบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ อีกทั้งกระทรวงพลังงานได้มีโครงการที่กำลังดำเนินการในด้านพลังงาน คือ มีการร่วมศึกษาการผลิตไบโอดีเซลจากสาหร่าย และศึกษาเพื่อส่งเสริมน้ำมัน Bio Hydrogenated Diesel ; BHD และ Biojet

มาตรการจูงใจการสนับสนุนในการใช้แก๊สโซฮอล์ โดยการจูงใจประชาชนด้วย ส่วนต่างราคาระหว่างน้ำมันเบนซินกับน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่กำหนดในท้องตลาด ส่วนการจูงใจให้ประชาชนใช้น้ำมัน E๘๕ มากยิ่งขึ้น ทางกรมสรรพสามิตได้สนับสนุนด้านภาษี กล่าวคือ ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ ผลิตถยนต์ E๘๕ ขนาด ๑,๗๘๐ – ๓,๐๐๐ ซีซี ข้าราชการสรรพสามิตน้อยกว่ารถยนต์ E๒๐ ประมาณ ๓ เปอร์เซนต์

กระทรวงพลังงานควรจะมีนโยบายในการผลักดันบริษัทน้ำมัน หรือผู้ประกอบการผลิตรถยนต์ให้มีการส่งเสริมการใช้ E๘๕ หรือ E๒๐ ให้มากยิ่งขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

ทางกรมวิชาการเกษตรมีโครงการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพมันสำปะหลังทั่วประเทศโดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกษตรกรใช้พันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ เทคโนโลยีที่ถูกต้อง ฤดูกาลปลูกที่

ตรงกัน หากทางกระทรวงพลังงานจะนำไปผลิตเป็นพลังงานทดแทนจะได้วางแผนในการผลิตวัตถุดิบ เพื่อป้อนโรงงานได้อย่างต่อเนื่อง

กระทรวงการคลังจะมีโครงสร้างภาษีแบบใหม่ จากเดิมเก็บเป็นซีซี รถใหญ่เสียภาษีแพง รถเล็กเสียภาษีน้อย ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ สรรพสามิตจะเก็บภาษีตาม CO₂ ที่ปล่อยออกมา เบื้องต้นกระทรวงการคลังจะเก็บภาษีรถยนต์ E๘๕ เหมือนรถยนต์ทั่วไป แต่จะให้แรงจูงใจ ๓๐,๐๐๐ บาทต่อคัน ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของกระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และกระทรวงอุตสาหกรรมในการปรับค่าแรงจูงใจให้เพิ่มขึ้น

• ครั้งที่ ๓๘ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาแนวทางในการส่งเสริมการนำพืชไปเป็นพลังงานทดแทน โดยเชิญสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมวิชาการเกษตร บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) และบริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เข้าร่วมประชุม

สืบเนื่องจากคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรมได้รับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำเป็นจำนวนมาก ซึ่งพืชหลายชนิด อาทิ มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด ปาล์มน้ำมัน ฯลฯ นอกจากจะใช้เป็นอาหารแล้วยังสามารถนำไปใช้ผลิตเป็นพลังงานได้ด้วยคณะกรรมการส่งเสริมราคาฯ จึงต้องการทราบข้อมูลว่ามีการใช้พืชไปผลิตเป็นพลังงานจำนวนเท่าใด ภาครัฐมีการส่งเสริมให้นำพืชไปผลิตเป็นพลังงานเพิ่มขึ้นหรือไม่อย่างไร และเป็นไปได้หรือไม่ที่จะเพิ่มปริมาณการนำพืชอาหารไปผลิตเป็นพลังงานเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องราคาตกต่ำและเรื่องผลผลิตล้นตลาด

กรมพลังงานทดแทนฯ ได้ให้ข้อมูลว่า ตามนโยบายแผนพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก กระทรวงพลังงานได้กำหนดเป้าหมายในการใช้พลังงานทดแทนไว้ที่ ๒๕% ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ หรือคิดเป็นความต้องการ ไบโอดีเซล ๕.๙๗ ล้านลิตร/วัน และเอทานอล ๙ ล้านลิตร/วัน ปัจจุบันมีความต้องการใช้ ไบโอดีเซลอยู่ที่ประมาณเกือบ ๒ ล้านลิตร/วัน และเอทานอลอยู่ที่ ๑.๓ ล้านลิตร/วัน อย่างไรก็ตามกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ให้ข้อมูลว่า หากพิจารณาจากปริมาณการใช้เอทานอลในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา พบว่าปริมาณการใช้อยู่ที่ ๑.๒ ล้านลิตร/ปี ดังนั้นการคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จะมีความต้องการใช้อยู่ที่ ๙ ล้านลิตร/วัน นั้นถือว่าตัวเลขยังสูงเกินไป

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรให้ข้อมูลว่า ทางด้านการผลิตเอทานอลนั้น ผู้ผลิตส่วนใหญ่ จะใช้กากน้ำตาลและน้ำอ้อยมากกว่าการใช้มันสำปะหลัง โดยที่ผลผลิตเอทานอลปัจจุบันมาจากกากน้ำตาลและน้ำอ้อยกว่า ๘๐% และจากมันสำปะหลังไม่ถึง ๒๐% ดังนั้นเป้าหมายที่ ๙ ล้านลิตร/วัน ในปี ๒๕๖๔ ก็คิดว่าเป็นไปได้ยากเช่นกัน ต้นทุนการใช้พลังงาน E20 อยู่ที่ ๒.๔๐ บาท/กิโลเมตร ซึ่งสูงกว่าพลังงานทางเลือก LPG ที่ต้นทุนอยู่ที่ประมาณ ๑.๕๐ บาท/กิโลเมตร สำนักงานเศรษฐกิจ

การเกษตรประมาณการว่าการใช้เอทานอลน่าจะอยู่ที่ ๔-๔.๕ ล้านลิตร/วัน คิดเป็นความต้องการกากน้ำตาลประมาณ ๕ ล้านตัน และมันสำปะหลังเพียง ๒ ล้านตันเท่านั้น

ในปัจจุบันพลังงานจากฟอสซิลที่ขุดเจาะได้ยังเป็นแหล่งพลังงานที่มีราคาถูกที่สุดอยู่ ไม่มีประเทศใดสามารถผลิตพลังงานทดแทนที่ถูกกว่าฟอสซิลได้นอกจากประเทศบราซิล น้ำมันปาล์มเมื่อขายเป็นอาหารก็ยังคงได้ราคาสูงกว่าการขายเป็นพลังงานกว่า ๑ เท่าตัว การขับพืชอาหารมาเป็นพืชพลังงานเพื่อช่วยพยุงราคาให้เกษตรกรจึงยังไม่สามารถเกิดเป็นรูปธรรมได้มากนักในช่วงระยะเวลาอันใกล้

มติที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมราคาพืชพลังงานเพื่อพิจารณาศึกษานำพืชพลังงานในส่วนที่มีปริมาณการผลิตเกินความต้องการมาผลิตเป็นพลังงานทดแทน

๑.๓ การพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหาราคายางพารา

• ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

คณะกรรมการพิจารณาญัตติด่วนเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาราคายางพารามีราคาตกต่ำและมาตรการในการช่วยเหลือเกษตรกร โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายพรศักดิ์ เจริญประเสริฐ) ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ผู้อำนวยการองค์การสวนยาง และผู้อำนวยการสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตรเข้าชี้แจงให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ จากการตรวจสอบพบว่าราคายางในช่วงนี้มีการผันผวนมากเป็นพิเศษเนื่องจากประเทศจีนทราบถึงปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุโรป ปัญหาภัยธรรมชาติของประเทศญี่ปุ่น และปัญหาเศรษฐกิจโดยรวมของโลกโดยเฉพาะประเทศผู้ผลิตยางพารา รวมทั้งปัญหาวิกฤติ น้ำท่วมของประเทศไทย ส่งผลให้อุตสาหกรรมรถยนต์และอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในไทยหยุดผลิตจึงไม่สามารถนำยางพารามาแปรรูปได้ ซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนจำนวนมากถึง ๑๐% ของตลาดภายในประเทศ ประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียก็กำลังประสบปัญหาน้ำท่วม โรงงานหยุดผลิตหยุดรับวัตถุดิบเหมือนประเทศไทย ส่งผลให้จำนวนยางพาราล้นตลาดจึงเป็นสาเหตุให้ยางพาราถูกกดราคาเพราะการคาดการณ์การใช้ยางที่คาดว่าจะมีจำนวนลดน้อยลง ประเทศไทย มาเลเซียและอินโดนีเซียได้ประชุมร่วมกันเพื่อหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกรโดยการชะลอการจำหน่าย แต่พบว่ายังมีพ่อค้าคนไทยบางส่วนลักลอบส่งยางขายประเทศมาเลเซียเพื่อหลบค่าธรรมเนียมของประเทศไทย ประเทศมาเลเซียจึงซื้อยางได้ถูกสามารถลดราคายางลงมา ส่งผลให้ราคายางในประเทศไทยถูกกดต่ำลงไปอีก

มาตรการเบื้องต้นในการพยุงราคายางมีดังนี้ ให้เกษตรกรชะลอการกรีด/การขายยาง เช่น จากกรีด ๒ วัน เว้น ๑ วัน เป็นกรีด ๑ วัน เว้น ๑ วัน หรือถ้าเกษตรกรชินกับกิจวัตรกรีด ๒ วัน เว้น ๑ วัน ก็ขอให้ชะลอการขายยาง หรือแปรรูปน้ำยางดิบเป็นยางแผ่นก็สามารถชะลอการขายออกไปได้ แต่เกษตรกรที่ชะลอการขายจะประสบปัญหาเรื่องการเงิน จึงจะเสนอให้ตั้งกองทุนให้เกษตรกรกู้ยืมในวงเงินประมาณหนึ่งหมื่นล้านบาท ในอดีตเมื่อยางพารามีราคาตกต่ำ รัฐบาลให้ธนาคารเพื่อการเกษตร

และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ตั้งงบประมาณไว้แปดพันล้านบาทมารักษาสถียรภาพราคาราย โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ สามพันล้านบาทปล่อยกู้ให้แก่สถาบันเกษตรกร ส่วนที่ ๒ ให้องค์การสวนยาง (อสย.) หาก ธ.ก.ส. มีปัญหาเรื่องการเงินทางสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ก็ยินดีที่จะโอนเงินฝากหนึ่งหมื่นล้านบาทจากธนาคารกรุงไทยไปให้ ธ.ก.ส. เพื่อให้เกิดสภาพคล่อง แล้วนำเงินตัวนี้ไปให้เกษตรกรหรือสหกรณ์กู้เพื่อช่วยพยุงราคารายไม่ให้ตกต่ำ ผลการดำเนินการเป็นเช่นใด จะแจ้งให้ทราบในโอกาสต่อไป

• ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษา ยุติคดีว่านเรื่องการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหาราคายางพาราตกต่ำและการหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกรเสนอโดยนายสมบุญ อุทัยเวียนกุล มีผู้แทนจากกรมการค้าภายใน กรมการค้าต่างประเทศ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเข้าร่วมประชุม สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

การดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องยางพาราขององค์กรระหว่างประเทศระดับรัฐมนตรี และระดับบริษัทร่วมค้ามีการประชุมกันเมื่อปลายเดือนพฤศจิกายน ได้มีการประชุมถึงสต็อกซึ่งมีไม่มากแต่ราคากลับตกต่ำ เหตุผลเพราะว่ามีปัจจัยหลายอย่าง ซึ่งที่ประชุมของบริษัทร่วมค้าได้มีการกล่าวถึงเรื่องนี้ว่าควรจะขึ้นบัญชีดำผู้ที่ผิดสัญญาซื้อขายว่าไม่ควรทำการค้าต่อไป และประเทศไทยเห็นชอบในหลักการ กล่าวคือเห็นว่าควรจะซื้ออย่างเข้าสต็อก หรือพยุงราคารายไม่ให้ต่ำกว่า ๘๕ บาทต่อกิโลกรัม โดยใช้งบประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาท ส่วนผู้ผลิตรายสำคัญอินโดนีเซียกับมาเลเซียยังไม่มีที่ท่าว่าจะออกมาตรการในรูปแบบนี้ แต่เห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าวของประเทศไทย

กรณีมีการทำสัญญาซื้อขายสินค้าล่วงหน้าที่ยูนอกตลาดซื้อขายล่วงหน้า กระทรวงพาณิชย์ไม่สามารถเข้าไปควบคุมได้ แต่หากมีปัญหาเกิดขึ้นจะรับพิจารณาแก้ไขให้เป็นเรื่อง ๆ ไป โดยรับจะตั้งทีมกฎหมายสำหรับให้คำปรึกษาช่วยเหลือ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางเพื่อจะออกมาตรการฉุกเฉินชั่วคราวก่อนที่โครงการหนึ่งหมื่นล้านบาทจะเข้าคณะรัฐมนตรี บัดนี้ทางสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางได้นำเงินบางส่วนเข้าฝากกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประมาณ ๓๙๐ ล้านบาท และจะหารือเพิ่มเติมในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ วิธีปฏิบัติของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร คือ หากมีผลผลิตเป็นหลักประกัน ธนาคารก็ให้กู้ได้ไม่เกิน ๘๐% แต่เกษตรกรต้องการ ๑๐๐% จึงไม่สอดคล้องกัน อีกทั้งอยากให้เร่งรัดติดตามเรื่องเงินกู้โครงการหนึ่งล้านบาทที่เป็นลักษณะในเชิงจิตวิทยาที่จะทำให้ราคารายยางพาราเพิ่มขึ้น

• ครั้งที่ ๘ วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาหาราคายางพาราตกต่ำและมันสำปะหลังตกต่ำ มีผู้แทนจาก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการค้าภายใน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง องค์การสวนยาง สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

การพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำ

มาตรการระยะสั้น

๑.๑ มอบหมายให้ ธกส. สนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกรวงเงิน ๒,๐๐๐ ล้านบาท โดยรับซื้อยางพาราในราคาที่เหมาะสมในราคากิโลกรัมละ ๑๒๐ บาท

๑.๒ เห็นชอบในหลักการโครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเพื่อรักษาเสถียรภาพยาง ซึ่งมีแนวทางที่สำคัญ คือ การสนับสนุนสินเชื่อปลอดดอกเบี้ยให้แก่สถาบันเกษตรกร เพื่อเก็บยางไว้และชะลอการขาย

๑.๓ มาตรการให้เร่งรัดสภาพความร่วมมือไตรภาคีระหว่างประเทศ (ITRC) ซึ่งประกอบด้วยประเทศไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย เพื่อจัดการปัญหายางพารายังยืนให้มีการจัดการบริหารการผลิต เช่น เร่งรัดให้มีการตัดโค่นต้นยางแก่และปลูกทดแทน กำหนดปริมาณการส่งออกยางโดยไม่ส่งออกและขายยางให้ต่ำกว่าเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ เร่งรัดจัดตั้งกองทุนยางในสามประเทศ

มาตรการระยะยาว การใช้ยางในประเทศมีปริมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ส่วนใหญ่จะส่งออก ควรสนับสนุนให้มีการใช้ยางในประเทศมากขึ้น เช่น

๑.๑ สนับสนุนให้มีการยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าเครื่องมือ เครื่องจักร สารเคมี และส่วนประกอบที่ใช้ในอุตสาหกรรมยาง

๑.๒ สนับสนุนการจัดตั้งโรงงานผลิตภัณฑ์ยางภายในประเทศ และให้สิทธิพิเศษแก่โรงงานที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ

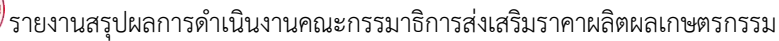
๑.๓ แก้ไข พ.ร.บ.กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง พ.ศ. ๒๕๐๓ เพื่อให้สามารถใช้เงินสงเคราะห์ (Cess) ในการแก้ไขปัญหาราคายางที่ตกต่ำ

• ครั้งที่ ๑๔ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสินค้าตกต่ำซึ่งปัญหาราคายางพาราตกต่ำคณะรัฐมนตรีมีโครงการส่งเสริมศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาโดยกำหนดราคาเป้าหมายไว้ ๑๒๐ บาท/กิโลกรัม ซึ่งให้ ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อวงเงิน ๑๕,๐๐๐ ล้านบาทให้กับสถาบันเกษตรกรและองค์การสวนยาง โดยที่เกษตรกรต้องการราคายางที่ไม่ต่ำกว่า ๑๒๐ บาท/กิโลกรัม

• ครั้งที่ ๒๙ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำ โดยมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม คือ รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุน

สาเหตุที่ทำให้ราคายางพาราตกต่ำขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจโลก ประกอบกับราคาน้ำมันดิบ ดังนั้น วิกฤตเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศยุโรป และสถานการณ์ที่ภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอย ประกอบกับราคาน้ำมันดิบมีแนวโน้มไม่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคายางพาราตกต่ำ

ระยะสั้น

๓. ความร่วมมือของ ๓ ประเทศ คือ ไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ในการจำกัดการส่งออกยางพาราให้เหลือ ๓๐๐,๐๐๐ ตัน ภายใน ๖ เดือน (ไทยจำกัดการส่งออก ๑๕๐,๐๐๐ ตัน)

๒. ขันตะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราให้ครบถ้วน

ยางพาราเป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจมหภาค การที่เศรษฐกิจกลุ่มประเทศในยุโรป ตกต่ำ ราคาน้ำมันแพง จึงส่งผลให้ราคายางพาราตกต่ำไปด้วย ซึ่งในการแก้ไขปัญหา นอกจากมาตรการในการรับซื้อยางพาราดังกล่าวแล้วยังมีแนวทางอื่น เช่น การกำหนดข้อตกลงในสภาไตรภาคียางพารา (ITRC)ว่าจะไม่จำหน่ายยางพาราในสต็อกของแต่ละประเทศรวม ๓๐๐,๐๐๐ ตัน เป็นระยะเวลา ๖ เดือน การให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาว่าสามารถนำผลผลิตยางพาราไปใช้ทำอะไรได้บ้าง เช่น ทำถนน ทำหมอนรองทางรถไฟ ใช้ทำพื้นเขื่อน ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมให้ลดพื้นที่การปลูกยางลงสำหรับการแก้ไขปัญหาในระยะยาวอาจอาศัยกลไกของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (AFET) และเมื่อร่างพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ.... มีผลบังคับใช้เชื่อว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาในระยะยาวได้ โดยในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายนนี้จะมีการประชุมคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติเพื่อพิจารณาแผนปฏิบัติการในเรื่องนี้ซึ่งหลังจากนี้จะมีความชัดเจนขึ้น

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ไม่เห็นด้วยกับนโยบายของรัฐบาลที่ตรึงราคารายพาราโดยกำหนดราคารับซื้อแบบก้าวกระโดด เนื่องจากการทำลายกลไกตลาด โดยรับซื้ออย่างเผ่นดิบในราคา ๑๐๐ บาท/กิโลกรัม ทั้งที่ราคาตลาดในขณะนี้อยู่ที่ ๗๘.๘๘ บาท/กิโลกรัม หากรัฐบาลเห็นว่าราคารายพาราควรอยู่ที่ ๘๕ – ๑๑๐ บาท/กิโลกรัม ก็ควรกำหนดราคารับซื้อแบบขั้นบันได และเมื่อซื้อมาแล้วให้ระบายออกจากสต็อกทันที

๒. ในการบริหารจัดการยางพาราในสต็อก ควรใช้หลักจิตวิทยาประกอบด้วย โดยให้ประกาศว่ายางพาราในสต็อกมีจำนวนไม่มากและจะไม่จำหน่ายยางพารา แต่จะนำไปทำอย่างอื่น เพื่อแก้ไขปัญหาตลาดไม่ทำงานเนื่องจากจะมีผู้รอซื้อตอนรัฐบาลทุ่มขายสต็อก เพราะเชื่อว่ารัฐบาลจะจำหน่ายในราคาขาดทุนแน่นอน

๓. ให้สร้างความชัดเจนและความเชื่อมั่นให้เกษตรกรโดยใช้เงินงบประมาณในโครงการที่เหลืออยู่จำนวน ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท บริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ รวมทั้งในเรื่องการประกันภัยด้วย

๔. ควรส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยางพาราภายในประเทศ และส่งเสริมให้มีการใช้ผลผลิตยางพาราภายในประเทศมากขึ้น เช่น การส่งเสริมให้บริษัทผลิตรายรถยนต์มาผลิตในประเทศไทย การนำผลิตภัณฑ์ยางพาราไปทำถนน เป็นต้น

๕. ควรส่งเสริมสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางให้มีความมั่นคงและมีระบบบริหารจัดการที่ชัดเจน เช่น ส่งเสริมการแปรรูปยางพาราเบื้องต้นเพื่อช่วยบริหารจัดการผลผลิต

๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงพันธุ์ยางให้มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้มีผลผลิตต่อไร่สูง

๗. ควรร่วมมือกับประเทศในกลุ่มอาเซียนเพื่อสร้างอำนาจต่อรองหรือสร้างกลไกราคาต่อรองกับผู้บริโภคอาจเป็นในรูปแบบอาเซียน ซึ่งจะสามารถดูดซับผลผลิตได้ถึง ๗๐-๘๐%

๘. ควรส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางตลาดระหว่างประเทศ และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (AFET)

• ครั้งที่ ๓๙ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้า โดยเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประธานคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ อธิบดีกรมการค้าภายใน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และองค์การสวนยาง เข้าร่วมประชุม ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ข้อมูลความคืบหน้าในการดำเนินการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้องค์การสวนยางกู้เงินจาก ธ.ก.ส. วงเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท และให้สถาบันเกษตรกรกู้ยืม วงเงิน ๕,๐๐๐ ล้านบาท ในการดำเนินโครงการเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง ตามนโยบายการตรึงราคารายพารา โดยการรับซื้อยางพาราจากสถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในราคาขึ้นตลาด เป็นระยะเวลา ๑ ปี จนถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๖

โดยจะมีการประกาศราคารับซื้อทุกวัน ต่อมาในวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้กู้เงินเพิ่มเติมจำนวน ๒,๐๐๐ ล้านบาท และในวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ ได้อนุมัติให้กู้เงินเพิ่มเติมเพื่อดำเนินโครงการต่อเนื่องจำนวน ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยให้เบิกจ่ายงวดละ ๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งได้เบิกจ่ายไปแล้ว ๑ งวด สรุปเบิกจ่ายเงินเพื่อใช้จ่ายในโครงการไปแล้วทั้งสิ้น ๑๗,๐๐๐ ล้านบาท เหลือที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย จำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท

สำหรับจุดรับซื้อมี ๕๔ จุด แบ่งเป็นของโรงรมเอกชนจำนวน ๔๕ จุด ขององค์การสวนยาง ๙ จุด มีสถาบันเกษตรกรสมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑,๑๙๕ แห่ง แบ่งเป็นนิติบุคคล ๖๙๑ แห่ง วิสาหกิจชุมชน ๑๗๘ แห่ง กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางของ สกย. ๓๒๔ แห่ง และสมาคมชาวสวนยาง ๒ แห่ง มีสถาบันเกษตรกรยื่นความจำนงขอสินเชื่อจาก ธ.ก.ส.จำนวน ๒๔๕ สถาบัน วงเงิน ๒,๑๒๕ ล้านบาท ได้รับอนุมัติแล้วจำนวน ๒๐๙ สถาบัน วงเงิน ๒๘๐ ล้านบาท โดย ธ.ก.ส.จ่ายเงินไปแล้ว ๒๐๑ แห่ง เป็นเงิน ๑,๔๒๗ ล้านบาท

วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ใช้นโยบายตรึงราคารายพารา โดยประกาศรับซื้อยางแผ่นดิบในราคา ๑๐๐ บาท/กิโลกรัม ยางแผ่นรมควันชั้น ๓ ราคา ๑๐๔ บาท/กิโลกรัม ในขณะที่รับซื้อยางพาราไปแล้วจำนวน ๑๗๖,๐๐๐ ตัน สาเหตุที่โครงการชะงักไปช่วงหนึ่งเนื่องจากเกิดเพลิงไหม้บริษัทมิตรไทยซึ่งเป็นโรงรมแห่งหนึ่งที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งบริษัทประกันภัยในต่างประเทศได้แจ้งให้ชะลอไว้ก่อนเพราะต้องการทบทวนมาตรการรักษาความปลอดภัย แต่ขณะนี้ได้รับแจ้งจากบริษัทประกันภัยว่าจะรับประกันภัยต่อไป

• ครั้งที่ ๔๕ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาติดตามผลการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดดุลของยางพาราตกต่ำ โดยมีที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร องค์การสวนยาง สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และสมาคมยางพาราไทยเข้าชี้แจงข้อมูลแก่คณะกรรมการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคา ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการดำเนินการเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยแบ่งกระบวนการเป็น ๓ ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การรับซื้อ การแปรรูป และการเก็บรักษา โดยการรับซื้อจะมีการจำกัดสิทธิการจำหน่ายยางพาราตั้งแต่เดิมจะรับซื้อจากเกษตรกรทั้งหมดโดยไม่จำกัดจำนวน แต่หลังจากวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ จะมีเงื่อนไขในการรับซื้อโดยจำกัดสิทธิการขายของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่เกินครัวเรือนละ ๒๕ ไร่ ในปริมาณ ๒ กิโลกรัมต่อไร่ ปริมาณสะสมได้ไม่เกิน ๑๗ วันต่อเดือน ทั้งนี้เกษตรกรจะต้องสังกัดสถาบันเกษตรกรที่มีการขึ้นทะเบียนถูกต้องกับคณะกรรมการระดับจังหวัด สำหรับปัญหาการสวมสิทธิและการตีคุณภาพยางพาราที่ไม่สอดคล้องกับคุณภาพที่แท้จริง ได้มีการให้อำนาจคณะกรรมการระดับจังหวัดได้มีการตรวจสอบอย่างใกล้ชิด สำหรับการเก็บรักษาโกดังที่จัดเก็บจะมีการทำประกันภัยเพื่อลดความเสี่ยง

จากความเสียหายต่าง ๆ อย่างไรก็ตามปัญหาการเก็บในปัจจุบันคือโกดังที่ใช้จัดเก็บมีไม่เพียงพอจึงจะต้องมีการพิจารณาจัดหาโกดังที่มีความเหมาะสมในการจัดเก็บเพิ่มเติม

คณะกรรมการได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการควรจะต้องรักษาเสถียรภาพราคายางพาราให้อยู่ในระดับ ๑๐๐ บาท รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขในการส่งออก
๒. ควรมีการจัดหาโกดังในการจัดเก็บให้เพียงพอ และต้องมีการรักษาคุณภาพยางพารา
๓. ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ไปดูแลปัญหาการสวมสิทธิอย่างใกล้ชิด
๔. ควรมีการเพิ่มจุดรับซื้อยางพาราให้เพียงพอ โดยอาจใช้สำนักงานของ สกย. เป็นจุดรับซื้อ
๕. การระบายสต็อกยางพาราที่มีการรับซื้อมาแล้ว ควรมีการวางแผนและเตรียมการเพื่อไม่ให้ยางพาราที่ซื้อมาเป็นภาระแก่งบประมาณแผ่นดิน เช่น การทำตลาดกับต่างประเทศเพื่อให้มีการส่งออกมากยิ่งขึ้น การนำยางพารามาใช้ในการทำถนนเพื่อเพิ่มการใช้ยางพาราในประเทศ เป็นต้น

• ครั้งที่ ๕๘ วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามการแก้ไขปัญหาราคายางพาราดกต่ำ โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาเข้าร่วมประชุม ซึ่งผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงเกี่ยวกับการประกาศเขตความเหมาะสมในการปลูกสวนยางพารา (โซนนิ่ง) ในพื้นที่ ที่รัฐบาลจัดให้ยังไม่มี ความเหมาะสม การจัดสรรต้นพันธุ์ยางพาราให้แต่ละภาคมีสัดส่วนไม่เท่ากัน สภาพดินในพื้นที่ที่จัดสรรให้ไม่มีความเหมาะสมในการปลูกยางพารา และสรุปสาระสำคัญของข้อควรคำนึงในการระบายยางพารารออกจากสต็อก ดังนี้

๑. ผลกระทบต่อราคายางพาราภายในประเทศ เมื่อปล่อยขายยางพาราส่งออกนอกประเทศ ปัจจุบันรัฐบาลยังไม่มีนโยบายขายยางพาราที่มีอยู่ในสต็อก เพราะขณะนี้ตลาดยังมีความผันผวนเรื่องราคา และยางพาราเป็นสินค้าที่เก็บรักษาได้ ควรรอเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ราคาที่ดี หรือถ้าจะขายยางพารารออก ควรขายเฉพาะตลาดภายในประเทศเท่านั้น
๒. รัฐบาลมีนโยบายให้มุ่งรักษาเสถียรภาพของเกษตรกร ควรรอให้ตลาดมีราคาขายได้ในจุดที่เกษตรกรคุ้มทุนและยางพารามีราคาดีพอสมควร ปกติรอบของราคา (cycle) ยางพาราที่มีราคาขึ้นลงจะอยู่ประมาณ ๔-๕ ปี

คณะกรรมการจึงได้มีข้อสรุปและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

๑. ให้มีการรักษาเสถียรภาพของยางพารา ให้ได้ราคาไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ บาท /กก.
๒. ให้มีนโยบายผลิตสินค้าแปรรูปจากยางพาราให้มากที่สุด
๓. ให้มีการพิจารณาเขตความเหมาะสมในการปลูกสวนยางพารา (โซนนิ่ง) ใหม่ทั้งหมด รวมทั้งศึกษาในรายละเอียดของคุณภาพดิน ณ พื้นที่จัดปลูก ปริมาณน้ำฝน พันธุ์ยางพารา
๔. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมหารือกับผู้ผลิตยางพารารายใหญ่จาก ๓ ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ให้รักษาเสถียรภาพของยางพาราให้ได้

๕. ให้รัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการขายยางพาราภายในประเทศให้มากขึ้น หรือให้มีการหยุดการส่งเสริมการขายยางพารา

๖. ให้มีการส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้และจัดตั้งกลุ่มหรือสมาคมเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมนโยบายของผู้ผลิต และเป็นผู้นำการส่งออกยางพาราให้มากที่สุด

• ครั้งที่ ๖๓ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการพิจารณาติดตามการแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำ โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และตัวแทนเกษตรกรยางพาราผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการที่ราคายางพาราตกต่ำเข้าร่วมประชุม ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและตัวแทนเกษตรกรยางพาราได้ชี้แจงดังนี้ ราคาของยางพาราลงจุดตกต่ำที่สุดจึงขอให้รัฐบาลนำเรื่องนี้เป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข และปริมาณการใช้ยางพาราในประเทศมีน้อย ส่วนใหญ่ประเทศไทยส่งออกยางพาราจำนวน ๘๐-๙๐% ของจำนวนยางพาราทั้งหมด ความต้องการของเกษตรกรยางพาราคือต้องการให้รัฐบาลจัดสรรพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก จัดสรรพันธุ์ยางที่ดีและเหมาะสม มีมาตรการส่งเสริมการปลูกยางพารา เช่น ใช้ผลิตภัณฑ์จากยางพาราทำถนน และควรมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรยางพาราที่ชัดเจน การแก้ไขกฎหมายให้มีความทันสมัยและสอดคล้องและเอื้อประโยชน์ต่อเกษตรกรยางพาราเป็นการยากมาก จึงควรมีวิธีอื่นๆ ในการแก้ไขเพื่อสนับสนุนการปลูกยางพารา เช่น การออกระเบียบและหลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุน

คณะกรรมการมีข้อสรุปและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

๑. รัฐบาลมีมติให้แก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำโดยไม่มียกเว้นนโยบายการแทรกแซงราคายางพารา

๒. รัฐบาลได้ตั้งวงเงินกู้จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยปลอดดอกเบี้ย เพื่อให้เกษตรกรได้กู้เพื่อสร้างโรงงานผลิตยางพาราโดยมีองค์การสวนยางเป็นที่ปรึกษา

๓. รัฐบาลได้ให้ปัจจัยในการผลิต (ปุ๋ย) จำนวน ๑ กก. ต่อยางพารา ๑ ต้น มูลค่า ๑,๒๖๐ บาท แก่เกษตรกรที่มีการปลูกยางพาราดำกว่า ๑๐ ไร่ และให้มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราและไม่ให้มีการจัดสรรเขตการปลูกยางพาราในพื้นที่ป่าสงวน

๔. ให้เกษตรกรผู้ผลิตยางพาราสร้างผลิตภัณฑ์จากยางพาราได้ด้วยตัวเอง

๕. ให้กลุ่มอุตสาหกรรมยางพาราสามารถขอเงินกู้ซื้อเครื่องจักร โดยรัฐบาลมีวงเงินให้กู้ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปลอดดอกเบี้ย

๖. ให้เกษตรกรยางพาราเป็นสมาชิกกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางโดยให้เงินช่วยเหลือในด้านอื่นๆ นอกจากการปลูกยางพารา

๗. ให้มีการจัดสรรพื้นที่เพาะปลูกยางพาราให้เหมาะสม

๘. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานกับกรมทางหลวงให้ใช้ผลิตภัณฑ์จากยางพาราทำถนน

๙. ให้ใช้กลยุทธ์ทางจิตวิทยาในการแก้ไขปัญหาทางการตลาดโดยประกาศการช่วยเหลือราคาอย่างพารา

๑๐. ให้มีการส่งเสริมสถาบันของเกษตรกรยางพารามีความมั่นคงและมีระบบการบริหารที่ชัดเจนและให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางยางพาราในภูมิภาค

• ครั้งที่ ๖๘ วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมพิจารณาติดตามการแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ปัญหาราคายางพาราตกต่ำเป็นไปตามสภาวะเศรษฐกิจโลก เนื่องจากปัจจัยหลายกรณี เช่น ราคาน้ำมันในตลาดโลกลดลง ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นจากเดิมประมาณ ๔% ราคาในตลาดล่วงหน้าปรับตัวลดลง ๑๐% สต็อกยางพาราคงค้างมีปริมาณมาก เป็นต้น ปัจจัยดังกล่าวมีผลกระทบต่อราคายางพาราภายในประเทศทั้งสิ้น ซึ่งทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำ ๓ มาตรการที่สำคัญ ได้แก่

(๑) ระยะสั้น ช่วยเกษตรกรโดยให้เงินอุดหนุนราคายางรายละ ๒,๕๒๐ บาทต่อไร่ ครั้วเรือนละไม่เกิน ๒๕ ไร่ ดำเนินการตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๖ - เดือนมีนาคม ๒๕๕๗ เกษตรกรที่จะรับความช่วยเหลือต้องไปขึ้นทะเบียนกับเกษตรกรอำเภอได้ตั้งแต่วันที่ ๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ และต้องเป็นที่ดินที่มีเอกสารสิทธิหรือที่ดินที่กรมป่าไม้รับรอง ๔๖ ประเภท

(๒) ระยะกลางและระยะยาว ดำเนินการในเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ - กันยายน ๒๕๕๗ โดยรัฐบาลจะสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยผ่อนปรนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อนำไปใช้ประโยชน์กับโรงงานแปรรูปยาง หรือโรงงานแปรรูปยางที่จะดำเนินการก่อสร้างใหม่ในวงเงินสินเชื่อ ๕,๐๐๐ ล้านบาท และสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยผ่อนปรนแก่ผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อขยายกำลังการผลิตหรือปรับเปลี่ยนเครื่องจักรกลการผลิตในสินเชื่อ ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท อีกทั้งส่งเสริมกิจกรรมอื่นๆ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น เช่น การปลูกพืชแซมยาง การเลี้ยงสัตว์คู่กับปลูกยาง

การขึ้นทะเบียนยังมีเกษตรกรตกค้างจึงมีการขยายระยะเวลาให้ถึงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ส่วนยางที่ค้างสต็อกจะนำมาใช้ภายในประเทศ ซึ่งทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือเวียนแจ้งหน่วยงานต่างๆ ที่มีความต้องการจะใช้อย่างให้แจ้งความประสงค์มายังกระทรวงฯ

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ให้คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติกำหนดนโยบายให้ชัดเจนในเรื่องเอกสารสิทธิว่าประเภทไหนได้เงินช่วยเหลือหรือไม่ได้อย่างไรและที่ดินนอกเหนือจาก ๔๖ ประเภทตามที่กรมป่าไม้ประกาศ ที่ดินใดไม่ได้รับเงินช่วยเหลือต้องทำความเข้าใจแก่ประชาชนให้ชัดเจน

๒. ให้กรมส่งเสริมการเกษตรขอขยายเวลาการลงทะเบียนเพิ่มจากเดิม เนื่องจากยังมีเกษตรกรตกค้างอยู่และให้กำชับคณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบลให้ตรวจสอบแปลงยางพาราให้ถูกต้อง เพื่อป้องกันการทุจริต

๓. ให้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพิจารณาว่าการวางหลักเกณฑ์เปิดกรีดยางพาราที่กำหนดไว้ให้ลำต้นสูง ๑๕๐ เซนติเมตร รอบวง ๕๐ เซนติเมตร เป็นหลักเกณฑ์ที่เป็นธรรมแก่เกษตรกรหรือไม่

๔. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาแนวทางในการระบายสินค้ายางพาราออกนอกประเทศให้มากที่สุด โดยควรวางตลาดผู้ค้าใหม่เพื่อช่วยในการระบายสินค้าและราคาควรเป็นธรรมแก่เกษตรกร

๕. ให้รัฐบาลดำเนินการนโยบายในระยะยาว โดยให้กลุ่มเกษตรกรรวมตัวกันผลิตยางพาราตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ

• ครั้งที่ ๗๑ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการพิจารณาติดตามการแก้ไขปัญหาราคายางพาราทกต่ำ โดยมีผู้แทนหน่วยงานเข้าร่วมประชุมประกอบด้วย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร องค์การสวนยาง สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๑ ความคืบหน้าในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาราคายางพาราทั้งระบบปี ๒๕๕๗

๑.๑.๑ มาตรการระยะสั้น ขณะนี้มีเกษตรกรมาขึ้นทะเบียน ๑,๑๙๓,๓๓๒ ครัวเรือน มากกว่าเป้าหมาย ๔% บันทึกข้อมูลในระบบแล้ว ๙๐.๑๓% ตรวจสอบข้อมูลในเบื้องต้นแล้ว มีความสมบูรณ์สามารถเข้าร่วมโครงการได้ ๗๐๐,๐๐๐ ครัวเรือน ส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์เนื่องจาก (๑) เอกสารที่ดินไม่อยู่ใน ๔๖ รายการ (๒) ยังไม่ได้เปิดกรีดยาง (๓) ยางพาราอายุเกิน ๒๕ ปี นอกจากนี้ยังมีเกษตรกรถอนการเข้าร่วมโครงการ ประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ ครัวเรือน เกษตรกรที่มีเอกสารไม่ครบถ้วน ประมาณ ๗๑,๑๑๗ ครัวเรือน โดยได้ส่งข้อมูลให้กับคณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่เปิดกรีดยางพารา ระดับตำบลเพื่อตรวจสอบแล้วจำนวน ๕๙๕,๐๐๐ ครัวเรือน ตรวจสอบเสร็จแล้ว ๗๘,๐๐๐ ครัวเรือน โดยคณะกรรมการจะต้องตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ซึ่งการตรวจสอบพื้นที่เปิดกรีดจะเป็นไปตามหลักวิชาการ และ ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกรไปแล้ว ๓๐,๐๐๐ ครัวเรือน เป็นเงิน ๗๔๘ ล้านบาท สำหรับเกษตรกรที่มีกรรมสิทธิ์ที่ดินไม่ถูกต้องมีจำนวนประมาณ ๗๐,๐๐๐ ครัวเรือน ซึ่งได้ส่งให้คณะกรรมการว่าด้วยเรื่องที่ดินของกรมป่าไม้พิจารณาต่อไป

๑.๑.๒ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

(๑) ปัญหาในการแบ่งพื้นที่ในการตรวจสอบเนื่องจากคณะกรรมการประกอบด้วยหลายฝ่าย งบประมาณให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่เพียงพอ และนอกจากงานทั่วไปแล้วภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่มีหลายอย่าง เช่น การขึ้นทะเบียนข้าว ข้าวโพด ปาล์มน้ำมัน กาแฟ และการดูแลภัยพิบัติทางธรรมชาติ

(๒) กรณีข้อมูลของเกษตรกรยังมีความไม่สมบูรณ์ที่ต้องการตีความเรื่องสิทธิทำกิน และเรื่องการแจ้งข้อมูลตลาดเคลื่อนไหว

๑.๒ มาตรการระยะยาวและระยะปานกลาง

๑.๒.๑ องค์การสวนยางได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเรื่องการนำยางที่อยู่ในโครงการไปเจรจาเพื่อจำหน่ายให้กับผู้ใช้อยู่ในประเทศ ซึ่งอุตสาหกรรมหลักภายในประเทศคือ อุตสาหกรรมล้อยาง โดยขณะนี้ได้ส่งตัวอย่างยางไปให้บริษัทต่างๆ แล้ว โดยยางที่อยู่ในโครงการส่วนใหญ่เป็นยางแผ่นรมควัน แต่บริษัทมีความต้องการใช้ยาง STR ๒๐ มากกว่า ส่วนเรื่องราคาจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดในรายละเอียดต่อไป

๑.๒.๒ คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติมีโครงการในการแก้ไขปัญหาระยะยาว โดยมอบหมายให้สภาเกษตรกรดูเรื่อง spot market คือตลาดวัตถุดิบสินค้าของเกษตรกร และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ดูเรื่องกองทุน ETF

๒. ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

๒.๑ ไม่เห็นด้วย หากจะรับรองสิทธิให้เกษตรกรที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่มีเอกสารสิทธิในที่ดินนอกจาก ๔๖ รายการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เพราะจะเป็นการทำให้เกิดการบุกรุกป่ามากขึ้น ซึ่งการอ้างสิทธิครอบครองทำให้ป่าไม้ในประเทศหายไป

๒.๒ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรเร่งดำเนินการขยายเวลาในการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่เปิดกรีดยางระดับตำบล และคณะทำงานระดับหมู่บ้าน เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบทำงานได้อย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และป้องกันการทุจริต

๒.๓ ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาระยะยาว ให้หาตลาดใหม่ในการซื้อขายยางพาราให้ได้

๒.๔ ในการแก้ไขปัญหายางยั่งยืนสิ่งสำคัญคือต้องตั้งโรงงานเพื่อดูแลผลผลิตต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน

๑.๔ การพิจารณาราคาหอมแดง

• ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะกรรมการพิจารณาญาติเรื่องการแก้ไขปัญหาราคาหอมแดงจังหวัดศรีสะเกษตกต่ำเสนอโดยนายปวีณ แซ่จิ้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ มีผู้แทนจากกรมการค้าภายใน กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานการค้าภายในจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ และตัวแทนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

กรณีหอมแดงจากอินโดนีเซียขายในราคาต่ำเกินความเป็นจริงกระทรวงพาณิชย์ต้องเร่งดำเนินการตรวจสอบโดยทูตพาณิชย์ที่อยู่ที่อินโดนีเซีย เพราะถ้าราคาขายต่ำกว่าราคารุนจะผิดกฎ WTO (World Trade Organization WTO) และสามารถดำเนินการตามข้อตกลงได้ เมื่อเป็นการดัมป์ (dumping) ก็สามารถใช้กฎหมายว่าด้วยมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping : AD) จัดการ

ในกรณีดังกล่าว อีกทั้งการนำเข้าหอมแดงจากต่างประเทศปลัดกระทรวงพาณิชย์ได้มีคำสั่งให้กรมการค้าต่างประเทศ โดยใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการนำเข้าส่งออก ขอให้คนนำเข้าหอมอินโดนีเซียทันที

การแก้ไขปัญหาหอมแดงตกต่ำยากให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการโดยการจัดหาตลาดทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งเข้ามากำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของผู้นำเข้าและกลุ่มพ่อค้าในท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดอื่น ๆ ที่เป็นพื้นที่เพาะปลูกหอมแดง มีให้มีการเอารถเอาเปรียบกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงภายในประเทศ และขอค่าชดเชยค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายหอมแดง เช่น ค่าขนส่งในการจำหน่ายหอมไปต่างจังหวัด ประมาณกิโลกรัมละ ๒ บาท ค่าชดเชยในการบรรจุกระสอบหอมแดง เช่น ค่าแรงงาน ประมาณกิโลกรัมละ ๔๐ สตางค์ ค่าชดเชยค่ากระสอบหอมแดง ประมาณกิโลกรัมละ ๓๐ สตางค์ ความเสียหายจากการเก็บรักษา เสียหายประมาณ ๒๐% ค่าตกแต่งหอมแดง ประมาณกิโลกรัมละ ๓ บาท เป็นต้น

คณะกรรมการประสานงานผ่านกระทรวงมหาดไทย ในการจัดการรับซื้อหอมแดงซึ่งมีอยู่ประมาณ ๕,๐๐๐ ตัน โดยให้กระจายผ่านไปยังจังหวัดต่าง ๆ และให้กระทรวงมหาดไทยเป็นต้นเรื่องในการนำปัญหานี้เข้าประชุมกับคณะรัฐมนตรี เพื่อที่จะแก้ปัญหาหอมแดงจังหวัดศรีสะเกษโดยเร่งด่วนรวมทั้งทางคณะกรรมการได้มีมติให้ทำหนังสือถึงคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อให้พิจารณางบประมาณเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องดังกล่าวต่อไป

• ครั้งที่ ๕ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะกรรมการพิจารณาติดตามการดำเนินการหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีมติให้ทำหนังสือถึงประธาน คชก. ดังนี้

๑. ควรสนับสนุนทางการเงินเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเช่นที่เคยปฏิบัติในปีที่ผ่านมา
๒. ควรกำชับให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการตรวจสอบว่ามีการทุ่มตลาดจากหอมของอินโดนีเซียหรือไม่ เพื่อหามาตรการตอบโต้และป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นอีก
๓. ควรกำหนดมาตรการนำเข้าหอมแดงจากประเทศอินโดนีเซียโดยการตัดรากและตัดจุกเช่นเดียวกับที่ประเทศอินโดนีเซียปฏิบัติต่อไทย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน

• ครั้งที่ ๑๔ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสินค้าตกต่ำซึ่งในกรณีหอมแดงองค์การคลังสินค้าอนุมัติเงิน ๒๙๐ กว่าล้านบาทเพื่อนำไปดำเนินการแก้ไข โดยการแทรกแซงรับซื้อ ระบาย และจำหน่าย ส่วนราคาซื้อขายองค์การคลังสินค้าจะทำความตกลงกับทางจังหวัดว่าจะรับซื้อในราคาเท่าไร ซึ่งตามที่ตกลงกันราคาประมาณ ๑๕ บาท/กิโลกรัม ส่วนคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ได้อนุมัติเงินงบประมาณ ๑,๒๐๐ ล้านบาทให้องค์การคลังสินค้านำไปดำเนินการ อีกทั้ง กรมการค้าภายในมีการตั้งงบประมาณปี ๒๕๕๖ โดยให้เกษตรกรนำหอมแดงมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์

• ครั้งที่ ๒๓ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาติดตามการจ่ายเงินค่าหอมแดงของเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษซึ่งขายหอมแดงให้กับองค์การคลังสินค้า (อคส.) แม่ท่าง อคส. ไม่สามารถตัดยอดการรับซื้อได้ตรงกับประมาณการที่ได้รับจัดสรรเนื่องจากมีเกษตรกรมีการเข้าคิวขายหอมแดงจำนวนมากซึ่งอาจเกิดการจลาจล จึงใช้วิธีปิดยอดตามเวลาทำการ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ให้เปิดรับซื้อรอบที่ ๒ แต่เนื่องจากมีกระแสข่าวการทุจริตจึงให้ชะลอการจ่ายเงินจนกว่าผลการสอบสวนจะแล้วเสร็จ ตัวแทนเกษตรกรได้กล่าวว่า ขอให้แยกประเด็นการตรวจสอบการทุจริตกับการจ่ายเงินให้เกษตรกรออกจากกัน ซึ่งเกษตรกรมีความเดือดร้อนเงินที่ต้องนำเงินไปจ่ายค่าหอมลูก

• ครั้งที่ ๒๔ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนการติดตามการจ่ายเงินค่าหอมแดงให้เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษในโครงการแก้ไขปัญหาหาคาหอมแดง ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๔/๕๕ ทั้งระบบ โดยเชิญประธานคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ พาณิชย์จังหวัด นายกเทศมนตรีตำบลยางชุมน้อย และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสัมป่อย เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ตัวแทนเกษตรกรได้เรียกร้องให้ อคส.จ่ายค่าหอมแดงที่ค้างชำระกับเกษตรกรดังนี้

๑. ค้างจ่ายเงินให้กับเกษตรกร ณ หน่วยรับซื้ออำเภอยางชุมน้อย ในรอบที่ ๑ จำนวน ๔๙,๗๘๘,๐๐๐ บาท ในรอบที่ ๒ จำนวน ๑๒๘,๕๗๘,๒๐๐ บาท

๒. ค้างจ่ายเงินให้กับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจหอมแดง อำเภอรามันไศล ในรอบที่ ๒ จำนวน ๙๔,๐๘๓,๖๐๐ บาท

๓. ค้างจ่ายค่าน้ำหนักหอมแดงที่สูญหายตามธรรมชาติคิดเป็น ๒๐% จากจำนวน ๒,๗๐๐ ตัน ที่สหกรณ์หอมแดงยางชุมน้อยตกลงกับ อคส.ในการรวบรวมหอมแดงจากเกษตรกร

คชก. อนุมัติงบประมาณจำนวน ๓๓๔.๕ ล้านบาท แต่เงินดังกล่าวหมดลง โดยสามารถรับซื้อหอมแดงในจังหวัดศรีสะเกษ ระหว่างวันที่ ๑๗ มกราคม – ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จำนวน ๒,๐๐๖ ตัน ทำให้เกิดปัญหากับเกษตรกรที่ยังไม่ได้ขายหอมแดงให้ อคส. โดยตัวแทนเกษตรกรชี้แจงว่าหอมแดงที่เก็บไว้ยังโรงเขavnในบ้านของเกษตรกรนั้น เป็นหอมแดงที่ อคส.ได้ซื้อและฝากไว้ยังบ้านเกษตรกรแล้ว และมีการตรวจสอบครบถ้วนตามขั้นตอนแล้วนั้น ผู้แทน อคส.ชี้แจงว่าหอมแดงดังกล่าวถือว่ายังไม่สิ้นสุดกระบวนการรับซื้อของ อคส. เนื่องจากยังไม่ได้ออกใบรับสินค้าและลงลายมือชื่อผู้ซื้อ-ขายตามระเบียบแม้ คชก.มีมติอนุมัติเงินในรอบที่ ๒ จำนวน ๑,๒๖๕ ล้านบาท แต่ต่อมาได้มีมติให้ชะลอการรับซื้อหอมแดงเพิ่มเติมจนกว่า อคส.จะมีความชัดเจนเรื่องปริมาณการรับซื้อ และแนวทางในการระบายหรือแก้ไขปัญหาการเน่าเสียของหอมแดงที่ซื้อในงวดแรกก่อน อย่างไรก็ตามหลังจากที่มีข้อสรุปในเรื่องดังกล่าวแล้ว อคส.เชื่อว่า คชก. จะมีมติให้รับซื้อหอมแดงต่อไปโดย อคส.ขอประเมินน้ำหนักหอมแดง

และนำเข้าสู่ที่ประชุม คชก. ภายใน ๗ วันเพื่อหาข้อยุติในเรื่องนี้ก่อน ซึ่งคณะกรรมการได้ให้ทาง อคส. แจ้งผลความคืบหน้าให้คณะกรรมการทราบด้วย

• ครั้งที่ ๔๑ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามความคืบหน้าผลการตรวจสอบการบริหารจัดการหอมแดง ในโครงการแก้ไขปัญหาราคาหอมแดงฤดูการผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ โดยเชิญประธานคณะอนุกรรมการ ตรวจสอบการบริหารจัดการหอมแดง อธิบดีกรมการค้าภายใน และผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า เข้าร่วมประชุม กรมการค้าภายใน ได้ให้ข้อมูลโดยสรุปคือสำหรับเรื่องการบริการจัดการหอมแดงของ จังหวัดศรีสะเกษ นั้น คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ได้มีมติ มอบหมายให้องค์การคลังสินค้าเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการโดยตรงทั้งกระบวนการ ทั้ง เรื่องการอนุมัติจ่ายเงิน การรับซื้อ และการจำหน่ายหอมแดง โดยกรมการค้าภายใน ไม่สามารถเข้าไปมีส่วนรวมได้ แต่จากการดำเนินการเหมือนกับว่าทางองค์การคลังสินค้าได้รับซื้อหอมแดงไว้แล้วไม่ได้ จำหน่ายออกจึงทำให้เกิดปัญหาและจากการตรวจสอบของคณะอนุกรรมการตรวจสอบการบริหาร จัดการหอมแดง ที่มีนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นประธาน และคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกระทรวง พาณิชย พบว่า

๑. องค์การคลังสินค้าได้รับซื้อหอมแดงจากเกษตรกรไว้ และไม่มีการเก็บรักษาที่ถูกต้อง ทำให้น้ำหนักสูญหาย และไม่มีการขายหอมแดงออก
 ๒. มีการนำหอมแดงที่เก็บไว้ไปหมუნเวียน และนำมาขายใหม่
 ๓. มีการสวมสิทธิเกษตรกรโดยการนำหอมแดงมาขายใหม่ เนื่องจากวิธีการเก็บรักษาไม่เป็น ระบบที่ชัดเจน มีการนำหอมแดงมาจากพื้นที่อื่นเข้ามา รวมทั้งเมื่อไปตรวจสอบหอมแดงที่แจ้งว่าเก็บ แขนไว้ที่บ้านของเกษตรกรเอง แต่กลับไม่พบหอมแดงที่บ้านของเกษตรกรตามที่อ้างไว้
 ๔. จากการที่เก็บหอมแดงโดยการวางซ้อนทับกันไว้เป็นจำนวนมาก และเมื่อระยะเวลาผ่านไป จะทำให้หอมแดงที่อยู่ชั้นล่างชื้น และเน่าเสียลามไปเป็นจำนวนมากจนส่งกลิ่นเหม็นไปเป็นบริเวณกว้าง
- กรมการค้าภายในได้มีหนังสือไปยังกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อตรวจสอบ และแจ้งความ กล่าวโทษกับตำรวจแล้ว ซึ่งขณะนี้ทางตำรวจได้ส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อตรวจสอบแล้ว แต่ไม่ทราบว่าทางองค์การคลังสินค้าได้ไปชี้แจงแล้วหรือยัง

• ครั้งที่ ๔๒ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามความคืบหน้าผลการตรวจสอบการบริหารจัดการหอมแดง ในโครงการแก้ไขปัญหาราคาหอมแดงฤดูการผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ โดยเชิญประธานคณะอนุกรรมการ ตรวจสอบการบริหารจัดการหอมแดง (นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม ประชุม ซึ่งประธานคณะอนุกรรมการฯ ได้ให้ข้อมูลโดยสรุปคือสำหรับเรื่องการบริการจัดการหอมแดง ของจังหวัดศรีสะเกษ นั้น คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ได้มีมติ

มอบหมายให้องค์การคลังสินค้าเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการโดยใช้ราคานำ คือ ราคาในขณะนั้น ๑๑-๑๒ บาทแต่รับซื้อในราคา ๑๕ บาท และจากการตรวจสอบในเบื้องต้น คณะอนุกรรมการได้มีการความเห็นให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้มีการตรวจสอบปริมาณหอมแดงที่รับซื้อไว้และสูญหายจากปริมาณคงเหลืออยู่ตามยอดบัญชี
๒. ให้มีการตรวจสอบความเสียหายปริมาณหอมแดงที่เก็บรักษาไว้ในสถานที่เก็บ ว่ามีการเก็บรักษาที่ถูกต้องตามวิธีการและหลักปฏิบัติหรือไม่
๓. ให้มีการตรวจสอบเส้นทางการเบิกเงินขององค์การคลังสินค้าและตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ได้รับเงินโดยมิชอบทั้งหมด
๔. ให้กระทรวงพาณิชย์ในฐานะที่กำกับองค์การคลังสินค้า แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการบริหารจัดการโครงการดังกล่าว
๕. การใดที่ดำเนินการตามโครงการที่มีชอบด้วยกฎหมายให้ดำเนินการตามกฎหมาย ทั้งทางแพ่งและทางอาญา

๖. หากองค์การคลังสินค้าจะดำเนินการโครงการแก้ไขปัญหahอมแดงต่อไป ต้องมีการบริหารจัดการภายในองค์กรเพื่อวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติให้มีความพร้อมของบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ และการบริหารจัดการต้องดำเนินการเองโดยไม่ให้คนอื่นทำ

ส่วนผลการตรวจสอบของคณะอนุกรรมการในรอบแรกพบว่าการเก็บหอมแดงที่รับซื้อไว้ไม่ถูกวิธีจนทำให้เกิดความเสียหายเป็นจำนวนมาก มีเกษตรกรบางรายที่ได้รับเงินจากการขายหอมแดงตามโครงการถึง ๙ ครั้ง รวมทั้งได้รับเงินช่วยเหลือจากภัยพิบัติซ้ำซ้อนอีกเป็นจำนวนมาก ส่วนการตรวจสอบหอมแดงในโกดังที่อ้างว่าใช้เก็บหอมแดงปรากฏว่าพบหอมแดงของเกษตรกรอยู่ในโกดังเพียง ๔๐-๕๐ ราย เท่านั้น ดังนั้น จึงเห็นว่าการร่วมกันทุจริตเป็นขบวนการ ทั้งเกษตรกร เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของจังหวัด ทำให้รัฐเกิดความสูญเสียเงิน ๑๐๐ %

ส่วนผู้แทนองค์การคลังสินค้าได้ชี้แจงข้อมูลว่าก่อนการเบิกจ่ายเงินทางองค์การคลังสินค้าได้ให้จังหวัดศรีสะเกษตรวจสอบและรับรองความถูกต้องก่อนทุกครั้ง

คณะกรรมการการได้มีความเห็นโดยสรุป คือ การบริหารจัดการหอมแดงในโครงการแก้ไขปัญหาราคาหอมแดงฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ของจังหวัดศรีสะเกษ มีการทุจริต โดยการร่วมมือกันระหว่างเกษตรกร เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ จังหวัด อำเภอบล และตำบล รวมทั้งนักการเมืองที่มีอิทธิพล จนทำให้เกิดความสูญเสียเงิน ๑๐๐ % โดยรัฐเสียหายเป็นจำนวนเงิน ๗๐๐ กว่าล้านบาทซึ่งเป็นความเสียหายที่เกิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๕๐๐ กว่าล้านบาท และภาคเหนือ ๒๐๐ กว่าล้านบาท

๑.๕ การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสับปะรดตกต่ำ

- ครั้งที่ ๕ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะกรรมการพิจารณาญัตติด่วนเรื่องการศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรตกต่ำและการหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งเสนอโดย นายอลงกรณ์ พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และนายอรรถพร พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี โดยเชิญ ประธานคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร และเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรมาเข้าร่วมประชุม แต่เนื่องจากประธาน คชก. และเลขาธิการ คชก. ติดภารกิจในการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นผลให้คณะกรรมการไม่สามารถดำเนินการประชุมได้เนื่องจากไม่มีท่านใดมาประชุม ที่ประชุมจึงมีมติเลื่อนการพิจารณาเรื่องดังกล่าวไปเป็นครั้งต่อไปโดยเชิญประธาน คชก. และเลขาธิการ คชก. มาเข้าร่วมประชุมอีกครั้งหนึ่ง

• ครั้งที่ ๖ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะกรรมการพิจารณาญัตติด่วนเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรมีราคาตกต่ำและมาตรการในการช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งเสนอญัตติโดยนายอลงกรณ์ พลบุตร และนายอรรถพร พลบุตร โดยมีกรรมการภายใน ในฐานะฝ่ายเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) เข้าชี้แจงให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

นายอรรถพร พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี (ผู้ยื่นญัตติ) นำเสนอข้อมูลความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่ สรุปได้ดังนี้ จังหวัดเพชรบุรีมีพื้นที่เพาะปลูกสับปะรด ๙๘,๖๔๘ ไร่ มีการเพาะปลูกใน ๕ อำเภอจากทั้งหมด ๘ อำเภอ มีผลผลิตรวมทั้งปี ๑๙๑,๘๙๑ ตัน ทำให้สับปะรดเป็นพืชไร่ที่ทำรายได้สูงสุดเป็นอันดับหนึ่งของจังหวัดเพชรบุรี มีโรงงานสับปะรดกลั่นเขตพื้นที่เพาะปลูก ๑๔ โรง แต่โรงงานเกือบทั้งหมดอยู่ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อโรงงานลดกำลังการผลิต โรงงานได้จำกัดการรับซื้อไว้แต่พื้นที่เพาะปลูกในเขตโรงงานซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกษตรกรจังหวัดเพชรบุรีซึ่งอยู่นอกเขตรับซื้อจึงประสบปัญหาอย่างรุนแรง นายอรรถพรและนายอลงกรณ์ ได้ยื่นปัญหาดังกล่าวต่อรัฐมนตรีเกษตรฯ (นายธีระ วงศ์สมุทร) ตั้งแต่ต้นเดือนพฤศจิกายน ซึ่งท่านรัฐมนตรีเกษตรฯ ได้รับเรื่องไปแล้วแต่จนกระทั่งวันนี้ก็ยังไม่มีการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมแม้แต่มาตรการเดียว มีการประชุมที่จังหวัดเพชรบุรี ๒ ครั้ง คือ ในวันที่ ๑๔ และ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เพื่อเตรียมความพร้อมมาตรการต่าง ๆ ซึ่งมาตรการที่เกษตรกรและที่ประชุมเห็นพ้องต้องกัน คือ มาตรการแทรกแซงตลาดด้วยการใช้เงินจาก คชก. เพื่อรับซื้อสับปะรดส่วนเกินบางส่วนออกไปจากตลาด รวมทั้งการเจรจากับโรงงานต่าง ๆ ปัจจุบันพี่น้องเกษตรกรชาวจังหวัดเพชรบุรีประสบปัญหามาตลอดโดยยังไม่มี การช่วยเหลือใด ๆ จากภาครัฐเลย

นายอรรถพร พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี (ผู้ยื่นญัตติ) เสนอที่ประชุมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้ ๑. ขอให้หน่วยงานภาครัฐรับฟังปัญหาเรื่องสับปะรดให้ครอบคลุมทุกพื้นที่เพาะปลูก ๒. ควรแยกมาตรการการแก้ปัญหาระยะสั้นและระยะยาวออกจากกัน ซึ่งคณะกรรมการสามารถใช้เวทีนี้รวบรวมประเด็นปัญหาจากทุกภาคส่วนและสรุปแนวทางการแก้ไข

ปัญหาในระยะยาวให้ชัดเจนยิ่งขึ้นและนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาทางแก้ไขต่อไป สำหรับมาตรการระยะสั้น สรุปได้ ๓ แนวทาง คือ ๑. ให้โรงงานสามารถทำ packing credit ได้จากการทำน้ำสับปะรดเข้มข้น เนื่องจากสต็อกเนื้อสับปะรดมีอยู่เกินความต้องการเป็นจำนวนมากแล้ว ๒. เรื่องของการชดเชยค่าขนส่ง เนื่องจากมีตารางระบบโครงสร้างอยู่แล้วแค่นำมาใช้กับจังหวัดเพชรบุรี ๓. เรื่องการรับซื้อผลผลิตออกไปจากระบบ เช่น อาจซื้อไปแจกโรงเรียน หรือทำลายทิ้งแล้วแต่การศึกษา จากการรับฟังที่ประชุมในวันนี้เห็นว่าภาคราชการพร้อมที่จะดำเนินการอยู่แล้ว อยู่ที่ฝ่ายบริหารภาครัฐว่าจะเอาใจใส่จริงจังมากน้อยแค่ไหนอย่างไร

• ครั้งที่ ๑๔ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรตกต่ำในกรณีปัญหาราคาสับปะรดตกต่ำ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายสับปะรดแห่งชาติมีการจัดทำโครงการ Packing Credit โดยกู้เงินจาก

ธ.ก.ส. จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท ชดเชยอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓ รับซื้อช่วงเดือนธันวาคม – เดือนกุมภาพันธ์ เพื่อเป็นการเสริมสภาพคล่องให้แก่โรงงานแปรรูป การแก้ไขปัญหาสับปะรดระยะยาวต้องมีการทำ Contract Farming

• ครั้งที่ ๑๖ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมราคาสินค้าเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาสับปะรดตกต่ำ เพื่อเป็นการศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาราคาสับปะรดให้เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสรุปแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ดังนี้

ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาสับปะรดแห่งชาติ และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สับปะรด มีการอนุมัติเงินจากคณะกรรมการนโยบายและช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ๑,๐๐๐ ล้านบาท ให้โรงงานกู้เป็น Packing Credit และชดเชยดอกเบี้ย ๓ เปอร์เซ็นต์ โดยผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(ธ.ก.ส.) และให้โรงงานมีการรับซื้อสับปะรดจากเกษตรกร ราคา ๔ บาท/กิโลกรัม

เงื่อนไขในการปล่อยเงินกู้มี ๓ ประการ ได้แก่

๑. ไม่ติดเครดิตบูโร (Credit Bureau)

๒. ต้องไม่มีหนี้เสียคณะกรรมการนโยบายและช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.)

๓. หลักประกันต้องใช้น้ำสับปะรดกระป๋อง ในกรณีที่ไม่มีเงินสดหรือทรัพย์สินสำหรับการ

ค้ำประกัน ซึ่งเงื่อนไขดังกล่าวสมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูปและสมาคมอุตสาหกรรมสับปะรดไทยเป็นผู้เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ซึ่งเงื่อนไขนี้เป็นปัญหาทำให้ไม่สามารถปล่อยเงินกู้จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท

คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑. คณะกรรมการนโยบายและพัฒนาสับปะรดแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สับปะรด ประสานงานสมาคมโรงงานหรือปรับวิธีการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสภาพคล่อง (packing credit) ให้กับผู้ประกอบการสับปะรดเพื่อให้สามารถกู้เงินไปใช้ในการรับซื้อได้โดยเร็ว และปรับปรุงเงื่อนไขในหลักประกัน packing credit ให้กับโรงงาน

๒. ขยายระยะเวลาปล่อยเงินกู้ packing credit ออกไปถึงเดือนมิถุนายน เพื่อให้สอดคล้องกับการปล่อยสินเชื่อที่ล่าช้า ซึ่งจะสอดคล้องกับมติของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สับปะรดที่ให้ขยายระยะเวลาขาดเขตดอกเบี้ยเงินกู้จาก ๕ เดือน เป็น ๖ เดือน

๓. คณะกรรมการนโยบายและพัฒนาสับปะรดแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สับปะรดเร่งรัดดำเนินการโครงการจัดซื้อสับปะรดส่วนเกินของโรงงานประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ตัน (คาดว่าผลผลิตประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ ตัน เข้าโรงงาน ๖๐๐๐,๐๐๐ ตัน) โดยรับซื้อ กิโลกรัมละ ๔ บาท ระยะเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยนำไปบริหารจัดการในด้านของนำไปทำปุ๋ย การนำไปเป็นอาหารสัตว์ หรือนำไปกระจายในพื้นที่ที่ยังมีการบริโภคสับปะรดน้อย อีกทั้ง ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรวางมาตรการตรวจสอบการดำเนินงานให้เกิดความโปร่งใส มีประสิทธิภาพสูงสุด

๔. ในการแก้ไขปัญหาระยะยาวคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ควรกำหนดการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโดยเฉพาะการตกลงซื้อขายแบบ Contract Farming เพราะจะช่วยให้การผลิตสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยเฉพาะด้านการผลิตให้ได้ผลิตผลที่มีคุณภาพปลอดภัย

๕. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สับปะรด ควรรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่ปฏิบัติไปแล้วและยังมีปัญหาอุปสรรคให้คณะกรรมการนโยบายและพัฒนาสับปะรดแห่งชาติทราบโดยเร็วเพื่อหาแนวทางการแก้ไขให้ทันกับสถานการณ์

• ครั้งที่ ๑๘ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสับปะรดราคาตกต่ำ กรมส่งเสริมการเกษตรให้โรงงานทำสัญญากับเกษตรกรในบริเวณพื้นที่ ๘ จังหวัด ซึ่งทางโรงงานได้นำสัญญาดังกล่าวไปทำ Packing Credit กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ มีการอนุมัติแล้วประมาณ ๒-๓ โรงงาน ส่วนการขยายระยะเวลาการปล่อยเงินกู้ Packing Credit คณะกรรมการนโยบายและพัฒนาสับปะรดแห่งชาติได้อนุมัติแล้ว กำลังส่งเรื่องเข้าคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ส่วน การทำ Contract Farming กับทางโรงงานสับปะรดและเกษตรกร ได้ดำเนินการติดต่อกับทางสมาคมโรงงานผลิตสับปะรดและเกษตรกรต่าง ๆ แล้ว

• ครั้งที่ ๑๙ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาติดตามการดำเนินงานของรัฐบาลในการกำกับดูแลราคาสับปะรด ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลว่า ผลผลิตในปีนี้มีประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ ตัน นำมาแปรรูป ๖๐๐,๐๐๐ ตัน การกู้เงินจากสถาบันการเงินรัฐชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ ๓ ขยายระยะเวลาให้กู้ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ งบประมาณช่วยเหลือจากคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) จำนวน ๑๕ ล้านบาท อีกทั้ง รัฐช่วยเหลือตลาดต่างประเทศเพื่อระบายสินค้าและปลดเงื่อนไขกรณีหลักประกันน้ำ สับปะรดให้สามารถนำสับปะรดกระป๋องเป็นหลักประกันได้ ส่วนที่สองคือ ส่วนเกินประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ตัน มีโครงการดำเนินการเป็น ๓ โครงการ คือ โครงการผลิตอาหารสัตว์ โครงการผลิตสับปะรดกระป๋อง และโครงการทำน้ำหมักชีวภาพ ส่วนการทำโซนนิ่ง (Zoning) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินจัดทำเรื่องเขตเหมาะสมในการปลูกพืช โดยมีมาตรการเฝ้าระวังเชิงรุก เช่น การรับประกันความเสียหาย เป็นต้น

• ครั้งที่ ๔๗ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการค้าสับปะรดตกต่ำ โดยมีผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะผู้แทนเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและพัฒนา สับปะรดแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร นายกสมาคมชาวไร่สับปะรดไทย สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป สมาคมอุตสาหกรรมสับปะรดไทย และประธานสภาเกษตรกรจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

สภาพปัญหา ปลายปี ๒๕๕๔ – ปี ๒๕๕๕ เกษตรกรขายสับปะรดราคาต่ำกว่าต้นทุนมาโดยตลอด จึงเสนอขอให้ภาครัฐช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่คุ้มกับต้นทุน สาเหตุที่ทำให้สับปะรดมีราคาตกต่ำ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปที่ประสบภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้การสั่งซื้อชะลอตัวลง อีกส่วนหนึ่ง ปัญหาต้อกในโรงงานมีเหลืออยู่จำนวนมากทำให้โรงงานขาดเงินทุนหมุนเวียนในการรับซื้อ

ตัวแทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะผู้แทนเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและพัฒนา สับปะรดแห่งชาติ ได้ชี้แจงว่า ในปี ๒๕๕๕ ขอความร่วมมือให้โรงงานรับซื้อสับปะรดในราคา ๔ บาท แต่เนื่องจากโรงงานยังมีสต็อกอยู่จำนวนมากเป็นเหตุให้ขาดเงินทุนหมุนเวียน คณะกรรมการฯ จึงมีมติเห็นชอบให้โรงงานกู้ยืมเงินจาก ธกส. โดยใช้เงิน คชก. จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยในอัตรา ๓% เป็นเวลา ๙ เดือน

ในปี ๒๕๕๖ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สับปะรด ได้มีมติเห็นชอบในหลักการของโครงการส่งเสริมการแปรรูปสับปะรดเป็นอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง โดยให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และโครงการแปรรูปน้ำสับปะรดพร้อมดื่มเพื่อส่งเสริมการบริโภคภายในประเทศ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม-มิถุนายน ๒๕๕๖ ขณะนี้เรื่องอยู่ระหว่างการนำเสนอขอกำหนดวันประชุมของคณะกรรมการนโยบายและพัฒนา สับปะรดแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้

ความเห็นชอบโครงการฯ และพิจารณาขออนุมัติการใช้เงินจาก คชก. หรืองบกลาง หากมีมติเห็นชอบเป็นประการใดจึงได้ดำเนินการทันที

คณะกรรมการได้สรุปแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ควรเร่งรัดให้คณะกรรมการฯ มีการประชุมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการฯ และพิจารณาขออนุมัติการใช้เงินจาก คชก. หรืองบกลาง

๒. จัดทำ Contract Farming ระหว่างโรงงานกับเกษตรกร โดยคณะกรรมการฯ เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓. คณะกรรมการฯ ควรทำหนังสือถึง นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง ในฐานะประธานคณะกรรมการฯ ให้เร่งรัดพิจารณาขออนุมัติการใช้เงินจาก คชก. หรืองบกลาง อีกทางหนึ่ง

๔. เกษตรกรควรลดพื้นที่การปลูกยาง โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเป็นผู้จัดทำโซนนิ่งให้เกษตรกร รวมทั้งหาแนวทางในการปลูกพืชอื่นทดแทน

๑.๖ การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำ

• ครั้งที่ ๗ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาญัตติด่วนเรื่อง การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำและหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งเสนอโดย นายพงศ์เวช เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี มีผู้แทนจาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการค้าภายใน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สมาคมโรงงานผู้ผลิตมันสำปะหลังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตัวแทนเกษตรกรจากจังหวัดจันทบุรีและนครราชสีมา สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

สาเหตุหลักของปัญหามันสำปะหลังราคาตกต่ำ ส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหาเรื่องอุทกภัยและเรื่องมลภาวะที่ทำให้ประเทศจีนมีการสั่งซื้อมันสำปะหลังลดลง เนื่องจากประสบปัญหาเรื่องการขนส่ง อีกทั้งมีการนำเข้มันสำปะหลังจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีราคาที่ต่ำกว่าราคามันของประเทศไทย โรงแป้ง ลานมันไม่รับซื้อมันสำปะหลังจากเกษตรกรทำให้มันสำปะหลังล้นตลาด แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเกษตรกรได้เสนอข้อเรียกร้อง สรุปได้ดังนี้

๑. ให้รัฐบาลเปิดโครงการรับจำนำหรือโครงการประกันราคามันสำปะหลังราคากิโลกรัมละ ๓ บาท

๒. ให้รัฐบาลกำหนดมาตรฐานการรับซื้อหัวมันสด เพื่อป้องกันการเอาเปรียบจากลานมันหรือโรงแป้ง โดยให้รัฐตรวจสอบการวัดเปอร์เซ็นต์แป้งของโรงมันที่เข้าร่วมโครงการกับรัฐบาลอย่างเข้มงวด

๓. ให้รัฐกำหนดวิธีการจ่ายเงินให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้สอดคล้องกับภาระหนี้สินของเกษตรกรตามสถาบันการเงินที่เกษตรกรกู้ยืมมาลงทุน

๔. ให้รัฐกำหนดมาตรฐานการเข้าร่วมโครงการของลานมันว่าจะสามารถรับหัวมันสดจากเกษตรกรได้เท่าไร เพื่อป้องกันการเอาเปรียบเกษตรกร ซึ่งขณะนี้พอเข้าร่วมโครงการลานมันจะซื้อวันละหนึ่งเที่ยว หลังจากนั้นจะซื้อนอกโครงการ

๕. ให้เกษตรกรเป็นผู้เก็บเกี่ยวผลผลิตให้กับลานมันที่เข้าร่วมโครงการ

๖. ให้รัฐช่วยเกษตรกรที่เก็บเกี่ยวผลผลิตขายไปแล้ว ในราคากิโลกรัมละ ๒.๑๐ - ๒.๒๐ บาท โดยให้รัฐชดเชยให้แก่เกษตรกร ต้นละ ๕๕๐-๖๕๐ บาท

๗. ให้รัฐชะลอการนำเข้ามันสำปะหลังจากประเทศเพื่อนบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ - วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อป้องกันปัญหามันนอกระบบที่จะเข้าร่วมโครงการ

การแก้ไขปัญหาเรื่องมันสำปะหลังราคาตกต่ำได้มีการหารือารับจํานํามันสำปะหลัง โดยราคาเริ่มต้นที่ ๒.๗๐ บาท มีการนำเรื่องเข้าคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง ในเดือนพฤศจิกายน โดยให้เริ่มต้นราคา ๒.๖๐ บาท และเพิ่มขึ้นเดือนละ ๕ สตางค์

กรมการค้าภายในมีการหารือกับ ธกส. เรื่องการจ่ายเงินได้มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ทั้งหมด และการออกประกาศของ ธกส. ธกส.จะใช้หลักเกณฑ์เดียวกับการรับจํานําช้าว ส่วนการขอรับจํานําในราคา ๓ บาท ต้องเป็นเรื่องนโยบายว่าจะปรับหรือไม่ ณ วันที่ราคาอยู่ที่ ๒.๗๕ บาท

กรณีเครื่องชั่ง ทางกรมการค้าภายในมีสำนักงานซึ่งตั้งวัดอยู่ในแต่ละพื้นที่เพื่อควบคุมดูแลอยู่แล้ว ส่วนเรื่องมาตรฐานโรงงานได้มีการเสนอตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด โดยมีผู้แทนเกษตรกรเป็นตัวแทนอยู่ด้วย การวางแผนส่งมันสำปะหลังจะอยู่ในความดูแลของคณะกรรมการจังหวัด

การชะลอนำเข้ามันสำปะหลัง ซึ่งการนำเข้ามันสำปะหลังตามชายแดนเป็นเรื่องผิดกฎหมาย ต้องมีการดำเนินการในด้านศุลกากร อีกทั้งมีการกำหนดระยะเวลาในการนำเข้า กล่าวคือ ต้องนำเข้าในช่วงที่ประเทศไทยมันสำปะหลังขาดตลาดเท่านั้น

• ครั้งที่ ๘ วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำ คณะรัฐมนตรีได้มีการเห็นชอบในหลักการโครงการแทรกแซงรับจํานํามันสำปะหลัง ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอตามมติของคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง โดยมีเป้าหมายรับจํานํามันสด ๑๐ ล้านตัน เพื่อแปรรูปเป็นมันเส้น และแป้งมัน ให้องค์การคลังสินค้ารับฝากและออกไปประหวน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์รับจํานําใบประหวนที่องค์การคลังสินค้าเป็นผู้ออกให้เกษตรกรรายบุคคล ไม่เกินรายละ ๒๕๐ ตัน

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการรับจํานําเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ระยะเวลาในการไถ่ถอน ๓ เดือนนับถัดจากเดือนที่รับจํานํา โครงการสิ้นสุดเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ ราคารับจํานําเริ่มที่ ๒.๗๕ บาท ปรับขึ้นเดือนละ ๕ สตางค์ ส่วนประเด็นเชื้อแป้งในหัวมันสดควรจะเป็น

๒๕ เปอร์เซ็นต์หรือ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ได้มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์หาข้อยุติในเรื่องดังกล่าว อีกทั้งงบประมาณจะมีการปรับเปลี่ยนใหม่ เนื่องจากปริมาณระยะเวลามีการเปลี่ยนแปลง

• ครั้งที่ ๑๒ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อหาแนวทางเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในปัญหาโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ซึ่งยังไม่เริ่มดำเนินการ ส่งผลให้เกษตรกรต้องขายมันสำปะหลังในราคาต่ำกว่าราคาที่รัฐบาลประกาศรับจำนำ ซึ่งสรุปแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ดังนี้

๑. ควรให้ใช้มาตรการเมื่อเกษตรกรได้รับคำรับรองจากจังหวัดเป็นเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังจริง สามารถนำมันสำปะหลังมาไว้ในคลังสินค้าได้ทันที แล้วทางองค์การคลังสินค้าจะออกเอกสารให้ เกษตรกรจะได้เงินตามราคาที่รัฐบาลประกาศรับจำนำไว้
๒. มาตรการการชะลอชุดมันสำปะหลัง ควรให้เกษตรกรจำนำหัวมันในดิน โดยไม่ต้องชุดจะช่วยลดปัญหามันสำปะหลังราคาตกต่ำได้
๓. ขณะนี้มีการนำเข้มันสำปะหลังจากประเทศกัมพูชาเป็นจำนวนมาก ควรมีการควบคุมดูแลไซโลที่อยู่ตามแนวชายแดน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดควรกวดขันไซโลในเรื่องการรับซื้อมันสำปะหลังจากประเทศกัมพูชา
๔. ควรมีการกำหนดอัตราค่าแปรสภาพที่เป็นธรรม เพื่อป้องกันการเอาเปรียบเกษตรกร

• ครั้งที่ ๑๓ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาความคืบหน้าการรับจำนำมันสำปะหลังตามโครงการรับจำนำของรัฐ เป็นการติดตามผลการดำเนินการตามโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกร ซึ่งสรุปแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ดังนี้

๑. ปัญหาการลักลอบการนำเข้ามันสำปะหลัง ทางคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฯ ได้ทำข้อเสนอแนะไปยังกระทรวงพาณิชย์และคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติ โดยให้วางหลักเกณฑ์ในการป้องกันการลักลอบการนำเข้ามันสำปะหลังบริเวณชายแดน ๒๔ จังหวัด
๒. ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์การเข้าสู่โครงการรับจำนำมันสำปะหลัง อาทิ มันสำปะหลังที่รับจากเกษตรกรจะต้องมีโรงเก็บชั่วคราว มีการตรวจสอบเครื่องชั่ง และควรมีเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบได้แก่ตัวแทนเกษตรกร ตัวแทนองค์การคลังสินค้าและตัวแทนท้องถิ่น เป็นต้น

• ครั้งที่ ๑๔ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการการได้พิจารณาติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสินค้าตกต่ำ ในกรณีมันสำปะหลัง โดยที่ในขณะนี้ผลผลิตอยู่ในความครอบครองของผู้ส่งออกประมาณ ๑,๑๐๐,๐๐๐ ตัน ส่วนมันสดที่กำลังจะทำเป็นมันเส้นมีประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ ตัน รวมทั้งประเทศประมาณ ๒,๖๐๐,๐๐๐ ตัน หากภาครัฐดึงผลผลิตออกจากระบบตลาดประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ตัน จะส่งผลให้ราคาสูงขึ้น ตามโครงการรับจำนำราคารับจำนำอยู่ที่ ๒.๗๐ บาท/กิโลกรัม โดยราคาขายในตลาดปกติอยู่ที่ ๑.๓๐ - ๑.๔๐ บาท/กิโลกรัม

• ครั้งที่ ๑๗ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมพิจารณาศึกษาการดำเนินโครงการรับจำนำมันสำปะหลังของรัฐบาล ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการเร่งแก้ไขปัญหาในโครงการรับจำนำแก่เกษตรกร ซึ่งสรุปแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ดังนี้

๑. ปัญหาลานมันหรือโรงแป่งที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนน้อย ไม่มีการกระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ ทำให้เกษตรกรมีภาระในเรื่องการขนส่ง เสนอความเห็นควรชดเชยค่าใช้จ่ายในการนำส่งไปยังโรงมันที่มีศักยภาพที่จะรับได้ เช่น ในกรณีที่มีการขนส่งตั้งแต่ ๕๐ กิโลเมตรขึ้นไป ทางภาครัฐอาจให้ความช่วยเหลือค่าขนส่ง เป็นต้น อีกทั้งควรมีการเปิดจุดรับซื้อหัวมันสดให้รัฐช่วยขนส่งไปยังโกดัง

๒. การแก้ไขปัญหามันสำปะหลังล้นตลาด เสนอความเห็นให้นำไปทำเป็นเอทานอล ซึ่งจะเสนอกระทรวงพลังงานเพื่อพิจารณาต่อไป

๓. ควรมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรตามสภาพของความเป็นจริง โดยไม่ต้องคำนึงถึงเอกสารสิทธิ์ (แม้ที่ดินที่เพาะปลูกจะไม่มีเอกสารสิทธิ์ ก็ต้องขึ้นทะเบียน) แต่ต้องคำนึงถึงว่าบุกรุกพื้นที่ป่าหรือไม่ เนื่องจากมันสำปะหลังนอกทะเบียนทำให้ราคามันสำปะหลังในตลาดตกต่ำ ส่วนเกษตรกรที่มีภ.บ.ท. ให้ดำเนินการติดต่อกับภาครัฐขอเข้ากับหน่วยงานให้ถูกต้อง เพื่อประกอบการขึ้นทะเบียน

๔. กรณีเกษตรกรที่อ้างว่าจะต้องขุดมันไปขาย เพื่อนำเงินมาชำระหนี้และถูกกดราคา ทาง ธ.ก.ส.ได้มีหนังสือแจ้งเกษตรกรให้ไม่ต้องขุดมันได้จนกว่าโครงการรับจำนำมันจะสิ้นสุด หากมีความเดือนร้อนเรื่องเงิน สามารถขอกู้เงินได้ไม่เกิน ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ไม่ต้องเสียดอกเบี้ย และได้มีการขยายหลักเกณฑ์ให้ครอบคลุมถึงเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. โดยให้มาขึ้นทะเบียนกับทาง ธ.ก.ส.

๕. กรณีมันสำปะหลังที่มีการนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลกระทบต่อราคามันในประเทศ มีการขอความร่วมมือไปทางศุลกากรด่านชายแดน ให้ใช้มาตรการการชะลอการนำเข้า อีกทั้งมันเส้นที่นำเข้าจากต่างประเทศ หากจะเคลื่อนย้ายออกจากจังหวัดที่นำเข้าต้องขออนุญาต คณะกรรมการกำหนดราคาสินค้าป้องกันการผูกขาดและค้ากำไรเกินควร

• ครั้งที่ ๑๘ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมพิจารณาศึกษาพิจารณาติดตามนโยบายของรัฐบาลในการดำเนินโครงการรับจำนำสำปะหลัง ปีการผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งสรุปแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ดังนี้

กรณีการออกใบประทวนสินค้าที่ล่าช้า ขณะนี้ได้มีการเร่งรัดเจ้าหน้าที่ให้รีบดำเนินการให้ทันกำหนดการตามที่คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติกำหนดให้ออกภายใน ๓ วัน นับแต่เกษตรกรนำมันสำปะหลังสดมาส่งมอบที่ลานมันหรือโรงแปง

การหักน้ำหนักของโกดังกลาง หลังจากที่ดินมันรับมันสำปะหลังจากเกษตรกรจะกำหนดว่าให้มีดินทรายปนมาไม่เกินร้อยละ ๓ หากเกินกว่านี้เมื่อส่งไปโกดังกลางจะมีการหักน้ำหนักได้ตามประเพณีการค้า แต่กรณีหักน้ำหนักเกินเกณฑ์ปกติ จะเร่งรัดตรวจสอบในกรณีดังกล่าวต่อไป

การปรับเปลี่ยนอัตราค่าแปรสภาพมันเส้นจาก ๓๐๐ บาท/ตัน ปรับเป็น ๓๔๒ บาท/ตัน โรงงานแปงมันจาก ๒,๓๐๐ กว่าบาท ปรับเป็น ๓,๓๒๐ บาท ส่วนอัตราค่าขนส่งคำนวณจากระยะทางขนส่ง ซึ่งมีการคำนวณเพิ่มค่าขนส่งให้ทุกระยะทาง ๕๐ กิโลเมตร

กรณีลานมันและโรงแปงที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนน้อย แก้ปัญหาโดยการให้ลานมันที่มีศักยภาพ ไปเปิดจุดรับจำนำนอกพื้นที่และให้อัตราค่าใช้จ่ายในการขนส่งแก่ลานมันดังกล่าว และให้โรงงานแปงมันช่วยเสริมการรับจำนำ

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ขยายระยะเวลาขึ้นทะเบียนเกษตรกรจนถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕

การแก้ปัญหาในภาพรวม ควรทำระบบ Zoning ให้เกษตรกรเข้าร่วมโดยความสมัครใจ และให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ แก่เกษตรกรที่เข้าร่วม อีกทั้งคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติส่งเสริมให้มีการใช้มันสำปะหลังในการนำมาเป็นพลังงานทดแทนมากยิ่งขึ้น ให้กระทรวงพลังงานเข้าดูตักขั้วมันสำปะหลังที่รัฐบาลได้รับจำนำไว้ โดยส่งเสริมการใช้เอทานอลจากมันสำปะหลัง

การปลูกมันสำปะหลังในที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ ควรอนุโลมหรือผ่อนผันให้แก่เกษตรกรสามารถเข้าร่วมโครงการได้ อีกทั้งเรื่องอัตราการแปรสภาพ ค่าจ้างแปรสภาพและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ได้รับยังไม่เป็นที่พอใจ และควรพิจารณาทำตลาดกลางสินค้าเกษตรเกี่ยวกับมันสำปะหลัง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในระยะยาว

• ครั้งที่ ๓๐ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดนครราชสีมาเกี่ยวกับโครงการรับจำนำมันสำปะหลังปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ โดยมีผู้แทนเกษตรกรและผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง (กรมการค้าภายใน) สถานีตำรวจภูธรเสิงสาง ตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังที่นำมันสำปะหลังไปจำหน่ายที่ลานมันพลายพาโชค อำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา ไม่ได้รับเงินหรือได้รับเงินเพียงบางส่วน ซึ่งเกษตรกรได้ร้องเรียนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่า ลานมันพลายพาโชคไม่ได้เป็นลานมันในโครงการรับจำนำมันสำปะหลังของรัฐบาล แต่เหตุจูงใจที่เกษตรกรนำไปจำหน่ายที่ลานมันดังกล่าว เนื่องจากมีการให้ข้อมูลว่าลานมันดังกล่าวสามารถให้ใบประทวนโดยไม่ต้องรอคิวส่งมอบไม่มีการวัดเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้ง และคิดเงินในอัตราที่รัฐบาลกำหนด ทำให้เกษตรกรหลงเชื่อและนำมันสำปะหลังไปจำหน่ายยังลานมันดังกล่าว โดยมีเกษตรกรอำเภอสว่าง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอบัวคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับความเดือดร้อนจำนวน ๙๖ ราย ในทางคดีอาญาพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเสิงสาง ได้ส่งสำนวนให้อัยการจังหวัดฐานฉ้อโกงเพื่อดำเนินคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลต่อไป ในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ว่าราชการจังหวัดและพาณิชย์จังหวัดของทั้งสองจังหวัดได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานต่อกระทรวงมหาดไทย และกรมการค้าภายในเพื่อให้มีการดำเนินการช่วยเหลือต่อไป

แนวทางการช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร คือ ให้ ธ.ก.ส. ขยายเวลารับชำระหนี้ออกไป และจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ยให้เกษตรกรเพื่อเป็นเงินทุนในการเพาะปลูกในฤดูกาลใหม่

คณะกรรมการการมีข้อเสนอแนะ โดยให้นายอำเภอสว่าง และสถานีตำรวจภูธรเสิงสาง ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าลานมันพลายพาโชคสามารถมีใบประทวนให้กับเกษตรกรบางส่วนได้อย่างไร ซึ่งเสนอให้มีการตรวจสอบจาก ธกส. ที่รับจำนำใบประทวนของเกษตรกรเพื่อให้ทราบเส้นทางของใบประทวนดังกล่าว และขอให้รายงานผลต่อคณะกรรมการภายใน ๑๕ วัน

• ครั้งที่ ๓๑ วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมพิจารณาศึกษาการเตรียมความพร้อมโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ปีการผลิต ๒๕๕๕/๒๕๕๖ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งสรุปแนวทางการดำเนินการกรณีดังกล่าว ได้ดังนี้

กรมการค้าภายในชี้แจงถึงการขึ้นทะเบียนโครงการรับจำนำ เริ่มเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ระยะเวลาการจำนำ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ระยะเวลาไถ่ถอนภายใน ๓ เดือนนับถัดจากเดือนที่รับจำนำ ระยะเวลาโครงการ ตุลาคม ๒๕๕๕ - กันยายน ๒๕๕๖ ราคารับจำนำเริ่ม ๒.๕๐ บาท/กิโลกรัม โดยจะปรับขึ้นเดือนละ ๕ สตางค์ เป้าหมายการรับจำนำจำนวน ๑๕ ล้านตัน ส่วนการดำเนินการโครงการรับจำนำขณะนี้ได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบเรื่องกรอบหลักเกณฑ์ ขอบวงเงิน ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท เงินหมุนเวียน ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท และเงินจ่ายขาด ๕,๐๐๐ ล้านบาท

หลักเกณฑ์ที่เพิ่มเติมจากโครงการรับจำนำ ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ลานมันต้องผลิตมันเส้นซึ่งเมื่อร้อนแล้วต้องเหลือบนตะแกรงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และจุดรับจำนำจะมีตำรวจประจำทุกจุดจำนวน ๒ คน

ต่อจุด เพื่อป้องกันการทุจริต อีกทั้งองค์การคลังสินค้าจะแจ้งเจ้าหน้าที่ออกเอกสารประจำลานมันเพิ่มอีก ๔๐๐ อัตรา เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินการ

กรมส่งเสริมการเกษตรชี้แจงเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน ซึ่งมี ๓ ขั้นตอนดังนี้

๑. การขึ้นทะเบียน
๒. ทำประชาคมและตรวจสอบ โดยคณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบล
๓. การออกไปรับรอง โดยเกษตรอำเภอและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ประกาศให้มีการขึ้นทะเบียนตั้งแต่ ๑ มิถุนายน เป็นต้นไป ซึ่งโครงการรับจำนำปีการผลิตนี้จะใช้ฐานข้อมูลเดิมของเกษตรกรสำหรับขึ้นทะเบียน เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินการ ซึ่งมีจำนวนเกษตรกรขึ้นทะเบียนแล้ว ๔๐๙,๔๒๒ ราย เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ ๗๐ การขึ้นทะเบียนจะขึ้นได้ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ส่วนพื้นที่ทำกินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ต้องได้รับอนุมัติจากหน่วยงานที่ถือครองที่ดินดังกล่าว เพื่อให้สามารถขึ้นทะเบียนได้

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ มีดังต่อไปนี้

๑. ทางจังหวัดยังไม่ได้รับหลักเกณฑ์โครงการรับจำนำจากกรมการค้าภายใน ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีจึงควรเร่งดำเนินการและส่งหลักเกณฑ์ไปยังพาณิชย์จังหวัดอย่างเร่งด่วน

๒. การคำนวณค่าแปรสภาพสำหรับลานมัน ควรกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณให้ไม่ให้ลานมันประสบปัญหาขาดทุน

๓. การเอามันสำปะหลังไปสต็อกในคลังกลาง มีการหักเปอร์เซ็นต์มากเกินไป ซึ่งหักถึง ๓% ทำให้ลานมันหักจากเกษตรกรเกิน ๑๐% ควรตรวจสอบไปยังคลังกลางว่าได้ดำเนินการตามนโยบายรัฐหรือไม่ ซึ่งกำหนดให้หัก ๑ เปอร์เซ็นต์ เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว

๔. ปัญหาสำหรับเกษตรกรรายใหม่ที่ยื่นคำร้อง คือ (๑) เกษตรตำบลต้องทำประชาคมด้วยตนเองและต้องเข้าใจกระบวนการอย่างชัดเจน (๒) พื้นที่ทำกินที่ไม่ให้ขึ้นทะเบียน เช่น พื้นที่ส.ป.ก. หรือพื้นที่อื่นที่หน่วยงานรัฐถือกรรมสิทธิ์ เกษตรตำบลต้องอธิบายแก่เกษตรกรให้เข้าใจว่าพื้นที่ ส.ป.ก. คืออะไร เหตุที่ขึ้นทะเบียนไม่ได้เป็นเพราะเหตุใด เพื่อป้องกันปัญหาการเข้าร่วมโครงการสำหรับที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ซึ่งเป็นการป้องกันตั้งแต่ต้นทาง อีกทั้งควรชี้แจงข้อกำหนดแก่เกษตรกรเกี่ยวกับการรับจำนำและโทษของการทุจริตในโครงการรับจำนำ

๕. การออกไปรับรองเกี่ยวกับการพิมพ์รายชื่อผู้ผ่านการรับรอง ต้องตรวจสอบอย่างละเอียด ไม่ให้มีการผิดพลาด

๖. การพิมพ์ใบรับรองรายงานแปลง ต้องเป็นใบรับรองปริมาณพื้นที่จริง เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในขั้นตอนการรับจำนำใบประทวนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๗. ควรควบคุมการนำเข้มันจากเพื่อนบ้านอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการสวมสิทธิ์

๘. ควรมีการสำรวจพื้นที่ปลูกมัน โรงแป้งและลานมันในพื้นที่ว่ามีปริมาณเท่าไรให้เหมาะสมกับผลผลิตที่ออกสู่ตลาด

๙. ประเด็นปัญหาที่องค์การคลังสินค้า ควรดำเนินการมีดังนี้
- การรับจำนำของลานมันต้องไม่ให้เกษตรกรรอนานเกิน ๒ วัน
 - ไม่ควรกำหนดขนาดไซร์ลานมันที่เข้าร่วมโครงการ เพียงแต่กำหนดสเปคเครื่องมือให้มีมาตรฐานตามที่องค์การคลังสินค้ากำหนด อีกทั้งการออกใบประทวนล่าช้า ควรเอาระบบไอทีมาใช้ในการออกใบประทวน อีกทั้งควรออนไลน์ไปยังธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรทันทีและเอกสารที่แนบกับใบประทวนเพื่อเบิกเงิน ควรมีหนังสือรับรองเกษตรกรพร้อมใบชั่งน้ำหนัก เพื่อป้องกันช่องว่างการสวมสิทธิ์
 - ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่องค์การคลังสินค้าซึ่งประจำลานมัน เพื่อให้เพียงพอสำหรับการดำเนินการ
 - มันสำปะหลังเก่าที่ค้างอยู่ในโครงการรับจำนำปีการผลิตก่อนมีจำนวนมาก ควรเร่งระบายมันสำปะหลังดังกล่าวก่อนเริ่มโครงการใหม่
๑๐. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรซึ่งมีการออกหนังสือรับรอง ซึ่งหลังจากออกหนังสือรับรองในบางพื้นที่อาจประสบปัญหาภัยธรรมชาติ ซึ่งกรณีดังกล่าวควรแจ้งจุดรับจำนำว่ามีผลผลิตลดลงเป็นจำนวนมากน้อยเพียงไร เพื่อให้มีจำนวนจำนำมันสำปะหลังตรงกับความจริง

• ครั้งที่ ๓๕ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามนโยบายของรัฐบาลในโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ในประเด็นหลักเกณฑ์การคำนวณค่าแปรสภาพมัน ค่าเช่าคลังกลางที่ใช้เก็บมัน รวมทั้งนโยบายและแนวทางในการระบายมันออกจากคลังกลางของรัฐบาล โดยเชิญผู้แทนจากกรมส่งเสริมการเกษตร กรมการค้าภายใน องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร สมาคมโรงงานผู้ผลิตมันสำปะหลัง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สมาคมชาวไร่มันสำปะหลัง ตัวแทนผู้ประกอบการลานมันมาเข้าร่วมประชุม โดยผู้แทนจากกรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยจนถึงปัจจุบันมีเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรสี่แสนห้าหมื่นกว่าราย และได้ผ่านการทำประชาคมแล้วสามแสนกว่าราย และออกใบรับรองแล้วสองแสนสี่หมื่นเจ็ดพันราย

ผู้แทนสมาคมโรงงานผู้ผลิตมันสำปะหลัง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และตัวแทนผู้ประกอบการลานมัน ได้นำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายดังนี้

๑. ค่าแปรสภาพ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเสื่อมลาน ค่าเครื่องจักร ค่าน้ำมัน ค่าแรงงาน ค่าบริหารจัดการของผู้ประกอบการ และค่าอะไหล่และซ่อมบำรุง ซึ่งรวมแล้วอยู่ที่ ๕๑๐ บาท/ตัน

๒. ขอลดอัตราค่าแปรสภาพจาก ๒.๓๘ เป็น ๒.๕๘

๓. ขอให้ปรับเปลี่ยนการเก็บมันในคลังสินค้าจากการใช้สัญญาฝากเก็บเป็นสัญญาเช่า โดยผู้ประกอบการยินดีใช้อัตราค่าเช่าและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ คงเดิม

ผู้แทนกรมการค้าภายในได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการคำนวณค่าใช้จ่ายที่มีตัวเลขแตกต่างกันคือ ค่าเสื่อมลาน และค่าเครื่องจักร ซึ่งจะต้องใช้หลักการทางวิชาชีพในการคำนวณ อย่างไรก็ตามจะมีการ

ประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ในวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา โดยได้เชิญตัวแทนสมาคมฯ เข้าร่วมประชุมด้วย และจะได้นำประเด็นดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาต่อไป

คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผู้แทนกรมการค้าภายในและองค์การคลังสินค้าได้นำข้อเสนอของผู้แทนสมาคมโรงงานผู้ผลิตมันสำปะหลัง สมาคมชาวไร่มันสำปะหลัง ตัวแทนผู้ประกอบการ และลานมันไปพิจารณาดำเนินการและนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลในวันพรุ่งนี้ และหากผลการพิจารณาเป็นประการใดขอให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบด้วย

• ครั้งที่ ๓๖ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินงานของรัฐบาล ในโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ในประเด็นหลักเกณฑ์การคำนวณค่าแปรสภาพมัน ค่าเช่าคลังกลาง ที่ใช้เก็บมัน รวมทั้งนโยบายและแนวทางในการระบายมันออกจากคลังกลางของรัฐบาล และพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสมาคมชาวไร่มันสำปะหลังภาคอีสาน กรณีปัญหาการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ โดยขอให้ทบทวนนโยบายและมาตรการในการแก้ไขปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำ โดยมีผู้แทนจากกรมการค้าภายใน องค์การคลังสินค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และสมาคมชาวไร่มันสำปะหลังภาคอีสานเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

เลขาธิการสมาคมชาวไร่มันสำปะหลังภาคอีสาน ได้นำเสนอปัญหาต่อที่ประชุม กรณีรัฐบาลเริ่มดำเนินโครงการรับจำนำมันสำปะหลังตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕- ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ในราคาเริ่มต้น ๒.๕๐ บาท/กิโลกรัม เปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ รับจำนำ ในราคาเริ่มต้น ๒.๗๕ บาท/กิโลกรัม ทำให้เกษตรกรสูญเสียรายได้ลงประมาณ ๐.๒๕ บาท/กิโลกรัม ขณะเดียวกันต้นทุนของเกษตรกรเพิ่มขึ้นประมาณ ๐.๑๐ บาท/กิโลกรัม ดังนั้นทางสมาคมฯ จึงมีหนังสือเสนอขอให้รัฐบาลทบทวนการประกาศราคารับจำนำเริ่มต้น โดยขอให้ประกาศในราคาเริ่มต้นที่ ๒.๗๕ บาท/กิโลกรัม

ผู้แทนกรมการค้าภายใน ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ได้มีการประชุมเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งผลการประชุมเรื่องอัตราค่าแปรสภาพยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ ที่ประชุมได้มอบหมายให้กรมการค้าภายใน ฐานะฝ่ายเลขานุการ ศึกษารายละเอียดเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมอีกครั้งหนึ่ง เมื่อได้ข้อสรุปเป็นที่ยุติแล้วจะได้นำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังเพื่อพิจารณาอนุมัติอัตราค่าแปรสภาพ

สำหรับการประกาศราคารับจำนำเริ่มต้นที่ ๒.๕๐ บาท/กิโลกรัม กรมการค้าภายใน ฐานะฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังในการกำหนดราคาเริ่มต้นโดยพิจารณาต้นทุนการผลิตหัวมันสดจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ๑.๘๐ บาท บวกค่าขนส่ง ๐.๑๕ บาท และบวกกำไรที่ ๒๕% รวมเป็น ๒.๔๕ บาท แต่มติคณะกรรมการฯ ปิดให้เป็น ๒.๕๐ บาท และ

กำหนดให้ราคาเพิ่มขึ้นเดือนละ ๐.๐๕ บาท/กิโลกรัม และในปีนี้ได้ปรับเปลี่ยนเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้ง กรณีหัวมันสดที่เชื้อแป้ง ๒๕% จากเดิม ๐.๐๒ บาท เป็น ๐.๐๕ บาทต่อเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้ง

ส่วนข้อเสนอของเกษตรกรผ่านทางรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในประเด็น ๑.ขอให้ชะลอโครงการแทรกแซงตลาดไว้อีกก่อน เพราะตลาดยังมีความต้องการหัวมันอยู่ ๒.ขอให้รับจํานําราคามันสำปะหลังในราคาเดียว คือ ๒.๘๐ บาท/กิโลกรัม ๓.ถ้ารัฐบาลไม่สามารถดำเนินการตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ได้ ขอให้ประกาศเริ่มโครงการรับจํานํามันสำปะหลังในเดือนพฤศจิกายน ราคาเริ่มต้น ๒.๖๐ บาท/กิโลกรัม นั้น ขณะนี้เรื่องอยู่ระหว่างการนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

• ครั้งที่ ๓๗ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาโครงการรับจํานํามันสำปะหลังโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ข้อมูล ดังนี้

กรณีที่เกษตรกรได้รับราคาจํานําไม่ตรงกับรัฐบาลประกาศไว้นั้น เนื่องจากการรับจํานําสินค้าเกษตรจะต้องกำหนดคุณภาพ หากคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์ ความชื้นไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่ประกาศไว้ต้องลดราคาจํานํามาตามอัตราส่วน

กรณีลานมันและโรงแปงเข้าร่วมโครงการน้อย เนื่องจากเริ่มโครงการกลางฤดูกาลผลิต ซึ่งโรงแปงและลานมันได้ดำเนินธุรกิจต้นฤดูกาลผลิตมาแล้วทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้เต็มที่ แต่กรมการค้าภายในได้แก้ไขปัญหาโดยให้ลานมันนอกพื้นที่ไปเปิดจุดรับจํานํา โดยสหกรณ์ในพื้นที่สามารถรวบรวมมันจากเกษตรกรรายย่อยเพื่อนํามาส่งลานมันได้

กรณีการนํามันเข้าจากต่างประเทศมีมาตรการป้องกันการขนย้ายและนํามาเข้าซึ่งเป็นความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และการนํามาเข้าจะไม่นํามาเข้าหัวมันสดเพราะป้องกันการสวมสิทธิ์

โครงการรับจํานํามันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ อยู่ระหว่างการประกาศรับสมัครลานมันและโรงแปงเข้าร่วมโครงการ มีลานมันสมัครเข้าร่วมโครงการ ๓๑๕ ลาน โรงแปง ๑๘ โรง อยู่ในพื้นที่ ๒๕ จังหวัด

• ครั้งที่ ๗๐ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรมได้ประชุมเพื่อพิจารณามาตรการและแนวทางการดูแลราคามันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗ โดยมีผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการค้าภายใน กรมการค้าต่างประเทศ และผู้แทนเกษตรกรจากภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติ ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ และมีมติให้ดำเนินโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ในปีการผลิต ๒๕๕๖/๒๕๕๗ โดยมีหลักเกณฑ์เบื้องต้นกล่าวคือ ปริมาณที่จะรับจํานํา ๑๐ ล้านตัน ราคารับซื้อคงที่ที่ ๒.๖๐ บาท

ระยะเวลารับจำนำตั้งแต่ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงมีนาคม ๒๕๕๗ และมีเงื่อนไขรับจำนำจากเกษตรกรรายละไม่เกิน ๑๐๐ ตัน ทั้งนี้หลักเกณฑ์เงื่อนไขโดยละเอียดคณะกรรมการจะได้พิจารณาต่อไป

คณะกรรมการมีความเห็นและข้อเสนอแนะสรุป ดังนี้

๒.๑ มาตรการระยะยาว รัฐบาลต้องให้ความสำคัญในการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้กับเกษตรกร เช่น การบริหารจัดการดินและน้ำ การพัฒนาสายพันธุ์ การจัดโซนนิ่งการผลิต เป็นต้น

๒.๒ คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติควรทบทวนมาตรการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง และควรใช้มาตรการการชดเชยปัจจัยการผลิตแทน เนื่องจากงบประมาณจะไปถึงเกษตรกรได้ทั่วถึงกว่าโดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อย ไม่ส่งผลกระทบต่อกลไกตลาด และมีปัญหางบประมาณของรัฐรั่วไหลจากการทุจริตได้น้อยกว่า

๒.๓ ปัญหางบประมาณที่ต้องใช้ในการชดเชยปัจจัยการผลิตจะสูงกว่าการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง คณะกรรมการเห็นว่า ในทางปฏิบัติคณะกรรมการอาจกำหนดเพดานที่จะชดเชย และอัตราชดเชยอาจต่อรองกับเกษตรกรให้มีความเหมาะสมได้ ทำให้งบประมาณที่จะใช้ลดลงใกล้เคียงหรือต่ำกว่าการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง และจำนวนงบประมาณที่ใกล้เคียงกันการชดเชยปัจจัยการผลิตจะเกิดประโยชน์กับเกษตรกรมากกว่า

๒.๔ สำหรับปัญหาว่าหากมีมันสำปะหลังล้นตลาด มาตรการดังกล่าวจะไม่สามารถดูดซับมันสำปะหลังออกจากตลาดได้นั้น คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะว่า รัฐบาลอาจแก้ไขได้โดยปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้กับพ่อค้าที่เกี่ยวข้องเพื่อจูงใจให้มีการซื้อมันสำปะหลังในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งภาคเอกชนมีศักยภาพที่จะบริหารจัดการต่อไป และผู้แทนเกษตรกรยืนยันว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เข้าใจและยอมรับถึงความเสี่ยงดังกล่าว

๒.๕ หากคณะกรรมการฯ ยืนยันที่จะใช้มาตรการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง จะต้องมีการปรับหลักเกณฑ์ให้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรอย่างเหมาะสมและทั่วถึง เช่น ขยายระยะเวลารับจำนำ เพิ่มปริมาณและราคาที่ได้รับจำนำให้สูงขึ้น เป็นต้น

• ครั้งที่ ๗๓ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลิตผลเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษามาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปีการผลิต ๒๕๕๖/๒๕๕๗ และการป้องกันการลักลอบสวมสิทธิ์ โดยมีผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการค้าภายใน กรมการค้าต่างประเทศ และผู้แทนเกษตรกรจากภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังได้มีมติที่จะเสนอมาตรการการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗ ให้คณะรัฐมนตรีได้พิจารณามีมติเลือกมาตรการใดมาตรการหนึ่ง กล่าวคือ

๑. การแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง (การรับจำนำมันสำปะหลัง) โดยจะรับจำนำปริมาณ ๑๐ ล้านตัน ในราคารับซื้อคงที่ที่ ๒.๖๐ บาท ระยะเวลารับจำนำตั้งแต่ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงมีนาคม ๒๕๕๗

และมีเงื่อนไขรับจำนำจากเกษตรกรรายละไม่เกิน ๑๐๐ ตัน ข้อดีของแนวทางนี้คือ จะช่วยรักษาเสถียรภาพราคามันสำปะหลังไม่ให้ต่ำจนเกินไป เนื่องจากสามารถดูดซับมันสำปะหลังส่วนเกินออกจากตลาดได้ อีกทั้งพ่อค้าจะไม่ทุบราคาให้ต่ำกว่าที่รัฐรับซื้อ ทำให้เกษตรกรมีหลักประกันรายได้ขั้นต่ำ แต่มีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการ เช่น ลานมันโรงแปงไม่ครอบคลุมพื้นที่ การทุจริตขององค์กรที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น รวมทั้งจะเป็นการใช้งบประมาณจำนวนมาก แต่เกษตรกรกลับไม่ได้รับอย่างทั่วถึง

๒. การชดเชยปัจจัยการผลิต ในอัตรา กิโลกรัมละ ๐.๕๐ บาท จำกัดรายละไม่เกิน ๑๒๐ ตัน ข้อดีของแนวทางนี้คือ ไม่เป็นการแทรกแซงกลไกตลาด เกษตรกรสามารถกำหนดเวลาเก็บเกี่ยวได้เองตามความเหมาะสมของตลาด และเกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง แต่มีปัญหาว່การชดเชยลักษณะนี้อาจทำให้พ่อค้าทุบราคาซื้อลง เนื่องจากเห็นว่าต้นทุนเกษตรกรได้รับการชดเชย อีกทั้งหากมีมันสำปะหลังส่วนเกินความต้องการตลาดจะไม่สามารถมีกลไกในการดูดซับมันสำปะหลังส่วนเกินออกจากตลาดได้

ผู้แทนเกษตรกรได้แสดงความคิดเห็นว่ารัฐบาลควรเลือกใช้มาตรการชดเชยปัจจัยการผลิต แม้จะมีความเสี่ยงต่อรายได้หากสภาพตลาดมีปัญหา มันสำปะหลังล้นตลาด แต่เกษตรกรในนามสหพันธ์

ชาวไร่มันสำปะหลังแห่งประเทศไทยยืนยันที่จะรับความเสี่ยงดังกล่าวเนื่องจากมาตรการนี้ใช้งบประมาณที่น้อยกว่า เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่างทั่วถึง และเป็นประโยชน์ในระยะยาวต่อเกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนมาตรการที่ไม่เป็นการแทรกแซงตลาด

กรมการค้าต่างประเทศได้เตรียมพร้อมมาตรการต่าง ๆ เพื่อรองรับผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด เช่น ระเบียบการส่งออกที่จะมุ่งเน้นให้เกิดการดึงมันสำปะหลังออกจากตลาด ระเบียบการนำเข้าที่จะมีการป้องกันไม่ให้มีการเพิ่มปริมาณมันสำปะหลังในประเทศมากเกินไป หรือการเตรียมตลาดต่างประเทศ เช่น จีน ไว้รองรับผลผลิต เป็นต้น

๑.๗ แนวทางการแก้ไขปัญหาไข่ไก่ล้นตลาด

• ครั้งที่ ๑๐ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาไข่ไก่ล้นตลาด มีผู้แทนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เข้าร่วมประชุม สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

กรณีการนำเข้าพ่อ-แม่พันธุ์ เมื่อปี ๒๕๕๓ มีมติคณะรัฐมนตรีให้นำเข้าไข่ไก่อย่างเสรี ทำให้มีการนำเข้าไข่ไก่เพิ่มมากขึ้น การที่ราคาไข่ไก่ตกต่ำแต่ยังมีการนำเข้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรพยายามสร้างเครือข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งกรณีดังกล่าวกรมปศุสัตว์ได้เชิญผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องเข้าประชุม โดยที่ประชุมได้มีมติว่าให้เป็นไปตามกลไกตลาดก่อน อีกทั้ง ในขณะนี้การที่ไข่ไก่เก่ามีจำนวนมากในท้องตลาด สืบเนื่องจากช่วงน้ำท่วม ระบบโลจิสติกส์ไม่สามารถดำเนินการได้ จึงมีไข่ไก่ตกค้างเป็นจำนวนมาก

กระทรวงพาณิชย์ได้ระงับการนำเข้าไข่ไก่แล้วตั้งแต่ช่วงน้ำท่วม แต่มีการนำเข้ามาประมาณ ๒ ล้านฟองแล้ว การนำเข้าฟอง-แม่พันธุ์จะรับนำไปเสนอกระทรวงพาณิชย์เพื่อพิจารณาต่อไป ส่วนการจัดการคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) ไม่ได้มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องโดยตรงหรือมีกฎระเบียบที่จะใช้บังคับเกี่ยวกับการผลิตหรือการจำหน่าย

ปัจจุบันมีการบริโภคไข่เฉลี่ยประมาณ ๑๖๐-๑๗๐ ฟอง/คน/ปี ประมาณ ๒ วัน/ฟอง/คน ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ไข่ไก่เพื่อเป็นการกระตุ้นการบริโภคให้ได้ประมาณ ๒๐๐ ฟอง/คน/ปี ซึ่งปัจจุบันมีปริมาณไข่ไก่ประมาณ ๓๑ - ๓๒ ล้านฟอง/วัน

๑.๔ นโยบายการปรับตัวภาคการเกษตรเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC)

• ครั้งที่ ๑๐ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมพิจารณานโยบายการปรับตัวภาคการเกษตรเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC : ASEAN Economic Community) กระทรวงเกษตรได้มีมาตรการระยะสั้นเป็นมาตรการเชิงรับและมาตรการเชิงรุก เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการรองรับการนำเข้าสินค้าเกษตร (ภาชนะนำเข้า ร้อยละ ๐-๕) จากประเทศสมาชิกอาเซียน ประกอบด้วย มาตรการเชิงรับ มาตรการป้องกัน (Border Measure) มาตรการปราบปราม (Internal Measure) และมาตรการปกป้องพิเศษ (Special Safeguard) และมาตรการเชิงรุก ส่วนมาตรการระยะยาวเป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ ๑๑ ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ มียุทธศาสตร์พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันการจัดการสินค้า สนับสนุนระบบตลาดของสินค้าเกษตร

• ครั้งที่ ๒๔ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมพิจารณาศึกษานโยบายการปรับตัวของภาคการเกษตร เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เพื่อหาแนวทางปกป้องราคาสินค้าเกษตรของไทย โดยเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมาเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

สิ่งที่ป็นข้อจำกัดและอุปสรรคในการค้าระหว่างประเทศ ได้แก่ เรื่องภาษี โควตา และมาตรการกีดกันทางด้านอื่น ๆ สำหรับเรื่องภาษี อัตราภาษีสินค้าทุกชนิดเป็น ๐% ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นต้นมา ยกเว้นสินค้าเกษตรที่มีความอ่อนไหว จำนวน ๔ ชนิด เช่น เมล็ดกาแฟ ไม้ตัดดอก มะพร้าวแห้ง และมันฝรั่ง และปัจจุบันไม่มีการจำกัดโควตาของสินค้าแล้ว ส่วนมาตรการกีดกันทางการค้ายังมีการกีดกันทางการค้าอยู่บ้าง

สินค้าเกษตรที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง กาแฟสำเร็จรูป สินค้าประมง สินค้าปศุสัตว์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ผ้าไหม น้ำตาล ส่วนสินค้าที่มีข้อกังวลว่า จะได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า ได้แก่ น้ำมันปาล์ม กาแฟ มะพร้าว ชา ไม้หมอดิบ ยา เครื่องสำอาง เครื่องจักรกล เครื่องใช้ไฟฟ้า เหล็ก และเหล็กกล้า ส่วนสถานการณ์สินค้าเกษตรในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ของไทย กับประเทศคู่ค้า FTA ขณะนี้ประเทศไทยยังได้เปรียบดุลการค้าในภาพรวมส่วน จุดอ่อนคือ ประเทศไทยมีภาคการเกษตร ๘๐% สภาพการแข่งขันในตลาดจึงมีสูงขึ้น ดังนั้น อาจ กำหนดนโยบายให้มีการใช้นโยบายที่จะเป็นการลดต้นทุนการผลิต และทำให้เกษตรกรรายย่อยได้มี โอกาสในการแข่งขันมากขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เตรียมการโดยตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแล สินค้าเกษตรแต่ละกลุ่ม และมีมาตรการอื่น ๆ ดังนี้

๑. มาตรการเชิงรับ ได้แก่ การบริหารจัดการการนำเข้าสินค้าเกษตร การปราบปรามการ ลักลอบการนำเข้า และมาตรการปกป้องพิเศษ

๒. มาตรการเชิงรุก ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตเพื่อลดต้นทุนการผลิต การกำหนด มาตรฐานการพัฒนาสินค้าเกษตร การถ่ายทอดเทคโนโลยีต่างๆ และการส่งเสริมการทำเกษตรตาม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

คณะกรรมการได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ควรจัดโครงการเพื่อประชาสัมพันธ์ให้สินค้าเกษตรเป็นที่รู้จักในต่างประเทศและคัดเลือก ผลผลิตให้เหมาะสมกับตลาดในแต่ละประเทศ

๒. ศึกษาข้อมูลสินค้าของต่างประเทศเพื่อนำมากำหนดเป็นมาตรการในการส่งเสริมภาค การเกษตร

๓. ควรแปรรูปเพื่อเพิ่มคุณค่าสินค้าให้สูงขึ้น

๔. ควรมีมาตรการเพื่อป้องกันการลักลอบการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ เข้ามาสวมสิทธิ ของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการของรัฐบาล

๑.๙ แนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตรกรรม

• ครั้งที่ ๖๒ วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมได้ประชุมร่วมกับคณะอนุกรรมการศึกษา เศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม (ราคาและปริมาณ) เพื่อพิจารณาศึกษาแนวโน้ม เศรษฐกิจโลกที่ส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตรกรรม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ภาพรวมเศรษฐกิจโลก สหรัฐอเมริกาปรับลดการเติบโตเหลือร้อยละ ๑.๗ เนื่องจากการตัดลด งบประมาณรายจ่ายกระตุ้นการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ กลุ่มยูโรโซนหดตัวร้อยละ ๐.๖ ญี่ปุ่นมีการกระตุ้น เศรษฐกิจจึงประเมินว่าน่าจะขยายตัวร้อยละ ๒.๐ และจีนจะขยายตัวระดับทรงตัวร้อยละ ๗.๘ ประเด็น ที่ต้องจับตามองคือ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจจีน โดยจะมีการควบคุมการปล่อยกู้ยืมสินเชื่อ

การห้ามก่อสร้างใหม่ของรัฐบาลท้องถิ่น รวมทั้งการยอมรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ร้อยละ ๗.๕ และธนาคารกลางสหรัฐหลังพิจารณานโยบายการเงินในการลดปริมาณ QE ซึ่งจะส่งผลต่อความผันผวนของค่าเงินบาท ภาพรวมเศรษฐกิจโลกในปลายปี ๒๕๕๖ จึงมีแนวโน้มชะลอตัวมากยิ่งขึ้น

ภาวะเศรษฐกิจกลุ่มยูโรโซน ประเทศกลุ่มยูโรโซน ๕ ประเทศ ได้แก่ กรีซ สเปน โปรตุเกส อิตาลี และไอร์แลนด์ มีปัญหาหนี้สินจำนวนมากและไม่สามารถชำระหนี้สินได้ โดยเหตุที่มีหนี้สินจำนวนมากเนื่องมาจากการออกพันธบัตรเพื่อนำมาใช้ภายในประเทศจำนวนมาก ซึ่งอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ได้เข้ามาซื้อเพราะมีความเชื่อมั่นกลุ่มยูโรโซนโดยเห็นว่ามีศักยภาพ แต่รัฐบาลทั้ง ๕ ประเทศ กลับนำเงินไปบริหารในรูปแบบประชานิยมมิใช่เพื่อการเพิ่มศักยภาพของประเทศในระยะยาว ทำให้เกิดหนี้สาธารณะสูงมากและไม่สามารถชำระหนี้ได้ ทั้งนี้ประเทศในกลุ่มยูโรโซนที่เหลือจำเป็นต้องเข้ามาให้ความช่วยเหลือ เนื่องจากสถาบันการเงินแต่ละประเทศได้ซื้อพันธบัตรจากประเทศทั้ง ๕ ประเทศ หากปล่อยให้ประเทศเหล่านั้นล้มละลายก็จะสร้างความเสียหายแก่สถาบันการเงินประเทศตนเองด้วย และอาจจะลุกลามทำให้เศรษฐกิจทางการเงินกลุ่มประเทศยูโรโซนชะงักไปด้วย ฉะนั้น ภาวะดังกล่าวจึงส่งผลต่อภาวะเศรษฐกิจทั่วโลก เพราะกลุ่มประเทศยูโรโซนไม่มีกำลังซื้อสินค้าทำให้การส่งออกสินค้าให้กลุ่มยูโรโซนลดลง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ทำการปรับลดอัตราเติบโตของเศรษฐกิจไทยลงเหลือร้อยละ ๔

สถานการณ์สินค้าเกษตร ในช่วงครึ่งปีแรกสินค้าเกษตรยังขยายตัว ยกเว้นข้าวเปลือกเจ้าที่หดตัวจากสถานการณ์ภัยแล้ง ทั้งนี้ราคาสินค้าเกษตรได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจ แต่ในภาพรวมภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี ๒๕๕๖ จะขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๕ - ๒.๕ อย่างไรก็ตาม สัญญาณภาวะเศรษฐกิจโลกที่กำลังปรากฏนี้รัฐบาลจึงควรเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ราคาสินค้าเกษตรที่จะเกิดขึ้นจากการชะลอตัวของการส่งออก และในระยะยาวรัฐบาลไทยควรต้องระมัดระวังเกี่ยวกับนโยบายและการก่อหนี้สาธารณะเพื่อมิให้ต้องตกอยู่ในภาวะเช่นเดียวกับประเทศกลุ่มยูโรโซน ๕ ประเทศข้างต้น

๑.๑๐ แนวทางและมาตรการการแก้ไขปัญหาการค้าสินค้า

• ครั้งที่ ๑๑ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

คณะกรรมการการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหาการค้าสินค้า มีผู้แทนจาก สำนักงานเลขาธิการเศรษฐกิจการเกษตร กรมการค้าภายใน กรมวิชาการเกษตร และกรมการค้าต่างประเทศ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

๑. ควรมีการเข้มงวดการตรวจการนำเข้า โดยห้ามนำเข้ากิ่ง ก้านและใบ ซึ่งจะส่งผลให้มีต้นทุนสูงขึ้น ทำให้ราคาขายสูงขึ้นด้วย จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคในประเทศ

๒. ช่วงที่ผ่านมาไทยได้เปิด FTA กับจีน ซึ่งสัมได้รับผลกระทบ ทางกรรมการค้าต่างประเทศได้พิจารณาจัดสรรเงินกองทุน ไม่ได้มีลักษณะเป็นเงินให้เปล่า แต่เป็นการให้เพื่อปรับตัวทางด้านการผลิต ทำให้ราคาสัมมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น

๓. กระทรวงพาณิชย์มีกฎหมายพระราชบัญญัติการนำเข้าส่งออก พ.ศ. ๒๕๒๒ อาจจะมีมาตรการกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้นำเข้าและรายงานการนำเข้า โดยสัมไทยจะออกผลผลิตตั้งแต่ ตุลาคม-มกราคม ช่วงดังกล่าวควรระงับการนำเข้าสัมจากต่างประเทศหรือนำเข้าได้ในปริมาณน้อย

๔. ควรให้หน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดเกษตรกรเป็นตัวแทนในการแก้ไขปัญหาให้เกษตรกร ซึ่งมีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลัก ส่วนกระทรวงพาณิชย์เข้าแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเป็นระบบในการปรับตัวภาคการผลิต และเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพ

• ครั้งที่ ๑๔ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขสินค้าเกษตรตกต่ำ ซึ่งสัมประสบปัญหาล้นตลาด เนื่องจากมีการนำเข้าสัมจากประเทศจีนซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาสัมภายในประเทศ

แนวทางแก้ไข คือ ใช้มาตรการขอร้องผู้นำเข้าให้ลดปริมาณการนำเข้าในช่วงผลผลิตออกปริมาณมาก

๑.๑๑ ราคาผลผลิตปาล์มสดตกต่ำ

• ครั้งที่ ๑๙ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาติดตามการดำเนินงานของรัฐบาลในการกำกับดูแลสินค้าเกษตรกรณีปาล์มน้ำมันผลผลิตจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๑.๖ ล้านตัน ไม่มีสถานการณ์ว่าจะขาดแคลนในประเทศ การขอขึ้นราคาน้ำมันปาล์มจากการประชุมคณะอนุกรรมการน้ำมันพืชบริโภค ณ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ ราคายังไม่เป็นที่ยุติ

• ครั้งที่ ๒๓ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติด่วนสถานการณ์น้ำมันปาล์มเนื่องจากรัฐบาลได้มีการอนุมัติการนำเข้าน้ำมันปาล์มในกรอบอัตรา ๔๐,๐๐๐ ตัน เพื่อหวังผลทางจิตวิทยาในการควบคุมราคาขายปลีก น้ำมันปาล์มชนิดบรรจุขวดให้คงที่ราคา ๔๒ บาท/ลิตร เนื่องจากมีแรงกดดันจากโรงสกัดน้ำมันปาล์มซึ่งเป็นตัวกลางที่รับซื้อผลปาล์มดิบจากเกษตรกรและเป็นผู้ผลิตน้ำมันปาล์มชนิดบรรจุขวดขาย ต่อมารัฐบาลมีการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจริงเป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐ ตัน การนำเข้านี้ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มในทันที ราคาปาล์มดิบตกลงกว่า ๕๐-๖๐ สตางค์/กิโลกรัม จึงเป็นที่มาของการพิจารณา

ยุติตัวเพื่อศึกษาสถานการณ์ปาล์มน้ำมัน รัฐบาลโดยกระทรวงพาณิชย์ ให้เหตุผลความจำเป็นของการนำเข้าน้ำมันปาล์มว่าเพื่อป้องกันการขาดแคลนและการแย่งกันซื้อในตลาดซุเปอร์มาเก็ตต่าง ๆ ตามที่ปรากฏเป็นข่าวออกสื่อต่าง ๆ ในปีที่แล้ว กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าภายในให้เหตุผลว่าในช่วงที่กำหนดให้มีการนำเข้านั้นเกิดภาวะสต็อกน้ำมันปาล์มในระดับเดือนกัญ (สต็อกมี ๓ ระดับ คือ ปลอดภัย, เดือนกัญ, และวิกฤต) และในช่วงเวลาดังกล่าวประเทศไทยควรมีสต็อกมากเนื่องจากเป็นช่วงฤดูการผลิต แต่กลับมีสต็อกน้อยจึงเป็นที่มาของการสั่งนำเข้าดังกล่าว ผู้แทนสมาคมปาล์มน้ำมันให้เหตุผลว่า เนื่องจากภาวะโลกร้อนผลผลิตจึงเลื่อนฤดูการออกจากเดิมที่เคยออกผลในเดือนกุมภาพันธ์เลื่อนมาเป็นเดือนพฤษภาคม จึงอยากให้ทางภาครัฐตรวจสอบให้ดีก่อนตัดสินใจนำเข้าในครั้งต่อไป อย่างไรก็ตามกรมการค้าภายในให้เหตุผลว่าขอให้พี่น้องเกษตรกรไม่ต้องกังวลมากนัก เนื่องจากสต็อกดังกล่าวผลิตน้ำมันปาล์มชนิดบรรจุขวดได้แค่ประมาณ ๒ ล้านขวด สับดาห์เดียวก็จะใช้หมดเนื่องจากมีการบริโภคภายในประเทศประมาณ ๒๕ ล้านขวด/เดือน

• ครั้งที่ ๔๔ วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการพิจารณาเรื่อง “ราคาผลผลิตปาล์มสดตกต่ำ” โดยได้รับการเสนอยุติจากนายอาคม เ่องฉ้วน, นายธานี เทือกสุบรรณ และนายสุชิน เ่องฉ้วน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ขอให้คณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจ คณะกรรมการการพลังงาน, และคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกันพิจารณาการแก้ไขปัญหาและติดตามการดำเนินงานของรัฐบาลหลังจากเกษตรกรชุมนุมเรียกร้องให้แก้ไขปัญหาราคาผลปาล์มสดตกต่ำ และคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) มีมติให้ดำเนินโครงการดูดซับน้ำมันปาล์มดิบออกจากกระบดตลาด ๒ ครั้งๆ ละ ๕๐,๐๐๐ ตัน โดยให้โรงงานที่เข้าร่วมโครงการซื้อผลปาล์มดิบจากเกษตรกรในราคาไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ ๔ บาท แต่เกษตรกรไม่สามารถขายผลผลิตได้ในราคาตามที่รัฐบาลกำหนด จำเป็นที่จะต้องนำเรื่องนี้เข้าสู่การประชุมของคณะกรรมการฯ และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าชี้แจงพร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขความเดือดร้อนต่อไป

การพิจารณาร่วมกันของคณะกรรมการฯ ผู้เสนอยุติ และผู้เกี่ยวข้องที่เข้าร่วมประชุม ทำให้ทราบถึงสาเหตุของปัญหาโดยที่ประชุมได้ร่วมกันเสนอแนวทางแก้ไขและให้ นายอาคม เ่องฉ้วน ในฐานะผู้เสนอยุติ กล่าวสรุปถึงปัญหาพร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขต่อ นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธาน กนป. สำหรับเป็นแนวทางเยียวยาความเดือดร้อนของเกษตรกรต่อไป โดยสาเหตุสำคัญที่เกษตรกรไม่สามารถขายผลปาล์มสดได้ในราคากิโลกรัมละ ๔ บาท เนื่องจากราคาที่รัฐบาลกำหนดต้องขายให้โรงงานสกัดที่เข้าร่วมโครงการ แต่เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้เพาะปลูกรายย่อยไม่มีกำลังที่จะนำผลผลิตที่ได้บรรทุกไปขายโรงงาน จึงจำเป็นต้องขายให้ลานเทในพื้นที่เพียงราคากิโลกรัมละ ๓.๐๐ – ๓.๑๐ บาท กลับกลายเป็นว่าผู้ที่ได้รับประโยชน์จากนโยบายคือ เจ้าของลานเทเหล่านั้น และจากการชี้แจงของกรรมการฯ, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดที่มีการเพาะปลูกปาล์มน้ำมันจำนวนมาก เช่น จังหวัดชุมพรและจังหวัดระนอง พบว่าในขณะนี้โรงงานไม่สามารถรับซื้อ

ผลปาล์มจากเกษตรกรเพิ่มเติมได้ เพราะไม่มีพื้นที่เพียงพอสำหรับจัดเก็บน้ำมันดิบ เนื่องจากมีน้ำมันดิบในสต็อกที่ยังไม่ได้ระบายออกเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้องค์การคลังสินค้า (อคส.) รับซื้อน้ำมันดิบจากโรงงานสกัดได้เพียง ๑๔,๐๐๐ ตัน เท่านั้น ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับระยะเวลาที่เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การกำหนดเงื่อนไขและขั้นตอนที่มีความยุ่งยากในการปฏิบัติทั้งต่อเกษตรกรและโรงงาน กล่าวคือเกษตรกรต้องมอบเอกสารพร้อมทั้งรับรองความถูกต้องให้แก่โรงงานที่รับซื้อ โดยต้องเป็นเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกไม่เกิน ๕๐ ไร่ และเมื่อนำน้ำมันดิบมาขายให้แก่ อคส. โรงงานต้องแนบเอกสารเหล่านั้นพร้อมทั้งมีการรับรองของพาณิชย์จังหวัดเพื่อป้องกันการแอบอ้างนำปาล์มที่รับซื้อจากนายทุนต่างๆ มาขาย น้ำมันที่ขายให้ อคส. ต้องนำไปเก็บไว้ที่สต็อกกลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี หลังจากนั้นอีก ๑๕ วันจึงจะได้รับเงิน เงื่อนไขเหล่านี้กำหนดขึ้นเพื่อให้การทำงานมีความโปร่งใส แต่ไม่อาจสร้างความมั่นใจให้โรงงานต่าง ๆ ว่าจะได้รับเงินจริงหรือไม่ ประกอบกับปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีกำหนดเวลาในการเก็บเกี่ยวและต้องขายภายในกำหนดมิเช่นนั้นจะเน่าเสีย หรือเสื่อมคุณภาพได้ง่าย ดังนั้น ผู้เสนอยุติและผู้เข้าร่วมประชุมจึงได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

๑. เร่งให้มีการระบายน้ำมันดิบในสต็อกของโรงงานสกัดที่มีอยู่ประมาณ ๓๗๐,๐๐๐ ตัน เนื่องจากสต็อกน้ำมันดิบทั้งประเทศควรมีปริมาณไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ ตัน จึงต้องระบายน้ำมันออกไปบางส่วน โดยรัฐบาลต้องดำเนินการส่งเสริมอาจจะเป็นการสนับสนุนด้านการส่งออก หรือจะซื้อน้ำมันส่วนนี้มาเก็บไว้ในสต็อกของรัฐบาลและระบายออกในภายหลัง ซึ่งอาจต้องใช้งบประมาณส่วนหนึ่งแต่คุ้มค่าเพราะเป็นการช่วยเหลือทั้งเกษตรกรและผู้ประกอบการ ทำให้โรงงานมีพื้นที่จัดเก็บน้ำมันดิบและรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรเพิ่มขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลต่อไป โดยรัฐบาลต้องหารือกับผู้ประกอบการโรงงานเพื่อกำหนดรายละเอียดข้อตกลงต่างๆ โดยเฉพาะข้อตกลงเรื่องราคา พร้อมทั้งกำหนดให้โรงงานเหล่านั้นรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรในราคาไม่ต่ำกว่า ๔ บาท อย่างแท้จริงและเท่าเทียมกัน

๒. การรับซื้อน้ำมันปาล์มดิบจากโรงงานสกัดที่ อคส. เป็นผู้รับผิดชอบ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัน ตามมติของ กนป. ทั้ง ๒ ครั้ง ต้องกำหนดหลักเกณฑ์และติดตามเพื่อให้เกษตรกรขายผลผลิตได้ไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ ๔ บาท และป้องกันการเอาเปรียบของลานต่างๆ นอกจากนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่โรงงานสกัดว่าจะได้รับเงินในการขายน้ำมันดิบที่ราคาลิตรละ ๒๕ บาท ควรเปลี่ยนเงื่อนไขในการดำเนินการบางส่วน ควรมีการจ่ายเงินล่วงหน้าให้ผู้ประกอบการอย่างน้อย ๑๕% โดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนด ๑๕ วันเสียก่อน

๓. ควรกำหนดให้โรงงานสกัดรับซื้อผลปาล์มดิบในอัตราน้ำมัน ๑๗% เพียงอัตราเดียว เพราะผลปาล์มที่มีการขายกันในปัจจุบันมีอัตราน้ำมันไม่ถึง ๑๘.๕% เว้นแต่จะเป็นผลปาล์มสุกที่หลุดร่วงจากทะลายเท่านั้น

๔. การแก้ไขปัญหาระยะยาวรัฐบาลควรศึกษาและพิจารณาแนวโน้มของผลผลิตปาล์มน้ำมันในอนาคต เนื่องจากมีการเพาะปลูกปาล์มน้ำมันทั่วประเทศ ปัญหาเรื่องผลผลิตราคาตกต่ำจึงเกิดขึ้นอย่าง

แน่นอน ดังนั้นการขยายพื้นที่ในการจัดเก็บน้ำมันของรัฐบาลจึงมีความสำคัญ เพื่อจะได้สามารถสต็อกน้ำมันเอาไว้ในช่วงที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก นอกจากนี้ การส่งออกน้ำมันดิบเป็นสิ่งสำคัญที่รัฐบาลควรช่วยเหลือและส่งเสริมในเรื่องนี้ตามความเหมาะสม

๕. รัฐบาลควรพิจารณาโครงสร้างต้นทุนในการผลิตน้ำมันขวดของโรงกลั่นเช่นกัน เนื่องจากขณะนี้ราคาปาล์มดิบตกต่ำ แต่ราคาน้ำมันขวดกลับไม่ลดลงในปริมาณที่เหมาะสม จึงอาจจะเกิดข้อสงสัยแก่ผู้บริโภคได้ว่าเหตุใดราคาน้ำมันขวดไม่สอดคล้องกับกลไกทางการตลาด

นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ (กนป.) ชี้แจงในประเด็นสำคัญพร้อมทั้งรับข้อเสนอต่างๆ ของที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) รัฐบาลและ กนป. ตระหนักถึงปัญหาราคาผลปาล์มดิบตกต่ำและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา โดยให้ อคส. รับซื้อน้ำมันปาล์มดิบราคาระยะ ๒๕ บาท จากโรงสกัดที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัน และมีโรงงานสกัดเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๖ แห่ง ซึ่งโรงงานเหล่านั้นต้องรับซื้อผลปาล์มสดอัตราน้ำมัน ๑๗% ในราคากิโลกรัมละ ๔ บาท และอัตราน้ำมัน ๑๘.๕% ในราคากิโลกรัมละ ๔.๓๕ บาท โดยคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) อนุมัติวงเงิน ๑,๓๘๐ ล้านบาท เพื่อใช้ในโครงการนี้ การกำหนดราคาผลปาล์มดิบตามอัตราน้ำมันนั้น กระทรวงพาณิชย์ใช้อัตรา ๑๗% มาโดยตลอด แต่ตัวแทนผู้ประกอบการและตัวแทนเกษตรกรเสนอให้มีการกำหนดราคาผลปาล์มสดที่อัตราน้ำมัน ๑๘.๕% ด้วยอีกส่วนหนึ่ง กระทรวงพาณิชย์จึงมีการประกาศราคาเป็น ๒ ส่วนควบคู่กัน

๒) การส่งเสริมและสนับสนุนด้านการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ได้พิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางเรื่องนี้เช่นกัน แต่ต้องดำเนินการอย่างรอบคอบเพื่อมิให้เกิดข้อครหาว่ารัฐบาลเอื้อประโยชน์ให้แก่โรงงานสกัด โดยนำเงินงบประมาณมาช่วยเหลือผู้ประกอบการทั้งที่สามารถขายน้ำมันได้ในราคาสูงกว่าต้นทุนอยู่แล้วเพื่อให้โรงงานได้รับกำไรเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำมันดิบในสต็อกของโรงงานจำนวน ๓๗๐,๐๐๐ ตัน บางส่วนมาจากการรับซื้อผลปาล์มราคาไม่ถึงกิโลกรัมละ ๔ บาท เพราะฉะนั้นการส่งเสริมการส่งออกต้องพิจารณาเสียก่อนว่าควรมีน้อยเพียงใด แต่หากโรงงานสกัดยินยอมที่จะขายโดยอ้างอิงราคาตลาดโลก รัฐบาลยินดีรับข้อเสนอนี้เข้าหารือกับผู้ประกอบการต่อไป แต่ในเบื้องต้นจะให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการโรงงาน ๕๖ แห่ง ที่เข้าร่วมโครงการดูดซับปาล์มน้ำมันกับ อคส. ก่อน

๓) กำหนดให้หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิต เป็นต้น หาแนวทางนำน้ำมันปาล์มไปใช้เป็นเชื้อเพลิงให้มากขึ้นเพื่อช่วยระบายสต็อกน้ำมันดิบ ป้องกันผลผลิตล้นตลาดและรองรับผลผลิตที่จะรับซื้อเข้ามาใหม่

๔) การเพิ่มพื้นที่จัดเก็บน้ำมันให้เพียงพอต่อผลผลิตในฤดูกาลที่มีผลผลิตล้นตลาด รัฐบาลจะเน้นการสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการที่เป็นเอกชนก่อนเป็นหลัก โดยอาจจะกำหนดให้มีการปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้ผู้ประกอบการใช้ลงทุน หรือกำหนดให้สามารถนำเงินที่ใช้ลงทุนมาหักลดหย่อนภาษี

ได้มากขึ้น แต่หากการส่งเสริมดังกล่าวไม่ได้รับความสนใจจากเอกชนอย่างเพียงพอ รัฐบาลก็ต้องดำเนินการด้วยตนเองโดยจัดให้มีพื้นที่จัดเก็บน้ำมันส่วนกลางเพิ่มขึ้นนั่นเอง

๕) เกี่ยวกับโครงสร้างราคาน้ำมันขวด ในอดีตราคาน้ำมันขวดเคยสูงถึงลิตรละ ๔๗ บาท แต่รัฐบาลกำหนดให้ตรึงราคาทีลิตรละไม่เกิน ๔๒ บาท โดยขณะนั้นผู้ประกอบการต่างประเทศขาดทุนและเกิดข้อตำหนิรัฐบาลเช่นกัน ต้องยอมรับว่าความผันผวนของราคาผลผลิตส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านต้นทุน ซึ่งรัฐบาลจะต้องใช้ความรอบคอบและระมัดระวังในการมีคำสั่งใดๆ ออกไปเพื่อให้เกิดผลกระทบต่อทุกฝ่ายน้อยที่สุด

ข้อสังเกตของที่ประชุม

๑. การกำหนดให้ อคส. รับซื้อน้ำมันดิบจากโรงงานสกัดเพื่อดูดซับผลผลิตส่วนเกินออกจากระบบตลาดเป็นกลไกที่ดี แต่ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลได้ เพราะรัฐบาลขาดการติดตามประเมินผลอย่างจริงจัง ถือว่าเป็นการบริหารงานที่ล้มเหลว

๒. กรณีที่ บริษัท ปตท.ฯ ลงทุนปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศเพื่อนบ้านจำนวนมากเป็นที่น่าสังเกตว่า จะนำผลผลิตส่วนนั้นมาใช้อย่างไร และจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทยหรือไม่ เพราะประเทศไทยยังประสบปัญหาราคาลำบากตกต่ำอย่างต่อเนื่อง

• ครั้งที่ ๔๘ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณารายงานผลการศึกษาเรื่องข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มคงคลัง และราคาลำบากตกต่ำโดยเชิญคณะอนุกรรมการการส่งเสริมราคาพืชพลังงานมาเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

คณะอนุกรรมการการส่งเสริมราคาพืชพลังงานได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรมเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จากนั้น ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องปัญหาลำบากน้ำมันทั้งระบบและมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาให้คณะกรรมการการพิจารณาดังนี้

๑. ควรเร่งรัดการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบที่รับซื้อตามโครงการดูดซับน้ำมันปาล์มดิบออกจากระบบตลาดปี ๒๕๕๕/๕๖ โดยกำหนดแนวทางดำเนินการและงบประมาณเพื่อชดเชยภาระขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นรวมถึงพิจารณาแนวทางการอุดหนุน/ชดเชยผู้ส่งออก เพื่อเป็นการเร่งระบายน้ำมันปาล์มอีกทางหนึ่งด้วย

๒. ควรขยายปริมาณการรับซื้อตามโครงการดูดซับน้ำมันปาล์มดิบออกจากระบบตลาดปี ๒๕๕๕/๕๖ อีก ๕๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๑๕๐,๐๐๐ ตัน ตามมติคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖

๓. พิจารณานโยบายการดำเนินการและการชดเชย เพื่อผลักดันการใช้น้ำมันปาล์มดิบทดแทนน้ำมันเตาเพื่อการผลิตไฟฟ้าของโรงไฟฟ้า (กระบี่) ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ให้เป็นตัวอย่างโรงไฟฟ้าที่ใช้น้ำมันปาล์มดิบแห่งแรกของโลก เป็นการประชาสัมพันธ์การมีส่วนลดภาวะโลกร้อน สร้างความมั่นคงด้านพลังงาน และสร้างเสถียรภาพให้กับราคาสินค้าเกษตรของประเทศไทย

๔. ควรผลักดันการเพิ่มสัดส่วนไบโอดีเซล (B100) ผสมในน้ำมันดีเซลจาก B5 เป็น B7 สำหรับใช้กับรถยนต์เล็ก และศึกษาแนวทางในการนำไปใช้กับเครื่องจักรกลในภาคเกษตรกรรม รวมทั้งผลักดันการใช้ B20 ในเรือประมง รถไฟ รถบรรทุก และเครื่องมือจักรกลการเกษตรเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเองด้านพลังงานของประเทศไทย ทั้งนี้ต้องพิจารณาแนวทางการดำเนินการและการชดเชยต่างๆ อย่างเหมาะสม

๕. พิจารณาแนวทางปล่อยให้ราคาขายปลีกน้ำมันพืชปาล์มขวด ๑ ลิตร สำหรับการบริโภคให้เป็นไปตามกลไกตลาด ซึ่งจะสะท้อนต้นทุนที่แท้จริงเพื่อให้เกิดการแข่งขันภายในประเทศอันจะส่งผลดีต่อผู้บริโภคและผู้ประกอบการค้าปลีก คำส่ง รวมถึงโรงกลั่นน้ำมันปาล์มให้สามารถดำเนินการอยู่ได้ ซึ่งจะส่งผลต่อความมั่นคงทางด้านอาหารของประเทศไทยในระยะยาว

คณะกรรมการฯ เห็นชอบกับรายงานและข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยคณะกรรมการฯ แสดงความเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ได้รับที่จะนำไปปรับแก้รายงานให้สมบูรณ์ต่อไป

• ครั้งที่ ๖๗ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๖

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาติดตามสถานการณ์ราคาปาล์มน้ำมันทั้งระบบ โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเข้าร่วมประชุม โดยผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำมันปาล์มในช่วงของปลายปีซึ่งจะมีผลผลิตน้อยในขณะที่ความต้องการในการใช้มีมาก ดังนั้น ราคาน้ำมันปาล์มทั้งในและต่างประเทศ น่าจะอยู่ที่ ๒๔ – ๒๕ บาท ราคาผลปาล์มจะอยู่ที่ ๔ – ๕ บาท สต็อกปาล์มมีแนวโน้มสูงขึ้น คือมีตัวเลขประมาณสี่แสนตัน ซึ่งโดยปกติระดับสต็อกที่เหมาะสมจะอยู่ที่ ๑.๕ เท่าของความต้องการใช้ ดังนั้น สต็อกจึงสูงเกินปกติเล็กน้อย ส่วนแนวโน้มของการส่งออกและราคาน่าจะอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ประกอบกับเดือนมกราคมหน้าจะมีการปรับการใช้น้ำมันจาก B 5 เป็น B 7 ก็จะทำให้มีการใช้น้ำมันปาล์มเพิ่มมากขึ้นด้วย

ส่วนผู้แทนของกรมการค้าภายในได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการคาดการณ์ผลผลิตปาล์มน้ำมันจะใช้ตัวเลขของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นหลัก โดยในปีนี้มีผลผลิตของผลปาล์มประมาณสิบสองล้านตันเศษ โดยจะเป็นน้ำมันปาล์มดิบประมาณหนึ่งแสนแปดหมื่นถึงหนึ่งแสนเก้าหมื่นตัน ในขณะที่ทั้งประเทศมีความต้องการใช้อยู่ที่ประมาณหนึ่งแสนสี่หมื่นตัน อย่างไรก็ตามตัวเลขผลผลิตในแต่ละเดือนจะมีการผันแปรไปบ้าง ซึ่งจะทำให้ราคาปาล์มน้ำมันผันแปรตามไปด้วย นอกจากนี้แล้วปริมาณผลผลิตปาล์มของประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย รวมทั้งค่าเงินบาทที่มีการเปลี่ยนแปลงก็จะส่งผลกระทบต่อราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในประเทศด้วย และในส่วนของเลขาธิการสมาคมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มแห่งประเทศไทยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับราคาน้ำมันปาล์มซึ่งจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ตลาดโลก สภาพภูมิอากาศโลก รวมทั้งสถานการณ์ทางการเมือง และความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วย แต่ปัญหาราคาน้ำมันปาล์มที่ผ่านมามีเกิดจากสถานการณ์การผลิตน้ำมันปาล์มได้เพิ่มมากขึ้นในขณะที่ภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซาลง ทำให้กำลังในการซื้อลดลง และที่สำคัญประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซียได้กำหนด

มาตรการต่าง ๆ เพื่อบริหารจัดการปริมาณการใช้ และการสต็อกน้ำมันปาล์มได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในส่วนของการผลิตน้ำมันปาล์มของประเทศไทยตามตัวเลขของกรมการค้าภายในจะทำให้มีน้ำมันปาล์มเหลือใช้ประมาณสี่หมื่นถึงห้าหมื่นตัน ที่ต้องมีการวางแผนการดูดซับน้ำมันปาล์มในอนาคตให้มีประสิทธิภาพ แต่ปัญหาจะอยู่ที่การจัดการน้ำมันเก่าที่มีเหลืออยู่ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการนำเสนอแนวทางในการแก้ไขและมาตรการต่าง ๆ เสนอต่อหลายหน่วยงาน แต่กลับไม่มีการนำไปปฏิบัติ ยกเว้นการไฟฟ้าฝ่ายผลิตที่ได้ทำสัญญาสั่งซื้อไปประมาณหนึ่งหมื่นตันแต่ก็มีการส่งมอบยังไม่ครบตามจำนวน นอกจากนี้ยังได้มีการผลักดันให้รัฐบาลได้เร่งดำเนินการเพื่อส่งออกน้ำมันปาล์มให้มากที่สุด เพื่อให้มีผลทางด้านจิตวิทยาและเป็นการช่วยเหลือให้กับเกษตรกรชาวสวนปาล์ม

คณะกรรมการ ได้สรุปแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑. คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติควรหามาตรการในการระบายสต็อกน้ำมันให้เร็วที่สุด โดยควรอยู่ที่ประมาณสองแสนห้าหมื่นตัน
๒. กรมธุรกิจพลังงานร่วมกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทบางจาก ปิโตรเลียม ประสานงานกับกลุ่มยานยนต์ เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานน้ำมัน จาก B 7 ให้ไปถึง B 10 ให้ได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนปาล์ม
๓. กรมการค้าภายในหาทางในการเปิดตลาดใหม่ โดยสนับสนุนผู้ส่งออกในเรื่องของค่าขนส่ง หรือในเรื่องของข้อกำหนด
๔. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรวางแผนการบริหารจัดการเรื่องปาล์มน้ำมันทั้งระบบ โดยเริ่มตั้งแต่การปลูก สภาพอากาศ การทำโซนนิ่ง การเก็บสต็อก และเศรษฐกิจโลกเพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรในระยะยาว
๕. กรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกับกรมวิชาการเกษตรดำเนินการส่งเสริมและวางแผนนโยบาย เรื่องการผลิตให้เกษตรกรทั้งในเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี พื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะปลูก รวมทั้ง โรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องให้อยู่ร่วมกันให้ได้
๖. รัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนว่าจะใช้น้ำมันปาล์มในการผลิตกระแสไฟฟ้า และพลังงานทดแทนอย่างไร รวมทั้งมีการแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน
๗. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกับภาคเอกชน เช่น สมาคมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มแห่งชาติ ร่วมกันพิจารณาเพื่อวางแผนการผลิต การใช้ภายในประเทศ ทั้งในเรื่องของพลังงาน และการบริโภคให้เกิดความสมดุล

๑.๑๒ การแก้ไขปัญหาผลไม้

• ครั้งที่ ๑๕ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องการเตรียมการ รับฤดูกาลผลไม้ภาคตะวันออก เพื่อเป็นการเตรียมรับมือกับผลไม้ที่จะออกมา เป็นการป้องกันมิให้เกิด

ปัญหาราคาผลไม้ตกต่ำ อีกทั้งหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ซึ่งสรุปแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ดังนี้

แนวทางของคณะกรรมการพัฒนาบริหารและจัดการผลไม้จะไม่เน้นการแทรกแซงราคาตลาด ให้กลไกตลาดดำเนินไปตามปกติ จะเน้นการเสริมสภาพคล่องด้านการตลาด อีกทั้งได้เร่งรัดให้คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร(คชก.) พิจารณาในเรื่องเงินช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อจัดการส่งให้ระดับจังหวัดก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕

แผนป้องกันแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคตะวันออก แบ่งได้ ๓ ส่วน

- (๑.) การจัดการโดยกลไกตลาดปกติ ประมาณ ๖๑๑,๔๗๒ ตัน คิดเป็น ๘๐.๙๘ เปอร์เซ็นต์
- (๒.) การจัดการโดยงบทางจังหวัด ประมาณ ๕๕,๘๗๘ ตัน คิดเป็น ๗.๔๐ เปอร์เซ็นต์
- (๓.) การจัดการโดยทางส่วนกลางเข้าไปช่วยดำเนินการ(คชก.) ประมาณ ๘๗,๘๐๐ ตัน คิดเป็น ๑๑.๖๒ เปอร์เซ็นต์

มาตรการที่จะเข้าช่วยเหลือ มี ๔ แนวทาง

- (๑.) การบริหารจัดการคุณภาพผลผลิต
- (๒.) การกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต โดยเสริมสภาพคล่องการซื้อขาย ขดเชยดอกเบี้ย ร้อยละ ๓ และค่าขนส่ง

- (๓.) การส่งเสริมการแปรรูป

- (๔.) การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคผลไม้ไทย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ประมาณการณืไว้ว่าในปี ๒๕๕๕ ผลผลิตจะออกประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ ตัน แต่สามารถนำผลผลิตมาแปรรูปได้ประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ ตัน ผลผลิตดังกล่าวจะใช้มาตรการโดยโรงงานใดที่รับซื้อทางรัฐจะขยายเวลา Packing Credit ออกไปอีก ๖ เดือน ส่วนการขดเชยดอกเบี้ยจะขยายระยะเวลาจาก ๓๑ พฤษภาคม ถึง พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ส่วนเกิน ๒๐๐,๐๐๐ ตัน จะใช้มาตรการเป็นการรับซื้อผลผลิตเพื่อนำไปทำเป็นอาหารสัตว์ รับซื้อในราคา ๔ บาท/กิโลกรัม โดยผ่านทางจังหวัดให้ดำเนินการ มีตัวแทนชาวไร่สับปะรดและเกษตรกรจังหวัดร่วมดำเนินการ วงเงินในการดำเนินการประมาณ ๘๐๐ ล้านบาท

• ครั้งที่ ๑๙ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาติดตามการดำเนินงานของรัฐบาลในการกำกับดูแลสินค้าเกษตร ซึ่งการแก้ไขปัญหาผลไม้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแผนระยะสั้นติดตามการดำเนินงานตามฤดูกาลผลิต ส่วนแผนระยะยาวปียุทธศาสตร์การผลิต การแปรรูป การตลาด และการส่งเสริมการบริโภค ส่วนการช่วยเหลือเกษตรกรกรณีประสบภัยพิบัติมีแนวคิดในการปรับเปลี่ยนระเบียบโดยใช้ฐาน ๕๕% ของต้นทุนการผลิต นำร่องโดยให้ความช่วยเหลือกรณีผู้ประสบอุทกภัย ขณะนี้อยู่ระหว่างการทำมตลงกับกรมบัญชีกลางเพื่อขอปรับแก้ไขระเบียบ และการเบิกจ่ายเงินของคณะกรรมการนโยบายและ

มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ควรลดขั้นตอนในการปฏิบัติเพื่อให้ทันการณ์ในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร

• ครั้งที่ ๒๕ วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเงาะราคาตกต่ำ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากสภาเกษตรกรจังหวัดจันทบุรี สรุปได้ดังนี้

๑. ควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบการเบิกจ่ายงบ คชก. ให้เหมาะสมเพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

๒. ควรใช้งบ คชก. สนับสนุนการสร้างห้องเย็นความจุประมาณ ๕,๐๐๐ ตัน เพื่อเก็บรักษาเงาะหรือผลผลิตทางการเกษตรส่วนเกินเพื่อป้องกันผลผลิตล้นตลาดจนทำให้เกิดปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ

ข้อเสนอแนะจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

๑. งบ คชก. ควรมีไว้เพื่อใช้แก้ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรเมื่อจำเป็น เช่น ราคาผลผลิตตกต่ำ และปรับปรุงการบริหารการตลาดตลอดจนประโยชน์อื่นใดตามสภาพการณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบการเบิกจ่ายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. หากรัฐอนุมัติงบประมาณสร้างห้องเย็นให้แก่เกษตรกรแล้ว ต้องมีกระบวนการจัดการบริหาร ดูแล ห้องเย็นนั้นให้ใช้ตามวัตถุประสงค์และรักษาสภาพให้คงเดิมเนื่องจากห้องเย็นดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของราชการ

๓. เมื่อผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมากควรกระจายผลผลิตออกทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยเร็ว เช่น เวียดนาม กัมพูชา โดยเฉพาะการส่งออกไปเวียดนามเหนือเพื่อผ่านไปจีน เนื่องจากอาจไม่เสียภาษี

๔. จัดกิจกรรมกระตุ้นการบริโภคเงาะ เช่น การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้บริโภคเงาะ

ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตจากคณะกรรมการ สรุปได้ดังนี้

๑. ควรพัฒนาระบบการขนส่งให้สามารถกระจายผลผลิตได้อย่างรวดเร็ว ลดขั้นตอนการขนส่งให้น้อยลง ไม่จำเป็นต้องนำผลผลิตมารวมกันที่ อบจ.จันทบุรี อาจส่งแผนตรวจสอบคุณภาพสินค้า (QC) ไปคัดแยกผลผลิตที่ต้นทางเพื่อความรวดเร็ว

๒. คนไทยไม่นิยมบริโภคผลไม้แช่แข็ง หากส่งออกเงาะแช่แข็งไปต่างประเทศก็ต้องมีการวางแผนการตลาดที่ดี เพราะหากขาดการวางแผนการตลาดที่ดีทำให้เกิดปัญหาเงาะแช่แข็งล้นตลาดอีก

๓. หากราชการจะสนับสนุนงบประมาณในการสร้างห้องเย็นควรมีการตั้งคณะกรรมการควบคุมดูแลรักษาสภาพห้องเย็นมิให้เสื่อมสภาพหรือชำรุด

๔. ผลผลิตทางการเกษตรไม่ควรออกสู่ตลาดพร้อมกัน

• ครั้งที่ ๔๙ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

คณะกรรมการการพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๕๖ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ชี้แจงสรุปสาระสำคัญของ คณะอนุกรรมการป้องกันปัญหาผลไม้ภาคเหนือได้พิจารณาปริมาณผลผลิตล้นจี่ที่กำลังจะออกสู่ตลาด โดยสำรวจระยะแรกประมาณการผลผลิตได้ประมาณ ๖๐,๐๐๐ ตัน ต่อมาระยะ ๒ ได้สำรวจพบว่าผลผลิตลดลงซึ่งการทำงานแก้ไขปัญหาผลไม้แบ่งเป็น ๓ กลไก คือ

๑. ประมาณการในระบบปกติที่มีการซื้อขายในแต่ละปี
๒. บริหารจัดการแก้ไขโดยจังหวัด (งบจังหวัด)
๓. กลไกการแก้ไขปัญหาระยะสั้น โดยคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ (ใช้งบประมาณจาก คชก.)

คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาภาคตะวันออกและภาคใต้ได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เรื่องผลไม้ภาคตะวันออกและภาคใต้ เช่น ทูเรียน มังคุด ลองกอง เงาะ โดยประเมินสถานการณ์ทูเรียนไม่น่าจะมีปัญหาแต่มังคุดมีแนวโน้มออกสู่ตลาดมากกว่าปี ๕๕ ประมาณ ๒๐% ลองกองมีแนวโน้มออกสู่ตลาดมากกว่าปี ๕๕ ประมาณ ๑๐% ส่วนเงาะมีผลผลิตที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี

สำหรับมาตรการแก้ปัญหาต่าง ๆ จังหวัดจะเป็นผู้เสนอโดยคณะอนุกรรมการจะทำหน้าที่พิจารณาตรวจสอบ ซึ่งมีแนวทางมาตรการการแก้ปัญหา ดังนี้

๑. เร่งรัดกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิตซึ่งดำเนินการโดยสถาบันเกษตรกร
๒. กระจายผลผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เช่น กัมพูชา เวียดนาม โดยร่วมกับสถาบันเกษตรกร
๓. สกัดทุเรียนด้อยคุณภาพ โดยตั้งชุดเฉพาะกิจตรวจสอบ
๔. นำผลผลิตส่วนเกินของตลาดเข้าสู่ห้องเย็น
๕. ส่งเสริมสภาพคล่องการซื้อขายผลไม้โดยรัฐอาจชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ให้ ๓%
๖. ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตโดยเฉพาะมังคุด
๗. จับคู่ประชาสัมพันธ์กับจังหวัดภาคอีสาน

นอกจากนี้คณะกรรมการได้เสนอทางเลือกให้ระบายผลผลิตโดยเสนอให้เกษตรกรนำผลไม้มาจำหน่ายหน้าสนามแข่งขันฟุตบอลดิวิชั่น ๒ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนจัดหาพื้นที่จำหน่ายให้และจัดหาเงินทุนให้แก่เกษตรกรโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการบริหารและจัดการผลไม้ควรสนับสนุนบรรจุก้นที่ใส่ผลไม้และภาชนะสำหรับการขนส่ง

๒. ขอให้สนับสนุนค่าขนส่งในการกระจายผลผลิตเช่นทุกปี และขอให้มีการเตรียมความพร้อมมาตรการเสริมสภาพคล่องการซื้อผลไม้ที่รัฐจะชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ให้ ๓%

๓. ขอให้กรมการค้าภายในประสานกับห้างสรรพสินค้าในการกระจายผลผลิตและประสานงานกับสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยถึงการดำเนินการกระจายผลผลิตในการแข่งขันฟุตบอลดิวิชั่น ๒

๔. ขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่มีสนามซึ่งใช้แข่งขันฟุตบอลสนับสนุนในการจัดพื้นที่และเตนท์สำหรับขายผลไม้ และขอให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยได้ประสานงานกับสโมสรฟุตบอลต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้พ่อค้าหรือเกษตรกรทราบ

• ครั้งที่ ๕๔ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖

คณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคตะวันออกปี ๒๕๕๖ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร ภาพรวมผลผลิตทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง จะออกสู่ตลาดประมาณ ๗.๓ แสนตัน สำหรับมังคุดกับลองกองจะออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วและในวันที่ ๕ เม.ย. จะมีการประชุมคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรอีกประมาณ ๑๔๐ ล้านบาท โดยจะกระจายงบประมาณจำนวนนี้ลงพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ระยอง ตรัง ซึ่งมาตรการช่วยเหลือมี ๔ มาตรการดังนี้ ๑. การบริหารจัดการคุณภาพผลผลิต ๒. การกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิตโดยเสริมสภาพคล่องการซื้อขายโดยชดเชยดอกเบี้ย ๓% และค่าขนส่ง ๓. การส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต ๔. การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคผลไม้ไทย

ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ได้ประมาณการผลผลิตของทั้ง ๓ จังหวัด ว่าน่าจะมีปริมาณประมาณ ๗.๖ แสนตัน แบ่งเป็นทุเรียนประมาณ ๓๒๓,๖๐๐ ตัน มังคุดประมาณ ๑๓๔,๐๐๐ ตัน เงาะประมาณ ๒๓๙,๐๐๐ ตัน ลองกองประมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน ซึ่งผลผลิตจะออกสู่ตลาดพร้อมกันประมาณ ๕๑% (ประมาณ ๓๙๓,๐๐๐ ตัน) ในช่วงเดือน มิ.ย. จึงต้องเร่งกระจายผลผลิตออกนอกพื้นที่โดยเร็วเพื่อป้องกันราคาผลผลิตตกต่ำ

คณะกรรมการได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการป้องกันการแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคตะวันออก พิจารณาจัดสรรงบประมาณจำนวน ๑๔๐ ล้านบาท ที่ได้รับจาก คชก. ให้แก่ จังหวัดตรัง จันทบุรี ระยอง โดยเร็ว สำหรับผลผลิตส่วนเกินอีก ๓ หมื่นตันให้เสนอแผนกันงบประมาณบางส่วนเพื่อใช้บริหารจัดการผลผลิตจำนวนดังกล่าว

๒. กรมการค้าภายในในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลการบริหารโครงการระดับจังหวัดต้องบริหารโครงการแก้ไขปัญหาผลไม้ ฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากที่สุด

๓. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรติดตามวิเคราะห์สถานการณ์ผลผลิตอย่างใกล้ชิดเนื่องจากปริมาณผลผลิตมีความผันผวนตลอดเวลา

๔. จังหวัดตราด จันทบุรี ระยอง ควรประสานงานจับคู่กับจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย เพื่อให้สามารถระบายผลไม้ส่งออกแหล่งผลิตได้อย่างรวดเร็ว

๑.๑๓ แนวทางการส่งเสริมการลงทุนด้านเกษตรกรรมของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

• ครั้งที่ ๕๐ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม ได้ประชุมพิจารณาศึกษาแนวทางการส่งเสริมการลงทุนด้านการเกษตรของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งสรุปแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ดังนี้

ร่างบัญชีประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริมการลงทุนตามยุทธศาสตร์ใหม่ที่จะยกเลิกการให้การส่งเสริมในหมวด ๑ เกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตรทั้งหมด ๑๒ รายการ คณะกรรมการ มีความเห็นดังนี้

๑. กิจการเพาะปลูกด้วยระบบ Hydroponics เห็นสมควรคงไว้ แต่ต้องทำการส่งเสริมจากภาคครัวเรือนให้เป็นระดับอุตสาหกรรมเพื่อเป็นจุดแข็งของประเทศ แต่ให้กำหนดเงื่อนไขในการขอรับการส่งเสริมเพิ่มเติม

๒. กิจการปลูกป่า เห็นสมควรคงไว้เพราะหากยกเลิกจะเป็นการขัดกับนโยบายรัฐที่ให้ส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อมและเสนอแนะให้มีการศึกษาข้อมูลการปลูกป่าของประเทศในสมาคมอาเซียนเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่การเปิดประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘

๓. กิจการผลิตปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ หรือสารปรับปรุงดิน เห็นสมควรคงไว้เนื่องจากปุ๋ยอินทรีย์เป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งเป็นการช่วยลดต้นทุนในการผลิต

๔. กิจการผลิตอาหารสัตว์หรือส่วนผสมอาหารสัตว์ เห็นสมควรคงไว้เนื่องจากไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมหากสามารถผลิตอาหารสัตว์เองได้จะเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตส่งผลอย่างต่อเนื่องในการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่นๆ

๕. กิจการอบฟุ้งและไซโลขณะนี้โครงการขนาดใหญ่ของรัฐบาล รวมทั้งเกษตรกรที่ปลูกพืชจำเป็นต้องใช้ไซโลในการเก็บรักษาพืชเหล่านี้ไว้ เนื่องจากหากไม่มีไซโลหรือไม่เพียงพอก็จะเป็นการบิบบให้เกษตรกรขายผลผลิตในทันทีทำให้เกิดการกดราคาจากพ่อค้า

๖. กิจการประมงน้ำจืด เห็นสมควรคงไว้แต่ให้กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมอนุญาตให้ผู้ประกอบการใช้แรงงานต่างด้าวที่ชอบด้วยกฎหมายได้

๗. กิจการฆ่าและชำแหละสัตว์ เห็นสมควรคงไว้แต่ควรมีการดูแลสุขลักษณะของโรงฆ่าสัตว์

๘. กิจการฟอกหนัง แต่งสำเร็จหนังสัตว์หรือการตกแต่งขนสัตว์ เห็นควรให้ยกเลิกเนื่องจากเป็นกิจการที่ทำลายสิ่งแวดล้อมและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูง ประกอบกับยังต้องนำเข้าหนังสัตว์จึงเห็นควรยกเลิกการสนับสนุน

๙. กิจกรรมปลูกอม ช็อคโกแลตและหมากฝรั่ง ไม่ควรสนับสนุนเนื่องจากไทยไม่สามารถผลิตช็อคโกแลตได้เอง อีกทั้งจากการดำเนินงานที่ผ่านมาผู้ขอส่งเสริมการลงทุนมีจำนวนน้อย

๑๐. กิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพร เห็นสมควรคงไว้เนื่องจากเป็นพืชที่ต้องรักษาไว้เพราะเป็นของไทย

๑๑. กิจกรรมห้องเย็นหรือกิจกรรมห้องเย็นและขนส่งห้องเย็น เห็นควรคงไว้เนื่องจากระบบ โลจิสติกส์ต้องพึ่งพาการใช้ห้องเย็นด้วยจึงจำเป็นต้องมี

๑๒. กิจกรรมการบริหารจัดการฟาร์ม เห็นควรคงไว้เนื่องจากไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม จำเป็นอย่างยิ่งต้องให้การส่งเสริมด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับเกษตร

คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนต้องมีนโยบายให้ชัดเจนสำหรับเรื่องครัวไทยสู่ครัวโลก ซึ่งสภาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเคยตั้งเป้าหมายว่าจะดำเนินการให้ประเทศไทยมีจุดเด่นในเรื่องของเกษตรกรรมให้มากที่สุดและอาหารเป็นลำดับต่อมา ดังนั้น BOI ต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ อีกทั้งขณะนี้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีการสนับสนุนให้ชาวต่างประเทศมาลงทุนในประเทศไทย ดังนั้นพอเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้วควรจะสนับสนุนให้คนไทยไปลงทุนต่างประเทศในเชิงรุกให้ได้เช่นกัน

๑.๑๔ การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ

• ครั้งที่ ๒๐ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม ได้ประชุมพิจารณาศึกษาแผนการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งสรุปแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

การเบิกจ่ายเงินให้ความช่วยเหลือกระทรวงที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงกลาโหม เป็นต้น และจังหวัดต่าง ๆ มีเงินอุดหนุนราชการประมาณ ๕๐ ล้านบาทในการให้ความช่วยเหลือได้ทันที หากวงเงินดังกล่าวไม่เพียงพอทางจังหวัดสามารถทำเรื่องเพื่อขอขยายวงเงินอุดหนุนราชการได้ ซึ่งกรอบระยะเวลา ๙๐ วันในการขอรับการช่วยเหลือดังกล่าวทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะพยายามเสนอให้เหลือเพียง ๖๐ วันต่อไป

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ เห็นชอบให้แก้ไขขั้นตอนการดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยด้านการเกษตรให้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยให้กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ ตรวจสอบเอกสารหลักฐานและรวบรวมส่งสำนักงานงบประมาณ พร้อมจัดทำคำขออนุมัติจัดสรรงบประมาณในคราวเดียวกัน และให้ถือว่าคำขอดังกล่าวเป็นคำขออนุมัติจัดสรรงบประมาณของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

กรณีเกษตรกรตกหล่นจากการให้ความช่วยเหลือกรณีประสบอุทกภัยปี ๒๕๕๔ มีมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยปี ๒๕๕๔ เป็นกรณีพิเศษเพิ่มเติม ในกรณีเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยไม่เคยขึ้นทะเบียนไว้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้สามารถมาขอความช่วยเหลือตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยให้ทำการขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องก่อนขอรับความช่วยเหลือ

• ครั้งที่ ๒๑ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาศึกษาหลักเกณฑ์และมาตรการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นการประชุมต่อจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเข้าร่วมประชุม คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมบัญชีกลาง และสำนักงบประมาณ

สืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ผ่านมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ชี้แจงข้อมูลว่าการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติตามหลักเกณฑ์และอัตราเดิมไม่เพียงพอกับความเสียหายที่เกษตรกรควรจะได้รับ ดังนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบในหลักเกณฑ์และอัตราการช่วยเหลือกรณีพิเศษเป็นครั้งๆ ไป เพื่อให้หลักเกณฑ์และอัตราการช่วยเหลือสอดคล้องกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง แต่การขอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติทุกครั้งส่งผลให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีเวลาดำเนินการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรไม่ทันกับการเกิดภัย จึงเป็นที่มาให้เสนอร่างขอปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๑ (เสนอครั้งที่ ๓) เพื่อขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาเห็นชอบ ซึ่งถ้าเห็นชอบตามหลักเกณฑ์นี้ก็จะได้นำเสนอเพื่อให้ ค.ร.ม.เห็นชอบตามแนวทางนี้ ส่วนหลักเกณฑ์ปลีกย่อยจะเป็นเท่าไร กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องหารือกันอีกครั้งหนึ่ง

อย่างไรก็ตามปัญหาการใช้เงินทรองราชการ คือ ต้องมีเงินงบกลาง รายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นรออยู่เพื่อนำมาชดเชยคืนเงินคงคลังภายหลัง ซึ่งปัจจุบันมีการใช้เงินทรองราชการเป็นจำนวนมากโดยขาดการรับรู้ของหน่วยงานกลาง เป็นปัญหาประการหนึ่งของการบริหารเงินคงคลัง และเป็นปัญหาที่คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาไม่สามารถรับรู้การใช้เงิน ซึ่งในส่วนองกรมบัญชีกลางได้ปรึกษาหารือกันแล้วว่าการช่วยเหลือเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดๆ ก็ตามควรจะต้องออกจากระเบียบเงินทรองราชการเป็นระเบียบต่างหาก ซึ่งควรจะใช้จ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยสำนักงบประมาณและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้ร่วมกันศึกษาวิเคราะห์ เพื่อ ค.ร.ม.จะได้ทราบว่ามีการใช้จ่ายเงินเท่าใดในการแก้ไขปัญหา ในส่วนของฝ่ายบริหารและรัฐสภาก็จะได้ทราบว่ามีการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีไว้จำนวนเท่าไร

๑.๑๕ แนวทางในการแก้ไขปัญหาราคามะพร้าวตกต่ำ

• ครั้งที่ ๒๖ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาราคามะพร้าวตกต่ำ เนื่องจากการนำเข้ามะพร้าวจากต่างประเทศและการระบาดของแมลงดำหนาม สรุปสาระสำคัญดังนี้

ตัวแทนเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวได้ให้ข้อเท็จจริงของสภาพปัญหาและข้อเรียกร้อง ดังนี้

สภาพปัญหา ในปี ๒๕๕๔ ราคามะพร้าวลูกละประมาณ ๒๓ - ๒๔ บาท ปัจจุบันราคาตกต่ำเหลือเพียงลูกละ ๓ บาท แต่ก็ยังไม่มีผู้ประกอบการหรือพ่อค้ารับซื้อ แต่มีการนำเข้ามะพร้าวจากต่างประเทศ ส่งผลให้เกษตรกรประสบปัญหาความเดือดร้อนหลายพื้นที่

แนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วน

๑. ขอให้แทรกแซงราคามะพร้าวลูกละ ๑๕ บาท
๒. ขอให้ตรวจสอบสต็อกมะพร้าวของบริษัทที่ขออนุญาตนำเข้า
๓. ขอให้ด่านศุลกากรตรวจสอบเข้มงวดจับกุมผู้ลักลอบนำเข้ามะพร้าว

แนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะยาว

๑. จัดเก็บภาษีนำเข้ามะพร้าวตามกรอบการค้า WTO (๕๔.๖%)
๒. เก็บภาษีส่งออกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมมะพร้าว ๑๐% เพื่อตั้งเป็นกองทุนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว
๓. ไม่ควรอนุญาตให้นำเข้าเนื้อมะพร้าวสดและมะพร้าวแห้ง
๔. กระทรวงพาณิชย์ควรกำหนดยุทธศาสตร์มะพร้าว เพื่อสร้างเสถียรภาพราคามะพร้าวอย่างยั่งยืน
๕. แต่งตั้งเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวเป็นกรรมการในคณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช
๖. ควรส่งเสริม วิจัย และพัฒนาอุตสาหกรรมมะพร้าวอย่างครบวงจร

คณะกรรมการได้มีมติในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาราคามะพร้าวตกต่ำ ดังนี้

๑. คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช ควรพิจารณาแต่งตั้งเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวเข้าร่วมเป็นกรรมการเพิ่มเติม
๒. คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช ควรพิจารณามาตรการชดเชยให้เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาราคามะพร้าวตกต่ำ พร้อมทั้งนำเสนอมาตรการชดเชยดังกล่าวต่อคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (ค.ช.ก.) เพื่อพิจารณาอนุมัติเงินชดเชยต่อไป
๓. การแก้ไขปัญหาในระยะยาว กระทรวงพาณิชย์ควรกำหนดยุทธศาสตร์มะพร้าว เพื่อรักษาเสถียรภาพราคามะพร้าวอย่างยั่งยืน

• ครั้งที่ ๒๗ วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ได้พิจารณาติดตาม ความคืบหน้าผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาราคามะพร้าวตกต่ำ โดยมีผู้แทนจากกรมการค้าภายใน สำนักงานเศรษฐกิจ

การเกษตร กรมการค้าต่างประเทศ บริษัท อำพลฟู้ดส์ โพรเซสซิง จำกัด และเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช ได้ให้ผู้แทนเกษตรกรเข้าร่วมประชุม เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกร และได้มีการพิจารณาแต่งตั้งผู้แทนเกษตรกรเป็นกรรมการในคณะกรรมการชุดดังกล่าวต่อไปซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอของคณะกรรมการสิทธิการ โดยคณะกรรมการได้มีมติให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในปัญหาราคามะพร้าวตกต่ำโดยจะรับซื้อมะพร้าวกระเทาะเปลือกชนิดตากแห้งที่ความชื้น ๕ % ในราคากิโลกรัมละ ๒๑ บาท จำนวน ๙,๐๐๐ ตัน โดยจะใช้งบประมาณในการรับซื้อจากคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) และจะให้คณะกรรมการระดับจังหวัดเป็นผู้ตั้งจุดรับซื้อมะพร้าวจากเกษตรกรและส่งต่อไปโรงงาน

๒. คณะกรรมการสิทธิการมีข้อเสนอทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนี้

๒.๑ เสนอให้ คชก. ทบทวนมาตรการของคณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืชโดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับซื้อให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงเพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง เช่น การกำหนดราคาและความชื้นที่เหมาะสม

๒.๒ คชก. ควรพิจารณาเงินชดเชยให้กับเกษตรกรโดยมีผลย้อนหลัง เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นมาเป็นเวลาหลายเดือนแล้ว

๒.๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดควรเป็นตัวกลางให้เกษตรกรและโรงงานผู้แปรรูปมะพร้าวได้ประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดราคาซื้อขายที่เป็นธรรม

๒.๔ รัฐบาลควรตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านมะพร้าว เพื่อให้มีการบริหารจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างยั่งยืน รวมทั้งควรตั้งกองทุนมะพร้าว เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรหากมีปัญหาราคาตกต่ำ

๒.๕ รัฐบาลควรมีมาตรการในการจัดการปัญหาของเกษตรกรให้ทันต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น

๒.๖ ควรมีการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อหาแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในท้องถิ่น

๒.๗ ควรมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็งและอำนาจต่อรองให้เกษตรกร

๑.๑๖ การร้องเรียนของชาวประมงโพรงทางจังหวัดจันทบุรี

• ครั้งที่ ๓๒ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการสิทธิการพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนของชาวประมงโพรงทางจังหวัดจันทบุรี โดยที่ชาวประมงโพรงทางเข้าร้องเรียนว่าพื้นที่ ต.บางชัน อ.ขลุง จ.จันทบุรี เป็นพื้นที่ปากอ่าวชายฝั่งทะเลแบ่งเป็นพื้นที่ป่าชายเลน ๘๐% เป็นพื้นที่ชายฝั่ง ๑๐% และที่เหลือ ๑๐% เป็นพื้นที่เกาะ เนื่องจาก

พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลบางชันอยู่ในเขตป่าชายเลน ประกอบอาชีพประมงส่วนใหญ่จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือการประมงที่เรียกว่าโพงพาง และบางหมู่บ้าน เช่น หมู่ที่ ๒ ของตำบลบางชันนั้นมีพื้นที่หมู่บ้านอยู่ในเขต ป่าชายเลน ๑๐๐% จึงไม่สามารถทำประมงวิธีอื่นใดได้เลยนอกจากการใช้เครื่องมือดักสัตว์น้ำโพงพาง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๒๑ เรื่อง “ห้ามใช้เครื่องมือโพงพาง ร้วโซมาน หรือก้นชูร้วโซมาน ลี หรือเครื่องมือที่มีลักษณะและวิธีการใช้คล้ายคลึงกัน ทำการประมง” การประกอบอาชีพประมงโดยใช้โพงพางจึงเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ชาวประมงในเขตป่าชายเลน ณ ตำบลบางชัน ให้เหตุผลว่า พื้นที่ของตำบลบางชันนั้นแตกต่างจากพื้นที่อื่น กล่าวคือ แม่น้ำและปากแม่น้ำมีลักษณะกว้างมาก การวางโพงพางของชาวประมงก็ได้มีการวางขวางทั้งลำน้ำหากแต่วางกระจายเป็นจุด ๆ อวนที่ใช้ก็มีลักษณะตาไม่ถี่ สัตว์น้ำวัยอ่อนสามารถลอดผ่านโดยไม่ติดดักโพงพางได้ การทำการประมงโดยใช้โพงพางของคนตำบลบางชันมีมาเป็นร้อยปี ก่อนประกาศกระทรวงฉบับดังกล่าวประกาศใช้ และที่สำคัญเนื่องจากพื้นที่ตำบลบางชันเป็นพื้นที่ป่าชายเลน การทำการประมงโดยใช้โพงพางจึงค่อนข้างจะเป็นวิธีเดียวที่จะทำการประมงได้ ชาวตำบลบางชันจึงอยากขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าตรวจสอบเหตุผลความจำเป็น ลักษณะชนิดและขนาดของสัตว์น้ำ ลักษณะการวางโพงพาง และลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการฯ จึงได้ร้องขอให้กรมประมงลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเหตุผลความจำเป็นทางภูมิศาสตร์และหาทางช่วยเหลือ เช่น ฝึกสอนการประมงด้วยวิธีอื่นๆ ฝึกออาชีพอื่นๆ พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ และรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๑.๑๗ การช่วยเหลือเกษตรกรด้านราคาสินค้าเกษตรโดยการประมูลในตลาดกลาง

• ครั้งที่ ๓๔ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาสินค้าเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาและหาแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรด้านราคาสินค้าเกษตรทางการเกษตรโดยประมูลในตลาดกลาง และแนวทางในการขยายตลาดต่างประเทศ เพื่อส่งเงาะ ลำไย และส้มโอ ไปจำหน่ายในสาธารณรัฐเกาหลี โดยเชิญผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กรมการค้าภายในดูแลและสนับสนุนตลาดกลางสินค้าเกษตรผักและผลไม้ มี ๒๑ แห่ง อยู่ใน ๑๔ จังหวัด ซึ่งมีเอกชนเป็นเจ้าของ ส่วนตลาดประมูลปัจจุบันไม่ได้ดำเนินการ และแสดงความคิดเห็นว่า ตลาดประมูลกลางในต่างประเทศมีรัฐบาลเป็นเจ้าของ มีการกำหนดมาตรฐานสินค้าที่เข้ามาจำหน่าย และมีผู้ซื้อรองรับที่แน่นอน ส่วนของไทยพ่อค้าจะไปซื้อผลผลิตจากแหล่งผลิตโดยตรง แล้วนำมาจำหน่ายยังตลาดกลาง

ในจังหวัดเชียงใหม่ มีตลาดกลางที่อยู่ในความสนับสนุนของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ โดยมีชุมนุมสหกรณ์เป็นผู้บริหารงาน แต่ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากมีสินค้าเข้ามาปริมาณน้อย ขณะนี้กำลังหาเอกชนมาบริหารจัดการแต่ยังหาไม่ได้ โดยกรมจะปรับแผนงานเพื่อความเหมาะสมอยู่ตลอดเวลา

กรมส่งเสริมการเกษตรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มและใช้เทคโนโลยีในการเก็บทุกกลุ่มสินค้า

สภาพปัญหาคือผลผลิตที่ออกมาเน่าเสียง่าย เกษตรกรควรรวมกลุ่มและใช้เทคโนโลยีในการเก็บรักษาผลผลิตให้นาน และมีการคัดคุณภาพของผลผลิต

ประเทศไทยส่งผลไม้ไปจำหน่ายยังหลายประเทศ ส่วนสาธารณรัฐเกาหลีเป็นตลาดลำดับที่ ๑๐ ของไทย ซึ่งไม่ถึงร้อยละ ๑ ของปริมาณสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปยังประเทศต่าง ๆ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท โดยผลไม้ที่กำลังผลักดันให้เปิดตลาดที่สาธารณรัฐเกาหลีในขณะนี้มียู ๓ ชนิด คือ ส้มโอ เงาะ และลำไย ซึ่งการส่งออกผลไม้ไปจำหน่ายยังสาธารณรัฐเกาหลีจะต้องผ่านการทดสอบเรื่องสุขอนามัยก่อน โดยทางสาธารณรัฐเกาหลีจะพิจารณาอนุญาตทีละชนิด ซึ่งขณะนี้ได้ส่งผลการตรวจวิเคราะห์ของส้มโอไปแล้ว อย่างไรก็ตาม ในเดือนตุลาคมนี้ จะมีการประชุม Simultaneous Buy and Sell (SBS) ระหว่างไทยและเกาหลี โดยมีเรื่องนี้อยู่ในประเด็นการหารือด้วย ซึ่งจะมีการผลักดันเรื่องนี้ให้เกิดผลต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

๑. หากสามารถบริหารจัดการให้ระบบการประมูลมีมาตรฐาน เกษตรกรจะเป็นผู้ได้เปรียบด้านราคา เพราะสามารถจำหน่ายสินค้าให้ทั้งผู้ที่มีกำลังซื้อสูงและผู้ที่มีกำลังซื้อต่ำ ซึ่งแตกต่างจากระบบการต่อรองราคา ที่ทำให้เกษตรกรถูกกดราคาจากผู้ที่มีกำลังซื้อสูง

๒. เวลาเข้าสู่ตลาดประมูล สินค้าต้องมีมาตรฐานเดียวกัน ทางราชการจึงควรกำหนดมาตรฐานของสินค้าให้มีความแน่นอน เนื่องจากผลไม้ไทยที่ออกในช่วงเวลาต่างกัน จะมีคุณภาพต่างกัน

๓. สินค้าเกษตรของไทยยังมีสารพิษตกค้างอยู่จำนวนมาก ควรมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อผลิตสินค้าที่ปลอดภัย มีการทำคอนแทรกฟาร์มมิ่ง การประมูล แล้วนำไปสู่การขึ้นโรงในอนาคต

๔. ส่วนราชการยังมีความเข้าใจในเรื่องตลาดกลางประมูลที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันจึงควรสร้างความเข้าใจและบูรณาการร่วมกันระหว่างส่วนราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ รวมไปถึงกระทรวงสาธารณสุข

๑.๑๘ ขีดความสามารถในการแข่งขันการค้าสินค้าเกษตรของไทยไปต่างประเทศ

• ครั้งที่ ๕๖ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาขีดความสามารถในการแข่งขันและการค้าสินค้าเกษตรของไทยไปต่างประเทศ โดยเชิญผู้แทนกรมการค้า

ภายใน กรมการค้าต่างประเทศ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศและกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศเข้าร่วมประชุม สรุปได้ดังนี้

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้มีการเจรจาเปิดตลาดการค้าเสรีระหว่างประเทศหรือ FTA นอกจากเจรจาเรื่องอัตราภาษีแล้วยังมีการเจรจาเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยพืชซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่มีการเจรจาเพื่อให้เป็นไปตามความตกลงขององค์การการค้าโลก โดยการออกมาตรการใดๆ เกี่ยวกับสุขอนามัยต้องมีเหตุผลทางวิทยาศาสตร์รองรับ

การออกมาตรการการนำเข้าส่งออกสินค้าเกษตรที่จะออกในฤดูกาลต่อไป เช่น ทุเรียน ทางกรมการค้าต่างประเทศได้ออกประกาศกระทรวงไปแล้วเป็นมาตรการขั้นพื้นฐานภายใต้กรอบกติกาสากล เช่น การออกใบสุขอนามัยขึ้นทะเบียน เป็นต้น กรณีการออกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกทางกรมมีหลักการโดยจะออกใบอนุญาตไปก่อนแล้วค่อยมาตรวจสอบภายหลัง เพื่อให้การส่งออกเป็นไปอย่างรวดเร็ว

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศมีการส่งเสริมการระบายสินค้าหลายช่องทาง อาทิ งานแสดงสินค้าภายในประเทศ การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ การจัดงานแสดงสินค้าไทยในต่างประเทศ ฯลฯ แผนการที่จะดำเนินการต่อไปคือการจัดโรดโชว์ (Road Show) ที่อินเดีย ดูไบและพม่าเพื่อเป็นการกระจายสินค้า อีกทั้งขณะนี้ทางกรมได้มองหาลาดใหม่ๆ เพื่อกระจายสินค้าให้มากขึ้น โดยคาดว่าจะเจาะตลาดในจีนเนื่องจากยังมีความต้องการสูง

กรมการค้าภายในดูแลระบบตลาดซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับการไม่บริโภคผลผลิตในประเทศว่ามีปัญหาอุปสรรคใดแล้วดำเนินการแก้ไขให้ตรงจุด เช่น ปัญหาการนิยมนำบริโภคหอมแดงจากอินโดนีเซียมากกว่าไทยเนื่องจากปอกง่ายหัวใหญ่กว่าหอมแดงไทย ทางกรมแก้ไขโดยการจัดกิจกรรมให้เกษตรกรในท้องที่รวมกลุ่มปอกหอมแดงในเวลาว่างรวบรวมส่งโมเดิร์นเทรด (Modern Trade) และอาจมีการส่งเสริมแปรรูปเป็นหอมเจียวเพื่อขยายระบบตลาดให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งมีการร่วมมือกับอาจารย์จากมหาวิทยาลัยในท้องที่จัดการอบรมปอกหอมแดงให้ได้มาตรฐานสุขอนามัย ส่วนขั้นตอนที่จะดำเนินการต่อไปคือการประมาณการต้นทุนในการตั้งจุดเพื่อดำเนินกิจกรรมข้างต้นและขยายไปยังพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

กรณีการตรวจสอบระบบตลาดมีการดำเนินการตรวจสอบสารพิษตกค้างผลผลิตที่นำเข้ามาขาย และจัดอบรมผู้ค้าในตลาดให้มีความรู้ในการคัดเกรดสินค้า การตรวจสอบสารพิษตกค้างและการบรรจุหีบห่อ เพื่อให้สินค้ามีมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการเมื่อประสบปัญหาภาษีหรืออุปสรรคต่างๆ เกี่ยวกับการนำเข้าส่งออกและควรให้ความรู้แก่ผู้ส่งออกให้มากยิ่งขึ้น

๒. กรมการค้าต่างประเทศออกใบอนุญาตต่างๆ เกี่ยวกับการส่งออกให้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ส่งออก

๓. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศช่วยหาลาดใหม่ๆ เพื่อเป็นช่องทางในการระบายสินค้าให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๔. กรมการค้าภายในสนับสนุนเรื่องการค้าภายในประเทศเพื่อให้สินค้ามีคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องสารพิษตกค้างและควรสนับสนุนเรื่องการออกแบบหีบห่อ (Packing) ให้ได้มาตรฐาน

๕. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงคมนาคม ร่วมกันดำเนินงานอย่างบูรณาการในเรื่องการส่งออกสินค้า เพื่อให้ระบบการผลิตสอดคล้องกับระบบตลาด

• ครั้งที่ ๕๗ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการพิจารณาศึกษาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรของไทยไปต่างประเทศ และติดตามผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคตะวันออก โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม คือ กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสมาคมผู้ค้าและส่งออกผลไม้ไทย สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ผลไม้ส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ทุเรียน ซึ่งมีเงินเป็นคู่ค้าสำคัญและเป็นผลไม้ที่มีศักยภาพในการส่งออกสูง ลำไยและมังคุดมีเงินเป็นคู่ค้าสำคัญ เงาะ มะม่วง สับปะรด และลองกองมีเวียดนามและกัมพูชาเป็นคู่ค้าสำคัญ สำหรับผลไม้ภาคตะวันออกที่มีผลผลิตออกมากช่วงปลายเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายนจะมีการกระจายผลผลิตบางส่วนออกสู่ประเทศเพื่อนบ้าน คือ กัมพูชา เวียดนาม แต่ประสบปัญหาเรื่องด่านปิดเร็วทำให้สามารถส่งผลไม้ออกไปได้ทันเวลา

มาตรฐานสินค้าเกษตรมีหลายมาตรฐาน เช่น ระดับฟาร์มมีมาตรฐาน GAP และ COC โรงงานคัดบรรจุหรือโรงงานผลิตมีมาตรฐาน GMP/HACCP และการส่งออกเป็นไปตามกฎระเบียบประเทศคู่ค้า มาตรการสุขอนามัยพืช (SPS) อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติยังประสบปัญหาหลายประการอันเป็นอุปสรรคต่อการส่งออก เช่น เกษตรกรขาดความรู้ในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม ผู้ประกอบการใช้วิธีสวมสิทธิกับผลผลิตของเกษตรกร ที่ผ่านมารับรอง GAP ผลิตไม่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนด เช่น ขนาดเล็กเกินไป น้ำหนักน้อยเกินไป เป็นต้น

คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กรมการค้าต่างประเทศ และกรมการค้าภายใน ประสานช่วยเหลือผู้ส่งออกกระบายสินค้าออกต่างประเทศ การแก้ไขปัญหาต้องทำอย่างเป็นระบบ และทำให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้

๒. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร ให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้าให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง

๓. สมาคมผู้ค้าและส่งออกผลไม้ไทยได้สะท้อนปัญหาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลไม้อย่างชัดเจนเพื่อแก้ไขปัญหาตรงตามความต้องการของเกษตรกรและผู้ส่งออก

๑.๑๙ การบริหารจัดการลำไย

• ครั้งที่ ๖๐ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องการบริหารจัดการลำไย ซึ่งนายประเทือง คงรอด รองประธานและเลขานุการเครือข่ายผู้ปลูกและผู้ผลิตลำไยภาคเหนือเป็นผู้ร้องเรียน โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม โดยนายประเทือง คงรอด ได้นำเสนอปัญหาโดยสรุปคือ

๑. เรื่องคุณภาพลำไยภาคเหนือที่มีคุณภาพต่ำ จนไม่สามารถคัดเกรดเพื่อส่งออกได้
๒. เรื่องต้นทุนการผลิตลำไย ซึ่งปัจจุบันราคาต้นทุนเฉลี่ยประมาณ ๒๐- ๑๕ และ ๑๐ บาท ตามคุณภาพ ในขณะที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคิดในอัตราเฉลี่ย ๑๕.๕ บาท
๓. เรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ และคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคเหนือมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ครบ คือขาดผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งผู้แทนกรมศุลกากร
๔. เรื่องการขาดการบูรณาการในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้การทำงานไม่เกิดผลสัมฤทธิ์
๕. ปัญหาประเทศอินโดนีเซียได้มีการลดโควตาการนำเข้าลำไยของไทยลง ส่วนประเทศจีนก็มีปัญหาการเข้มงวดในเรื่องสารซัลเฟอร์ ที่ไม่ให้เกิน ๕๐ ppm
๖. ปัญหาเรื่องลำไยอบแห้ง โดยเฉพาะลำไยในฤดูกาล ที่ปริมาณ ๖๐ % จะต้องนำไปอบแห้ง และปัจจุบันตลาดลำไยอบแห้งเป็นตลาดผูกขาดของพวกนายทุน
๗. ปัญหาเรื่องสภาพสิ่งแวดล้อม

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น นายอนันต์ ผลอำนวย กรรมการได้แสดงความเห็นว่าได้รับทราบข้อมูลทั้งหมดแล้ว และจากการที่ได้ร่วมเดินทางไปกับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อมอบนโยบายให้กับข้าราชการในกระทรวง ซึ่งก็ได้มีการพูดถึงเรื่องดังกล่าว และรับที่จะจัดให้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเพื่อกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาลำไยทั้งระบบต่อไป

คณะกรรมการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเฉพาะกรมพัฒนาที่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมชลประทาน รวมทั้งจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดฝึกอบรมเรื่องการปลูกและการผลิตลำไยแบบครบวงจรให้กับเกษตรกรในภาคเหนือ ทั้งเรื่องพันธุ์ ดิน น้ำ ปุ๋ย และการใช้สารเคมีให้เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของตลาด
๒. กระทรวงพาณิชย์ โดยเฉพาะกรมการค้าภายใน ดำเนินการจัดหาตลาดภายในประเทศ รวมทั้งตลาดตามแนวชายแดน และให้กรมการค้าต่างประเทศ และกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ หาตลาดในต่างประเทศเพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการส่งออกลำไย

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย เร่งดำเนินการในเรื่องการจัดทำโซนนิ่งการปลูกลำไยให้มีคุณภาพ และจำหน่ายได้ในราคาที่สูง
๔. ประสานงานให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจังหวัดแก้ไขปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าวเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ และเกษตรกรในช่วงที่ผลผลิตลำไยออกเป็นจำนวนมาก
๕. ให้กรมการค้าต่างประเทศดำเนินการเพื่อหาตลาดใหม่ ๆ ในการส่งออกลำไย รวมทั้งประสานงานกับประเทศคู่ค้าเดิมเพื่อส่งออกลำไยให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะอินโดนีเซีย จีน และเวียดนาม
๖. กรมการค้าภายในให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณในการส่งออกลำไยภาคเหนือไปยังประเทศเพื่อนบ้านในบริเวณตามแนวชายแดนให้มากที่สุด
๗. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และกรมการค้าภายในให้การสนับสนุนเรื่องการแปรรูปลำไยเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าของเกษตรกรให้มากที่สุด

๑.๒๐ แนวทางการแก้ไขปัญหาโครงการรับจำนำข้าว

• ครั้งที่ ๓๓ วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมพิจารณาศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ผู้แทนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังปีการผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้รับจำนำข้าวปริมาณ ๑๑.๑๑ ล้านตัน โดยใช้วงเงินงบประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ล้านบาท และต่อมาได้ขอขยายวงเงินงบประมาณเพิ่มอีก ๔๑,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อบริหารข้าวเปลือกนาปรังพิเศษ โดยคาดว่าจะมีจำนวนประมาณ ๒.๒ ล้านตัน และเพิ่มวงเงินงบประมาณเป็น ๑๙๓,๙๑๐ ล้านบาท คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามเสนอ ทว่าเมื่อได้ดำเนินโครงการไปแล้วกลับมีปริมาณข้าวเข้าสู่ระบบมากกว่า ๑๓.๓๑ ล้านตัน ตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ทำให้มีเกษตรกรนำข้าวเข้าร่วมโครงการมากกว่าปริมาณที่มติคณะรัฐมนตรีอนุมัติ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จึงได้เสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) พิจารณาอนุมัติและได้นำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่ออนุมัติต่อไป แต่ปัจจุบันคณะรัฐมนตรียังมิได้มีมติอนุมัติเรื่องดังกล่าว ธ.ก.ส. จึงสามารถใช้จ่ายเงินในโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังปีการผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ตามจำนวนเดิมที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้คือ ๑๙๓,๙๑๐ ล้านบาท และคาดว่าจะจ่ายเงินครบวงเงินงบประมาณภายในศุกร์ที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ นี้ จึงอาจทำให้เกษตรกรที่มีใบประทวนบางส่วนอาจไม่ได้รับเงิน

ผู้แทนจากกระทรวงพาณิชย์ได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินโครงการรับจำนำข้าวนาปรังปีการผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

เดิมกระทรวงพาณิชย์ได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีว่าจะมีข้าวเข้าสู่โครงการรับจำนำปีการผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ปริมาณ ๑๓.๓๑ ล้านตัน ภายหลังจึงได้รับแจ้งจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่า จะมีข้าวนาปรังพิเศษเข้าร่วมโครงการรับจำนำอีกประมาณ ๓ ล้านตัน รวมเป็น ๑๖.๓๑ ล้านตัน ทว่าเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินโครงการกลับมีข้าวเข้าสู่โครงการรับจำนำเพียง ๑๔.๖ ล้านตัน คณะรัฐมนตรีจึงสั่งการให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาทบทวนปริมาณ และวงเงินงบประมาณที่ต้องใช้ดำเนินโครงการรับจำนำตามจริง กระทรวงพาณิชย์จึงสรุปและเสนอปริมาณข้าวและวงเงินงบประมาณที่ได้ดำเนินโครงการรับจำนำข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว

กระทรวงพาณิชย์ได้แก้ไขปัญหานี้ด้วยการแจ้งเวียนมติของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบในระยะเวลากระชั้นชิด โดยการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้าเพื่ออำนวยความสะดวกให้เกษตรกรได้ทันเวลา

คณะกรรมการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

๑. หากคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ จะมีมติในเรื่องใดควรแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและใช้เวลาในการปฏิบัติตามมตินั้น อย่างน้อย ๑๕ วัน

๒. คณะรัฐมนตรีควรเร่งพิจารณาอนุมัติขยายกรอบระยะเวลา และวงเงินงบประมาณของโครงการรับจำนำข้าวนาปรังปีการผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ตามที่คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติเสนอ เนื่องจากมีเกษตรกรจำนวนมากที่มีใบประทวนไม่สามารถขึ้นเงินจาก ธ.ก.ส. ได้

๓. การออกหนังสือรับรองเกษตรกร การทำประชาคม การออกใบประทวน และการออกใบรับรองต่าง ๆ ต้องมีมาตรฐานมีกระบวนการขั้นตอนที่ถูกต้อง สามารถตรวจสอบได้ หากพบเจ้าหน้าที่ผู้ใดทุจริตต้องลงโทษทางวินัยและดำเนินคดีตามกฎหมายถึงที่สุด

๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรบูรณาการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ผลปฏิบัติงานเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

๕. ต้องเข้มงวดป้องกันมิให้มีการลักลอบนำข้าวจากต่างประเทศมาสวมสิทธิเข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล

๖. โกดังที่ใช้เก็บรักษาข้าวที่เข้าโครงการรับจำนำของรัฐบาลต้องมีความพร้อมสามารถเก็บรักษาข้าวได้อย่างมีคุณภาพไม่เกิดความเสียหาย

• ครั้งที่ ๓๗ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามโครงการรับจำนำข้าว โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กรณีที่ปีนี้มี การส่งออกข้าวได้น้อยลง แต่ได้มูลค่าสูงสุด เนื่องจากประเทศไทยส่งออกข้าวที่มีคุณภาพและราคาสูง ในจีเรียได้นำเข้าข้าวจากประเทศไทยเพิ่มขึ้นจาก ๓๐๐,๐๐๐ ตัน เป็น ๕๐๐,๐๐๐ ตัน และระงับการขึ้นภาษีการนำเข้าข้าว

๒. การรับจำนำข้าวในปี ๕๕/๕๖ เริ่มวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึง วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ อนุมัติเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ วงเงิน ๒.๔ หมื่นล้าน ข้าวเปลือก ๑๕ ล้านตัน โดยรัฐบาลจัดหาเงินเพิ่มให้ ๑.๕ หมื่นล้าน ทางองค์การคลังสินค้าได้เปิดรับสมัครโรงสีและจุดรับจำนำแล้วจำนวน ๕๔๗ โรง รับจำนำข้าวแล้วจำนวน ๑ ล้านตัน

๓. ส่วนเกษตรกรที่ได้รับเงินจากโครงการล่าช้า เนื่องจากปีที่ผ่านมาเกิดอุทกภัยทำให้ผลผลิตเสียหาย พอน้ำลดเกษตรกรก็เริ่มปลูกข้าวซึ่งตรงกับช่วงที่รัฐบาลรับจำนำข้าวประจำปี จึงมีการเปิดรับจำนำข้าวประจำปีรอบพิเศษ โครงการรับจำนำข้าวประจำปีในการผลิต ๕๔/๕๕ จึงรวมเป็น ๒ รอบ ทำให้มีปริมาณข้าวเข้าร่วมโครงการจำนวนมากกว่าที่กำหนดไว้ จึงต้องรอมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติเพิ่มเติมเป็น ๑๓.๓๑ ล้านตัน ต่อมามติให้ปรับปริมาณข้าวในโครงการเพิ่มอีก ๑๔.๗ ล้านตัน สืบเนื่องจากกรณีดังกล่าวการจ่ายเงินแก่เกษตรกรจึงล่าช้า

๔. แผนการรองรับข้าวที่จะออกสู่ตลาด องค์การคลังสินค้าประกาศรับสมัครโกดังคลังสินค้ากลางเข้าร่วมโครงการ ซึ่งขณะนี้จำนวนปริมาณที่รองรับได้ ๓ แสนกว่าตัน ส่วนเรื่องสต็อกในการผลิตที่ผ่านมา มีข้าวในสต็อกภาพรวมปริมาณ ๗ ล้านตัน ซึ่งจะมีการเร่งระบายโดยกรมการค้าต่างประเทศ

• ครั้งที่ ๔๐ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาติดตามผลการดำเนินการตรวจสอบเครื่องวัดค่าความชื้นในการรับซื้อและรับจำนำข้าวของโรงสีที่เข้าร่วมโครงการ ในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล โดยมีผู้แทนจากกรมการค้าภายใน และองค์การคลังสินค้าเข้าชี้แจงข้อมูลแก่คณะกรรมการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลได้ร้องเรียนถึงการหักค่าความชื้นจากโรงสีที่เข้าร่วมโครงการว่ามีความไม่เป็นธรรม ซึ่งส่วนหนึ่งมีปัญหาจากเครื่องวัดความชื้นที่ไม่ได้มาตรฐาน และมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการตรวจสอบมาตรฐานเครื่องชั่งตวงวัดต่าง ๆ รวมถึงเครื่องวัดความชื้นนั้นไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตามหากมีการตรวจสอบพบว่าเครื่องวัดความชื้นที่ไม่ได้มาตรฐานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการเป็น ๒ กรณีด้วยกัน กล่าวคือ กรณีที่เครื่องวัดความชื้นนั้นใช้งานไม่ได้มาตรฐานเพราะปัญหาทางเทคนิคซึ่งไม่ได้เป็นความตั้งใจของผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่จะสั่งให้มีการแก้ไขให้ถูกต้องเว้นแต่เป็นเครื่องวัดความชื้นรุ่นที่แก้ไขไม่ได้จะไม่ให้คำรับรองใช้งาน และกรณีที่เครื่องมีลักษณะครุฑขาดหรือนอกเหนือจากครุฑขาดแล้วมีอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดโดยมีลักษณะเจตนาเอาเปรียบประชาชน จะมีบทลงโทษตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๗๐ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากมีลักษณะเป็นการฉ้อโกง ต้องดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญา

๒. คณะกรรมการการได้มีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดการกับปัญหาข้างต้นในระยะยาว ดังนี้

- ควรให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเครื่องวัดความชื้น
- ควรจัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ที่ประจำตามจุดรับจำนำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องชั่งตวงวัด
- ควรมีการแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวงเรื่องอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดให้มีอัตราที่แคบลง เพื่อให้เกษตรกรถูกเอาเปรียบ

• ครั้งที่ ๕๙ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการการได้พิจารณาผลการตรวจสอบสต็อกข้าวในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม คือ กรมการค้าภายใน กรมการค้าต่างประเทศ และองค์การคลังสินค้า สรุปสาระสำคัญดังนี้

กรมการค้าภายใน ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุมว่าคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อมูลปริมาณข้าวคงเหลือขององค์การคลังสินค้าและองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร โดยมี พลตำรวจตรี ธวัช บุญเพ็ญ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฝ่ายการเมือง เป็นประธานคณะทำงาน จากการลงพื้นที่ตรวจสอบทั้งหมด ๒,๑๒๒ จุด เป็นโรงสี ๗๕๕ โรง คลังกลาง ๑,๓๖๗ แห่ง ผลการตรวจสอบเบื้องต้นพบมีความผิดปกติ ๒๗ จุด และดำเนินคดีต่อโรงสี ๔ โรงในจังหวัดปทุมธานี จังหวัดชัยนาท จังหวัดพิจิตร และจังหวัดสงขลา ในข้อหาภัยออกทรัพย์

องค์การคลังสินค้า ได้ชี้แจงข้อมูลสต็อกข้าวในโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ๕๔/๕๕ ปริมาณรับจำนำ ๔.๙ ล้านตันเศษ สีแปรสภาพได้ข้าวสาร ๓.๒ ล้านตัน ระบายไปแล้วคงเหลือข้าวสารในคลังกลาง ๑.๓๙ ล้านตัน และคงเหลือที่ยังไม่ได้สีแปรสภาพ ๒ แห่ง ได้แก่ ๑.โรงสีชัยภูมิรุ่งเรืองชัย จังหวัดนครราชสีมา ๕,๐๐๐ ตัน ซึ่งถูกดำเนินคดีในข้อหาภัยออกทรัพย์ ๒.ตลาดกลางสินค้าเกษตร จังหวัดสุโขทัย ๒๕,๐๐๐ ตัน เป็นข้าวเสื่อมคุณภาพ ส่วนโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ๕๔/๕๕ ปริมาณรับจำนำ ๑๑.๓ ล้านตันเศษ สีแปรสภาพได้ข้าวสาร ๗.๓๙ ล้านตัน ระบายไปแล้วคงเหลือข้าวสารในคลังกลาง ๔.๒๓ ล้านตัน

ปัจจุบันโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี ๕๕/๕๖ มี ๒ รอบ ปริมาณรับจำนำ ๑๖ ล้านตันเศษ นำไปสีแปรสภาพ ๑๕ ล้านตันเศษ ได้ข้าวสาร ๙.๙ ล้านตันเศษ เก็บในคลังกลาง ๖.๔ ล้านตัน อยู่ระหว่างการส่งมอบ ๐.๙๔ ล้านตัน ส่วนที่เหลือมีการระบายโดยกรมการค้าต่างประเทศ สำหรับปัญหาในการรับจำนำข้าวของ อ.ค.ส. คือ จำนวนคลังสินค้าที่จะรองรับปริมาณข้าวสารยังไม่เพียงพอ

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ได้สรุปผลการประชุมและมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. องค์การคลังสินค้าควรดำเนินการจัดหาคลังสินค้าในการเก็บข้าวสารให้เพียงพอกับนโยบายของรัฐบาล
๒. องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกรมการค้าต่างประเทศ ต้องดำเนินการตรวจสอบคุณภาพข้าวสารอย่างเข้มงวด
๓. กรมการค้าต่างประเทศควรเร่งดำเนินการระบายข้าวสาร จำนวน ๙.๙๔ ล้านตัน โดยเร่งด่วน
๔. ขอให้กรมการค้าภายในประสานงานกับกรมวิชาการเกษตรและกรมอนามัยในการประชาสัมพันธ์เรื่องกรรมยาข้าวโดยใช้สารอลูมิเนียมฟอสไฟด์ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์และไม่มีสารพิษตกค้างต่อร่างกายโดยเร่งด่วน
๕. การแต่งตั้งคณะกรรมการกลางฯ ในโครงการรับจำนำข้าว กรรมการมีความเห็นว่าควรให้ผู้แทนชาวนาเป็นกรรมการร่วมด้วย
๖. รัฐบาลควรดำเนินการอย่างเคร่งครัดเกี่ยวกับปัญหาการสวมสิทธิในโครงการรับจำนำข้าว

• ครั้งที่ ๖๑ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ได้ประชุมพิจารณาศึกษานโยบายโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลฤดูกาลผลิตข้าวนาปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗ ในประเด็นเรื่องราคารับจำนำข้าว โดยเชิญคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ กรมการค้าภายใน กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร องค์การคลังสินค้าและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เข้าร่วมประชุม

สืบเนื่องจากรัฐบาลจะปรับลดราคารับจำนำข้าวในฤดูกาลผลิต ๒๕๕๖/๒๕๕๗ ลงเหลือ ๑๒,๐๐๐ บาทต่อตัน ทำให้เกษตรกรเกิดความไม่พอใจ ซึ่งทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประชุมเพื่อหาแนวทางกำหนดราคารับจำนำโดยพิจารณาให้สัมพันธ์กับต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ซึ่งในขณะนี้การกำหนดราคารับจำนำสำหรับฤดูกาลผลิตดังกล่าวยังไม่เป็นที่ยุติ

ในส่วนการจัดทำโซนนิ่ง ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการชี้แจงแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด โดยเฉพาะพื้นที่เพาะปลูกใดไม่มีความเหมาะสมในการปลูกข้าวอาจมีการส่งเสริมให้ปลูกอ้อยแทน จากการประสานงานกับโรงงานผู้ผลิตอ้อยและน้ำตาลยังขาดแคลนผลผลิตที่จะนำมาเป็นวัตถุดิบ แต่ทั้งหมดนี้ต้องอาศัยความสมัครใจของเกษตรกร อีกทั้งในขณะนี้รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังอยู่ระหว่างการหาแนวทางและมาตรการจูงใจเพื่อให้เกษตรกรหันมาเข้าร่วมโครงการนี้ เช่น การให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร โดยผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายนี้ กระทรวงเกษตรฯ พร้อมจะให้การสนับสนุนเกี่ยวกับข้อมูลต้นทุนการผลิต ตลอดจนความรู้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีการผลิตเพื่อถ่ายทอดให้กับเกษตรกร

คณะกรรมการได้สรุปแนวทางเสนอแนะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ หาข้อสรุปในส่วนของการรับจำนำข้าวฤดูการผลิต ๒๕๕๖/๒๕๕๗ วงเงินการรับจำนำข้าวต่อราย คุณสมบัติของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวและชนิดพันธุ์ข้าวที่จะรับจำนำก่อนเริ่มดำเนินการตามโครงการรับจำนำเพื่อให้เกษตรกรทราบถึงหลักเกณฑ์ในเบื้องต้นก่อน

๒. กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการคิดต้นทุนการผลิตข้าวโดยแยกประเภทตามพันธุ์ข้าวและคิดต้นทุนการผลิตโดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณแยกตามพื้นที่ในและนอกชลประทาน อีกทั้งดำเนินการจัดทำโซนนิ่งในการปลูกข้าวให้เหมาะสมและตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้ชัดเจนเพื่อป้องกันการสวมสิทธิ อีกทั้งโครงการจัดทำบัตรสมาร์ทฟาร์มเมอร์ (Smart Farmer) โดยนำทะเบียนข้อมูลเกษตรกรที่แจ้งแก่หน่วยงานเข้าไปไว้ในฐานข้อมูลบัตรประชาชนของกระทรวงมหาดไทยจึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อมูลที่ถูกต้องก่อนดำเนินการ

๓. กรมการค้าภายในดำเนินการจัดหาตลาดในการขายข้าวให้มากขึ้นและต้องร่วมมือกับกรมการค้าต่างประเทศในการระบายสต็อกข้าวก่อนเข้าสู่ฤดูกาลผลิตรอบใหม่

๔. องค์การคลังสินค้าบริหารจัดการโครงการจำนำข้าวให้มีความโปร่งใสมีประสิทธิภาพและจัดหาคลังสินค้าให้เพียงพอเพื่อรองรับผลผลิตที่จะเข้าสู่โครงการ

๕. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรร่วมกับกระทรวงการคลังหาข้อสรุปวงเงินการรับจำนำข้าวและวงเงินที่กระทรวงการคลังจะค้ำประกัน

• ครั้งที่ ๖๖ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖

คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามการดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๖/๒๕๕๗ โดยมีผู้แทนจากกรมการค้าภายใน องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทยเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

ผู้แทนกรมการค้าภายใน ได้ชี้แจงข้อมูลว่า รัฐบาลปรับเปลี่ยนนโยบายรับจำนำข้าวเปลือกจากรับจำนำทุกเม็ดเป็นรับจำนำตามใบรับรองผลผลิต วงเงินงบประมาณ ๒๗๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยจะเริ่มโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๖/๒๕๕๗ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ได้มีมติกำหนดหลักเกณฑ์การรับจำนำข้าวเปลือกนาปี โดยจะรับจำนำที่ราคา ๑๕,๐๐๐ บาทต่อตัน จำกัดวงเงินรับจำนำไม่เกิน ๓๕๐,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือนสำหรับข้าวเปลือกนาปี จะรับจำนำที่ราคา ๑๓,๐๐๐ บาทต่อตัน จำกัดวงเงินรับจำนำไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ชี้แจงข้อมูลหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะรับขึ้นทะเบียนเป็นครัวเรือนตามเอกสารสิทธิ์ที่นำมาแสดง กรณีครัวเรือนต้องการกระจายสิทธิ์ให้กับเครือญาติ กรมส่งเสริมการเกษตรมีมาตรการให้ขอขยายครัวเรือนได้หากอาศัยอยู่คนละทะเบียนบ้าน ส่วนกรณีที่อยู่ทะเบียนบ้านเดียวกันแต่จะขอขึ้นทะเบียนเป็นสองครัวเรือน มีหลักเกณฑ์ว่าจะต้อง

แยกกันทำมาหากินและกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านต้องรับรองการขอขยายครัวเรือนจากหนึ่งหลังคาเป็นสองหลังคาเพื่อเสนอให้กรมส่งเสริมการเกษตรอนุมัติเพิ่มเติมเป็นครัวเรือนใหม่ได้

สำหรับกรณีเกษตรกรที่เก็บเกี่ยวข้าวระหว่างวันที่ ๑๖ - ๓๐ กันยายน ๕๖ จำนวน ๔,๐๐๐ กว่าราย ผลผลิตประมาณ ๕๔,๐๐๐ ตัน เป็นเกษตรกรที่อยู่คาบเกี่ยวระหว่างโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๕๕/๕๖ ซึ่งปีรับจำนำวันที่ ๑๕ กันยายน ๕๖ และโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๕๖/๕๗ ซึ่งจะเริ่มวันที่ ๑ ตุลาคม ๕๖ โดยคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) จะพิจารณาช่วยเหลือต่อไป

ผู้แทนองค์การคลังสินค้า ได้ชี้แจงข้อมูลว่า โครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๕๕/๕๖ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน ๕๖ รอบที่ ๑ ปริมาณการรับจำนำ ๑๑.๔๘ ล้านตัน รอบที่ ๒ ปริมาณการรับจำนำ ๖.๙๒ ล้านตัน รวมทั้งสิ้น ๑๘.๔๐ ล้านตัน เป็นข้าวเปลือกส่งสี่แปรจำนวน ๑๗.๕๐๙ ล้านตัน ได้ข้าวสาร ๑๑.๓๕๑ ล้านตัน ส่วนที่เหลือข้าวเปลือกอยู่จำนวน ๐.๕๓ ล้านตัน อยู่ระหว่างสี่แปร จะได้ข้าวสารประมาณ ๐.๓ ล้านตันเศษ

สำหรับโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๕๖/๕๗ คาดการณ์ว่าปริมาณผลผลิตข้าวเปลือกนาปีจะมีประมาณ ๑๐.๕ ล้านตัน

ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้สรุปผลการดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๕/๒๕๕๖ รอบที่ ๑ จ่ายเงินไปทั้งสิ้น ๒๒๖,๕๒๔ ล้านบาทเศษ จำนวน ๑,๓๓๒,๕๓๓ ราย รอบที่ ๒ จ่ายเงินไปทั้งสิ้น ๕๒,๕๘๑ ล้านบาท จำนวน ๓๑๒,๐๐๐ รายเศษ

คณะกรรมการการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ควรพิจารณาช่วยเหลือเกษตรกรที่เก็บเกี่ยวข้าวระหว่างวันที่ ๑๖ - ๓๐ กันยายน ๕๖ จำนวน ๔,๐๐๐ ราย เป็นการเร่งด่วน

๒. คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ควรพิจารณาทบทวนนโยบายรับจำนำข้าวเปลือกในราคาที่คุ้มต้นทุนการผลิต

๓. กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว กรมพัฒนาที่ดิน และกรมชลประทาน ควรให้การสนับสนุนงานวิจัยในการพัฒนาคุณภาพข้าว โดยเฉพาะข้าวปลอดสารเคมี ซึ่งจะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับข้าวไทยในตลาดโลก

๔. รัฐบาลควรมีมาตรการสนับสนุนจัดการระบบข้าวของชุมชนด้วยตนเองและสร้างตลาดข้าวโดยชุมชนชาวนา สนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชนชาวนาเพื่อให้เกิดการสร้างตลาดเองในเบื้องต้น หรือมีช่องทางในการจำหน่ายข้าวที่หลากหลาย

๕. รัฐบาลควรให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพข้าวเพื่อยกระดับราคา ให้การอุดหนุนเพื่อพัฒนาผลผลิต ในการรวมกลุ่มกันสร้างความเข้มแข็งเพื่อให้ผลผลิตเพียงพอต่อการส่งออก และกำหนดมาตรการลดพื้นที่การปลูกข้าว โดยให้ปลูกข้าวในเขตชลประทานเท่านั้น

๖. รัฐบาลควรกำหนดพื้นที่การเกษตร โดยลดพื้นที่การเกษตรและลดสารเคมีอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในด้านคุณภาพข้าวต้องไม่มีสารเคมีปนเปื้อน

๗. รัฐบาลควรเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องข้าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการข้อมูลร่วมกัน

๘. กรมการค้าภายในควรสนับสนุนกลไกการตลาดและการค้าข้าวอย่างแท้จริง โดยไม่ปล่อยให้พ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคาและแสวงหาช่องทางผ่านกลไกการตลาด

๑.๒๑ แนวทางช่วยเหลือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวและมันสำปะหลังที่ไม่ได้รับใบประทวน

• ครั้งที่ ๒๒ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาสินค้าเกษตรกรรม ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าว และมันสำปะหลังที่ไม่ได้รับใบประทวนจากเจ้าหน้าที่โดยเชิญผู้แทนจากกรมการค้าภายใน องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมาเข้าร่วมประชุม ซึ่งผู้แทนกรมการค้าภายใน ได้ชี้แจงข้อมูลโดยสรุปคือ เรื่องการรับจำนำข้าว ในส่วนของการออกใบประทวนนั้น องค์การคลังสินค้า และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จะเป็นหน่วยปฏิบัติในเรื่องของการออกใบประทวน ซึ่งปัญหาที่มีการออกใบประทวนของเจ้าหน้าที่ล่าช้าขึ้นเกิดจากเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ซึ่งก็ได้แก้ไขปัญหานั้นไปแล้วสำหรับข้าวนาปี ส่วนข้าวนาปรังเท่าที่ทราบไม่มีปัญหาเรื่องการออกใบประทวน แต่ในส่วนที่มีปัญหาเรื่องการออกใบประทวนล่าช้าคือข้าวนาปีของจังหวัดบุรีรัมย์ มีที่เกษตรกร ๔๖๐ คน มาร้องเรียนว่าไม่ได้รับใบประทวน และเมื่อกรมการค้าภายในส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบพบว่าเป็นการทุจริตในเรื่องของการสวมสิทธิ ในการรับจำนำที่ทำข้าว ในอำเภอหนองกี่ แต่ปัจจุบันปัญหาได้คลี่คลายไปแล้ว โดยองค์การคลังสินค้า (อคส.) ได้รับที่จะไปติดตามดูแล ซึ่งถ้าเป็นข้าวของเกษตรกรจริงก็จะมีปัญหาเรื่องการสวมสิทธิ เนื่องจากทางจังหวัดได้มีการตรวจสอบในระดับหนึ่งแล้ว จากนั้นทาง อคส. จะรับรองให้

ส่วนโครงการรับจำนำมันสำปะหลังนั้นไม่มีปัญหา ยกเว้นที่จังหวัดอุดรธานี ที่ยังไม่สามารถออกใบประทวนให้ได้ แต่ก็ได้ประสานงานกับทางจังหวัดและ อคส. ถึงสาเหตุที่ไม่สามารถออกใบประทวนได้ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้คลี่คลายไปแล้ว

และในส่วนขององค์การคลังสินค้า (อคส.) ได้เปิดจุดรับจำนำเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ขณะนี้ได้เปิดจุดรับจำนำไปแล้ว ๔๓๐ แห่ง ออกใบประทวนให้กับเกษตรกรเพื่อไปรับเงินแล้วสองล้านเจ็ดแสนกว่าตัน มีการสั่งให้สีแปรข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ๔ ครั้ง และขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการส่งมอบ ส่วนปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับข้าวคือเรื่องความชื้น เนื่องจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวสดเป็นส่วนใหญ่จึงทำให้ถูกหักน้ำหนักออก ซึ่งทาง อคส. ได้ดำเนินการหักน้ำหนักตามหลักเกณฑ์ในอัตราที่รัฐบาลกำหนดคือรับจำนำข้าวเปลือกในอัตราความชื้น ๑๔% หากมีความชื้นเกินก็จะหักน้ำหนักในอัตรา ๑% ต่อ ๑.๕ กก. ในขณะที่ข้าวของเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีความชื้นประมาณ ๓๐% เนื่องจากปัจจุบันเกษตรกรมักจะเกี่ยวข้าวโดยใช้รถเกี่ยวเกี่ยว ทำให้มีความชื้นและสิ่งเจือปนสูง ส่วนโครงการ รับจำนำ มัน

สำปะหลัง ซึ่งเริ่มโครงการตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เนื่องจากก่อนหน้านี้สถานการณ์ราคามันสำปะหลังค่อนข้างสูงและจนถึงวันที่ ๒๖ เมษายน ได้รับจำหน่ายมันสดไปแล้ว หาล้านห้าแสนกว่าตัน และเมื่อแปรรูปเป็นมันเส้นแล้วจะได้ประมาณหนึ่งล้านห้าแสนกว่าตัน และเป็นแป้งมันสามแสนเก้าหมื่นกว่าตัน โดยมีลานมันเข้าร่วมโครงการ ๕๖๔ ลานมัน มีโรงงานแป้งมัน ๕๒ แห่ง

๑.๒๒ การศึกษาต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร

• ครั้งที่ ๔๒ วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ของประเทศไทยกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน โดยเชิญผู้แทนจากกรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

ปัญหาการขาดทุนอาหารสัตว์ปรับสูงขึ้นมีสาเหตุจากหลายปัจจัย เช่น รัฐบาลประกันราคาผลผลิตทางการเกษตรทำให้ต้นทุนวัตถุดิบราคาสูงขึ้น จึงเป็นเหตุให้ราคาอาหารสัตว์ภายในประเทศปรับตัวสูงขึ้นตาม เช่น กากถั่วเหลืองปรับราคาจากเดิมราคา ๑๒ - ๑๓ บาท/กก. เป็น ๒๑ บาท/กก. แต่ไทยยังมีข้อได้เปรียบอาหารสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้านเนื่องจากอาหารสัตว์ของไทยมีคุณภาพดีกว่า แต่สิ่งที่ภาครัฐควรเร่งหาวิธีแก้ไข คือ ปัญหากล้งทุนในประเทศเคลื่อนย้ายเงินลงทุนออกไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านและพัฒนาทำอาหารสัตว์จนมีคุณภาพใกล้เคียงกับไทย ซึ่งผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ชี้แจงต่อปัญหาดังกล่าวไว้ว่า คณะกรรมการอาหารแห่งชาติได้ควบคุมปริมาณการนำเข้าและส่งออกอาหารสัตว์ตลอดจนการเก็บภาษี ซึ่งอาหารสัตว์ที่มีปริมาณมากภายในประเทศ ได้แก่ ข้าวโพดและกากถั่วเหลือง ซึ่งข้าวโพดนั้นไทยสามารถผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการในประเทศและการส่งออก สำหรับถั่วเหลืองไทยยังต้องอาศัยการนำเข้าจากต่างประเทศกว่า ๙๐% ด้านการลดต้นทุนการผลิตกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เร่งจัดทำแผนโซนนิ่งการปลูกพืชชนิดต่างๆ เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรแล้ว

นอกจากนี้ ผู้แทนจากกรมส่งเสริมการเกษตรได้เพิ่มเติมว่า ปัญหาการขาดแคลนกากถั่วเหลืองเกิดจากสาเหตุสำคัญดังนี้ ๑. เกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองที่มีคุณภาพ ๒. เกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นแทนถั่วเหลือง เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง เนื่องจากให้ผลตอบแทนดีกว่า ๓. ขาดแคลนงบประมาณในการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองที่มีคุณภาพ ซึ่งล่าสุดกรมส่งเสริมการเกษตรได้รับงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อใช้วิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองเพียง ๑ ล้านบาท

คณะกรรมการได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. รัฐควรส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น
๒. รัฐควรเร่งจัดทำโซนนิ่งพืชเศรษฐกิจชนิดอื่น ๆ เช่น ถั่วเหลือง
๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการวิจัยพัฒนาผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองที่มีคุณภาพ

• ครั้งที่ ๕๑ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร โดยมีผู้แทนจากกรมการข้าว กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เข้าชี้แจงข้อมูลกับคณะกรรมการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ข้อมูลต้นทุนการผลิตข้าวตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๕ พบว่ามีต้นทุนสูงขึ้นเป็นอย่างมากโดยมีสาเหตุจากราคาของปุ๋ย สารเคมี และค่าเช่านาที่สูงขึ้นในทุกปี กรมการข้าวจึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการหมู่บ้านชุมชนต้นแบบลดต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งปี ๒๕๕๖ มีหมู่บ้านเป้าหมาย ๒๖ หมู่บ้านครอบคลุมพื้นที่ ๑,๕๐๐ ไร่ต่อหมู่บ้าน นอกจากนี้ภารกิจด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กรมการข้าวสามารถผลิตได้ประมาณ ๖ แสนตันต่อปี ในขณะที่มีความต้องการเมล็ดพันธุ์ถึง ๑ ล้านตันต่อปี จึงได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์

๒. คณะกรรมการการได้มีการข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ กรมการข้าวควรวางมาตรการลดต้นทุนการผลิตข้าว วิจัยเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีเหมาะสมกับการปลูกแต่ละพื้นที่ ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีให้เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร ดำเนินการประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้เกษตรกรทราบถึงวิธีการทำนาที่ถูกต้อง

๒.๒ ปัญหาการผลิตเมล็ดพันธุ์ไม่เพียงพอเนื่องจากเครื่องจักรไม่ทันสมัย ขอให้กรมการข้าวจัดทำแผนเสนองบประมาณรายจ่ายในการสร้างศูนย์ข้าวชุมชนและปรับปรุงเครื่องจักรให้ทันสมัย และควรประสานขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญด้านข้าวเพื่อหาวิธีการเพิ่มผลผลิตข้าวต่อไร่ให้สูงขึ้น

๒.๓ กรมวิชาการเกษตรและกรมส่งเสริมการเกษตรควรกำหนดเขตโซนนิ่งการปลูกข้าวให้เหมาะสมกับพื้นที่ โดยประสานงานขอความร่วมมือกับกรมการข้าวและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อให้จำหน่ายได้ราคาผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตต่ำลง

๒.๔ การแก้ไขปัญหาผลไม่ภาคใต้และภาคตะวันออก กรมส่งเสริมการเกษตรควรติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เกษตรกรกระจายสินค้าให้ได้มากที่สุด

• ครั้งที่ ๖๕ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาการใช้เทคโนโลยีในการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร โดยเชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว สมาคมวิศวกรรมเกษตรแห่งประเทศไทย และบริษัท กมลอินดีส์ตรี จำกัด เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กรมส่งเสริมการเกษตร ในการลดต้นทุนการผลิตข้าว ต้องลดการใช้เมล็ดพันธุ์ลงเตรียมดินโดยหมักฟางและปรับดินให้เหมาะสม การกำจัดวัชพืชตั้งแต่ช่วงแรก ใส่ปุ๋ยเคมีตามสูตรให้ตรงกับความต้องการของพืช ป้องกันกำจัดโรคและแมลงโดยใช้สารจุลินทรีย์ซึ่งจะทำให้ลดการใช้ปุ๋ยเคมีลง บริหาร

จัดการน้ำโดยควบคุมระดับน้ำในแปลงนาให้ถูกต้องเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย และเก็บเกี่ยวให้ตรงเวลาจะทำให้ผลผลิตไม่ตกหล่น

กรมการข้าว มีแนวทางในการลดต้นทุนการผลิตข้าวคือ “๓ ต้องทำ ๓ ต้องลด” คือต้องปลูกข้าวไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี โดยใช้เมล็ดพันธุ์ดี และทำบัญชีฟาร์ม และต้องลดอัตราเมล็ดพันธุ์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี ผลคือผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น คุณภาพข้าวดีขึ้น รายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้นและสุขภาพและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ส่วนแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อขยายผลต่อไปคือใช้กลไกเกษตรกรปราดเปรี๊งในแต่ละพื้นที่เป็นแกนนำในการขยายผล บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาความเหมาะสมของเทคโนโลยีและแนวทางการปฏิบัติโดยยึดเขตที่กำหนดว่ามีความเหมาะสมในการผลิตข้าว (Zoning) ซึ่งในการดำเนินงานจะพิจารณาให้หน่วยงานในพื้นที่เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน มีเทคโนโลยีในการลดต้นทุนการผลิตโดยการไม่เผาฟาง ให้พลิกหน้าดินเพื่อกลบฟางข้าว ระบายน้ำเข้านา และใช้สารเร่ง พด. ๒ หมักฟางข้าว ๒ สัปดาห์ และปรับหน้าดินให้เรียบสม่ำเสมอ

กรมพัฒนาที่ดิน ปัจจุบันมีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมากและเหมาะสมปานกลางในการปลูกข้าวจำนวน ๔๓ ล้านไร่ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อยู่ระหว่างเสนอแนวทางให้มีการบริหารจัดการโดยลดต้นทุนการผลิตข้าว การฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่และเพิ่มคุณภาพข้าว ส่วนกรมพัฒนาที่ดินจะสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยสด ผลิตภัณฑ์ พด. ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ส่วนในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสมในการปลูกข้าวซึ่งมีจำนวน ๒๗.๔ ล้านไร่ ซึ่งมีต้นทุน การผลิตสูงต้องทำเป็นเขตส่งเสริมให้ปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน หรือเลี้ยงสัตว์หรือทำประมง โดยสนับสนุนข้อมูลเพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกร

กรมวิชาการเกษตร ในการลดต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กรมวิชาการเกษตรได้วิจัยพันธุ์ที่ทนทานแล้งซึ่งในช่วงแล้งจะทำให้ผลผลิตลดลงเพียง ๓๐-๔๐% ซึ่งหากเป็นพันธุ์ธรรมดาผลผลิตจะลดลง ๕๐-๑๐๐% สำหรับเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ได้สร้างพันธุ์ลูกผสมนครสวรรค์ ๓ โดยได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองให้กับเกษตรกร ซึ่งได้ดำเนินโครงการนำร่องมา ๓ ปีแล้ว ในจังหวัดนครสวรรค์ เพชรบูรณ์ ตาก สุโขทัย ซึ่งคาดว่าจะมีเกษตรกรต้นแบบมากขึ้น โดยหากกลุ่มใดสนใจก็สามารถมาติดต่อได้ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์ หรือสถาบันวิจัยพืชไร่ กรมวิชาการเกษตร นอกจากนี้ยังมีการลดต้นทุนโดยให้คำแนะนำในการใช้ปุ๋ยให้เหมาะกับดินชนิดต่าง ๆ อีกทั้งสถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรมได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเครื่องผลิตฝักข้าวโพดซึ่งจะสามารถลดค่าแรงในการเก็บเกี่ยวลงประมาณ ๔๐ เปอร์เซ็นต์

สมาคมวิศวกรรมเกษตรแห่งประเทศไทย ปัญหาหลักของต้นทุนการผลิตขณะนี้คือแรงงานมีราคาสูงและขาดแคลน ซึ่งขณะนี้แรงงานในภาคเกษตรเหลือเพียงร้อยละ ๓๕ ของประชากร และกว่าครึ่งมีอายุกว่า ๔๐ ปี ซึ่งในอนาคตคงต้องใช้เครื่องจักรและวิธีการทำงานสมัยใหม่ สำหรับข้าวหากใช้เครื่องจักรดำนาจะสามารถลดการใช้เมล็ดพันธุ์ได้ถึงเหลือประมาณ ๑๒-๑๕ กิโลกรัม นอกจากนี้ ยังมีเครื่องโรยกล้า เครื่องลูกเทือก ซึ่งแม้ใช้ต้นทุนในการปลูกสูงกว่าแต่จะทำให้การใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีลดลง ซึ่งการใช้เครื่องจักรกลจะต้องลงทุนเพิ่มขึ้นแต่ผลผลิตและรายได้สุทธิก็จะเพิ่มขึ้นด้วย สำหรับพืช

ไรในการไถระเบิดดินดานเป็นการเตรียมดินที่ดีสำหรับพืชไร่ สามารถเพิ่มผลผลิตได้ประมาณ ๑๖% ในระดับสากลตอนนี้มีการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร โดยใช้ GPS ควบคุมรถแทรกเตอร์ได้ นอกจากนี้ประเทศไทยในอาเซียนมีการพัฒนาเครื่องจักรกลสำหรับการเกษตรขนาดใหญ่ ส่วนในประเทศไทยขณะนี้อยู่ระหว่างการวิจัยให้มีการควบคุมรถเกี่ยวข้าวโดยใช้รีโมท ดังนั้น จึงต้องเร่งพัฒนาทั้งระบบและบุคลากรในท้องถิ่นให้ทันต่อยุคสมัยและเทคโนโลยี เนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้เครื่องจักรกลในปัจจุบันมีจำนวนน้อย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. กรมการข้าวหามาตรการในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวอย่างดี และประชาสัมพันธ์เรื่อง “๓ ต้อง ทำ ๓ ต้องลด”
๒. กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมวิชาการเกษตรหามาตรการในการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชชนิดอื่นนอกจากข้าวให้เพียงพอแก่เกษตรกร
๓. กรมพัฒนาที่ดินจัดทำโซนนิ่งระหว่างชนิดพืช กับดิน น้ำ และกระบวนการผลิตให้เหมาะสม และสิ่งสำคัญคือต้องให้เกิดความสมดุลระหว่างปริมาณกับความต้องการของผู้ผลิตกับผู้บริโภค
๔. กรมส่งเสริมการเกษตรประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ในการเปลี่ยนแปลงจากการใช้แรงงานคนมาใช้เครื่องจักรกลเพื่อสร้างเกษตรกรมืออาชีพให้จงได้
๕. กรมการข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน และสหกรณ์ทั่วประเทศ ส่งเสริมให้เกษตรกรที่ปลูกพืชแต่ละชนิดมีการรวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาการปลูกพืชโดยของบประมาณจากรัฐบาลเพื่อสนับสนุนการจัดซื้อเครื่องจักรกลในการเพิ่มผลผลิตเพื่ออนาคตที่ดีของเกษตรกรต่อไป

๑.๒๓ ติดตามการจัดสรรงบประมาณเพื่อการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช

• ครั้งที่ ๔๓ วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาสินค้าเกษตรกรรม ได้ประชุมพิจารณาติดตามการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งสรุปการดำเนินการ ได้ดังนี้

สำนักงานงบประมาณชี้แจงการจัดสรรงบประมาณมีลักษณะแบบโครงสร้างผลผลิตกับกิจกรรม มีลักษณะเป็นการจัดสรรโดยรวมของงบประมาณในส่วนของการผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต ไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณแยกเป็นพืชแต่ละชนิด สำหรับการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๕๗ หากทางรัฐบาลมีนโยบายชัดเจนในด้านนี้ต้องให้กรมวิชาการเกษตรสนับสนุนของงบประมาณในส่วนนี้เพิ่มเติม ซึ่งเมื่อปี ๒๕๕๖ มีการตั้งงบส่วนนี้ไว้ ๒๕๔ ล้านบาท แยกเป็นส่วนของถั่วเหลือง ๒๗ ล้านบาท นอกจากนี้ งบเกี่ยวกับถั่วเหลืองยังอยู่ในส่วนของงบด้านวิจัยและพัฒนาอีกด้วย ส่วนกรมส่งเสริมการเกษตรจะเน้นงบประมาณในเรื่องการให้ความรู้แก่เกษตรกร การพัฒนาองค์กรเกษตรกรและการพัฒนาคุณภาพสินค้า

สาเหตุที่ผลผลิตถั่วเหลืองไม่เพียงพอกรมวิชาการเกษตรชี้แจงว่าเนื่องจากในอดีตมีการแยกกรรมกรข้าวออกจากกรมวิชาการเกษตร ทำให้ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ได้แยกออกไปสังกัดกรรมกรข้าว ส่งผลให้วงจรการผลิตเมล็ดพันธุ์หยุดชะงัก ซึ่งทางกรมวิชาการเกษตรจะดำเนินการกรณีปัญหาเมล็ดพันธุ์พืชไม่เพียงพอกับความต้องการโดยการกระจายพันธุ์พืชด้วยการสร้างเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์จำหน่าย ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง ๔ ชั้น ได้แก่ พันธุ์คัด พันธุ์หลัก พันธุ์ขยายและพันธุ์จำหน่าย ซึ่งในปี ๒๕๕๖ และ ๒๕๕๗ ทางกรมวิชาการเกษตรจะผลิตเมล็ดพันธุ์ขยายเพิ่มขึ้นเป็น ๖๐๐ ตัน ทำให้เกิดระบบการผลิตและการกระจายเมล็ดพันธุ์ที่เป็นมาตรฐาน ลดต้นทุนการผลิตและเป็นการเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร สำหรับการดำเนินการกรณีขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดีในระบบ ในปี ๒๕๕๕ ทางกรมส่งเสริมการเกษตรได้ประสานงาน MOU (Memorandum of Understanding) กับทางกรมวิชาการเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี โดยการพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้เกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อถ่ายทอดให้เกษตรกรและจัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชุมชนในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด โดยรับเมล็ดพันธุ์จากกรมวิชาการเกษตรมาจัดทำ ซึ่งในปี ๒๕๕๕ รับเมล็ดพันธุ์มา ๑๒ ตัน ได้ผลผลิตประมาณ ๑๗๐ ตัน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเสนอว่าควรให้ภาคเอกชนและสถาบันเกษตรกรร่วมผลิตเมล็ดพันธุ์คัดหลัก ต้องมีการตั้งเป้าที่จะขยายพื้นที่การผลิตและแบ่งแยกบในส่วนของกรวิจัยและพัฒนาถั่วเหลืองออกจากพืชอื่นๆ ให้ชัดเจน อีกทั้งนโยบายประกันราคาพืชชนิดอื่นให้ผลตอบแทนดีกว่าถั่วเหลืองเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกษตรกรปลูกถั่วเหลืองน้อยลง

ข้อเสนอแนะคณะกรรมการ

๑. กรมวิชาการเกษตรควรเตรียมความพร้อมในการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองและจัดทำแผนงบประมาณในด้านนี้ให้เหมาะสม ควรสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจของบประมาณจากกองทุนพัฒนาถั่วเหลือง

๒. ควรมีการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันเพื่อลดการนำเข้าถั่วเหลืองและเพิ่มปริมาณการปลูกถั่วเหลือง โดยการร่วมมือของกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมชลประทาน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและ สำนักงบประมาณ

๓. เสนอให้มีการจัดทำถั่วเหลืองออร์แกนิกจำหน่าย เนื่องจากราคาสูงเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการจูงใจเกษตรกรหันมาปลูกถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น

• ครั้งที่ ๕๓ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณางบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ขอรับการจัดสรรในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ขอดังงบประมาณภาพรวม ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๑,๒๑๗,๓๓๙,๕๐๐ บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ จำนวน ๖๓๔,๑๗๑,๕๐๐ บาท โดยงบประมาณที่

ได้รับจะนำไปพัฒนาศักยภาพและสนับสนุนปัจจัยการผลิต ซึ่งมุ่งผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นดีมีคุณภาพเพื่อส่งออก เพิ่มผลผลิตต่อไร่ และยกระดับมาตรฐานศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช พืชปลูกให้เป็นศูนย์การตรวจสอบเมล็ดพันธุ์ระดับอาเซียน รวมทั้งพัฒนาปรับปรุงเครื่องจักรในการผลิตให้ทันสมัย

กรมวิชาการเกษตร รับผิดชอบงานวิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยขอตั้งงบประมาณภาพรวม ปี ๒๕๕๗ จำนวนประมาณ ๑๑,๒๒๙ ล้านบาท โครงการที่สำคัญ เช่น โครงการพัฒนาศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ขอตั้งงบประมาณไว้ที่ ๓๗๓ ล้านบาท โครงการพัฒนามาตรฐานสินค้า ขอตั้งงบประมาณไว้ที่ ๔,๘๙๒ ล้านบาท

กรมส่งเสริมการเกษตร ขาดแคลนงบประมาณในการผลิตเมล็ดพันธุ์ทำให้ผลผลิตตกต่ำ เมล็ดพันธุ์ที่ขาดแคลน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว งา ฯลฯ อย่างไรก็ตามในปีนี้ได้ใช้งบประมาณ จำนวน ๖ ล้านบาท สร้างศูนย์ขยายเมล็ดพันธุ์พืชชุมชนจำนวน ๓๕ แห่ง และในปี ๒๕๕๗ ได้ขอตั้งงบประมาณจำนวน ๒๐ ล้านบาท เพื่อสร้างศูนย์ขยายเมล็ดพันธุ์พืชชุมชนอีก ๒๐๐ แห่ง

กรมการข้าว ได้ขอตั้งงบประมาณภาพรวม ปี ๒๕๕๗ จำนวนประมาณ ๑๐,๕๙๑ ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ จำนวนประมาณ ๘,๘๖๔ ล้านบาท สำหรับโครงการที่สำคัญเช่น โครงการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ โครงการพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ฯลฯ

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ดีตามความเป็นจริงและเหมาะสม
๒. ประเทศไทยควรเน้นการผลิตข้าวพันธุ์ดี ส่วนข้าวพันธุ์ดีที่ไม่มีคุณภาพก็ไม่ควรได้รับการส่งเสริม และต้องกระจายเมล็ดพันธุ์ให้เกษตรกรได้รับอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และให้กรมการข้าวผลิตข้าวมาตรฐาน GAP เพื่อส่งออกให้ได้
๓. กรมวิชาการเกษตรผลิตเมล็ดพันธุ์ดีให้เพียงพอเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ให้เกษตรกร
๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์พืชได้ดีเอง
๕. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการโรดแมปให้เป็นระบบและเป็นรูปธรรม

๑.๒๔ แนวทางการแก้ไขปัญหาการค้าอ้อย

• ครั้งที่ ๕๒ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการค้าอ้อยตกต่ำ โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้าร่วมประชุม โดยเลขาธิการคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้ให้ข้อมูลโดยสรุปคือสถานการณ์อ้อยในปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์

๒๕๕๖ อนุมัติราคาอ้อยขึ้นต้นฤดูการผลิตปี ๕๕/๕๖ ต้นละ ๙๕๐ บาท และคณะกรรมการอ้อยได้มีการสำรวจราคาต้นทุนตามหลักเกณฑ์ และอิงกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยได้ราคาต้นทุนอยู่ที่ ๑,๑๙๖.๘๑ บาท แต่เนื่องจากในปีนี้เกิดปัญหาภัยแล้ง ราคาน้ำตาลโลกตกต่ำ ประกอบกับค่าเงินบาทตกต่ำ ทำให้ชาวไร้อ้อยเกิดการขาดทุน จึงขอให้ทางราชการได้ให้ความช่วยเหลือโดยการเพิ่มราคาอ้อย ซึ่งคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายจึงได้พิจารณาแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรโดยเสนอทางเลือก ๓ ประเด็น แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ และเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยได้มาชุมนุมเรียกร้องที่หน้ากระทรวงอุตสาหกรรม คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายจึงได้ตกลงที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในประเด็นการเพิ่มค่าอ้อยที่ต้นละ ๑๖๐ บาท และประเด็นข้อเดือดร้อน

ต่าง ๆ ของเกษตรกรโดยขอเงินเพิ่มเพื่อให้คุ้มต่อต้นทุนการผลิตอีกต้นละ ๙๐ บาท

ในส่วนของเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าได้ให้ข้อมูลโดยสรุปคือสำนักงานฯ ทำหน้าที่ภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และต่อกรณีการดำเนินการกับสินค้าอ้อยและน้ำตาลที่ผ่านมาได้มีการเจรจากับเลขาธิการคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายแล้ว

คณะกรรมการการให้ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายหาแนวทางในการปรับปรุงระบบให้สามารถพึ่งตนเองได้

๒. โรงงานมีแรงจูงใจและมีอิสระในการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีในการผลิต

๓. ระบบการแบ่งปันผลประโยชน์ควรแบ่งปันผลประโยชน์ให้เกษตรกรมากขึ้นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมจนกว่าเกษตรกรจะพึ่งตนเองได้โดยไม่มีการแทรกแซง

๔. การกำหนดราคาอ้อยปัจจุบันมีขั้นตอนการคำนวณที่ซับซ้อนมากและไม่คำนึงถึงรายได้จากผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้จากอ้อย ซึ่งถ้านำมาคำนวณด้วยน่าจะได้ที่ระบบ ๗๕:๒๕ และใช้สูตรกำหนดราคาอ้อยราคาเดียวกันทั้งประเทศโดยใช้ความหวานเป็นตัวกำหนด

๕. ควรให้มีการยกเว้นพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายขึ้นใหม่โดยเร่งด่วน

๖. ควรเสนอคณะรัฐมนตรีโดยเร่งด่วนโดยให้เกษตรกรได้รับเงินเพิ่มต้นละ ๑๖๐.๘๑ บาท และเงินเพิ่มเพื่อให้คุ้มต่อต้นทุนการผลิตต้นละ ๙๐ บาท โดยใช้วงเงินประมาณสองหมื่นหกพันล้านบาท

๗. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจัดทำโซนนิ่งการเพาะปลูกให้เหมาะสมทั้งด้านการตลาด การผลิต และขนส่ง ซึ่งรัฐบาลได้ทำอยู่แล้วใน ๖ ปี

๘. สำนักงานคณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าได้มีการเจรจากับคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย โรงงานน้ำตาลทราย สหพันธ์ชาวไร้อ้อย และสหกรณ์ชาวไร้อ้อยเพื่อวางแผนการตลาด และราคาการผลิต เพื่อการแก้ไขปัญหาราคาอ้อยและน้ำตาลทรายอย่างมีระบบและให้เข้าสู่ระบบการซื้อขายในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าให้ได้

• ครั้งที่ ๗๒ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการการได้พิจารณาศึกษาแนวทางการเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสมเป็นอ้อย โรงงานและการส่งเสริมการปลูกอ้อย โดยมีผู้แทนจากกระทรวงการคลัง กรมการข้าว กรมวิชาการ เกษตร กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และสำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุมว่า แนวคิดและหลักการ ปัจจุบันเกษตรกรปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นจำนวนมาก ประกอบกับประสบปัญหาเรื่องราคา ตกต่ำมาโดยตลอด จึงมีนโยบายปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสมมาปลูกพืชชนิดอื่นที่เหมาะสม ทดแทน ซึ่งอ้อยเป็นพืชที่เหมาะสม เนื่องจากมีตลาดและโรงงานรองรับ พื้นที่เป้าหมาย ๗.๕ แสนไร่ โรงงานอุตสาหกรรม ๒๐ แห่ง

ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุมว่า กรอบแนวคิด คือการบริหารจัดการที่ดิน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องตามสภาพที่ดิน รวมทั้งให้ผลตอบแทนการผลิตที่เหมาะสม ซึ่ง พื้นที่เป้าหมายในการส่งเสริมการปลูกอ้อยคัดเลือกจากพื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมเล็กน้อยจนถึง ไม่เหมาะสม เพื่อให้ได้พื้นที่ที่เหมาะสมหรือพื้นที่มีศักยภาพในการปลูกอ้อยโรงงาน โดยจะได้พื้นที่ เป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวเป็นอ้อยโรงงานในระยะรัศมี ๕๐ กิโลเมตรจากโรงงานน้ำตาล ๕๐ แห่ง รวมทั้งหมด ๔๕ จังหวัด เนื้อที่รวม ๔,๑๙๒,๓๙๑ ไร่ โดยมีโรงงานจำนวน ๒๐ แห่ง ซึ่งมีกำลัง การผลิตที่ต้องการพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานเพิ่ม รวมเนื้อที่ ๘๐๒,๕๖๑ ไร่ พื้นที่เป้าหมายการขยายพื้นที่ ปลูกอ้อยโรงงานในรัศมี ๕๐ กิโลเมตร รวมทั้งหมด ๓๓ จังหวัด เนื้อที่รวม ๒,๓๒๘,๓๗๐ ไร่ ส่วนพื้นที่ เป้าหมายการขยายพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานเพิ่มเติมในรัศมี ๕๐ กิโลเมตรจากโรงงานน้ำตาล ๙ แห่ง สำหรับพื้นที่ปรับเปลี่ยนจากมันสำปะหลังเป็นอ้อยโรงงาน ซึ่งจะได้พื้นที่เป้าหมายในการปรับเปลี่ยน พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังเป็นอ้อยโรงงาน รวมทั้งหมด ๕ จังหวัด เนื้อที่รวม ๒๒๒,๒๖๒ ไร่

ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ด้านพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่จะต้อง เป็นพันธุ์ดีและสะอาด โดยพื้นที่เป้าหมายประมาณ ๘ แสนไร่ จะต้องใช้พื้นที่ขยายพันธุ์จำนวน ๘๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรมีข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ขยายพันธุ์ไม่เพียงพอ ปัจจุบันมีพื้นที่ ขยายพันธุ์เพียง ๒๐๐ ไร่ สำหรับพันธุ์ที่มีและเป็นที่นิยม คือ ขอนแก่น ๓

คณะกรรมการการได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. กรมพัฒนาที่ดินควรดำเนินการลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและคุณภาพของดินใน พื้นที่ปลูกข้าวซึ่งจะปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานว่ามีความเหมาะสมในการปลูกหรือไม่อย่างไร และประสานงานกับกรมวิชาการเกษตรและกรมส่งเสริมการเกษตร

๒. กรมวิชาการเกษตรควรจัดหา/รวบรวม วิจัย ขยายพันธุ์ดี และสร้างเครือข่ายกลุ่มโรงงานใน การขยายพันธุ์ต่อไป

๓. กรมส่งเสริมการเกษตรควรประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเข้าใจการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชให้ เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อเพิ่มคุณภาพและลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะพันธุ์ กระบวนการปลูก ปุ๋ยเคมี ยากำจัดศัตรูพืช การขนส่ง ฯลฯ

๔. สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่องของปริมาณการผลิตและราคาให้สอดคล้องกัน เพื่อไม่ให้ปริมาณการผลิตเกินกำลังความต้องการและมีโรงงานที่เพียงพอ

๕. กระทรวงการคลังควรสนับสนุนสินเชื่อให้กับโรงงานผลิตอ้อย เพื่อเพิ่มจำนวนโรงงานและเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรให้ทันสมัย

๖. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเรื่องคุณภาพอ้อย การแปรรูปอ้อยเป็นน้ำตาล การผลิตอ้อยเป็นเอทานอล การผลิตกระแสไฟฟ้า เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวเป็นอ้อยโรงงาน

๑.๒๕ แนวทางการแก้ไขปัญหาราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตกต่ำ

• ครั้งที่ ๖๔ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อลดภาระการขาดทุนและหามาตรการลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดโดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ปัจจุบันราคาข้าวโพดตกต่ำทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดมีต้นทุนการผลิตประมาณ ๔ – ๕ บาท/กิโลกรัม แต่ราคาขายข้าวโพดพร้อมฝักในฤดูกาลเก็บเกี่ยวการผลิต ๒๕๕๖ – ๒๕๕๗ ขายได้เพียง ๓.๕๐ – ๔ บาท/กิโลกรัม จึงส่งผลให้เกษตรกรขาดทุนและเป็นหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กองทุนต่าง ๆ รวมทั้งสหกรณ์และหนี้ในระบบเป็นจำนวนมาก ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าเนื่องจากรัฐมีความพร้อมทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณจึงควรวิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดราคาถูกที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรและควรเร่งแก้ไขปัญหาการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากต่างประเทศพร้อมทั้งตรวจสอบคุณภาพอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันสารปนเปื้อนจากเนื้อสัตว์สู่คน

คณะกรรมการได้มีข้อเสนอแนะและข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๑. กรมวิชาการเกษตรควรวิจัยเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดที่มีคุณภาพและเพียงพอเพื่อช่วยเกษตรกรลดต้นทุนการผลิต

๒. รัฐควรมีมาตรการลดราคาปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชเพื่อช่วยเกษตรกรลดต้นทุนการผลิต

๓. รัฐควรมีมาตรการแก้ไขผลกระทบจากนโยบายค่าแรง ๓๐๐ บาท

• ครั้งที่ ๖๕ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามการแก้ไขปัญหาราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตกต่ำ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม จากปัญหาราคาข้าวโพดตกต่ำในหลายพื้นที่โดยเฉพาะภาคเหนือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยรับซื้อข้าวโพด ในราคากิโลกรัมละ ๘ บาท สำหรับค่า

ความขึ้น ๓๐% และราคา กิโลกรัมละ ๑๐ บาท สำหรับค่าความขึ้น ๑๔.๕% และขอให้ภาครัฐตั้งจุดรับซื้อข้าวโพดเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการกระจายการจำหน่ายข้าวโพดอย่างทั่วถึง

ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ รัฐบาลมีมติอนุมัติงบประมาณเพิ่มเติม ตามมาตรการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗ จากเงินงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นปี ๒๕๕๗ ดังนี้

๑. ควรมีการแทรกแซงการรับซื้อ โดยกำหนดราคารับซื้อข้าวโพดเมล็ด กิโลกรัมละ ๗ บาท ณ ความขึ้น ๓๐% และกิโลกรัมละ ๙ บาท ณ ความขึ้น ๑๔.๕% จากเป้าหมาย ๑ ล้านตัน เพิ่มขึ้นอีก ๐.๘๗๕ ล้านตัน รวมเป็น ๑.๘๗๕ ล้านตัน

๒. ควรมีการชดเชยค่าขนส่งให้ผู้รวบรวมและสหกรณ์ผู้รวบรวม ใน ๖ จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ตาก น่าน และพะเยา เนื่องจากเป็นจังหวัดที่อยู่บนพื้นที่สูง การคมนาคมไม่สะดวก รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูงกว่าการขนส่งบนที่ราบ โดยให้ใช้เกณฑ์อัตราค่าขนส่งเดียวกันกับโครงการรับจำนำสินค้าเกษตรอื่นๆ ของรัฐบาล

๓. ควรมีการเสริมสภาพคล่องให้กับผู้ประกอบการค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๔. ให้มีการผลักดันการส่งออก เพื่อบริหารจัดการปริมาณข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ส่วนเกินของตลาด ประมาณ ๒ ล้านตัน ที่คาดว่าจะออกในช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยเร็ว เพื่อไม่ให้กระทบต่อราคาภายในประเทศ ตามหลัก อุปสงค์ อุปทาน

คณะกรรมการมีข้อสรุปและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. กรมการค้าภายในกำชับหน่วยงานที่อยู่ในการดูแลและกำกับในทุกจังหวัด ไม่ให้พ่อค้าเอาเปรียบประชาชนและให้เงินช่วยเหลือได้ถึงมือเกษตรกรผู้เดือดร้อนอย่างแท้จริง

๒. กรมการค้าภายในทำศูนย์รับซื้อข้าวโพดให้เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรและให้บริหารจัดการให้รวดเร็วทันต่อการเก็บเกี่ยวของเกษตรกร

๓. กรมการค้าภายในวางมาตรการลงโทษผู้รับซื้อข้าวโพดต่ำกว่าราคาที่รัฐบาลกำหนดอย่างจริงจังและรวมถึงให้ดำเนินคดีตามกฎหมายด้วย

๔. กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด เรื่องการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเรื่องเอกสารสิทธิ์

๕. คณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์วางมาตรการในการแทรกแซงโดยนำปัญหามาแก้ไขเพื่อวางระบบในอนาคตไม่ให้เกิดการทุจริตอีกต่อไป

๑.๒๖ การประกาศเขตความเหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจ (Zoning)

• ครั้งที่ ๕๕ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖

คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามความคืบหน้าการประกาศเขตความเหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจ (โซนนิ่ง) โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าร่วมประชุม ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ให้ข้อมูลโดยสรุป คือ กระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ได้มีการออกประกาศกระทรวงเพื่อกำหนดเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ ๖ ชนิด เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งประกอบด้วย ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยมีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักในการจัดเตรียมข้อมูลแผนที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนคือ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยในเบื้องต้นได้ให้แต่ละจังหวัดไปสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับชนิดพืชที่ปลูกในพื้นที่ ปริมาณการผลิต การจำหน่าย และในพฤษภาคมจะได้มีการพิจารณาเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการ นอกจากนี้ ยังได้มีการประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง เขตเหมาะสมสำหรับปศุสัตว์ ๕ ชนิด ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ประกอบด้วย โคเนื้อ โคนม สุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่ รวมทั้ง ได้มีการเตรียมการเพื่อประกาศเขตเหมาะสมสำหรับ ลำไย สับประรดโรงงาน ปลานิล กุ้งขาว กุ้งก้ามกราม เงาะ มังคุด ทะเรียน มะพร้าวและกาแฟ เพื่อที่จะได้ดำเนินการต่อ

คณะกรรมการได้รับทราบข้อมูลและได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. กรมพัฒนาที่ดินกล้าตัดสินใจที่จะกำหนดชนิดพืชให้ชัดเจน และกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะปลูกพืชให้มีพื้นที่ใหญ่มากกว่าที่นำเสนอ
๒. มีการกำหนดมาตรการหรือสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกษตรกรเปลี่ยนมาปลูกพืชตามที่ได้กำหนดไว้ เช่น การแจกเมล็ดพันธุ์ หรือปุ๋ย
๓. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรประสานงานกับกรมพัฒนาที่ดิน เรื่องชนิดพืชที่ถูกกำหนดให้ปลูกในแต่ละพื้นที่นั้นมีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ และถ้าหากถูกต้องเหมาะสมแล้วให้ใส่เรื่ององค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกิดจากการวิจัย การพัฒนา ทั้งเรื่องพันธุ์ ปุ๋ย สารเคมี การหมุนเวียนการปลูกพืช หรือการอยู่ร่วมกันของพืชให้ชัดเจนและประกาศให้เกษตรกรทราบ
๔. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้รวบรวมพื้นที่ และกำหนดยุทธศาสตร์โดยคำนึงถึง
 - ๔.๑ การลดต้นทุนการผลิต ทั้งในเรื่องของคุณภาพดิน ปริมาณน้ำฝน และหลักวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้มีการลดต้นทุนการผลิต และในขณะที่ผลผลิตเพิ่มขึ้น
 - ๔.๒ การจัดระบบการขนส่ง โดยการให้มีตลาด โรงงานอุตสาหกรรม ไซโล ที่อยู่ใกล้กับแหล่งปลูกพืชให้มากที่สุด
 - ๔.๓ การตลาด ควรมีการวางยุทธศาสตร์โดยมีข้อมูลว่าในประเทศมีผลผลิตพืชแต่ละชนิดมีปริมาณเท่าไร มีผู้บริโภคเท่าไร กันไว้สำหรับการบริโภคสำหรับการเกิดภัยต่าง ๆ เท่าไร และมีการส่งออกต่างประเทศเท่าไร
๕. กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการจัดทำโซนนิ่งให้กับกรมพัฒนาที่ดิน และกรมวิชาการเกษตรให้สำเร็จต่อไปเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

๒. การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม สภาผู้แทนราษฎรได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ รวม ๔ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการส่งเสริมกิจการผลิตผลเกษตรกรรม คณะอนุกรรมการศึกษาเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม (ราคาและปริมาณ) คณะอนุกรรมการติดตามการแก้ไขปัญหาการราคาผลิตผลเกษตรกรรม และคณะอนุกรรมการส่งเสริมราคาพืชพลังงาน โดยแต่ละคณะอนุกรรมการมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ คณะอนุกรรมการส่งเสริมกิจการผลิตผลเกษตรกรรม

ที่ประชุมคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพืช เพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับพืชอย่างครบวงจร ซึ่งคณะอนุกรรมการพืชได้มีการประชุมครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เพื่อทำการเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ผลปรากฏดังต่อไปนี้

๑.	นายอนันต์	ผลอำวนว	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒.	นายประสิทธิ์	วุฒินันชัย	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓.	นายชนะ	คณรัตน์ดิลก	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔.	นายบุญแก้ว	สมวงศ์	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สาม
๕.	นายธนิต	บุญรอด	เป็นโฆษกคณะอนุกรรมการ
๖.	นายสุชาติ	ไตรแสงรุจิระ	เป็นอนุกรรมการ
๗.	นายรังสรรค์	สบายเมือง	เป็นอนุกรรมการ
๘.	นายอรุณ	เลิศวิไลย์	เป็นอนุกรรมการ
๙.	นายโอฬาร	พิทักษ์	เป็นอนุกรรมการ
๑๐.	นายพิบูลย์	เจียมอนุกุลกิจ	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ

• สรุปผลการประชุมของคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการส่งเสริมกิจการผลิตผลเกษตรกรรม ในคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประชุมรวมทั้งสิ้น ๑๘ ครั้ง โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันอังคารที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ

พืช เพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับพืชอย่างครบวงจร ซึ่งคณะอนุกรรมการพืชได้มีการประชุมครั้งแรกเมื่อวันอังคารที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เพื่อทำการเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะอนุกรรมการและได้พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและกำหนดกรอบการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการเป็นไปอย่างเป็นระบบมีแบบแผน อีกทั้งมีเป้าหมายและจุดประสงค์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ตอบสนองต่อรัฐธรรมนูญและนโยบายของรัฐในการยกมาตรฐานคุณภาพชีวิตของประชาชนในภาคการเกษตร ซึ่งแผนปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการพืชแบ่งออกเป็น ๓ ภารกิจหลัก ได้แก่

แผนปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการพืช

๑. แผนงานเชิงรับ พิจารณาตรวจสอบ กลั่นกรอง จัดทำข้อเสนอการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ตกต่ำ และการไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงนโยบายรับจำนำสินค้าเกษตรตามที่เกษตรกรได้ร้องเรียน

๒. การตรวจสอบโครงสร้าง และข้อเท็จจริง รวมทั้งการพิจารณาให้ความเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะในผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาสินค้าเกษตรพืชโดยการเข้าเยี่ยมแต่ละส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบข้อมูล ผลการดำเนินงานและร่วมหารือในการปฏิบัติงาน โดยฝ่ายเลขานุการจะได้ประสานงานและจัดทำเป็นปฏิทินเพื่อการดำเนินงานเสนอต่อคณะอนุกรรมการพืชพิจารณาต่อไป ซึ่งในการเยี่ยมชมดังกล่าวต้องกำหนดประเด็นในการเข้ารับฟังความคิดเห็นให้ชัดเจน ตรงต่อประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด

๓. แผนงานเชิงรุก ศึกษา วิเคราะห์ข้อเสนอต่อรัฐบาลในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรพืชที่จะทำให้เกษตรกรได้รับการยกระดับราคาสินค้าเกษตร โดยครอบคลุมในประเด็นการผลิตให้ได้คุณภาพสอดคล้องกับตลาด หรือโรงงานแปรรูป โดยใช้หลักการ Zoning และประเด็นการได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่เป็นสิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ตัวอย่างในการศึกษาเชิงรุก เช่น

- ระบบการผลิตข้าว Matching แหล่งผลิตและชนิดข้าวที่ตลาดต้องการ การกำหนดราคาขั้นต่ำของอ้อยเพื่อความเป็นธรรมของเกษตรกร เนื่องจากอ้อยมีคุณค่าทางเศรษฐกิจทั้งทางด้านนำมาผลิตน้ำตาลและพลังงาน

- ปัญหาราคายางพาราตกต่ำ และการสร้างเสถียรภาพด้านราคา
- การกำหนดราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ ให้สอดคล้องกับราคาเนื้อสัตว์ และเกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกร

- การศึกษาการพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อเป็นการสร้างงานให้กับประชาชน เช่น โครงการพัฒนาปางศิลาทอง จ.กำแพงเพชร โครงการผลิตข้าวหอมมะลิในทุ่งมหาหิน จ.อุบลราชธานี และโครงการจัดการผลไม้ด้วยโลจิสติกส์ จ.จันทบุรี เป็นต้น

ในการนี้ที่ประชุมได้มีมติเห็นด้วยกับแผนการปฏิบัติงานดังกล่าว อีกทั้งได้มีมติกำหนดให้ประชุมเป็นประจำทุกวันอังคารของสัปดาห์ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา โดยสลับกับการเดินทางเข้าเยี่ยมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบข้อมูล ผลการดำเนินงาน และหารือในการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการฟื้นฟูและการบริหารจัดการภาคการเกษตร หลังอุทกภัยน้ำท่วม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นด้านพืชเป็นเงินสดในอัตราดังนี้ ๑.ข้าว ๒,๒๒๒ บาทต่อไร่ ๒.พืชไร่ ๓,๑๕๐ บาทต่อไร่ พืชสวนและอื่นๆ ๕,๐๙๘ บาทต่อไร่ นอกจากนี้ได้กำหนดแผนฟื้นฟูหลังน้ำลดไว้ ๔ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ การดูแลหลังน้ำลด โดยการให้ความรู้แก่เกษตรกรโดยการจัดทำเอกสารวิชาการ เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ ความรู้ด้านการปรับพื้นที่ การปรับปรุงบำรุงดิน การปลูกและดูแลรักษาพืช และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ระยะที่ ๒ การส่งเสริมพืชอาหารเพื่อการยังชีพ โดยผลิตกล้าพันธุ์ผัก ๗ ชนิด ได้แก่ พริก มะเขือเปราะ กะเพรา โหระพา ถั่วฝักยาว ไร้ค้าง ผักหวาน และบุหล่ จำนวน ๖,๕๐๐,๐๐๐ ต้น เพื่อแจกจ่ายให้เกษตรกรรายละไม่เกิน ๑๕ ต้น สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก ได้แก่ คენห่า กวางตุ้ง และแตงกวา แจกจ่ายให้รายละ ๓ ชนิดๆ ละ ๑๐ กรัม และสนับสนุนต้นพันธุ์ไม้ระยะสั้น ได้แก่ มะละกอและกล้วย

ระยะที่ ๓ การส่งเสริมการผลิตพืชเสริมรายได้ระยะสั้น โดยสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดข้าวเหนียว ข้าวโพดหวาน

ระยะที่ ๔ การฟื้นฟูอาชีพ ได้เสนอโครงการไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒ โครงการ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างนำเสนอคณะรัฐมนตรี ได้แก่ ๑.โครงการฟื้นฟูพื้นที่และส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกร มีรายได้ในระยะยาว ๒.โครงการเร่งรัดฟื้นฟูการผลิตพืชต้นทุนสูง ๕ ชนิด ได้แก่ กล้วยไม้ตัดดอก กล้วยไม้ต้นหรือไม้กระถาง กล้วยไม้ที่เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในขวด ไม้ดอกไม้ประดับอื่น ๆ และเห็ด

กรมวิชาการเกษตรได้ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร ในการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชไร่ พืชผัก และกิ่งพันธุ์เพื่อแจกจ่ายให้เกษตรกร ดังนี้

๑. พืชไร่ แบ่งเป็น ๗ ชนิด ได้แก่ ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วเขียว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดฟักสด งา และข้าวฟ่าง

๒. กิ่งพันธุ์ไม้ผล ได้แก่ มะขาม มะนาว มะม่วง ส้มเขียวหวานและส้มปลอดโรค

๓. พืชผัก ได้แก่ มะละกอ พริก ถั่วฝักยาว คენห่า ผักกาด และกวางตุ้ง

นอกจากนี้ยังเตรียมแผนอบรมให้กับเกษตรกรในเรื่องการผลิตพืช โดยเน้นเรื่องการระบาดของแมลงศัตรูพืช การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช แบ่งเป็น ๒๐ รุ่นๆ ละ ๔๐ คน รวม ๘๐๐ ราย

กรมการข้าวต้องอาศัยการประสานงานกับกรมส่งเสริมการเกษตร เพราะกรมการข้าวไม่มีบุคลากรในระดับจังหวัดมีเพียงบุคลากรในศูนย์วิจัยข้าว ๒๗ แห่ง และศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ซึ่งทำหน้าที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๒๓ แห่ง รวม ๕๐ แห่ง ตั้งอยู่ใน ๓๓ จังหวัด พื้นที่ปลูกข้าวที่ได้รับความเสียหาย มีประมาณ ๙ ล้านไร่เศษ โดยเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายและผ่านการพิสูจน์จากจังหวัดและอำเภอจะได้รับเงินช่วยเหลือ ๒,๒๒๒ บาทต่อไร่ การช่วยเหลือเยียวยาชาวนาได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติโครงการพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๔ โดยเกณฑ์ที่นำเสนอและกรมเห็นชอบ คือ เกษตรกรที่ปลูกข้าวที่มีพื้นที่เสียหายเกิน ๕๐% จะได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวไม่เกิน ๑๐ ไร่ ในอัตราไร่ละ ๑๐ กิโลกรัม รวมไม่เกิน ๑๐๐ กิโลกรัมต่อราย

กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการฟื้นฟูดินที่ประสบภัยพิบัติ ๑๙ จังหวัด เป็นพื้นที่ ๑,๖๘๙,๐๐๐ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่นาข้าวจำนวน ๑,๔๐๐,๐๐๐ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่ ๙๕,๐๐๐ ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ผล ๑๙๓,๐๐๐ ไร่ กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ ๑.ปรับปรุงคุณภาพดิน ดำเนินการในพื้นที่เป็นดินเปรี้ยวหรือดินกรด พื้นที่เป้าหมาย ๑,๖๘๙,๐๐๐ ไร่ ๒.จัดหาปุ๋ยหมักเพื่อฟื้นฟูดินในสวนไม้ผล เน้นให้เกษตรกรทำปุ๋ยหมัก พื้นที่เป้าหมาย ๑๙๓,๐๐๐ ไร่ ใช้ปุ๋ยหมัก ๐.๕ ตันต่อไร่ ๓.ปรับปรุงดินด้วยน้ำหมักชีวภาพ พื้นที่เป้าหมาย ๑,๖๘๙,๐๐๐ ไร่ ๔.ปรับปรุงดินด้วยพืชตระกูลถั่วหรือพืชปุ๋ยสด พื้นที่เป้าหมาย ๒๐,๐๐๐ ไร่ ๕.จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เน้นพื้นที่นาข้าวที่มีผลกระทบจากน้ำท่วมโดยบูรณาการร่วมกับกรมส่งเสริมและกรมการข้าว โดยมีพื้นที่ ๑,๔๒๐,๐๐๐ ไร่

จากนั้น คณะอนุกรรมการได้สรุปความเห็น ดังนี้

๑. รัฐบาลควรเร่งทำแผนบริหารจัดการโดยให้หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่รับผิดชอบโดยตรงต้องดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน

๒. นำเสนอข้อเท็จจริงที่เป็นตัวเงิน ซึ่งจำเป็นต้องใช้เพื่อให้ทันเหตุการณ์

๓. ควรเร่งดำเนินการให้รวดเร็ว

๔. การแจกจ่ายต้องเป็นธรรม

ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาโดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสมาคมโรงงานผู้ผลิตมันสำปะหลัง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาเข้าร่วมประชุม สรุปดังนี้

๑. พิจารณาแผนการดำเนินงานโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง

ในปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ คาดว่ามีพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง ๗,๓๖๗,๐๐๐ ไร่ ผลผลิตจะเพิ่มเป็น ๒๕.๑๐๘ ล้านตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย ๓.๔๐๙ ตัน/ไร่ คาดว่าความต้องการมันสำปะหลังสดในประเทศของปี ๒๕๕๕ จะอยู่ที่ประมาณ ๗.๖ ล้านตัน โดยมีความต้องการแปรรูปเป็นมันเส้น ๑.๖ ล้านตัน แปรรูปเป็นมันสำปะหลัง ๕ ล้านตัน และทำเป็นเอทานอลประมาณ ๑ ล้านตัน ส่วนการส่งออก

คาดว่าจะมีการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังประมาณ ๖ ล้านตัน หรือ ๑๘ ล้านตันหัวมันสด ราคาที่เกษตรกรขายได้ในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน เฉลี่ยเพียง ๑.๙๘ บาท/กิโลกรัมเนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวมีปริมาณฝนมากทำให้เกิดความชื้นประกอบกับผู้ประกอบการมีสต็อกจำนวนมาก อย่างไรก็ตามในปี ๒๕๕๕ ราคามีแนวโน้มสูงขึ้น เพราะผลผลิตของประเทศอินโดนีเซียและประเทศเวียดนามลดลงเนื่องจากประสบภัยธรรมชาติ

สำหรับหลักเกณฑ์โครงการที่หน่วยงานกำลังจะนำเสนอประชุมคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลังคือจะรับจํานําในราคา ๒.๖๐ บาท/กิโลกรัม โดยจะเพิ่มราคาขึ้นเดือนละ ๕ สตางค์ จนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ มีเป้าหมาย ๑๕ ล้านตัน โดยรับจํานําจากเกษตรกรรายละไม่เกิน ๒๕๐ ตัน จากการปิดการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ มีเกษตรกรมาขึ้นทะเบียนและผ่านการประชาคมแล้ว ๔๙๘,๘๒๓ ราย คิดเป็นพื้นที่ ๗.๓๙ ล้านไร่ และขณะนี้ได้ออกใบรับรองให้แก่เกษตรกรไปแล้วจำนวน ๔๘๔,๐๙๒ ครัวเรือน

๒. พิจารณานโยบายการจัดตั้งศูนย์วิจัยมันสำปะหลังที่จังหวัดกำแพงเพชร

เนื่องจากจังหวัดกำแพงเพชรเป็นจังหวัดที่ปลูกมันสำปะหลังมากเป็นอันดับ ๒ ของประเทศ แต่ปริมาณผลผลิตยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนภาครัฐจึงควรสนับสนุนการตั้งศูนย์วิจัยมันสำปะหลังในจังหวัดกำแพงเพชรเพื่อพัฒนาและฝึกอบรมเกษตรกรในการเพิ่มปริมาณผลผลิต ซึ่งเกษตรกรจังหวัดกำแพงเพชรให้ข้อมูลว่าขณะนี้จังหวัดกำแพงเพชรได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากเจ้าหน้าที่ในจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย จึงเห็นด้วยกับแนวคิดในการจัดตั้งศูนย์นี้ซึ่งสามารถใช้พื้นที่ของศูนย์บริหารศัตรูพืช ที่มีอยู่ ๗ ไร่ มาใช้เป็นพื้นที่ในการจัดตั้งศูนย์ได้

ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาของรัฐบาลในโครงการรับจํานําข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รายงานความคืบหน้าผลการดำเนินการในโครงการรับจํานําข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ซึ่งพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมีดังนี้

๑. เกษตรกรบางส่วนมีพื้นที่ทำนา แต่ยังไม่มียกเอกสารสิทธิ์ที่ดิน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีใบ ภ.บ.ท. ๕ จึงไม่มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการได้ รวมทั้งเกษตรกรที่เช่าที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก็ไม่มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการได้

๒. ปัญหาการได้รับเงินเยียวยาจากอุทกภัยน้ำท่วมในจังหวัดกำแพงเพชร เกษตรกรจำนวน ๑๐,๐๐๐ ครัวเรือนยังไม่ได้รับเงิน

๓. ฤดูกาลผลิตมีการเปลี่ยนไป ทำให้เกษตรกรที่เก็บเกี่ยวข้าวในเดือนสิงหาคมและกันยายน ถูกเรียกใบรับรองคืนทำให้ชาวนาได้รับความเดือดร้อน อีกทั้งชาวนาที่จะเกี่ยวข้าวในเดือนธันวาคม ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้จึงต้องนำข้าวไปขายให้กับพ่อค้าคนกลาง

๔. เกษตรกรที่พักชำระหนี้ ๓ ปี ไม่สามารถกู้เงินต่อได้ จึงไม่มีเงินไปลงทุน อีกทั้งราคาปุ๋ยก็แพงขึ้น

ความเห็นของคณะอนุกรรมการ

๑. ในการรับจำนำข้าวไม่ควรนำระยะเวลามากำหนด เนื่องจากแต่ละภูมิภาคการเพาะปลูกและการเก็บเกี่ยวมีความแตกต่างกัน

๒. รัฐบาลควรขยายระยะเวลาในการรับจำนำออกไปเพื่อให้เกษตรกรที่อยู่ในช่วงคาบเกี่ยวโครงการประกันรายได้และโครงการรับจำนำสามารถเข้าร่วมโครงการได้

๓. ธ.ก.ส. ควรตรวจสอบว่าเกษตรกรที่กู้เงินเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท มีกี่ราย และนำไปทำอะไร และกรณีที่เกษตรกรไม่มีเงินชำระหนี้เนื่องจากประสบภัยธรรมชาติ ธ.ก.ส. ควรเข้ามาดูแล

๔. ให้เร่งประชาสัมพันธ์โครงการพักหนี้ให้เกษตรกรที่ประสบอุทกภัยของ ธ.ก.ส. ให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึง

ครั้งที่ ๕ วันอังคารที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาหาแนวทางการผ่อนปรนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรตามโครงการรับจำนำสินค้าเกษตรของรัฐบาลในพื้นที่ของ ส.ป.ก. ที่ให้เช่าช่วง และในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ซึ่งไม่ได้เป็นการบุกรุกแผ้วถางที่ดินของรัฐเพิ่ม โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเข้าร่วมประชุม ซึ่งสรุปประเด็นปัญหาได้ดังนี้

๑. ในจังหวัดกำแพงเพชรมีที่ดินที่ ส.ป.ก. ซื้อจากเอกชนเพื่อให้ประชาชนเช่าซื้อจำนวนกว่าหมื่นไร่ ปัญหาคือเกษตรกรที่มาเช่าช่วงจะไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้วย เนื่องจากไม่ใช่เจ้าของที่ดิน

๒. เกษตรกรที่เช่าที่ดินจากผู้ที่มี ส.ป.ก. ๔-๐๑ หรือซื้อที่ดินที่มี ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก็ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ เพราะไม่มีหลักฐานการเป็นเจ้าของที่ดินมาแสดง

๓. กรณีที่เกษตรกรเข้าไปทำกินในที่ดินในแนวเขตระหว่างจังหวัดซึ่งยังไม่มีมีการชี้ชัดว่าเป็นเขตป่าไม้หรือเขต ส.ป.ก. เมื่อมีปัญหาทำให้ไม่ทราบว่าต้องยื่นเรื่องไปที่จังหวัดใด

ความเห็นของคณะอนุกรรมการ

๑. เกษตรกรที่ทำกินอยู่บนพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานใด ก็ให้ขออนุญาตจากหน่วยงานนั้นเพื่อนำไปขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร สำหรับพื้นที่ในอำเภอคลองลานพัฒนา ๓๐,๐๐๐ ไร่ ให้ขออนุญาตจากศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา

๒. คณะอนุกรรมการได้ทำหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เร่งพิจารณาหลักเกณฑ์การใช้เอกสารสิทธิ์ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณารายงานการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงาน เรื่องการกำหนดแผนฟื้นฟูภาคเกษตรกรรมหลังอุทกภัยของรัฐบาล ณ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑. ให้ทำหนังสือเพื่อเสนอแนะเรื่องแผนการบริหารจัดการน้ำไปยังประธานคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ (กยอ.) ซึ่งมี ดร.วีรพงษ์ รามางกูร เป็นประธาน

๒. ให้ทำหนังสือเพื่อเสนอสภาพปัญหาทางการเกษตรและแผนการบริหารจัดการน้ำไปยังผู้รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- นายกรัฐมนตรี
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์

และได้พิจารณาศึกษานโยบายและมาตรการบริหารจัดการสินค้าเกษตรของรัฐบาลทั้งระบบ โดยสรุปสาระสำคัญดังนี้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ซึ่งล่าสุดอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ พ.ศ.๒๕๕๕ ถึง พ.ศ.๒๕๕๙ สำหรับสถานการณ์ของประเทศไทยในเรื่องทรัพยากรการผลิตที่สำคัญและเป็นปัญหาของประเทศ คือ เกษตรกร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย การค้าเป็นแบบเสรี (free trade) และไม่มีกฎหมายโชนนิ่งบังคับ ทำให้แต่เพียงประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลว่าปีนี้ปลูกเกินเท่าไรจะมีปัญหาเรื่องราคา ซึ่งสิ่งที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พยายามทำขณะนี้ คือ จัดการเรื่องการผลิต โดยการวางแผนให้ผลผลิตมีการกระจายตัวโดยอาศัยเทคโนโลยี จัดแผนการผลิตในแต่ละจังหวัด งานวิชาการซึ่งกรมวิชาการเกษตรและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ดำเนินการร่วมกันเพื่อไม่ให้ผลผลิตกระจุกตัวและให้ได้พืชนอกฤดู ด้านการตลาดจะแปรเปลี่ยนไปตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลชุดปัจจุบันมีนโยบายรับจำนำ การแก้ปัญหาการตลาดใช้วิธีการตลาดนำการผลิต เช่น โครงการผลิตแบบ Contract Farming โดยนำผู้ประกอบการมาทำสัญญาซื้อขาย ซึ่งพืชที่ประสบผลสำเร็จมีหลายชนิดไม่ว่าจะเป็นพืชโรงงาน ข้าวโพดฝักอ่อน มะเขือเทศ หน่อไม้ฝรั่ง เป็นต้น อย่างไรก็ตามความเชื่อหรือทัศนคติของเกษตรกร เมื่อพืชที่ปลูกทำรายได้ให้กับเกษตรกรแม้จะมีเกษตรกรต่ำลอยู่ในพื้นที่ก็คอยให้ข้อมูลเกษตรกรก็ไม่ยอมรับ ดังนั้นสิ่งที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการอยู่ คือ ทำอย่างไรจึงจะหาพืชทางเลือกไปทดแทนให้ ซึ่งต้องมีการวิจัยเข้ามาสนับสนุน การให้ข้อมูลเรื่องสถานการณ์การผลิต การตลาดนำการผลิต รวมทั้งกระทรวงพาณิชย์ช่วยหาตลาด

ครั้งที่ ๗ วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการโครงการรับจำนำมันสำปะหลังของรัฐบาลทั้งระบบ โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้แทนเกษตรกรเข้าร่วมประชุม ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบข้อเท็จจริงที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ และมีความเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะ สรุปสาระสำคัญดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ

๑. การดำเนินโครงการรับจำนำมันสำปะหลังของรัฐบาลล่าช้า ส่งผลให้เกษตรกรประสบปัญหาไม่สามารถนำผลผลิตที่เก็บเกี่ยวแล้วเข้าโครงการได้ ประกอบกับสภาพแวดล้อมที่มีฝนตกมาเป็นระยะ ๆ ส่งผลกระทบให้มันสำปะหลังมีเชื้อแป้งลดลงเกษตรกรจึงต้องเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตออกสู่ตลาดซึ่งราคาตลาดขณะนี้ต่ำกว่าราคารับจำนำมา

๒. การเปิดจุดรับจำนำมีจำนวนไม่เพียงพอทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ เนื่องจากผู้ประกอบการโรงแปงและลานมันที่สมัครเข้าร่วมโครงการมีจำนวนน้อย เพราะข้อยุติเรื่องอัตราการแปรสภาพ ค่าจ้างแปรสภาพ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ได้รับยังไม่เป็นที่พอใจ ประกอบกับที่ผ่านมาการจ่ายเงินดังกล่าวของรัฐบาลล่าช้าทำให้ผู้ประกอบการขาดความมั่นใจ

๓. เกษตรกรรอชุดมันเข้าโครงการซึ่งปกติจะต้องชุดที่อายุ ๑๒ เดือน เป็น ๑๖-๑๘ เดือน ทำให้เปอร์เซ็นต์แป้งลดลง รัฐจะมีแนวทางในการคิดค่าน้ำหนักสูญหายอย่างไรให้เป็นธรรมแก่เกษตรกร

๔. เกษตรกรถูกหักค่าน้ำหนักสูญหายและสิ่งเจือปนในอัตราสูงถึง ๑๐% โดยผู้ประกอบการโรงแปงและลานมันอ้างว่าคาลังกลางขอหัก ๒%

ความเห็นของคณะอนุกรรมการ

๑. การแก้ปัญหาเร่งด่วนที่เป็นความเดือดร้อนของเกษตรกรในการขายผลผลิตนอกโครงการ เนื่องจากรัฐบาลดำเนินโครงการรับจำนำมันสำปะหลังล่าช้า ประกอบกับถึงฤดูกาลเก็บเกี่ยวและสภาพแวดล้อมที่มีฝนตกเป็นระยะๆ ส่งผลให้เกษตรกรต้องเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตออกสู่ตลาดในราคาที่ต่ำกว่าราคาจำนำ เมื่อโครงการรับจำนำกำหนดระยะเวลาเริ่มต้น ๑ กุมภาพันธ์ สิ้นสุด ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป้าหมายการรับจำนำ ๑๐ ล้านตัน ซึ่งต่อไปผลผลิตจะออกน้อยลงเรื่อยๆ ทำให้ผลผลิตที่รัฐบาลตั้งเป้าหมายไว้คาดว่าจะไม่ถึง ๑๐ ล้านตัน ดังนั้นงบประมาณที่ตั้งไว้เพื่อใช้ในการบริหารจัดการจึงไม่ถึง ๑๐ ล้านตัน ซึ่งการที่เกษตรกรเตรียมผลผลิตพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการไว้แล้ว แต่ไม่สามารถนำผลผลิตเข้าโครงการได้จึงต้องขายในราคาที่ต่ำกว่าราคารับจำนำ อันเนื่องมาจากการดำเนินโครงการรับจำนำล่าช้า รัฐบาลจึงควรพิจารณาหามาตรการชดเชยเงินส่วนต่างที่เกษตรกรควรจะได้รับ

๒. คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติควรพิจารณาทบทวนและทำความเข้าใจเรื่อง อัตราการแปรสภาพ ค่าจ้างแปรสภาพ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ โดยปรับตามจำนวนค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจริง เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการโรงแปงและลานมันสมัครเข้าร่วมโครงการ

๓. คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติควรเร่งพิจารณาหาแนวทางในการแก้ปัญหากรณีผู้ประกอบการโรงแปงและลานมันหักค่าน้ำหนักสูญหายและหักสิ่งเจือปนในอัตรา ๑๐% โดยอ้างว่าคลังกลางหัก ๒% เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับเกษตรกรควรคิดค่าน้ำหนักสูญหายและสิ่งเจือปนตามข้อเท็จจริง ซึ่งวิธีการควรแต่งตั้งคณะกรรมการกลางตรวจสอบ เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริง

ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดทำเขตเกษตรเศรษฐกิจ (โซนนิ่ง) ในพื้นที่ประเทศไทย โดยมีสาระสำคัญโดยสรุปคือเรื่องดังกล่าวได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายเศรษฐกิจการเกษตร มาตรา ๕ (๒) ที่ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเขตเศรษฐกิจการเกษตรได้ เรียกว่าเขตเกษตรเศรษฐกิจ แต่ไม่ได้มีการนำมาใช้อย่างจริงจัง เนื่องจากตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดบทคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพไว้โดยไม่สามารถไปบังคับเกษตรกรว่าต้องปลูกพืชชนิดใดได้ และที่ผ่านมาได้พยายามใช้มาตรการจูงใจต่าง ๆ แต่ก็จะไปขัดกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญอีกเช่นกัน และถ้าเป็นพื้นที่บริเวณใหญ่ก็จะต้องใช้งบประมาณสูง เช่นในพื้นที่โซนนิ่งได้มีการกำหนดว่าจะมีการประกันรายได้ มีการประกันราคาพืชที่ปลูกในโซนแล้ว แต่พืชที่ปลูกนอกโซนก็จะมีปัญหาเรื่องราคาที่แตกต่างกัน จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นรูปธรรมได้ ปัจจุบันนโยบายของรัฐบาลต้องการให้มีการจัดโซนนิ่ง ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้มอบหมายให้ที่ปรึกษา ๕ คน และอธิบดีกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๕ กรม มาร่วมกันคิดว่าในอนาคตจะทำโซนนิ่งด้วยวิธีใด ซึ่งก็ได้ข้อสรุปโดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ ในเรื่องการเลือกสินค้าอาจจะเป็นการเลือกในเชิงด้านนโยบาย คือการป้องกัน เช่นในพื้นที่หนึ่งซึ่งเป็นบริเวณที่เกิดไข้หวัดนกก็ต้องดำเนินการป้องกันเพื่อไม่ให้ไก่เกิดโรคดังกล่าว หรือรัฐบาลต้องการส่งเสริมสินค้าชนิดใดก็จะต้องดำเนินการจัดทำโซนนิ่ง นอกจากนี้ยังต้องดูความเหมาะสมระหว่าง demand กับ supply เช่น เรื่องอ้อย ก็จะต้องดูในพื้นที่เพาะปลูกกับโรงงานนั้นอยู่ใกล้กัน อย่างไรก็ตามจะต้องดูถึงเรื่องสิ่งที่จะควรจะเป็น เช่นนำเรื่องข้อมูลเชิงพื้นที่ ต้นทุน ค่าขนส่ง มาวิเคราะห์หาพื้นที่ที่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ รวมทั้งอาจต้องมีมาตรการที่เหมาะสมไปสนับสนุน

ส่วนแนวทางการทำโซนนิ่งในเบื้องต้นคือการใช้มาตรการตลาดเป็นหลักในการจูงใจ ในระยะเริ่มแรกควรทำกับสินค้าที่รัฐบาลมีมาตรการในการดูแลเรื่องการตลาด รวมถึงหอม กระเทียม ผลไม้ และกุ้ง ซึ่งสินค้าทั้งหมดนั้นรัฐบาลรับภาระในการให้ความช่วยเหลืออยู่แล้วโดยผ่านคณะกรรมการคชก. และเกษตรกรที่ผลิตสินค้าดังกล่าวอยู่แล้วแต่อยู่นอกเขตโซนนิ่งรัฐต้องให้การดูแลควบคู่ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนแปลงการผลิตสินค้าให้เหมาะสมกับสินค้าอื่นทดแทน

ครั้งที่ ๙ วันอังคารที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดทำเขตเกษตรเศรษฐกิจในพื้นที่ประเทศไทย โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเข้าร่วมประชุม สรุปประเด็นแนวทางในการดำเนินการได้ดังนี้

๑. ให้มีมาตรการสนับสนุนการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ(Zoning) โดยใช้มาตรการด้านการตลาดเป็นมาตรการจูงใจ เพราะจากการทำวิจัยสำรวจพบว่าสิ่งที่เกษตรกรเรียกร้องคือเรื่องตลาดราคาสินค้า รัฐบาลจะช่วยเหลือดูแลการตลาด เช่น การรับจำนำ การประกันราคา หรือส่งเสริมการทำการเกษตรแบบมีพันธสัญญา (Contract Farming) ให้กับเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรตามการกำหนดเขตเศรษฐกิจ ซึ่งขณะนี้รัฐมีมาตรการรับจำนำสินค้าเกษตร

๒. การกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจในระยะเริ่มแรก ควรเลือก ข้าว มันสำปะหลัง และข้าวโพดเป็นสินค้าเกษตรนำร่องในการดำเนินงาน

๓. การเลือกชนิดสินค้าเกษตรนำร่อง ควรเลือกสินค้าเกษตรที่รัฐบาลมีมาตรการช่วยเหลือด้านการตลาดอยู่แล้วเช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าว เป็นต้น เพื่อไม่ให้เป็นการของรัฐบาลเพิ่มขึ้น โดยอาจกำหนดให้การผลิตสินค้าเกษตรดังกล่าวที่อยู่ในเขตเกษตรเศรษฐกิจเท่านั้นที่สามารถเข้าร่วมโครงการด้านการตลาดของรัฐบาลได้ ในกรณีนี้ จะเป็นมาตรการหนึ่งที่จะทำให้การทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ไม่คุ้มค่ากับการผลิตลดน้อยลงและเกษตรกรไม่ขยายการผลิตสินค้าเกษตรที่รัฐบาลดูแลการตลาด/รับจำนำ เพิ่มขึ้นในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

๔. เกษตรกรที่ทำการผลิตสินค้าเกษตรที่รัฐบาลจะกำหนดเป็นเขตเกษตรเศรษฐกิจ แต่ไม่ได้ผลิตอยู่ในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่กำหนด รัฐบาลต้องมีโครงการส่งเสริมให้ทำการผลิตสินค้าเกษตรอื่นที่เหมาะสมมาทดแทนและช่วยเหลือในด้านการตลาดเช่นเดียวกัน

๕. ให้มีการศึกษารวบรวมข้อมูลความต้องการด้านกายภาพของสินค้าที่จะกำหนดเขตเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านการตลาด Logistics และอื่น ๆ ที่จำเป็นในการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ เศรษฐกิจ นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ พร้อมกับให้มีการทบทวนข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพตามความเหมาะสมรายพื้นที่ในระดับตำบลให้เป็นปัจจุบัน

๖. ให้มีคณะกรรมการขึ้นมาเป็นคณะกรรมการบริหารสินค้าในรูปแบบโซนนิ่ง ซึ่งเป็นบอร์ดเพื่อบริหารจัดการในรูปแบบโซนนิ่งที่ต้องใช้องคาพยพจากทุกหน่วยงานดูแลสินค้าแล้วพิสูจน์ให้เห็นว่ากระบวนการโซนนิ่งมีความเป็นไปได้

ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาข้อมูลโดยเชิญปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร และเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร มาเข้าร่วมประชุม สรุปดังนี้

๑. พิจารณาแผนการจัดทำโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษ ส่งให้โรงพยาบาลของรัฐภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) : กรณีโรงพยาบาลจังหวัดกำแพงเพชร คณะอนุกรรมการมีแนวคิดในการจัดทำโครงการนี้โดยดำเนินการในจังหวัดกำแพงเพชรเป็นจังหวัดนำร่อง ซึ่งมีหลักการเพื่อจัดหาผักและผลไม้ที่มีมาตรฐานอยู่ระดับปลอดภัย (Food Safety) หรือคุณภาพมาตรฐานอินทรีย์ (Organic) ส่งให้โรงพยาบาลซึ่งมีงบประมาณและความต้องการในการจัดซื้อทุกวันอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างรายได้และอาชีพให้กับเกษตรกรอย่างยั่งยืนอีกด้วย ซึ่งเรื่องนี้ทางกระทรวงเกษตรได้วางนโยบายไว้นานแล้วและมีการทำ MOU กับกระทรวงสาธารณสุขในการผลิตผักเพื่อสนับสนุนให้กับโรงพยาบาล อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จส่วนหนึ่งคือเกษตรกรยังไม่มีความพร้อมในการผลิต ซึ่งต้องคำนึงถึง ชนิด ปริมาณ คุณภาพ ราคา และความต่อเนื่องในการผลิต จากนั้นคณะอนุกรรมการได้กำหนดให้มีการเดินทางไปประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักปลอดสารพิษ รวมทั้งผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ และผู้แทนสำนักงานงบประมาณเพื่อพิจารณาการจัดทำโครงการนี้ให้ประสบความสำเร็จที่จังหวัดกำแพงเพชร

๒. พิจารณารูปข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดทำเขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning) ในพื้นที่ประเทศไทยต่อการประชุมครั้งที่แล้ว ในการชั่งนึ่งมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาคือ ๑) Crops Requirement ๒. ทรัพยากรดิน น้ำ อากาศ และ ๓) ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การตลาด ทุน ราคาสินค้าเกษตร ที่ตั้งโรงงาน ฯลฯ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญด้วย ซึ่งโครงการจะเกิดผลเป็นรูปธรรมหรือไม่สิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาคือมาตรการจูงใจเกษตรกร การสนับสนุนทั้งผู้ที่ปลูกพืชอยู่ในโซน และดูแลผู้ปลูกพืชที่ไม่ได้อยู่ในโซน ตลอดจนให้มีการสนับสนุนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องเพื่อดึงศักยภาพของตลาดเข้ามาสู่จังหวัด ซึ่งหากทำได้ก็จะทำให้เกษตรกรปลูกพืชในพื้นที่ที่เหมาะสม ส่งผลให้ลดต้นทุนการผลิต และปริมาณผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น

ครั้งที่ ๑๑ วันอังคารที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษ ส่งให้โรงพยาบาลของรัฐภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) กรณีนำร่องในจังหวัดกำแพงเพชร ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักปลอดสารพิษในตำบลวังแคมมาเข้าร่วมประชุม สรุปดังนี้

ในการผลิตผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาล มีโครงการต้นแบบที่ดำเนินการแล้วประสบความสำเร็จคือโรงพยาบาลเชิงรายประชาชนเคราะห์ จังหวัดเชียงราย ส่วนจังหวัดกำแพงเพชรมีโรงพยาบาล ๑๑ แห่ง โดยโรงพยาบาลกำแพงเพชรมี ๔๑๐ เตียง ที่เหลืออีก ๑๐ แห่ง เป็นโรงพยาบาลชุมชน มีจำนวนรวม ๘๐๐ เตียง มีความต้องการผักประมาณ ๑ ตัน/วัน ประเด็นสำคัญคือโรงพยาบาลจะต้องมีรายการความต้องการพืชผักทั้งคุณภาพ ชนิด และปริมาณที่ชัดเจน ควรปรับระบบการสั่งซื้อให้

กลุ่มเกษตรกรสามารถจำหน่ายได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องดูแลและส่งเสริมให้เกษตรกรมีความพร้อมในเรื่ององค์ความรู้ต่างๆ รวมทั้งแหล่งน้ำ และระบบโลจิสติกส์ และนอกจากการขายผักให้โรงพยาบาลเพื่อเป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหารให้ผู้ป่วยแล้ว อาจเพิ่มช่องทางโดยขายในร้านค้าของโรงพยาบาลด้วย

ซึ่งการสนับสนุนโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

กรมพัฒนาที่ดินจะจัดการอบรมให้ความรู้เกษตรกร และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรซึ่งจะสามารถลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรในพื้นที่ได้

กรมวิชาการเกษตรจะสนับสนุนปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการผลิต ซึ่งขณะนี้ผักและผลไม้ในกำแพงเพชรที่กรมวิชาการเกษตรรับรอง GAP มีอยู่เกือบ ๔,๐๐๐ ราย ส่วนใหญ่จะอยู่ที่อำเภอลานกระบือและอำเภอรามนครชัย ซึ่งทางกรมวิชาการเกษตร และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒ พร้อมทั้งจะมาตรวจรับรองให้ทั้งในระบบ GAP และอินทรีย์

กรมส่งเสริมสหกรณ์มีเรื่องเงินทุนให้บริการกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ และทางด้านกลุ่มเกษตรกรก็มีเงินทุนจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโดยไม่คิดดอกเบี้ย ส่วนด้านเกษตรอินทรีย์ กรมมีงบประมาณ ในช่วงปี ๒๕๔๖-๕๐ ให้กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์เป็นเงินอุดหนุนจ่ายขาดกลุ่มละ ๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ทำเรื่องเกษตรอินทรีย์โดยตรง แต่ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ สำนักงบประมาณไม่ให้เงินอุดหนุนนี้

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีโครงการปลูกผักกางมุ้งในทุกจังหวัด โดย ส.ป.ก.เป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์ให้

คณะอนุกรรมการมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานเพื่อบูรณาการกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการ ดังกล่าวในการประชุมในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ณ จังหวัดกำแพงเพชร

ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาแผนงาน/โครงการ และแนวทางในการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการจัดทำโครงการผลิตพืชผักปลอดภัย ส่งให้โรงพยาบาลของรัฐภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) กรณีนำร่องในจังหวัดกำแพงเพชร โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเข้าร่วมประชุม ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้วสรุปดังนี้

ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการได้ยกร่างโครงการที่จะดำเนินการในจังหวัดกำแพงเพชรมาเสนอต่อที่ประชุม โดยระยะเริ่มต้นกลุ่มเป้าหมายคือเกษตรกรในอำเภอรามนครชัย ควรมีแปลงต้นแบบขึ้นมา ๑ แห่ง จากนั้นประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเข้าร่วมโครงการ และคัดเลือกเกษตรกรผู้มีประสบการณ์ และต้องทำต่อเนื่อง จากนั้นจึงพิจารณาเรื่องการตลาด เพื่อ

สร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรโดยการจัดประชุมและเชื่อมโยงการผลิตกับการตลาด โดยกรมส่งเสริมการเกษตรจะนำงบประมาณไปใส่ไว้ในต้นแบบของจังหวัดกำแพงเพชร ๑.๗ ล้านบาท และทางจังหวัดควรตั้งคณะทำงานขึ้นมาเพื่อขับเคลื่อนโครงการนี้ต่อไป ซึ่งหลังจากผลผลิตออกประมาณ ๒ - ๓ เดือนก็จะจัดงานวันรณรงค์ในจังหวัด และจัดประกวดผลผลิตเพื่อการขับเคลื่อนทั้ง ๑๑ แห่ง

ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ มีดังนี้

๑. ต้องทำแผนธุรกิจโดยสำรวจปริมาณความต้องการผักแต่ละชนิดในแต่ละวันของโรงพยาบาลแต่ละแห่ง และวางแผนในการปลูกเพื่อให้ปริมาณผักตรงตามความต้องการของโรงพยาบาล โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคอยสนับสนุน
๒. ให้กรมพัฒนาที่ดินวางแผนการปลูก เพราะมีข้อมูลบริเวณดินที่มีความเหมาะสม
๓. หลังจากวางแผนการปลูก แล้วต้องหาเมล็ดพันธุ์ ปัจจัยการผลิตและเงินทุน จากนั้นจึงจัดหาเกษตรกรที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ
๔. ในการทำ Contract Farming ควรกำหนดราคาซื้อขายลงไปเลยเพื่อเกษตรกรจะสามารถคำนวณต้นทุนและกำไรได้ และเป็นการเลี่ยงความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามสัญญา
๕. เพื่อให้สินค้ามีมาตรฐานที่ดีจะต้องมีโรงบรรจุ ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จะต้องไปตรวจคุณภาพก่อนนำส่งโรงพยาบาล
๖. ควรมีสหกรณ์บริการ เพื่อจะได้นำรถไปขนส่งสินค้าส่งให้โรงพยาบาล และต้องควบคุมความสะอาดของรถด้วย
๗. ควรปรับระบบการชำระเงินให้ชัดเจนเพื่อเกษตรกรจะได้วางแผนการเงินได้ถูกเนื่องจากเกษตรกรไม่มีเงินทุนจำนวนมาก

ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ พิจารณาศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหากรณีการนำพื้นที่ปลูกพืชที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานรัฐมาแจ้งขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ เพื่อเข้าร่วมโครงการรับจำนำสินค้าเกษตรตามนโยบายของรัฐบาล โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุปคือ หลักเกณฑ์ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรนั้นจะรับทุกเอกสารสิทธิ์ที่ทางราชการออกให้ ยกเว้นพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ทางราชการออกให้ โดยได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ ที่ไม่ให้เกษตรกรรายใหม่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์มาขึ้นทะเบียนเพิ่มเติม โดยยอมให้เฉพาะเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้เมื่อปี ๒๕๕๒/๒๕๕๓ เนื่องจากเพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการบุกรุกที่ดินของรัฐเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงเป็นหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการเกษตรถือปฏิบัติ แต่ถ้าหากเป็นเอกสารอื่นรับขึ้นทะเบียนหมด ยกเว้นในพื้นที่เช่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งทางกรมส่งเสริมการเกษตรได้ทำหนังสือหารือไปยังสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งได้รับคำตอบว่าถ้าเป็นพื้นที่ให้เช่าก็ไม่สามารถใช้สิทธิ์ได้

ซึ่งคนที่จะใช้สิทธิได้จะต้องเป็นผู้ที่มีรายชื่อตรงกับเอกสาร สปก. ๔-๐๑ เท่านั้น ส่วนเรื่องการเปลี่ยนแปลงผู้ถือครองที่ดินที่ได้มีการขึ้นทะเบียนไว้ในปี ๕๒/๕๓ นั้น ทางกรมส่งเสริมการเกษตรได้ยินยอมให้ขึ้นทะเบียนได้ในกรณีที่เป็นผู้สืบสันดานโดยตรงตามกฎหมาย ส่วนการที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วเมื่อปี ๕๒/๕๓ แต่เนื่องจากขนาดของพื้นที่มีขนาดน้อยลงก็ต้องอยู่ที่ข้อเท็จจริงว่ามีการเพาะปลูกในพื้นที่เท่าใด ซึ่งในส่วนนี้จะดูที่เวทีการทำประชาคม และถ้าหากเกิดความคลาดเคลื่อนและได้มีการส่งรายชื่อมาทางกรมส่งเสริมการเกษตรก็จะตรวจสอบให้

ส่วนคณะอนุกรรมการได้มีความเห็นโดยสรุปคือขอให้ผู้ว่าราชการ หรือเกษตรจังหวัดของแต่ละจังหวัดได้จัดเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ลงไปทำประชาคมและอธิบายให้เกษตรกรเข้าใจให้ได้ ส่วนคณะอนุกรรมการจะได้แจ้งให้ทุกจังหวัดที่มีปัญหาได้เสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ส่วนเรื่องมันสำปะหลังมีปัญหาไม่มากนัก นอกจากนี้ทุกหน่วยงานต้องเร่งรัดดำเนินการให้เร็วที่สุด เนื่องจากมันสำปะหลังกำลังจะออกผลผลิต ข้าวนาปรังก็กำลังจะเริ่มขึ้น ส่วนกระบวนการในการทำประชาคมหากมีเกษตรกรทำกินในที่ดินของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานใด ก็ขอให้เชิญหน่วยงานเจ้าของพื้นที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการทำประชาคมด้วย

ครั้งที่ ๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. พิจารณาติดตามความคืบหน้าการจัดทำโครงการผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐ ภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) ในจังหวัดกำแพงเพชร

จังหวัดกำแพงเพชรได้แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการผลิตผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐ ภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) โดยมีนายประธาน ดวงพัตรา รองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานคณะกรรมการ และเกษตรจังหวัดกำแพงเพชรเป็นเลขานุการคณะกรรมการ ประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ โครงการได้ดำเนินการแล้วโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างให้การสนับสนุน สำหรับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ได้แก่ การรับซื้อผักปลอดภัยสารพิษของโรงพยาบาลกำแพงเพชร มีข้อจำกัดที่ไม่สามารถรับซื้อผลผลิตในราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพผักปลอดภัยจากสารพิษได้ ดังนั้น ในอนาคตโรงพยาบาลจะดำเนินการประกอบอาหารเองหรือหาผู้ประกอบการที่สามารถรับซื้อผลผลิตได้ในราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพผักปลอดภัย

และปริมาณผลผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษมีเกินความต้องการของหน่วยงานรัฐที่จะสามารถรับซื้อได้ หน่วยงานราชการจึงต้องประสานงานให้เกิดการเจรจาซื้อขายผักปลอดภัยกับตลาดอื่นๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผักปลอดสารพิษให้มีมากขึ้น

๒. พิจารณาการเตรียมความพร้อมในการเดินทางไปประชุมเรื่อง “การจัดทำโครงการผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐ ภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming)” ในวันจันทร์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ ณ จังหวัดจันทบุรี

จังหวัดจันทบุรี มีความต้องการพืชผักเพื่อการบริโภคภายในจังหวัด ประมาณวันละ ๑๓๒ ตัน โดยนำเข้าจากแหล่งผลิตนอกจังหวัดประมาณวันละ ๗๒ ตัน และผลิตได้เองภายในจังหวัดประมาณ ๖๐ ตัน จากข้อมูลการตรวจเลือดหาสารพิษตกค้างในเลือดเกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๑๗,๙๘๓ ราย พบสารเคมีในระดับเสี่ยงและไม่ปลอดภัย จำนวน ๓,๒๘๘ ราย หรือร้อยละ ๑๘.๒๘ ส่วนโรงพยาบาลพระปกเกล้ามีจำนวน ๗๕๕ เตียง มีปริมาณความต้องการผัก ๒๐๐ กิโลกรัม/วัน ซึ่งหลังจากคณะกรรมการได้เดินทางไปประชุมในวันจันทร์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ ณ จังหวัดจันทบุรีแล้วขอให้ทางจังหวัดต้องตั้งคณะทำงานขึ้นมาเพื่อขับเคลื่อนโครงการนี้ จากนั้นคณะกรรมการจะติดตามความคืบหน้าการดำเนินการโครงการนี้ต่อไป

ครั้งที่ ๑๕ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาเตรียมความพร้อมในการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงาน เรื่องการจัดทำโครงการผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐ ภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) ณ จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ โดยมีสาระสำคัญคือ คณะกรรมการจะมีการประชุมร่วมกับผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข หัวหน้าส่วนราชการของจังหวัด เชียงราย จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดจันทบุรี ในวันอาทิตย์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกาเป็นต้นไป ณ ห้องประชุมเสม พริ้มพวงแก้ว โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ โดยมีขั้นตอน ในการประชุมคือเริ่มจากผู้ว่าราชการกล่าวต้อนรับคณะกรรมการ จากนั้นเป็นประธาน คณะกรรมการกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงาน พร้อมทั้งแนะนำ คณะกรรมการ ต่อด้วยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายชลน่าน ศรีแก้ว) ชี้แจงนโยบาย ของกระทรวงเกี่ยวกับโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐ และให้ทาง โรงพยาบาลนำเสนอข้อมูลการดำเนินโครงการผลิตอาหารปลอดภัยของโรงพยาบาล โดยที่ประชุมได้ ขอให้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้การดำเนินการโครงการดังกล่าวประสบผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมทั้งวิธีการแก้ไข จนนำไปสู่การต่อยอดของโรงพยาบาลแม่ลาว วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ผลิตผลทางการเกษตรจากเกษตรกรจนมาผลิตเป็นอาหารปลอดภัย จากนั้นจะเป็นการเปิดเวทีให้แสดง ความเห็นและตอบข้อซักถาม นอกจากนี้จะมีการเดินทางไปศึกษาดูงานดังนี้

วันเสาร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ศึกษาดูงานการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนชาวนา อำเภอมะ สาย วันอาทิตย์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ศึกษาดูงานหมู่บ้านผู้ปลูกผักพื้นบ้านในชุมชนบ้านป่า ก่อดำ อำเภอมะลาว และศึกษาดูงานและเยี่ยมชมกลุ่มผู้ปลูกข้าว หอมแดง กระเทียมปลอดสารพิษ บ้านเจริญเมือง อำเภอมะพาน

วันอาทิตย์ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ศึกษาดูงานและเยี่ยมชมตลาดอาหารปลอดภัย ใน โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ศึกษาดูงานการผลิตอาหารปลอดภัยของโรงพยาบาลแม่ลาว และ ศึกษาดูงานสถานประกอบการการแปรรูปจากเนื้อสัตว์ จากนั้นเดินทางกลับกรุงเทพมหานคร

ครั้งที่ ๑๖ วันพฤหัสบดีที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการได้พิจารณาสรุปผลการเดินทางไปศึกษาดูงานเรื่องการจัดทำโครงการปลูกปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐ ภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contact Farming) ณ จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และพิจารณาความคืบหน้าในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวของจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งผู้แทนสำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชรได้ให้ข้อมูลโดยสรุปคือ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ได้รับรางวัลโรงพยาบาลต้นแบบด้านอาหารปลอดภัยในปี ๒๕๕๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและผู้ป่วยได้บริโภคและตระหนักถึงอาหารปลอดภัย รวมทั้งมีการขยายเครือข่ายไปยังชุมชนและโรงพยาบาลต่าง ๆ ซึ่งในการดำเนินงานจะเป็น ๓ ขั้นตอน คือ การเตรียมคนโดยการสร้างความรู้ ปรับทัศนคติให้บุคลากรของโรงพยาบาล การเตรียมงานโดยการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้งเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการ และการดำเนินการโดยการลงพื้นที่แหล่งผลิตพืชผัก ติดต่อประสานงานกับเกษตรกรเพื่อให้ปลูกผักและขนส่งให้กับโรงพยาบาล จากนั้นจะมีการเฝ้าระวังการปนเปื้อนของสารเคมี และเมื่อมีเกษตรกรปลูกผักเป็นจำนวนมากทางโรงพยาบาลจึงได้จัดให้มีตลาดนัดในโรงพยาบาลเพื่อให้เกษตรกรได้จำหน่ายพืชผักที่ผลิตได้ รวมทั้งได้มีการขยายเครือข่ายไปยังโรงพยาบาลศูนย์ วัด โรงเรียน และเรือนจำ ส่วนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าทางโรงพยาบาลได้วัตถุดิบที่ปลอดภัยเกือบ ๑๐๐ % และทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

ส่วนผลการดำเนินงานทางเกษตรจังหวัดได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอจัดอบรมให้กับเกษตรกร ๕๓๖ ราย โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนโดยสำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดกำแพงเพชรให้การส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี และทำการตรวจวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกร ส่วนโครงการชลประทานจังหวัดกำแพงเพชรได้สนับสนุนเรื่องการจัดหาเครื่องสูบน้ำให้กับเกษตรกรที่อยู่นอกเขตชลประทาน สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต ๒ พิษณุโลกเตรียมการประเมินแปลงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จนถึงการออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เหมาะสม สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชรดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีฟาร์ม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดกำแพงเพชรได้มอบวัสดุในการจัดสร้างโรงเรือน ๒ หลัง ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัย สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกำแพงเพชรทำการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับผักปลอดภัยเพื่อส่งให้กับโรงพยาบาล ส่วนสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชรสนับสนุนงบประมาณการจัดทำโรงคัดบรรจุภัณฑ์ ๒ แห่ง และรถขนส่งจำนวน ๑ คัน ส่วนช่องทางในการจำหน่ายนอกจากจะส่งให้กับโรงพยาบาลแล้ว ตลาดศูนย์การค้าจังหวัดกำแพงเพชรซึ่งจำหน่ายผักปลอดภัยอยู่ แล้ว ก็ยินดีที่จะหาพื้นที่ให้เกษตรกรเข้าไปจำหน่ายผักปลอดภัยได้ และในส่วนของการดำเนินการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชรจะได้ติดตามการออกใบรับรองอาหารปลอดภัย และติดตามโครงการอาหารปลอดภัย นอกจากนี้จะได้ประสานงานกับโรงเรียนกำแพงเพชร และโรงเรียนวัชรให้ใช้อาหารปลอดภัยด้วย

ครั้งที่ ๑๗ วันพุธที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการได้พิจารณาเตรียมความพร้อมการเดินทางไปประชุมที่จังหวัดกำแพงเพชรเรื่องการดำเนินการให้จังหวัดกำแพงเพชรเป็นศูนย์กลางการผลิต แปรรูป และการค้ามันสำปะหลังโดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เนื่องจากจังหวัดกำแพงเพชรเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ในการปลูกมันสำปะหลังมากกว่า ๗๐๐,๐๐๐ ไร่ มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนผู้ปลูกมันสำปะหลังประมาณ ๒๔,๐๐๐ ราย มีผลผลิตมันเส้น สูงเป็นลำดับที่สองของประเทศ ทุกอำเภอเป็นเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง และ มีผู้ประกอบการรับซื้อผลผลิตจำนวนมาก แต่สภาพการผลิต การแปรรูป และการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรกลับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น จึงควรผลักดันให้จังหวัดกำแพงเพชรเป็นศูนย์กลางในการผลิต การแปรรูป และการค้ามันสำปะหลัง ซึ่งขณะนี้ได้สรุปโครงการเสนอคณะรัฐมนตรีที่จะมีการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจร ในวันที่ ๙-๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ จังหวัดกำแพงเพชร อย่างเป็นทางการแล้ว โดยใช้งบประมาณของจังหวัด จำนวน ๒๑,๔๙๐,๐๐๐ บาท พัฒนามันสำปะหลังสู่การเป็น HUB และมีเจ้าภาพหลักคือกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อผลักดันให้โครงการนี้ดำเนินต่อไปได้อย่างยั่งยืนและประสบความสำเร็จ ตลอดจนสามารถพัฒนาทั้งระบบประกอบด้วย ด้านต้นน้ำหรือกระบวนการผลิตทั้งหมด ด้านกลางน้ำคือกระบวนการแปรรูป การตลาด และปลายน้ำคือระบบโลจิสติกส์ และ การขนส่งเพื่อประหยัดต้นทุน

ในส่วนของกรมส่งเสริมการเกษตร มีบทบาทโดยตรงในการส่งเสริมเกษตรกรให้พัฒนากระบวนการผลิตหรือด้านต้นน้ำ ดังนั้นลักษณะการดำเนินโครงการทั้งหมดจะพัฒนาทั้งระบบคือ ด้านต้นน้ำ หรือกระบวนการผลิตทั้งหมด ด้านกลางน้ำคือกระบวนการแปรรูป การตลาด และ ปลายน้ำจะเป็นเรื่องของระบบโลจิสติกส์ และการขนส่งเพื่อประหยัดต้นทุน โดยมีแนวคิดว่าการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมันสำปะหลังภาคเหนือ จังหวัดกำแพงเพชร ขึ้นมา โดยมีเป้าหมายว่าภายใน ปี ๒๕๖๐ จังหวัดกำแพงเพชรจะเป็นผู้นำในการผลิตที่จะสามารถยกระดับผลผลิตจาก ๓.๔ ตัน/ไร่ เพิ่มขึ้นเป็น ๖ ตัน/ไร่ ภายใน ๕ ปี ซึ่งหากศูนย์แห่งนี้จัดตั้งขึ้นแล้ว ก็จะสามารถผลักดันกระบวนการผลิตด้านต้นน้ำซึ่งทางกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบเพื่อผลิตวัตถุดิบป้อนให้กับโรงงานอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมแปรรูปต่าง ๆ ซึ่งเป็นด้านกลางน้ำและปลายน้ำได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

จากนั้นคณะอนุกรรมการจึงได้กำหนดให้มีการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเพื่อเตรียมการให้จังหวัดกำแพงเพชรเป็นศูนย์กลางการผลิต การค้า การจำหน่ายมันสำปะหลังระดับภาคเหนือ ในวันที่ ๑๙-๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ จังหวัดกำแพงเพชร โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากส่วนกลาง หน่วยงานในจังหวัด และภาคเอกชน เข้าร่วมประชุม

ครั้งที่ ๑๘ วันจันทร์ที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

ที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของเกษตรกรจังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการจำหน่ายมันสำปะหลังให้กับ หจก.ศรีบุญส่งพืชไร่ ซึ่งเข้าร่วมโครงการ แทรกแซมมันสำปะหลังปี ๒๕๕๕/๕๖ แล้วยังไม่ได้รับชำระค่ามันสำปะหลัง โดยเชิญหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องมาเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

สืบเนื่องจากคณะกรรมการได้รับเรื่องร้องเรียนจากนายจันทร์แดง ศรีบุญมา ตัวแทน เกษตรกรจากจังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการเข้าร่วมโครงการแทรกแซมมัน สำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๕๖ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้เริ่มโครงการตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ โดยเกษตรกรได้นำมันสำปะหลังไปส่งเข้าลานมัน หจก.ศรีบุญส่งพืชไร่ ซึ่งตั้งอยู่ จังหวัดกำแพงเพชร แต่เกษตรกรได้รับเพียงใบชั่งน้ำหนัก โดยไม่ได้รับใบประทวนและไม่ได้รับเงินจาก การจำหน่ายมันสำปะหลัง สรุปจำนวนเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนมี ๑๒๘ ราย ผลผลิต ๖,๔๐๐ ตัน มูลค่าความเสียหายประมาณ ๑๖.๔ ล้านบาท โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ คือเกษตรกรที่นำมันสำปะหลังไปจำหน่ายกับลานมัน หจก.ศรีบุญส่งพืชไร่ ตั้งแต่วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๘๙ ราย ปริมาณมันสำปะหลัง จำนวน ๔,๒๑๒ ตัน ความเสียหายประมาณ ๑๐.๗ ล้านบาท

กลุ่มที่ ๒ คือเกษตรกรที่ไม่ทราบว่าลานมันหจก.ศรีบุญส่งพืชไร่ ถูกสั่งปิดชั่วคราว จึงได้นำมัน สำปะหลังไปจำหน่ายตั้งแต่วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๑๕ ราย ปริมาณมันสำปะหลังจำนวน ๕๗๔ ตัน ความเสียหายประมาณ ๑.๕ ล้านบาท

กลุ่มที่ ๓ คือเกษตรกรที่นำมันสำปะหลังไปขายฝากกับลานมันโดยตรงหรือไม่ได้เข้าร่วม โครงการจำนวน ๒๔ ราย ปริมาณมันสำปะหลัง จำนวน ๑,๗๐๘ ตัน ความเสียหายประมาณ ๔.๓ ล้านบาท

ข้อสังเกตและความเห็นของคณะกรรมการ

๑. ให้ตรวจสอบรายชื่อเกษตรกรที่มาร้องเรียนว่าเข้าช้อนกับรายชื่อเกษตรกรที่นำมันสำปะหลัง มาจำหน่ายกับลานมัน หจก.ศรีบุญส่งพืชไร่ ที่องค์การคลังสินค้าออกใบประทวนให้ไปจำนวน ๓๑๕ ราย หรือไม่ เพื่อให้เกิดความชัดเจน

๒. ให้คณะกรรมการองค์การคลังสินค้าพิจารณากรณีมันเส้นที่อยู่ในคลังสินค้าของ ลานมัน หจก.ศรีบุญส่งพืชไร่ ว่าเป็นของเกษตรกรที่นำมาจำหน่ายหรือไม่ จะได้นำไปจำหน่ายเพื่อใช้เงินคืน ให้กับเกษตรกร เนื่องจากหากปล่อยทิ้งไว้มันสำปะหลังจะเน่าเสียไปโดยไม่มีประโยชน์ ส่วนองค์การ คลังสินค้าก็ให้นำส่วนที่ขาดไปฟ้องเรียกค่าเสียหายจากเจ้าของลานมันเพิ่มเติม

๓. ในระหว่างที่อยู่ในขั้นตอนการดำเนินคดี เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรให้มีเงินไปซื้อ ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรในปีการผลิตต่อไป ขอให้ทางจังหวัดจัดทำโครงการเสนอต่อ คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อขอใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรมาให้เกษตรกรกู้ยืม โดยปลอดดอกเบี้ยไปพลางก่อน

๒.๒ คณะอนุกรรมการศึกษาเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม (ราคาและปริมาณ)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม (ราคาและปริมาณ) ขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่สูง คู่มีต่อต้านทุนการผลิต สามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้าทั้งตลาดภายในและตลาดภายนอกประเทศ ตลอดจนมีความมั่นคงอย่างยั่งยืนในอาชีพ โดยคณะอนุกรรมการมีการประชุมครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ และได้พิจารณาเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ

๑.	ดร.ไตรรงค์	สุวรรณศิริ	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒.	นายศิริพล	ยอดเมืองเจริญ	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓.	ศ.ดร.พรายพล	คุ้มทรัพย์	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔.	นายทรงศักดิ์	วงศ์ภูมิวัฒน์	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ
๕.	นางสาวนริศา	อดิเทพวรพันธุ์	เป็นอนุกรรมการ
๖.	นางนันทนา	สงฆ์ประชา	เป็นอนุกรรมการ
๗.	นายเกียรติ	สิทธิอมร	เป็นอนุกรรมการ
๘.	รศ.ดร.ชวินทร์	สินะบรรจง	เป็นอนุกรรมการ
๙.	นายนิพนธ์	วงศ์ตระกูล	เป็นอนุกรรมการ
๑๐.	รศ.ดร.สมศักดิ์	แต้มบุญเลิศชัย	เป็นอนุกรรมการ

• สรุปผลการประชุมของคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการศึกษาเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม (ราคาและปริมาณ) ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาประเด็นต่าง ๆ รวม ๙ ครั้ง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันอังคารที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ และพิจารณากำหนดกรอบและแนวทางในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และพิจารณากรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการเป็น ๓ ด้านกล่าวคือ

๑. ศึกษาภาพรวมของเศรษฐกิจและผลกระทบต่อภาคเกษตรในอีก ๕ ปีข้างหน้า เศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่นจะฟื้นตัวได้อย่างไร และในการฟื้นตัวจะมีผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างไร

๒. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC : ASEAN Economic Community) มีผลกระทบต่อภาคการเกษตรอย่างไร

๓. FTA (Free Trade Area) ที่ทำไปแล้วมีผลกระทบต่อภาคการเกษตรอย่างไร

ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหารโลก และพิจารณาศึกษาร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการเกษตรแบบพันธสัญญา และร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการประกันความเสี่ยงของเกษตรกรของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) โดยมี ดร.พจน์ ชุมศรี นายกสมาคมธุรกิจสีเขียวแห่งประเทศไทย เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหารโลก

ดร.พจน์ ชุมศรี นายกสมาคมธุรกิจสีเขียวแห่งประเทศไทย ได้ให้นิยามของคำว่า “ความมั่นคงทางด้านอาหาร” คือ ความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพของคนทั่วโลก รวมถึงการผลิตที่เอื้อต่อระบบนิเวศน์ ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะก่อให้เกิดความมั่นคงทางด้านอาหารอย่างถาวร ปัจจุบันอาหารยังมีเพียงพอ แต่ปัญหาคือการเข้าถึงอาหารและการกระจายอาหาร ปัญหาเรื่องของดินและน้ำจะมีความสำคัญสูงเพิ่มมากขึ้น พื้นที่แห้งแล้งและน้ำท่วมจะเพิ่มมากขึ้นจากวิกฤติความแปรปรวนทางภูมิอากาศ ปัญหาที่จะตามมา คือความต้องการพลังงานมากขึ้น ที่ดินมีจำกัด ขาดแคลนแหล่งน้ำสะอาด จำนวนภัยธรรมชาติเพิ่มจาก ๑,๖๙๐ ครั้ง ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๘๐-๑๙๘๙ เป็น ๓,๘๘๖ ครั้ง ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๙๙-๒๐๐๙ และ ๔๕% ของภัยทั้งหมดเกิดขึ้นในเอเชียแปซิฟิกซึ่งส่งผลกระทบต่อการผลิตและราคาอาหารของโลก ปัญหาเรื่องกฎระเบียบของการนำเข้าส่งออกมีผลต่อราคาและการเคลื่อนย้ายอาหาร จึงได้เสนอแนะการแก้ไขปัญหาคือ ๑. เรื่องของที่ดินและแหล่งน้ำ ต้องมีการบริหารจัดการที่ดี ๒. เรื่องของเทคโนโลยี และการวิจัย ประเทศไทยควรใช้ประโยชน์จากทาง UN ๓. การค้าขายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการเจรจาต่อรองทางการค้ากับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ จะช่วยขจัดปัญหาความไม่เป็นธรรมออกไป ๔. บริหารจัดการความเสี่ยง อาทิ การประกัน การเกษตรแบบพันธสัญญา เป็นต้น

นายนิพนธ์ วงษ์ตระหง่าน อนุกรรมการ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการบริหารจัดการความเสี่ยง รัฐบาลควรมีระบบเตือนภัย (Warning System)

๒. พิจารณาศึกษาร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการเกษตรแบบพันธสัญญา และร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการประกันความเสี่ยงของเกษตรกรของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

จากการระดมความคิดเห็นของ ๑.นายทรงศักดิ์ วงศ์ภูมิวัฒน์ อดีตอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ๒. ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ๓. ดร.ธราดล เปี่ยมพงศ์สานต์ เคยเป็นกรรมการในการจัดระบบประกันภัยพืชผล ได้ข้อคิดเห็นสรุปดังนี้

๑. รัฐควรมีหน่วยงานกลางในการกำหนดราคาซื้อขายข้าวเปลือกภายในประเทศโดยจะต้องทำการอ้างอิงกับราคาซื้อขายข้าวสารในตลาดโลกมาเป็นเกณฑ์ เพื่อป้องกันการกดราคารับซื้อข้าวเปลือกในประเทศ

๒. ควรจะหามาตรการในการที่เกษตรกรถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าในการซื้อขายข้าวเปลือก เช่น ความชื้น เป็นต้น

๓. ในรอบปีรัฐควรจะต้องมีแผนในการที่จะต้องมีการเก็บข้าวสารไว้จำนวนหนึ่ง (Buffer Stock) เพื่อสามารถนำมาใช้ช่วยเหลือประชาชนในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินหรือเกิดภัยพิบัติในประเทศ

ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาข้อเสนองานปฏิรูประบบการเกษตรแบบพันธะสัญญา และร่างข้อเสนองานปฏิรูประบบการประกันความเสี่ยงของเกษตรกรของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การเกษตรแบบพันธะสัญญา (Contract Farming) กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายใน ได้ดำเนินการเกี่ยวกับ Contract Farming ๒ รูปแบบ คือ ๑. เกี่ยวกับตลาดข้อตกลงมีการจัดทำสัญญาข้อตกลงที่เป็นมาตรฐาน ๒. มีการจัดทำโครงการลงทุนเกษตรแบบพันธะสัญญากับประเทศเพื่อนบ้าน ภายใต้ยุทธศาสตร์ ACMES (The Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy) แต่กระทรวงพาณิชย์ยังไม่ได้จัดทำแบบมาตรฐานสำหรับโครงการลงทุนเกษตรแบบพันธะสัญญาภายในประเทศที่เนื่องมาจากการเข้ามาลงทุนของต่างประเทศ หรือประเทศเพื่อนบ้าน ขณะที่ภาคเอกชนได้มีการดำเนินการส่วนนี้ก้าวหน้าไปแล้วระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามในส่วน of สัญญาข้อตกลงมาตรฐานของกรมการค้าภายในที่ใช้อยู่ในประเทศควรเพิ่มการบริหารความเสี่ยงด้านการผลิตเข้าไปด้วย ทาง FAO มี Contract Farming ๕ รูปแบบ คือ ๑) Centralized model บริษัทผู้สัญญาเป็นผู้สนับสนุนการผลิตในด้านต่างๆ และรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรรายย่อยเพื่อนำไปแปรรูป บรรจุหีบห่อ และจัดจำหน่าย ๒) การที่เจ้าของดำเนินการและบริการจัดการเอง ๓) มีการสนับสนุนจากส่วนราชการ จาก private sectors จาก local farmers ที่ให้การสนับสนุนทั้งทางด้านการผลิต การบริหาร การ processing และ marketing ๔) Informal model ผู้ประกอบการรายย่อยหรือบริษัทขนาดเล็กจะทำสัญญากับเกษตรกรเพื่อผลิตสินค้าเกษตรสำหรับแปรรูป หรือบรรจุหีบห่อเพื่อจำหน่ายปลีกในแต่ละฤดูการผลิตเป็นการดำเนินการง่ายๆ ไม่มีสัญญาเป็นทางการจึงมีความเสี่ยงสูงทั้งสองฝ่าย ๕) เป็นโมเดลที่อยู่ระหว่างกลาง ความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านภาวะโลกร้อนจะเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อโลกจึงมีความสำคัญยิ่งขึ้นในอนาคต

ในระบบ Contract Farming ที่พิจารณาศึกษากันนี้จะดูแลแต่ทางด้านการตลาดมิได้ดูแลความเสี่ยงด้านการผลิต ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการควรพิจารณาว่าจะลดความเสี่ยงทางด้านการผลิตให้แก่เกษตรกรอย่างไร จะเป็นการประกันหรือเป็นการชดเชยให้กับเกษตรกรอย่างไร นอกจากนี้ได้เสนอแนะให้ TDRI ช่วยดูแลในเรื่องสัญญาที่ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการกับเกษตรกร จะมีวิธีแก้ไขอย่างไร การปรับปรุงสัญญาต้องพิจารณากฎหมายแม่ประกอบให้สอดคล้องหรือการปรับปรุงสัญญาตามแบบที่ควรจะเป็นให้เกิดการยอมรับ ถูกต้องตามมาตรฐาน และออกกฎระเบียบให้อยู่ในเจตนารมณ์ของกฎหมายแม่

เกษตรกรมีความเสี่ยง ๒ ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านราคา และความเสี่ยงด้านผลผลิตที่เกิดจากโรคระบาดหรือความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศ มาตรการที่ใช้ประกันความเสี่ยงด้านราคามี ๓ มาตรการ ได้แก่ ๑.การรับจำนำพืชผล การประกันรายได้เกษตรกร ๓.ระบบเกษตรพันธสัญญา แต่ละมาตรการมีทั้งข้อดีและข้อเสียแตกต่างกัน ส่วนนโยบายประกันและแก้ไขความเสี่ยงด้านผลผลิตมี ๓ วิธี ได้แก่ ๑.การประกันภัยพืชผล ๒.การประกันด้วยดัชนีดินฟ้าอากาศ ๓.การจ่ายชดเชยหลังจากเกิดภัยธรรมชาติ

ครั้งที่ ๔ วันอังคารที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการการได้พิจารณารายงานความคิดเห็นร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการเกษตรแบบพันธสัญญา และร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการประกันความเสี่ยงของเกษตรกร (เป็นการประชุมต่อจากครั้งที่ผ่านมา) ซึ่งนายทรงศักดิ์ วงศ์ภูมิวัฒน์ เลขาธิการคณะกรรมการ และนายวิโรจน์ แสงบางกา ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ได้ร่วมกันรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อให้ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบ จากนั้นจะได้นำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลผลิตเกษตรกรรมให้พิจารณาเห็นชอบต่อไป

๑. ร่างข้อเสนอการปฏิรูประบบการเกษตรแบบพันธสัญญา ที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง สรุปได้ดังนี้

๑.๑ สาเหตุที่คู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามพันธสัญญาเกิดขึ้นได้ทั้งจากนายทุนและเกษตรกร

๑.๒ เอกชนได้ดำเนินการทำสัญญา Contract Farming ภายในประเทศ เนื่องจากการลงทุนของต่างประเทศ โดยไม่ผ่านหน่วยงานของรัฐบาล

๑.๓ ควรมีการพัฒนาไปสู่ระบบพันธสัญญาที่ยืนอยู่บนความยินยอมของผู้ผลิตและผู้ซื้อ โดยจัดให้มีองค์กรกลางที่ทำหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียน โกล่เกลี่ย หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นต้น

๑.๔ ควรมีการตรวจสอบกฎหมายที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันเพียงพอต่อการควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติตามพันธสัญญาหรือไม่ และในกรณีที่ต้องออกกฎหมายเพิ่มเติมควรจะดำเนินการอย่างไรรอบคอบ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่คู่สัญญาโดยไม่เป็นอุปสรรคต่อความสมัครใจและความคล่องตัว

ในการจัดทำและบริหารสัญญาของทั้งสองฝ่ายที่เกิดจากการทำพันธสัญญาในรูปแบบ Informal model

๑.๕ การประกันภัยพืชผล เป็นการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อการผลิตซึ่งรวมทั้งคุณภาพและปริมาณของผลผลิตด้วย

๒. ร่างข้อเสนอปฏิรูประบบการประกันความเสี่ยงของเกษตรกร สรุปได้ดังนี้

ที่ประชุมมีมติให้ปรับข้อความในส่วนของการคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้กระชับขึ้น ซึ่งเลขานุการคณะกรรมการได้สรุปว่า การปรับเนื้อความจะกล่าวถึงความเสี่ยงของเกษตรกรมี ๒ ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านราคาและด้านผลผลิต มาตรการที่ใช้ประกันความเสี่ยงด้านราคาประกอบด้วยหลายมาตรการ เช่น การรับจำนำพืชผล การประกันรายได้ ระบบเกษตรแบบพันธสัญญา และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า เป็นต้น แต่ละมาตรการมีทั้งข้อดีและข้อเสียแตกต่างกัน จึงควรทบทวนข้อดี-ข้อเสียแต่ละมาตรการและปรับใช้ให้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องไม่บิดเบือนกลไกตลาด

สำหรับการประกันภัยพืชผล คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ควรผลักดันให้เกิดการประกันภัยพืชผล โดยเบื้องต้นภาครัฐอาจสนับสนุนเบี้ยประกันแก่เกษตรกร

นอกจากนี้ที่ประชุมยังมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้ ๑.ควรจัดให้มีการถ่ายทอดความรู้และข้อมูลข่าวสารที่สำคัญต่อการตัดสินใจอย่างทั่วถึง เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดโอกาสในการเข้าถึงข้อมูล จึงจำเป็นต้องปรับปรุงระบบการถ่ายทอดความรู้และข้อมูลข่าวสารของประเทศให้ถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว ๒.การเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ได้กับทุกพื้นที่และกับเกษตรกรทุกระดับฐานะ

ครั้งที่ ๕ วันอังคารที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมโยงของราคาสินค้าเกษตรและราคาพลังงาน (Food Fuel Finance Linkage) โดยมีดร.ณัฐพงษ์ พัฒนพงษ์ อาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

ดร.ณัฐพงษ์ พัฒนพงษ์ อาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ให้ข้อมูลว่า ผลงานวิจัยเรื่อง Food Fuel Finance Linkage เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของประเทศไทยในอนาคตได้ดังนี้ ๑) ศึกษาและทำความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของราคาน้ำมัน ราคาสินค้าเกษตร และราคาสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดส่งมอบทันที (spot market) และตลาดซื้อขายล่วงหน้า (Futures market) รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยท้าทายอื่นๆ ในอนาคต อันได้แก่ ความต้องการพลังงานทดแทน การเพิ่มขึ้นของประชากรโลก และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๒) ผลจากการศึกษาจะทำให้รัฐบาลเข้าใจที่มาที่แท้จริงของปัญหา รวมถึงช่วยในการคาดการณ์สถานการณ์ต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต อันจะเป็นรากฐานที่สำคัญในการกำหนดกรอบนโยบายในช่วง ๑๐-๑๕ ปีข้างหน้า ๓) กรอบนโยบายควรกำหนดถึงแนวทางในการพัฒนาภาคการเกษตรเพื่อรับมือกับปัจจัยท้าทาย ทั้งการลดลงของเชื้อเพลิงฟอสซิล การเพิ่มขึ้นของประชากรโลก

และการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศของโลกและของประเทศไทย เพื่อแสวงหาโอกาสที่ช่วยให้เกิดการขยายตัวและยกระดับรายได้ของภาคการเกษตร ๔) เนื่องจากโครงสร้างตลาดสินค้าเกษตรโลกเป็นตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์โดยธรรมชาติ และผลกระทบของการเกร็งกำไรผ่านตลาดซื้อขายล่วงหน้ามีผลต่อราคาสินค้าเกษตร ดังนั้น รัฐบาลควรกำหนดกลยุทธ์ในการใช้เครื่องมือต่างๆ ในตลาดส่งมอบทันที (spot market) และตลาดซื้อขายล่วงหน้า (Futures market) ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรักษาเสถียรภาพทั้งด้านปริมาณและราคาของสินค้าเกษตรที่ไทยเป็นผู้ส่งออกหลัก

การเปลี่ยนแปลงทางอุณหภูมิในอนาคตคาดว่า ประเทศไทยไม่น่าจะประสบปัญหาความมั่นคงด้านอาหารในด้านของปริมาณ แต่คาดการณ์จากแบบจำลอง พืชที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ มันสำปะหลัง ในช่วง ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ผลผลิตจะลดลง ๑๘% อย่างไรก็ตาม ประเด็นด้านเสถียรภาพด้านราคาและการยกระดับรายได้ของเกษตรกรเป็นสิ่งสำคัญ การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการผลิตและการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาก็มีความสำคัญในระดับสูง ส่วนความมั่นคงทางด้านพลังงาน (น้ำมันเชื้อเพลิง) พบว่าความต้องการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงมีความสัมพันธ์กับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การพยากรณ์ความต้องการน้ำมันไปอีโอดีเซลอีก ๒๐ ปีข้างหน้า คาดว่ามีความต้องการ ๔-๘ ล้านลิตรต่อวัน จากความต้องการโดยเฉลี่ย ๑.๕ ล้านลิตรต่อวัน ณ ปัจจุบัน คิดเป็นปริมาณเพิ่มขึ้น ๒.๖-๕.๓ เท่า นอกจากนี้ได้เสนอแนะการเตรียมความพร้อมในการรองรับความต้องการพลังงานเชื้อเพลิงจากพืชในอนาคตดังนี้ ๑) เพิ่มพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันให้มากขึ้นอย่างน้อย ๒-๔ เท่า ๒) ศึกษาแนวทางการปลูกปาล์มแบบยกร่องในพื้นที่ราบในเขตภาคกลาง ๓) ส่งเสริมให้มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มที่มีกำลังการผลิตที่เหมาะสมอยู่ในแหล่งเพาะปลูก

ครั้งที่ ๖ วันอังคารที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับสภาวะเศรษฐกิจของโลกที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจการเงินของประเทศไทย โดยมีผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ให้ข้อมูลว่า วิกฤตินี้มีสาเหตุในยุโรป ส่งผลต่อการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ประเทศไทยส่งออกสินค้าไปประเทศจีนมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และกลุ่มยูโรโซนตามลำดับ ซึ่งกลุ่มยูโรโซนมีส่วนแบ่งของการส่งออกประมาณ ๙.๘% สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของสหภาพยุโรปส่งผลกระทบต่อไทย ๓ ด้าน คือ ๑.ด้านการค้า ส่งผลกระทบทางอ้อมที่ไทยส่งออกไปยังอาเซียนและจีนที่นำเข้าสินค้าไปผลิตเพื่อการส่งออกอีกต่อหนึ่ง ๒.ด้านการลงทุน มีการลงทุนโดยตรงมายังประเทศไทยน้อยมาก คิดเป็นสัดส่วนประมาณ ๑.๗% ๓.ด้านการท่องเที่ยว พบว่าสหภาพยุโรปมีนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกว่า ๒๖% (อาเซียน ๒๙% จีน เกาหลี และญี่ปุ่น รวม ๒๕%) แต่เมื่อพิจารณาถึงประเทศที่มีนักท่องเที่ยวปรากฏว่ามีสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยว ๒% ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดของไทย สำหรับค่าเงินบาทมีโอกาสแข็งตัวขึ้น

เนื่องจากมีการไหลเข้าของเงินลงทุนต่างประเทศมายังไทย โดยรวมความน่าเชื่อถือของพันธบัตรรัฐบาลไทยถือว่ายังดีอยู่ ส่วนดุลการค้าคาดการณ์ว่าจะเกินดุลไม่มากนัก

ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ประเทศไทยมีผลกระทบไม่มากนัก หนึ่งเป็นเพราะยุโรปลดการปล่อยกู้ต่างๆ ไม่ส่งผลกระทบให้เกิดการหดตัวของสินเชื่อในเมืองไทยหรือในเอเชียแต่อย่างใด เนื่องจากประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคนี้มีได้พึ่งพาเงินกู้จากยุโรปมากนัก ยกเว้นฮ่องกงและสิงคโปร์ นอกจากนี้ธนาคารในภูมิภาคยังมีระดับเงินทุนที่ค่อนข้างแข็งแกร่งและมีแนวโน้มที่ธนาคารในภูมิภาคยังอาจใช้โอกาสนี้เข้าซื้อลูกหนี้ชั้นดีจากธนาคารยุโรปด้วย ผลการประมาณการเติบโตทางเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย ในปี ๒๕๕๔ เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัว ๑% ผลกระทบเกิดจากสินค้านำเข้าของประเทศไทย อุทกภัยครั้งใหญ่ของไทย และเศรษฐกิจโลกโดยรวมชะลอตัวลง ปี ๒๕๕๕ คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะเริ่มฟื้นตัว โดยมีอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจอยู่ที่ ๔.๙% และ ๕.๖% เศรษฐกิจโลกคาดว่าจะชะลอตัวในปี ๒๕๕๕ และจะเริ่มฟื้นตัวในปี ๒๕๕๖ IMF ให้ตัวเลขการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลกไว้ที่ประมาณ ๓.๘% ๓.๓% และ ๓.๙% ในปี ๕๔, ๕๕ และ ๕๖ ตามลำดับ โดยการเจริญเติบโตของเอเชียถือว่ายังดีอยู่

ครั้งที่ ๗ วันอังคารที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับภาวะสินค้ามีราคาแพง ซึ่งมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนจำนวนมาก : สาเหตุและแนวทางแก้ไข โดยมีผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย และกรมการค้าภายใน เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

ผู้แทนกรมการค้าภายใน ได้สรุปสถานการณ์เศรษฐกิจโดยรวมว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคโดยเฉลี่ยปี ๕๔ อยู่ที่ ๓.๘๑ ถือว่าต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านค่อนข้างมาก ปี ๕๕ ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค (ในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม) ส่วนใหญ่ราคายังคงตัวต่อเนื่องจากปี ๕๔ และคาดว่าจะการปรับค่าแรงวันละ ๓๐๐ บาทในช่วงเดือนเมษายนจะทำให้การจ่ายเงินของประชาชนดีขึ้น การที่ประชาชนมีความรู้สึกว่าการครองชีพและสินค้ามีราคาปรับตัวสูงขึ้นน่าจะเกิดจากช่วงภาวะน้ำท่วมที่ผ่านมา แต่ในภาพรวมราคาสินค้ายังเป็นระดับเดียวกันกับในช่วงปีที่แล้ว ยกเว้นบางตัวที่มีการปรับราคาเล็กน้อยซึ่งเกิดจากการที่บางโรงงานยังไม่ฟื้นตัวดีนัก กระทรวงพาณิชย์มีมาตรการช่วยเหลือผู้บริโภค เช่น โครงการธงฟ้า เงินเฟ้อของเดือนมกราคม ๕๕ อยู่ที่ ๓.๓๘% และคาดว่าเงินเฟ้อของปี ๕๕ จะอยู่ที่ ๓.๓-๓.๘%

ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ได้สรุปสถานการณ์เศรษฐกิจโดยรวมว่า เงินเฟ้อทั้งปีของธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่ที่ ๓.๒% ซึ่งจะมีการปรับตัวเลขอีกครั้งหนึ่งเนื่องจากตัวเลข ๓.๒% นั้น reflect จากราคาน้ำมันที่ยังไม่ได้เพิ่มขึ้นสูง ข้อเท็จจริงมาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพแฝงตัวเลขอยู่จริง ถ้าดูประกอบกันในเรื่อง PPI (Product Price Index : ดัชนีผู้ผลิต) เป็นตัวเลขที่บิดเบือนน้อยกว่า CPI (Consumer Price Index : ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป) ในเดือนกุมภาพันธ์อยู่ในระดับ ๑.๘ เดือนมกราคมอยู่ที่ ๓.๖ มีแนวโน้มลดต่ำลงส่วนหนึ่งสะท้อนจาก commodity price ที่ลดลงจากเศรษฐกิจโลกที่ไม่สู้ดีนัก สำหรับสินค้าเกษตรประมาณการเจริญเติบโตอยู่ที่ ๑-๒% เท่านั้น แตกต่าง

จากเดิมที่โต ๑๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ส่วนนโยบายรัฐบาลที่มีการเพิ่มค่าแรง ๓๐๐ บาท (ประมาณ ๔๐%) จะมีผลต่อเงินเพื่อไม่มากนัก เนื่องจากผู้ประกอบการมีการปรับตัว แรงงานเถื่อนหรือแรงงานนอกระบบจะมีอยู่ ราคาน้ำมันจะมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมมากกว่าปัจจัยอื่นๆ ต่อต้นทุนค่าครองชีพและส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพสูงขึ้นตามราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้น

ข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์จะเห็นได้ว่า ราคาในหมวดอาหารและเครื่องดื่มจะสูงกว่าราคาในหมวดที่มีโชอาหารและเครื่องดื่ม โดยเฉลี่ย ๗% ซึ่งคาดว่าจะเป็นที่มาของการที่ผู้บริโภครู้สึกว่าสินค้ามีราคาแพง โดยเฉพาะอาหารสด ประชากรกลุ่มรายได้ต่ำมีค่าใช้จ่ายในสัดส่วนของค่าอาหารสูงกว่าคนที่มียาได้สูง กล่าวคือคนจนมีรายจ่ายที่เป็นค่าอาหารคิดเป็น ๖๐-๗๐% ในขณะที่คนรวยมีรายจ่ายที่เป็นค่าอาหารคิดเป็น ๑๕-๒๐% เงินเพื่อในสัดส่วนของราคาอาหารจึงส่งผลกระทบต่อคนจนมากกว่าคนรวย ราคาน้ำมันก็ส่งผลกระทบต่อคนกลุ่มล่างมากกว่าเช่นกันแต่ก็ยังไม่เท่าราคาอาหาร

ครั้งที่ ๘ วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำมันปาล์ม โดยมีผู้แทนจากกระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าภายใน กรมวิชาการเกษตร ชุมชนสหกรณ์ชาวสวนปาล์มน้ำมันกระบี่ จำกัด และสมาคมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มแห่งประเทศไทย เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

นายยรรยง พวงราช ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ได้สรุปสถานการณ์น้ำมันปาล์มว่า ผลผลิตตั้งแต่เดือนตุลาคมเริ่มลดลง ราคาประมาณ ๔.๓๐ - ๔.๕๐ บาท/กิโลกรัม ขยับสูงขึ้นในเดือนพฤศจิกายนเป็น ๕ บาทกว่า มีการคาดการณ์ตรงกันว่าในปีนี้จะไม่มีปัญหาขาดแคลนปาล์มน้ำมัน แต่จะมีปัญหาเรื่องราคาที่มีการซื้อแตกต่างกันไปตั้งแต่ ๔ บาทกว่าไปจนถึง ๖ บาทกว่า ขณะนี้ราคาประมาณ ๖ บาทกว่า หากพิจารณาราคาผลปาล์มที่กิโลกรัมละ ๖ บาทกว่า ราคาน้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภคควรอยู่ที่ประมาณ ๔๙ - ๕๐ บาท แต่ภาครัฐมีความจำเป็นต้องควบคุมราคาเนื่องจากน้ำมันปาล์มเป็นองค์ประกอบสำคัญในการผลิตอาหาร ส่งผลกระทบต่อราคาอาหารและต่อเนื่องไปถึงอัตราเงินเฟ้อ รัฐบาลจึงได้กำหนดราคาน้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภคเฉลี่ย ๔๒ บาท คาดว่าในช่วงเดือนเมษายนจะมีผลปาล์มดิบออกสู่ตลาดประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ตัน ใช้ผลิตเป็นอาหาร ๗๘,๐๐๐ ตัน ใช้เป็นพลังงานประมาณ ๔๐,๐๐๐ ตัน หากจำเป็นก็จะมีการนำเข้าเล็กน้อยประมาณ ๔๐,๐๐๐ ตัน การนำเข้ามีระบบตรวจสอบสต็อกว่ามีน้ำมันปาล์มอยู่ที่ไหนอย่างไร ราคาเท่าไร และตามแผนรัฐบาลได้ให้ ปตท. เป็นผู้จัดหาและประสานการนำเข้าในราคาไม่เกินกิโลกรัมละ ๓๐ บาท โดยให้ อคส. เป็นผู้นำเข้า

ตัวแทนผู้ประกอบการ ให้ข้อมูลว่า ราคาน้ำมันปาล์มที่ผ่านมามีการขึ้นลงตามภาวะปกติ แต่ครั้งที่เกิดปัญหาขาดแคลน เกิดจากดอกปาล์มออกในช่วงหน้าแล้งทำให้ดอกฝ่อจึงไม่มีผลปาล์ม สถานการณ์ในปีนี้ฝนดีดอกปาล์มไม่ฝ่อจึงคาดการณ์ได้ว่าผลผลิตจะออกสู่ตลาดจำนวนมากไม่ก่อให้เกิดปัญหาขาดแคลนอย่างแน่นอน ประกอบกับสต็อกภายในประเทศมีอยู่ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ตัน แต่การที่รัฐบาลจะนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ ๔๐,๐๐๐ ตัน ส่งผลให้ราคาปาล์มน้ำมันตกลงจาก ๖ บาทกว่า เป็น ๕ บาทกว่า ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบขาดทุนสะสมมาโดยตลอด รวมระยะเวลากว่าครึ่งปีที่

ผู้ประกอบการทยอยขาดทุนเรื่อยมา รัฐบาลควรหามาตรการที่ไม่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างอุตสาหกรรมทั้งระบบ อย่างไรก็ตามน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศเมื่อบวกค่าขนส่งแล้วจะมีราคาแพงกว่าภายในประเทศอย่างแน่นอน เมื่อเป็นดังนี้ การที่รัฐบาลสั่งนำเข้าน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศและต้องชดเชยราคาเพื่อควบคุมราคาบรรจขวด เกษตรกรเห็นพ้องต้องกันว่ารัฐควรชดเชยราคาให้เกษตรกรภายในประเทศมากกว่าที่จะชดเชยให้ต่างชาติ

ครั้งที่ ๙ วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อหนี้สาธารณะทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และแผนการบริหารหนี้สาธารณะ โดยมีผู้แทนจากสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

กระทรวงการคลังคำนวณการกู้เงินโครงการรับจำนำผลิตผลทางการเกษตร วงเงินรวม ๒๖๙,๐๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๓ ของ GDP ใช้เงินกู้เพื่อดำเนินการแล้ว จำนวน ๙๓,๒๕๐ ล้านบาท ซึ่งกรม.มีมติให้ อตก. และอคส. ประเมินสินค้าให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงทุกสิ้นปี และให้สำนักงานประมาณชดเชยการขาดทุนในปีงบประมาณถัดไป เมื่อ อตก. และอคส.ขายสินค้าแล้วให้นำเงินมาชำระหนี้แก่ ธกส.ทันที ขณะเดียวกันให้กระทรวงพาณิชย์รายงานสถานการณ์ข้าวให้ กรม.ทราบ

สำหรับหนี้สาธารณะ ณ สิ้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๑ ของ GDP ประกอบด้วยหนี้รัฐบาล ร้อยละ ๓๐.๐๗ หนี้รัฐวิสาหกิจ ประมาณร้อยละ ๙.๕ และหนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน ซึ่งรัฐบาลค้ำประกัน ประมาณร้อยละ ๑.๕ และถ้าสมมติรัฐบาลกู้เงินทั้งหมดตามกรอบวงเงินกู้ จำนวน ๒๖๙,๐๐๐ ล้านบาท อัตราส่วนหนี้ประมาณการอยู่ที่ร้อยละ ๔๓ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใกล้เคียงกับข้อเท็จจริง

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ได้ประมาณการหนี้สาธารณะต่อ GDP และภาระหนี้ต่องบประมาณแบ่งเป็นหลายสถานการณ์ (ภายใต้สมมติฐานที่เป็นหมายเหตุ ๖ ข้อ) ดังนี้

กรณีพื้นฐาน เป็นการรวมหนี้ของ ธกส. เข้าไปแล้ว ซึ่ง ธกส. จะทยอยชำระหนี้ที่ครบกำหนดตามสัญญาเงินกู้ ระยะเวลาอาจเป็น ๓ ปี หรือ ๕ ปี เป็นต้น โดยในปี ๒๕๕๗-๒๕๕๙ งบประมาณรายจ่าย ส่วนกรณีที่หนี้สาธารณะ/GDP สูงขึ้นทุกปี สาเหตุมาจากหลายองค์ประกอบ กรณีแรก คือ ได้เงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้เงินต้นน้อย กรณีที่สอง การชำระคืนเงินต้นของ ธกส. จะชำระตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีหรือรายได้ที่ทำได้ จึงไม่ได้กำหนดว่าจะต้องชำระให้หมดภายในปีใด

กรณีที่ ๑ ธกส. นำรายได้ชำระภายในปี ๒๕๕๖ เป็นกรณีที่ ธกส. ได้รับงบประมาณมาชำระหรือนำเงินที่ขายข้าวได้มาชำระหนี้ทั้งหมด ภายในปี ๒๕๕๖

และกรณีที่ ๒ ธกส. นำรายได้ชำระภายในปี ๒๕๕๙ เป็นกรณีที่ ธกส. ได้รับงบประมาณมาชำระหรือนำเงินที่ขายข้าวได้มาชำระหนี้ทั้งหมด ภายในปี ๒๕๕๖

จะเห็นได้ว่า กรณีที่ ๑ และ ๒ ภาระหนี้ลดลงเร็ว

๒.๓ คณะอนุกรรมการติดตามการแก้ไขปัญหาราคาส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม

ในการประชุมคณะกรรมการการส่งเสริมราคาส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้มีมติตั้ง คณะอนุกรรมการติดตามการแก้ไขปัญหาราคาส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม เพื่อติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และคณะอนุกรรมการได้ประชุมครั้งแรกเมื่อเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเลือกตั้งตำแหน่งต่างๆ ในคณะอนุกรรมการ ดังนี้

๑. นายภุชงค์ รุ่งโรจน์	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายณัฏฐพร ศรีสรพวงค์	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายนิพนธ์ วงษ์ตระหง่าน	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสมเชาว์ เกษประทุม	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ
๕. นายสมัย เจริญช่าง	เป็นอนุกรรมการ
๖. นายสุวันชัย แสงสุขเอี่ยม	เป็นอนุกรรมการ
๗. นางกัญญานันท์ กมลยะบุตร	เป็นอนุกรรมการ
๘. นายประยูร สงค์ประเสริฐ	เป็นอนุกรรมการ
๙. นายสิริวุฒิ เสียมภักดี	เป็นอนุกรรมการ
๑๐. นายวัชรินทร์ โรจนพานิช	เป็นอนุกรรมการ

• สรุปผลการประชุมของคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการติดตามการแก้ไขปัญหาราคาส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาต่าง ๆ รวม ๗ ครั้ง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้มีการประชุมครั้งแรกเพื่อทำการเลือกตำแหน่งต่าง ๆ และได้กำหนดแผนงานการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการติดตามการแก้ไขปัญหาราคาส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม สรุปดังนี้

๑. กระบวนการติดตามการแก้ไขปัญหาผลผลิตเกษตรกรรม จากการพิจารณาของคณะกรรมการการส่งเสริมราคาฯ ในพืชผลแต่ละชนิด

๒. กระบวนการการศึกษาปัญหาพืชไร่แต่ละชนิด รวมทั้งกระบวนการแก้ไขปัญหาที่จะนำเสนอคณะกรรมการการส่งเสริมราคาฯ ซึ่งขั้นตอนการศึกษาแบ่งได้หลายกรณี เช่น

๒.๑ แยกผลผลิตออกเป็น ผลผลิตที่ควรแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า กับผลผลิตที่ควรแก้ไขปัญหาอย่างถาวร

๒.๒ การสร้างกลไกหรือระบบในการตรวจสอบการแก้ไขปัญหา

๒.๓ การศึกษาระบบต้นทุน เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาแก้ไขปัญหาราคา

๓. ในการพิจารณาของคณะอนุกรรมการติดตามฯ จะสร้างเครือข่ายหรือกลไกในการแก้ไขปัญหาภัยบ่อน้ำหรือหน่วยงานราชการต่างๆ เช่น สภาเกษตรกรประจำจังหวัด สภาหอการค้าประจำจังหวัด เป็นต้น ให้ความช่วยเหลือข้อมูล รวมถึงชี้แจงข้อมูลที่สำคัญให้คณะอนุกรรมการติดตามฯ ได้รับความทราบ

๔. การเชิญหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลเข้าชี้แจงจะใช้ในกรณีที่จำเป็นเท่านั้น

ในการนี้ที่ประชุมได้มีมติเห็นด้วยกับแผนการปฏิบัติงานดังกล่าว อีกทั้งได้มีมติกำหนดให้ประชุมเป็นประจำทุกวันพุธของสัปดาห์ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางในการติดตามการแก้ไขปัญหาราคาผลิตผลเกษตรกรรม ที่คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรมได้เคยดำเนินการพิจารณา และกรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ด้าน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. การติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้เคยชี้แจงต่อ คณะกรรมการฯ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน คือ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รายงานผลการดำเนินการ ว่ามีความคืบหน้าหรือไม่อย่างไร จากนั้นจะได้อสอบถามจากเกษตรกรซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องที่จะได้รับการ แก้ไขปัญหาโดยอาจใช้ช่องทางสอบถามผ่านสภาเกษตรกรว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการแก้ไข ปัญหาตามที่ได้ตกลงไว้หรือไม่ หากคณะอนุกรรมการฯ ยังเห็นว่าข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพออาจมีการลง พื้นที่เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงตามความเหมาะสม เมื่อได้ข้อมูลที่ชัดเจนแล้วจะรายงานผลการพิจารณา ติดตามแก่คณะกรรมการต่อไป

๒. การศึกษาสภาพปัญหาที่แท้จริงของปัญหาราคาผลิตผลเกษตรกรรม และแนวทางแก้ไข เช่น การศึกษาหาต้นทุนการผลิตที่แท้จริงของผลผลิตเกษตรกรรมแต่ละประเภท การทำโซนนิ่งพื้นที่ เกษตรกรรม โดยวิธีการอาจใช้การจัดสัมมนาเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และ มุมมองต่อสภาพปัญหาจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญทั้งอนุกรรมการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนกลุ่ม สาขาอาชีพทางการเกษตรที่สำคัญ รวมทั้งนักวิชาการ

นอกจากนี้เพื่อให้ผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึง ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ได้มีการพิจารณาไปสู่ภายนอก

ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการพิจารณาความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไขปัญหาราคาส้ม ไข่ไก่ สับปะรด และยางพารา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ปัญหาราคาส้ม

กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกร สรุปได้ดังนี้

๑. คณะกรรมการบริหารเงินกองทุน FTA อนุมัติโครงการเสริมสร้างความรู้และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

๒. ขณะนี้กำลังพิจารณาร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดมาตรการส่งออกไปนอกและนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ.

๓. ประสานงานกรมศุลกากร กรมวิชาการเกษตร ในการเข้มงวดการตรวจสอบการนำเข้าส้ม

ปัญหาไข่ไก่ล้นตลาด

กรมศุลกากรได้แจ้งว่า คณะกรรมการนโยบายพัฒนาไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ได้มีมติเห็นชอบแก้ไขปัญหารูปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกมาตรการชะลอการส่งออกไข่ไก่
๒. ขอให้กรมการค้าภายในรณรงค์การบริโภคไข่ไก่
๓. บริหารจัดการระบบการผลิตไข่ไก่ให้สอดคล้องกับความต้องการบริโภค

ปัญหาราคาสับปะรด

รองนายกรัฐมนตรี (นายชุมพล ศิลปอาชา) ประธานกรรมการนโยบายและพัฒนาสับปะรดแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งถึงความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาราคาสับปะรดตกต่ำ สรุปได้ดังนี้

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้อนุมัติสินเชื่อเงินกู้ให้กับโรงงานแปรรูปสับปะรดแล้ว ๗ โรงงาน เป็นเงิน ๔๐๑.๗๔๗ ล้านบาท

๒. คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (ค.ช.ก.) ได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ ขยายระยะเวลาโครงการเสริมสภาพคล่องให้กับผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปสับปะรดจากเดิมสิ้นสุดวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

๓. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สับปะรดจะเร่งผลักดันยุทธศาสตร์สับปะรดปี ๒๕๕๓-๒๕๕๗

ปัญหาราคายางพารา

คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาระยะสั้นสำหรับยางแผ่นรมควันของสถาบันเกษตรกรที่ยังไม่สามารถขายได้โดยให้ ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อวงเงิน ๕,๐๐๐ ล้านบาท ในอัตราดอกเบี้ย ๐%

นอกจากนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยองค์การสวนยาง (อ.ส.ย.) ได้ทำสัญญากู้เงินและกำลังทยอยเบิกจ่ายเงินจาก ธ.ก.ส. และมีผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

๑. ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานในการปฏิบัติงานตามโครงการ
๒. อ.ส.ย. ได้เข้าประมูลซื้อขายในตลาดกลางยางพาราสงขลา เพื่อเป็นการชี้นำตลาดตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ – ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ รวม ๑๓ ครั้ง
๓. อ.ส.ย. ได้เริ่มดำเนินการประกาศราคารับซื้อ และสถาบันเกษตรกรเริ่มขายยางตั้งแต่วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้มีการพิจารณาติดตามการดำเนินการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรกรรมตกต่ำ และพิจารณาเรื่องอื่น ๆ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- พิจารณาผลความคืบหน้าในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาราคาหอมแดง และการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ องค์การคลังสินค้า และคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติได้รายงานผลความคืบหน้าในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาหอมแดง ฤดูการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ในโครงการรับจำนำมันสำปะหลังปี ๒๕๕๔/๕๕

- พิจารณาการแก้ไขปัญหาราคามะพร้าวตกต่ำ ซึ่งคณะกรรมการได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๑ และวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยคณะอนุกรรมการได้พิจารณาแนวทางของคณะกรรมการพืชน้ำมัน และน้ำมันพืช กรมการค้าภายใน ข้อสังเกตของเกษตรกร และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

- พิจารณาโครงการสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาราคาสินค้าเกษตรกรรมของคณะอนุกรรมการ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน กล่าวคือ รวบรวมข้อมูลเรื่องหลักเกณฑ์ในการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรกรรมตกต่ำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (ค.ช.ก.) คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (ก.ช.ช.) เป็นต้น นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดสัมมนาแบบกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้แทนกลุ่มเกษตรกร คณะอนุกรรมการนำข้อมูลมาจัดทำร่างคู่มือการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรกรรมตกต่ำ และสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ต่อร่างคู่มือที่คณะกรรมการจัดทำ เมื่อเสร็จสิ้นตามขั้นตอนดังกล่าวจึงได้นำคู่มือดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการและรัฐบาลต่อไป

ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องโครงการสัมมนาของคณะอนุกรรมการ ติดตามการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรที่ถูกต้องรวดเร็ว ทันเวลา โดยมีสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ขอให้คณะกรรมการส่งเสริมราคาสินค้าเกษตรกรรมจัดทำหนังสือถึงหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อขอประกาศหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือราคาสินค้าเกษตรทุกชนิดช่วงปีการผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕ โดยมีหน่วยงานประกอบด้วย

๑.๑ ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการต่อไปนี้ (หน่วยงานระดับนโยบาย)

- คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.)
- คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กชช.)
- คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช

- คณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้
- คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ (กนย.)
- คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง
- คณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ (หน่วยงานปฏิบัติของรัฐ)

- องค์การคลังสินค้า
- องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรมการค้าภายใน
- กรมการค้าต่างประเทศ

๒. คณะอนุกรรมการจัดการประชุมย่อย (Focus Group) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิพากษ์หลักเกณฑ์ที่ได้รับจากหน่วยงานตามข้อ ๑ โดยเชิญภาคเกษตรกรและภาคธุรกิจหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง อาทิ

- สมาคมชาวนาข้าวไทย
- สมาคมโรงสีข้าวไทย
- สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย
- สมาคมปาล์ม
- สมาคมมันสำปะหลัง
- สมาคมข้าวโพด
- สมาคมผลไม้
- สมาคมยางพารา
- สหพันธ์ยางพาราไทย
- นักวิชาการจากสถาบันต่าง ๆ เช่น TDRI มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ผู้แทนจากหน่วยงานตามข้อ ๑

๓. คณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือสรุปหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือปัญหาหาค่าสินค้าการเกษตร

๔. คณะอนุกรรมการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น (Public Hearing) ต่อคู่มือข้างต้น โดยเชิญหน่วยงานราชการระดับนโยบาย หน่วยงานราชการระดับปฏิบัติการ ภาคเกษตรกรที่เกี่ยวข้องร่วมวิพากษ์คู่มือว่ามีส่วนใดต้องแก้ไขเพิ่มเติม

๕. คณะอนุกรรมการนำข้อเสนอแนะจากการรับฟังความคิดเห็นมาปรับปรุงคู่มือและจัดทำเป็นรายงานเสนอคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐบาลต่อไป

ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการติดตามการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรกรรม ได้ประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคใต้ โดยมีผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย รองผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร ผู้แทนสหกรณ์จังหวัดชุมพร เกษตรจังหวัดชุมพร ผู้แทนประธานคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ ผู้แทนประธานคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนอธิบดีกรมการค้าภายใน และผู้แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคใต้ดำเนินการในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งในปี ๒๕๕๕ คาดว่าจะมีผลผลิตออกสู่ตลาดทั้งสิ้น ๓๖๒,๒๒๔ ตัน ดังนั้น กระทรวงเกษตรฯ จึงได้กำหนดเป้าหมายในการระบายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิตจำนวน ๓๑,๕๐๐ ตัน หรือคิดเป็น ๘.๗ % ของผลผลิตผลไม้ในภาคใต้ทั้งหมด โดยใช้เงินจ่ายขาดทั้งสิ้น ๑๑๔.๗ ล้านบาท เพื่อดำเนินการ ๒ มาตรการ คือ กระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต จำนวน ๓๑,๕๐๐ ตัน วงเงินจ่ายขาด ๑๐๓.๖๗ ล้านบาท และการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคผลไม้ไทย วงเงินจ่ายขาด ๘ ล้านบาท

ซึ่งคณะอนุกรรมการได้มีข้อสังเกตว่าทิศทางการแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคใต้ทั้งสองมาตรการมีข้อควรพิจารณาเกี่ยวกับการกระจายผลผลิตว่า ด้วยผลไม้สดมีจุดอ่อนที่ต้องระวังและเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กันคือคุณภาพของผลผลิตกับระยะเวลาในการขนส่ง จึงควรมีการเตรียมการขนส่งที่เหมาะสม ควรมีมาตรการอื่นเพิ่มเติมด้วยเพราะเพียง ๒ มาตรการไม่เพียงพอต่อสภาพปัญหา เช่น การแปรรูปผลไม้เมื่อมีผลผลิตออกมาเกินความต้องการของตลาด และนำผลผลิตที่แปรรูปมาส่งเสริมการขาย เป็นต้น สำหรับในระยะยาวควรมีการศึกษาต้นทุนที่แท้จริงของการผลิต และพ่อค้าคนกลาง เพื่อจะได้มีการวางแผนภาคเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังควรมีการใช้กลไกตลาดให้ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ปัจจุบันมีตลาดกลางทั่วประเทศ ๑๗ แห่ง ซึ่งสามารถเป็นช่องทางในการขอความร่วมมือเพื่อเป็นแหล่งกระจายผลผลิตออกสู่ผู้บริโภค เนื่องจากเป็นกลไกพื้นฐานของตลาดกลางอยู่แล้วในการกระจายสินค้า โดยจะเป็นประโยชน์ทั้งการกระจายสินค้าและทำให้ผู้บริโภคได้สินค้าราคาถูกด้วย แต่มีข้อพึงระวังหากกำลังการบริโภคเท่าเดิมแต่มีผลผลิตในตลาดมากขึ้น อุปสงค์และอุปทานจะไม่สมดุลและไม่สามารถทำให้แก้ปัญหาได้ ซึ่งอาจมีมาตรการกระจายผลผลิตส่วนเกินโดยไม่ผ่านตลาดด้วย เช่น การใช้กลไกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรมการปกครอง ในการรับผลผลิตส่วนเกินไปกระจายในพื้นที่ของตน โดย คชก. อาจให้การสนับสนุนในส่วนค่าขนส่ง นอกจากนี้ยังสามารถใช้กลไกของรัฐในการประสานงานกับกรมราชทัณฑ์และโรงพยาบาลของรัฐ ซึ่งมีการซื้อผลไม้เข้าองค์กรเพื่อให้ผู้ที่อยู่ในการควบคุมดูแลรับประทานเป็นประจำอยู่แล้ว โดยอาจมีการตกลงให้รับซื้อมากยิ่งขึ้น เป็นต้น และในระยะยาวควรมีการทำโซนนิ่งพื้นที่เกษตรกรรม

ครั้งที่ ๗ วันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕

คณะอนุกรรมการ ได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์โครงการจำหน่ายข้าวของรัฐบาล โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

โครงการรับจำหน่ายข้าวของรัฐบาล มีปัญหาหลายประการโดยเฉพาะชาวนารายย่อยไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ เนื่องจากได้ผลผลิตน้อยเมื่อเก็บเกี่ยวแล้วจึงเก็บไว้บริโภคเอง ประกอบกับค่าแรงสูงขึ้น เมื่อรวมกับการหักค่าความชื้นแล้ว จึงทำให้เหลือเพียง ๑๓,๐๐๐ บาท/ตัน จากการดำเนินโครงการรับจำหน่ายข้าวของรัฐบาลที่ผ่านมามีปัญหาดังนี้

๑. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ตรงกับความจริงมีการแจ้งพื้นที่ทำนามากกว่าความจริง และการทำงานประหลาดมีการทุจริต

๒. การดำเนินโครงการรับจำหน่ายข้าวของรัฐบาลต้องใช้งบประมาณมหาศาล ชาวนาบางส่วนที่มีใบประทวนยังไม่ได้รับเงิน หรือได้รับล่าช้า

๓. หลักเกณฑ์นโยบายการดำเนินโครงการรับจำหน่ายข้าวไม่ชัดเจน

อย่างไรก็ตามแม้การดำเนินโครงการดังกล่าวจะทำให้ชาวนามีรายได้สูงขึ้นแต่ชาวนารายย่อยยังประสบปัญหาความยากจนเนื่องจากมีพื้นที่ทำนายน้อยทำให้ได้ผลผลิตน้อย แม้มีรายได้เพิ่มขึ้น ก็ยังมีรายได้ไม่เพียงพอจ่ายในครัวเรือน

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการ มีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ควรกำหนดราคาข้าวตามคุณภาพ

๒. ควรจำกัดปริมาณการรับจำหน่าย

๓. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรควรใช้โฉนดตัวจริงและใช้ระบบสมารถตรวจหาพิกัดที่ตั้งด้วยระบบ GPS เพื่อป้องกันการทุจริตเพราะบางพื้นที่นำไร่อ้อยหรือพื้นที่เพาะปลูกพืชอื่นมาแจ้งเป็นพื้นที่ปลูกข้าว

๔. รัฐบาลควรส่งเสริมการปลูกอ้อยหรือยางพาราเนื่องจากอ้อยและยางพาราให้ผลผลิตและราคาสูงกว่าข้าว

๕. ควรมีมาตรการป้องกันการนำข้าวสวมสิทธิเข้าโครงการรับจำหน่าย

๖. เจ้าของโกดังที่เก็บข้าวควรรับผิดชอบหากข้าวที่เก็บไว้เสื่อมคุณภาพหรือเสียหาย

๗. ต้องมีการจัดทำ Black List โรงสีข้าวที่มีพฤติการณ์ทุจริต

๒.๔ คณะอนุกรรมการส่งเสริมราคาพืชพลังงาน

ที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมราคาพืชพลังงาน เพื่อพิจารณาศึกษาโครงสร้างการผลิตที่เหมาะสมของพืชพลังงานแต่ละประเภท การบริหารจัดการผลผลิตและกิจการเกี่ยวเนื่อง รวมทั้งพิจารณาศึกษามาตรการในการส่งเสริมการปลูกพืชพลังงาน และการส่งเสริมราคาพืชพลังงาน เพื่อเป็นการนำพืชที่สามารถนำมาผลิตเป็นพลังงาน เช่น อ้อย มันสำปะหลัง

ปาล์มน้ำมัน ในส่วนที่เกินความต้องการของตลาดปกติมาผลิตเป็นพลังงานทดแทนอันเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมตกต่ำ โดยคณะอนุกรรมการได้ประชุมครั้งแรกเมื่อวันพุธที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ และได้เลือกตั้งตำแหน่งต่าง ในคณะอนุกรรมการ ดังนี้

๑. นางนันทนา	สงฆ์ประชา	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายณรินทร์	ศรีสรรพางค์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางสาวนริศา	อดิเทพพรพันธุ์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นางวิวรรณ	บุญยประทีปรัตน์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สาม
๕. นายพิบูลย์	เจียมอนุกุลกิจ	โฆษกคณะอนุกรรมการ
๖. นายวรุตม์	ธรรมาวรรณคุปต์	ผู้ช่วยโฆษกคณะอนุกรรมการ
๗. นางสาวไหม	ดีโลกะวิชัย	อนุกรรมการ
๘. นายธีรวิทย์	จารุวัฒน์	อนุกรรมการ
๙. นายเรณณรงค์	รัตนปรีชาเวช	เลขานุการคณะอนุกรรมการ
๑๐. นางสาวราภรณ์	สงฆ์ประชา	ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการ

• สรุปผลการประชุมของคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการส่งเสริมการค้าพืชพลังงานได้ประชุมเพื่อพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับพืชพลังงานรวมทั้งสิ้น ๑๓ ครั้ง (๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ – ๓ เมษายน ๒๕๕๖) สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมการค้าพืชพลังงานได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ และพิจารณากำหนดกรอบและแนวทางในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ สรุปสาระสำคัญได้

คณะอนุกรรมการจะมีการพิจารณาศึกษาพืชพลังงานที่ละชนิดซึ่งจะศึกษาระบบโครงสร้างของพืชพลังงาน นั้น ๆ และแนวทางการแก้ไขปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยจะมีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่จะทำการศึกษาพืชพลังงานแต่ละชนิด และที่ประชุมมีความคิดเห็นตรงกันที่จะนำปัญหาเรื่องปาล์มน้ำมันมาพิจารณาเป็นลำดับแรก

และที่ประชุมพิจารณากำหนดให้คณะอนุกรรมการมีการประชุมทุกวันพุธ เวลา ๑๓.๐๐ น. โดยในการประชุมครั้งต่อไปจะมีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาข้อมูลและโครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตและการตลาดของปาล์มน้ำมัน ในวันพุธที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๐๐ น.

ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการส่งเสริมราคาพืชพลังงานได้พิจารณาศึกษาข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตและการตลาดของปาล์มน้ำมัน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ แหล่งเพาะปลูกปาล์มน้ำมันของไทย ได้แก่ จังหวัดกระบี่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร ปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ประกาศ เขตโซนนิ่งปาล์มน้ำมัน ๒๘ จังหวัด ทว่ากลับมีการปลูกปาล์มน้ำมันทั้ง ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งหากจังหวัดใดมีพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันน้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ ไร่ จะไม่มีโรงงานรับซื้อปาล์มตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นทำให้เกษตรกรในจังหวัดที่ไม่มีโรงงานรับซื้อปาล์มต้องเสียค่าขนส่งเพิ่มจนทำให้ได้ราคาไม่คุ้มทุนนอกจากนี้ไทยยังประสบปัญหาต่าง ๆ ดังนี้ ๑. ผลผลิตต่อไร่ต่ำเนื่องจากขาดแคลนกล้าปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี ๒. การเพาะปลูกเป็นไปอย่างไร้ทิศทางนโยบายการโซนนิ่งขาดความชัดเจน ๓. คลังเก็บน้ำมันปาล์มเต็มทำให้รัฐไม่สามารถรับซื้อปาล์มเพิ่มจากเกษตรกรได้

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. นโยบายการโซนนิ่งของรัฐต้องชัดเจน

๒. เร่งระบายน้ำมันปาล์มดิบออกนอกประเทศโดยเร็ว

๓. รัฐบาลอาจให้ ปตท. และบางจากรับซื้อน้ำมันปาล์มภายในประเทศประมาณ ๑๐๐,๐๐๐

ตัน

ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการส่งเสริมราคาพืชพลังงาน ได้ประชุมพิจารณาศึกษามาตรการและแนวทางการดูดซับน้ำมันปาล์มออกจากระบบ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งสรุปการดำเนินการ ได้ดังนี้

สภาพปัญหาในขณะนี้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องหยุดกิจการ เนื่องจากมีผลปาล์มค้าง สตกเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกรชาวสวนปาล์มไม่สามารถขายปาล์มที่ตัด ทำให้เกษตรกรโดนกดราคา นโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ากรณีดังกล่าว คือ รับซื้อน้ำมันปาล์มออกจากระบบ ๕๐,๐๐๐ ตัน นำไปฝากไว้ที่คลังน้ำมัน ซึ่งมีการอนุมัติรับซื้อ ณ วันจันทร์ที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ ปริมาณ ๔๘,๐๐๐ ตัน แต่ยังไม่มีการส่งออก คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) อนุมัติรับซื้อเพิ่มเติมอีก ๕๐,๐๐๐ ตัน ในการรับฝากน้ำมันปาล์มไว้ที่คลังน้ำมันรัฐบาลต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการส่งออกให้มีการเสียหายน้อยที่สุด แต่สถานการณ์โลกในปัจจุบันยังไม่มีผู้ซื้อ ทางแก้ไขอื่นๆ ทางรัฐบาลได้ขอให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตพิจารณานำไปผลิตกระแสไฟฟ้า ส่วนทางกระทรวงพลังงานให้เก็บ B100 หรือให้ทางปตท. ซื้อเพิ่ม

กรมการค้าภายในชี้แจงว่าเห็นควรนำไปทำไบโอดีเซล การประชุมคณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๙ และ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ มีมติให้โรงงานสกัดรับซื้อผลปาล์มจากเกษตรกรในอัตราน้ำมัน ๑๗ เปอร์เซ็นต์ ไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ ๔ บาท อัตราน้ำมัน ๑๘.๕๐ ไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ ๔.๓๕ บาท และส่งขายโรงกลั่นกิโลกรัมละ ๒๕ บาท หรือ ให้องค์การคลังสินค้าแทรกแซงรับซื้อปริมาณ ๕๐,๐๐๐ ตัน ตั้งแต่ธันวาคม ๒๕๕๕-มีนาคม ๒๕๕๖ วงเงิน ๑,๒๕๐ ล้านบาท ส่วนการสร้างดีมาน

(Demand) เป็นประเด็นสำคัญโดยการผลิตเป็นน้ำมันปาล์มสำหรับบริโภคแล้วขายต่ำกว่าต้นทุน โดยให้มีการอุดหนุน (Subsidy) เพื่อเป็นการดึงน้ำมันออกจากระบบ ซึ่งต้องมีการศึกษาข้อมูลว่าหากผลิตออกมาจะสามารถขายได้หรือไม่และจะเป็นดัมพ์ตลาดที่มีอยู่หรือไม่อย่างไร

ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาข้อมูลและร่างข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการและแนวทางในการดูดซับน้ำมันปาล์มออกจากระบบ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. สถานการณ์ปาล์มน้ำมัน รัฐบาลมีมาตรการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าปาล์มน้ำมันตกต่ำโดยให้องค์การคลังสินค้ารับซื้อน้ำมันปาล์มจากโรงงานสกัด ๕๐,๐๐๐ ตัน ในราคา กิโลกรัมละ ๒๕ บาทและให้โรงงานไปรับซื้อผลปาล์มจากเกษตรกรในราคา ๔ บาท มีการทำสัญญากับโรงงานสกัดแล้วจำนวน ๕๖ โรงงาน เป็นจำนวน ๔๘,๐๐๐ ตัน แต่มีการนำส่งน้ำมันไปยังคลังกลางของรัฐบาลเพียงประมาณ ๑๔,๐๐๐ ตัน เนื่องจากมีปัญหาในทางปฏิบัติคือ ในการสัญญากับ อคส. มีการกำหนดให้โรงงานต้องแนบรายชื่อเกษตรกร เมื่อนำน้ำมันไปส่งมอบแล้วจะได้รับเงินภายใน ๑๕ วัน และมีการเพิ่มเงื่อนไขต่อมาให้เกษตรกรต้องได้รับคำรับรองจากทางจังหวัด ประกอบกับคลังน้ำมันกลางสามารถรับได้ประมาณวันละ ๓,๐๐๐ ตัน และรถขนส่งทั่วประเทศมีประมาณ ๑๕๐ คันซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ ทำให้กระบวนการต่าง ๆ เกิดความล่าช้า นอกจากนี้โรงงานสกัดยังไม่มี ความมั่นใจว่า อคส. จะจ่ายเงินเมื่อไร ต่อมารัฐบาลยังได้มีการรับซื้อเพิ่มเติมอีก ๕๐,๐๐๐ ตันโดยมุ่งช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย อย่างไรก็ตาม มาตรการการรับซื้อของรัฐบาลนั้น มีลักษณะเป็นการซื้อสต็อกน้ำมันปาล์มที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันอนาคต ปัญหา คือ น้ำมันปาล์มที่มีอยู่ในปัจจุบันกว่า ๓๗๐,๐๐๐ ตันยังไม่ได้มีการแก้ไขปัญหาจากการประชุมคณะกรรมการ ๓ คณะได้มีข้อเสนอให้มีการซื้อน้ำมันปาล์มสต็อกเก่าจากโรงงาน ๑๐๐,๐๐๐ ตันในราคาตลาด และจะต้องระบายโดยส่งออกต่อไป ซึ่งนายกิตติรัตน์ ณ ระนอง รองนายกรัฐมนตรี ได้รับไปพิจารณาและมีการแจ้งแนวทางดังกล่าวไปยังคณะกรรมการระบายปาล์มน้ำมัน กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งคณะกรรมการเห็นด้วยแต่ขณะนี้ยังไม่ได้มีการอนุมัติหลักการและงบประมาณ

๒. เค้าโครงของรายงานข้อเสนอฉบับนี้แบ่งได้ดังนี้

- สภาพปัญหาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- การดำเนินการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล และมาตรการของคณะกรรมการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ผลการดำเนินงานและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากมาตรการดังกล่าว
- ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้มาชี้แจงต่อคณะกรรมการ
- ข้อเสนอสรุปและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการได้มีการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. พิจารณาศึกษาข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตและระบบตลาดของมันสำปะหลัง เพื่อแก้ไขปัญหามันสำปะหลังอย่างยั่งยืน

ปัจจุบันไทยผลิตมันสำปะหลังได้ประมาณ ๒๗ - ๒๙ ล้านตัน/ปี ใช้บริโภคในประเทศประมาณ ๔๐% ที่เหลืออีก ๖๐% ต้องพึ่งพาการส่งออก โดยมีจีนและญี่ปุ่นเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ ข้อดีของไทย คือ การขนส่งสะดวกและเกษตรกรมีความเชี่ยวชาญในการผลิต นอกจากนี้มันสำปะหลัง ยังสามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้ หลายชนิด เช่น ยาสีฟัน คอฟฟี่เมท ลูกอม ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการแปรรูปมันสำปะหลังเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตก่อนส่งออกต่างประเทศ

อย่างไรก็ตามปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการเพาะปลูกมันสำปะหลังในปัจจุบันมีดังนี้

๑. ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง
๒. ต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากค่าแรงปรับสูงขึ้น
๓. มีการนำเข้ามามันสำปะหลังจากัมพูชา
๔. ขาดการพัฒนาสายพันธุ์มันสำปะหลังให้เหมาะสมกับพื้นที่ปลูก

๒. พิจารณาร่างข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มคงคลังและราคาผลปาล์มตกต่ำ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควรแก้ไขและมีข้อสังเกต(ร่าง) รายงานข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มคงคลังและราคาผลปาล์มตกต่ำ ดังนี้

๑. การพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการควรพิจารณาพืชพลังงานแต่ละชนิดแยกออกจากกัน เช่น ปาล์ม มันสำปะหลัง อ้อย เมื่อพิจารณาเสร็จแล้วก็จัดทำรายงานเกี่ยวกับพืชชนิดนั้นและจัดทำสรุปผลการพิจารณาพร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะรวมพืชทุกชนิดเพื่อเสนอต่อรัฐบาลต่อไป

๒. คณะกรรมการส่งเสริมราคา ฯ อาจร่วมจัดสัมมนากับคณะอนุกรรมการพืชพลังงาน โดยเชิญผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วมการสัมมนาเพื่อจัดทำข้อสังเกตในรายงานของคณะอนุกรรมการ

๓. ควรเพิ่มเติมบทสรุปผู้บริหารในหน้าแรกของรายงาน

๔. ควรเพิ่มเติมข้อเสนอแนะในรายงานโดยมีข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วยและอาจเสนอให้หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบหรือนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเพื่อให้การแก้ปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาข้อมูลโครงสร้างการผลิตและระบบตลาดมันสำปะหลัง โดยมีสมาคมแป้งมันสำปะหลังไทย และสมาคมโรงงานผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไทย เข้าให้ข้อมูลแก่คณะอนุกรรมการ โดยสรุปประเด็นการพิจารณาได้ดังนี้

๑. อุตสาหกรรมด้านแปรงมันสำปะหลัง ประเทศไทยสามารถผลิตแปรงมันสำปะหลังและส่งออกได้เป็นอันดับหนึ่งของโลก เนื่องจากมีพันธุ์มันสำปะหลังที่ดี มีกระบวนการแปรงผลผลิตที่ดี และมีการตลาดที่ดี โดยมีการทำตลาดที่มีความเชื่อมั่นกันมาอย่างยาวนานอีกทั้งผลผลิตของไทยมีคุณภาพที่ดีอย่างมาก โดยสมาคมแปรงมันสำปะหลังไทย ได้สะท้อนปัญหากฎระเบียบที่เป็นข้อจำกัดต่ออุตสาหกรรมมันสำปะหลังใน ๒ ประการ คือ

- ปัญหาการวางผังเมืองในพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง ซึ่งมีเงื่อนไขการจำกัดการขยายโรงงาน เช่น ขนาดเครื่องจักรกล ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในพื้นที่ที่ไม่อาจดำเนินการได้
- ปัญหาการส่งออกซึ่งกระทรวงพาณิชย์กำหนดให้ผู้ส่งออกต้องขออนุญาต เพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานการส่งออก และมาตรฐานดังกล่าวเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ไม่ได้เป็นประโยชน์ในการดำเนินการ

๒. อุตสาหกรรมเอทานอลจากมันสำปะหลัง กระทรวงพลังงานและกระทรวงพาณิชย์ได้ให้ผู้ผลิตเอทานอลจากมันสำปะหลังเข้าซื้อมันสำปะหลังจากโครงการรับจำนำ โดยรัฐขอให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ แยกราคากากน้ำตาลและมันสำปะหลังออกจากกัน เนื่องจากกากน้ำตาลมีราคาสูงกว่า ราคาซื้อมันสำปะหลังเป็นไปตามราคาประกาศรัฐบาล เนื่องจากราคามันสำปะหลังจะสูงกว่ากากน้ำตาล การซื้อจะเป็นการซื้อขาดไม่ใช่เป็นการรับจำนำ และสัดส่วนในการซื้อเอทานอลของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ จะเป็นมันสำปะหลัง ๓๘% และกากน้ำตาล ๖๒% จากแนวทางนี้จะไม่ส่งผลให้ราคาขายปลีกน้ำมันแก๊สโซฮอล์เพิ่มขึ้น แม้ว่าราคาเอทานอลที่ผลิตจากมันสำปะหลังจะแพงกว่าราคาเอทานอลที่ผลิตจากโมลาส แต่เมื่อคำนวณตามสัดส่วนการผสมร้อยละ ๑๐ ในส่วนของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ต้นทุนจะเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งเป็นผลดีต่อรัฐบาลเนื่องจากแนวทางการนำมาทำเอทานอลดังกล่าวไม่ต้องใช้เงินรัฐ ซึ่งหวั่นวิตกที่นำมาใช้ทำเอทานอลตอนนี้อยู่ที่ประมาณ ๑.๖ - ๒ ล้านบาท และหากกำลังการผลิตเอทานอลเพิ่มมากขึ้นก็จะเป็นการเพิ่มสัดส่วนการดูดซับหวั่นวิตกมันสำปะหลังที่มากขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลผลิตต้นทุนใช้พลังงานแก๊สโซฮอล์ซึ่งตอนนี้อยู่ที่ประมาณเกือบ ๒ ล้านบาทต่อวัน แต่วิธีการนำมันสำปะหลังมาผลิตเอทานอลบางโรงงานใช้หวั่นวิตก บางโรงงานใช้มันเส้น ผู้ประกอบการจึงต้องมีการปรับปรุงเครื่องจักรเพื่อรองรับทั้งสองอย่าง

ปัญหาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเอทานอลประการหนึ่ง คือ กรณีการขายเอทานอล ๙๙.๕% มีการกำหนดว่าหากเป็นการขายภายในประเทศต้องเติมสารแปลงสภาพเพื่อไม่ให้นำมาดื่มได้ สำหรับการส่งออกไม่บังคับอย่างชัดเจน แต่กรมสรรพสามิตกลับยึดเป็นหลักเกณฑ์ว่าต้องไม่แปลงสภาพเท่านั้น และให้เสียภาษีลิตรละ ๑ บาท ซึ่งในต่างประเทศหากมีการใส่สารแปลงสภาพจะไม่ต้องเสียภาษี เนื่องจากเป็นคนละพิกัดกัน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อภาคอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม กฎเกณฑ์ดังกล่าวหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำลังดำเนินการแก้ไข

คณะอนุกรรมการส่งเสริมราคาพืชพลังงาน ได้ประชุมพิจารณาศึกษาข้อมูลโครงสร้างการผลิตและระบบตลาดมันสำปะหลัง โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งสรุปการดำเนินการได้ดังนี้

สมาคมชาวไร่มันสำปะหลังภาคอีสาน ไม่เห็นด้วยกับการแทรกแซงราคามันสำปะหลังของรัฐ เนื่องจากโครงการดังกล่าวทำให้สูญเสียงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ เห็นควรเปิดตลาดการค้าเสรีตามกลไกตลาด รัฐบาลควรช่วยเหลือเกษตรกรเริ่มตั้งแต่ต้นน้ำ แล้วหลังจากนั้นให้กลไกตลาดดำเนินการไปตามปกติ

ข้อเสนอแนะสมาคมชาวไร่มันสำปะหลังที่รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือ ได้แก่

- (๑.) ช่วยเหลือเกี่ยวกับเครื่องจักรกลการผลิต
- (๒.) ปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยหรือยาต่างๆ มีราคาสูงขึ้น เกษตรกรพยายามลดการใช้ปุ๋ยเคมีโดยหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือเศษวัสดุเหลือใช้จากโรงงานแทน
- (๓.) การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น
- (๔.) ระบบน้ำ การขุดเจาะบ่อบาดาล แหล่งน้ำใต้ดินที่ต้องใช้เครื่องจักรในการขุดเจาะต้องใช้น้ำมันหรือไฟฟ้าซึ่งมีราคาสูง เกษตรกรจึงใช้พลังงานแสงอาทิตย์แทนซึ่งพื้นที่ ๔๐ ไร่ จุดคุ้มทุนอยู่ที่ ๑๒ ปีต่างจากน้ำมันที่ราคาสูงขึ้นต่อเนื่อง

ในส่วนการดำเนินงานแก้ไขของรัฐบาล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการเตรียมการโซนนิ่ง (Zoning) ไม่ใช่เป็นการบังคับแต่เพื่อให้ทราบว่าพื้นที่ที่จะทำการเพาะปลูกมีความเหมาะสมหรือมีศักยภาพในการผลิตอย่างไร เนื่องจากรัฐไม่มีอำนาจไปจำกัดเสรีในการประกอบอาชีพซึ่งกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญได้

ปัญหาผลผลิตเกินความต้องการ โรงแป่งลานมันในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์มีจำนวนไม่เพียงพอ นั้นทางกรรมการได้ชี้แจงว่า ในจังหวัดสระแก้วกับปราจีนบุรีมีพื้นที่ว่างสามารถรับผลผลิตส่วนเกินได้ ส่วนกรณีพื้นที่จังหวัดเดียวกันบางแห่งผลผลิตล้นแต่บางแห่งขาดนั้นอาจเป็นเพราะความผูกพันระหว่างเกษตรกรกับโรงงาน ซึ่งเกษตรกรมักขายผลผลิตในพื้นที่คุ้นเคยมากกว่า กรณีดังกล่าวจึงต้องมีการหารือกับรัฐบาลเพื่อขจัดปัญหาส่วนเกินดังกล่าวต่อไป

ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มคงคลังและราคาผลปาล์มตกต่ำตามที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรมได้มีข้อเสนอแนะ และจัดพิมพ์เพื่อนำเสนอต่อรัฐบาลต่อไป

จากนั้นได้พิจารณากรอบการดำเนินการดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องมันสำปะหลังเพิ่มเติม โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการได้ขอข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องแบ่งเป็น ๓ กรอบดำเนินการ คือ

๑. ด้านการผลิต ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร (สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร
๒. ด้านโครงการจำนำมันสำปะหลัง ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ (คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติ กรมการค้าภายใน องค์การคลังสินค้า และกรมการค้าต่างประเทศ) และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์)
๓. ด้านการแปรรูปเป็นพลังงานทดแทน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กระทรวงพลังงาน คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน บริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กระทรวงอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง กรมสรรพสามิต และสถาบันคั่นคว้าและพัฒนาผลิตผลทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร สังกัดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ครั้งที่ ๙ วันพุธที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาข้อมูลโครงสร้างการผลิตและระบบตลาดมันสำปะหลังสรุปได้ดังนี้

๑. กรอบในการพิจารณาด้านรายได้ของเกษตรกรแบ่งได้เป็น ๒ ประเด็นหลัก ได้แก่ ราคาผลผลิตและปริมาณผลผลิต โดยเห็นว่าหากมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นซึ่งในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ ๓.๔ ตันต่อไร่ รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการใช้ประโยชน์จากมันสำปะหลังให้มากขึ้น เช่น เอทานอล อาหารคนหรือสัตว์ ก็จะส่งผลด้านราคาและความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกรซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับเกษตรกร

๒. จากการพิจารณาข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่า

- พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมีปริมาณลดลงเรื่อย ๆ จึงควรเน้นเรื่องปริมาณผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นโดยการวิจัยสามารถทำได้ถึง ๑๕ ตันต่อไร่ เมื่อนำมาปฏิบัติได้มีการตั้งไว้ที่ ๕ ตันต่อไร่ แต่ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายเท่าที่ควร

- ควรมีการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพในการผลิตให้มากขึ้นซึ่งหน่วยงานของรัฐควรกำหนดเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ

- โรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องมีศักยภาพในการแปรรูปผลผลิตอยู่แล้ว แต่รัฐก็ควรมีการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตเพื่อให้ความหลากหลายยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ด้วยต้นทุนการผลิตของประเทศไทยสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านทำให้มีปัญหาในการส่งออกอยู่บ้างซึ่งเป็นความเสียเปรียบของประเทศ ฉะนั้นจึงควรมีการศึกษาเพื่อลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มปริมาณผลผลิต

- พืชพลังงานโดยเฉพาะมันสำปะหลังมีความสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง ควรมีการพิจารณาโครงสร้างโดยภาพรวมเพื่อให้เกิดความสมดุลในการใช้ประโยชน์ทั้งการเป็นพลังงานทดแทน อาหารคน หรืออาหารสัตว์

๓. การส่งเสริมการใช้เอทานอลเป็นพลังงานทดแทนจะต้องพิจารณาภาพรวมของการใช้พลังงานทั้งจาก ปตท. กพผ. ว่ามีปริมาณการใช้เท่าใด เพื่อจะได้ศึกษาหาแนวทางส่งเสริมการใช้เอทานอลต่อไป กรอบการดำเนินงานเพื่อจัดทำรายงานการแก้ไขปัญหาหนี้สำปะหลังอาจแบ่งได้เป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ปัญหาระยะต้น หมายถึง ปัญหาการดำเนินการโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ระยะกลาง หมายถึง กระบวนการผลิตของเกษตรกรทั้งการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และการใช้ปุ๋ยชีวภาพในการผลิต ระยะยาว หมายถึง กรอบนโยบายของรัฐทั้งด้านพลังงาน อาหาร อุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง ที่จะต้องมีการเพิ่มช่องทางการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิตให้มีความหลากหลายและมีมูลค่ามากยิ่งขึ้น คณะอนุกรรมการอาจตั้งเป้าหมายเบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการทำงาน เช่น ระยะแรกต้องการให้มีปริมาณการใช้เอทานอลเพิ่มเป็น ๑๐% จากปัจจุบันประมาณ ๓% โดยลดปริมาณแปรรูปในอุตสาหกรรมมันเส้นหรือมันอัดเม็ดเหลือ ๓๐% จากเดิม ๔๒% โดยในระยะยาวอาจตั้งเป้าหมายการใช้ผลิตเป็นเอทานอลอีก และลดสัดส่วนการใช้ในอุตสาหกรรมอื่นลง เป็นต้น

ครั้งที่ ๑๐ วันพุธที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการส่งเสริมราคาพืชพลังงาน ได้ประชุมพิจารณาศึกษาข้อมูลโครงสร้างการผลิตและระบบตลาดมันสำปะหลัง โดยเชิญกรมการค้าภายใน องค์การคลังสินค้า สมาคมชาวไร่มันสำปะหลังภาคอีสานและสมาคมชาวไร่มันสำปะหลังอำเภอปากช่อง เข้าร่วมประชุม ซึ่งสรุปการดำเนินการ ได้ดังนี้

อุปสรรคในการดำเนินตามโครงการรับจำนำ คือการส่งผลผลิตให้โกดังกลางที่อยู่นอกพื้นที่มีการตัดสิ่งเจือปนค่อนข้างสูงและมีปัญหาเรื่องค่าขนส่งที่จ่ายจริงแตกต่างจากค่าขนส่งที่เป็นจริงส่งผลให้ผู้ประกอบการขาดทุนทำให้ลานมันไม่ต้องการไปส่งผลผลิตไกลเนื่องจากไม่คุ้มค่าขนส่งและประกาศหยุดการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร จากกรณีดังกล่าว ได้แก้ไขปัญหาคือเป็นรายจังหวัดโดยการขอความร่วมมือจากลานมันโรงแป่งในจังหวัดกำแพงเพชร อุทัยธานีและชัยนาทไปเปิดจุดรับจำนำนอกพื้นที่ประมาณ ๑๐ จังหวัด

ปัญหาเรื่องผลผลิตในสต็อกมีจำนวนมาก รัฐบาลควรเร่งระบายสต็อกสินค้าที่รับจำนำตั้งแต่ปีที่แล้ว เพื่อเตรียมรองรับการรับจำนำรอบใหม่ อีกทั้งปัญหาการออกไปประทวนซ้ำทำให้เกษตรกรรายย่อยเดือดร้อน ส่งผลต่อเนื่องให้ไม่มีเงินทุนไปดำเนินการเพาะปลูกในช่วงต่อไปควรเร่งดำเนินการแก้ไขซึ่งทางองค์การคลังสินค้าให้เกษตรกรรายงานปัญหาดังกล่าวไปยังองค์การคลังสินค้าเพื่อจะได้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไป

ครั้งที่ ๑๑ วันพุธที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวโน้ม และแนวทางการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับมันสำปะหลัง โดยมีผู้แทนจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมโรงงาน

อุตสาหกรรม และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เข้าร่วมประชุม สรุปได้ดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากมันสำปะหลัง แบ่งเป็น ๒ ประการ กล่าวคือ โรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบจากมันสำปะหลัง ใช้วัตถุดิบมันสำปะหลังรวม ๕,๗๙๗,๙๘๘ ตันต่อปี และโรงงานผลิตแป้งจากมันสำปะหลัง ๑๒๐ โรงงาน ใช้หัวมันสดประมาณ ๒๒.๙ ล้านตันต่อปี

โดยผลผลิตมันสำปะหลังทั้งประเทศประมาณ ๓๐ ล้านตัน จะถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมมันเส้นหรือมันอัดเม็ดประมาณ ๑๒.๕ ล้านตัน โดยในส่วนนี้จะเป็นการใช้ในประเทศประมาณ ๒.๕๒ ล้านตัน และส่งออกต่างประเทศประมาณ ๑๐ ล้านตัน ใช้ในอุตสาหกรรมแป้งมันสำปะหลัง ๑๖.๕ ล้านตัน โดยในส่วนนี้จะเป็นการใช้ในประเทศประมาณ ๕.๗๘ ล้านตัน และส่งออกต่างประเทศประมาณ ๑๐.๗๒ ล้านตัน และสุดท้ายใช้ในการผลิตเอทานอลประมาณ ๐.๙ ล้านตัน สาเหตุที่ไม่นิยมแปรรูปมันสำปะหลังเป็นเอทานอล เพราะไม่คุ้มทุนการผลิตและมีข้อจำกัดเกี่ยวกับราคาและกลไกภาครัฐ ซึ่งคณะกรรมการการมีความเห็นว่า ควรมีการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมมันสำปะหลังไทย กล่าวคือ แปรรูปเป็นมันเส้น ๓๐% แปรรูปเป็นแป้งมัน ๖๕% และแปรรูปเป็นเอทานอล ๕%

ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการการได้ประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาข้อมูลและแนวทางการส่งเสริมการใช้เอทานอลจากมันสำปะหลังเป็นพลังงานทดแทน โดยมีผู้แทนจากกรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานเข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เห็นชอบให้ดำเนินโครงการแทรกตลาดมันสำปะหลังปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ โดยใช้มันสำปะหลังผลิตเอทานอลจำนวน ๑.๖ ล้านตัน และคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานได้มีมติเปลี่ยนสัดส่วนการใช้เอทานอลจากกากน้ำตาล : มันสำปะหลัง เท่ากับ ๖๒ : ๓๘ เมื่อคำนวณปริมาณเอทานอลจากมันสำปะหลังปี ๒๕๕๖ จากสัดส่วน ๓๘% จำนวน ๒๗๓.๖ ล้านลิตร คิดเป็นหัวมันสด ๑.๗ ล้านตัน

ปัญหาในการส่งเสริมเอทานอลจากมันสำปะหลัง คือ ราคาเอทานอลจากมันสำปะหลังสูงกว่าเอทานอลที่ผลิตจากกากน้ำตาล ทั้งต้นทุนวัตถุดิบและกระบวนการผลิต โดยราคาเอทานอลจากมันสำปะหลังประมาณ ๒๔.๓๒ บาท/ลิตร ส่วนเอทานอลจากกากน้ำตาลประมาณ ๒๒.๘๐ บาท/ลิตร แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ กระทรวงพลังงานจะเจรจากับกระทรวงพาณิชย์ให้ขายหัวมันสดในราคา ๒.๒๒ บาท/กก. หรือคิดเป็นราคารับมันเส้น ๕.๙๔ บาท/กก. เพื่อมิให้ราคาเอทานอลจากมันสำปะหลังแพงเกินไป นอกจากนี้รัฐบาลจะได้มีนโยบายส่งเสริมพลังงานทดแทนให้มากยิ่งขึ้น

ครั้งที่ ๑๓ วันพุธที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๖

คณะอนุกรรมการส่งเสริมราคาพืชพลังงาน ได้ประชุมพิจารณาศึกษาการส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลัง โดยเชิญสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมชลประทาน กรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร เข้าร่วมประชุม ซึ่งสรุปการดำเนินการ ได้ดังนี้

กรมส่งเสริมการเกษตรมีโครงการส่งเสริมมันสำปะหลังที่กรมส่งเสริมการเกษตรรับผิดชอบมี ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการลดต้นทุนการผลิตพืชไร่และโครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังเน้นการป้องกันและจำกัดเพลี้ยแป้ง ซึ่งในปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ มีกิจกรรมส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตโดยให้ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หน่วยงานหลักได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ตามพระราชบัญญัติสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้มีการกำหนดเขตเศรษฐกิจที่เหมาะสม ดูความเหมาะสมของดินและความต้องการอาหารของพืชในดินซึ่งกรมพัฒนาที่ดินเป็นผู้ดูแล ในพื้นที่ไม่มีโรงงานต้องให้ความสำคัญเรื่องโลจิสติกส์ การตลาด โรงงานและเส้นทางการส่งออก ซึ่งมีการประกาศเขตที่เหมาะสมกับการปลูกแล้ว ๖ ชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และจะมีการประกาศเพิ่มเติมอีก ๗ ชนิด ในส่วนของการส่งเสริมจะมีการส่งเสริมเฉพาะพืชที่เหมาะสมแต่ไม่มีการบังคับว่าต้องปลูกในพื้นที่ที่เหมาะสมเท่านั้น

การรักษาระดับราคาหรือจํานํารองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรชี้แจงว่า เป็นเรื่องนโยบายการดำเนินการด้านการตลาด ส่วนกรณีการรับจํานําค่า ๔๐% เพื่อดึงราคาช่วงผลผลิตออกมาปริมาณมากเท่านั้นเพราะปกติมีโรงงานรับซื้ออยู่แล้วจึงไม่จําต้องรับจํานําทั้งหมด

ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ

๑. การจัดทำโซนนิ่งไม่ควรดำเนินการผ่านทางผู้ว่าราชการจังหวัด ควรดำเนินการแบบเชิงรุกกระจายจากระดับล่าง เพื่อลดขั้นตอนการดำเนินงาน
๒. การจัดทำโซนนิ่งอุปสรรคสำคัญคือ กระบวนการจัดการ ซึ่งกระทรวงเกษตรต้องเร่งแก้ไขเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ เรื่องน้ำ ดิน พันธุ์พืชที่ดีตรงต่อความต้องการของเกษตรกร เป็นต้น
๓. กรมวิชาการเกษตรต้องมีการตรวจสอบความต้องการพันธุ์มันสำปะหลังของแต่ละโรงงานและความเหมาะสมปัจจัยที่เกษตรกรคำนึงถึง

• ผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการ

รายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มคงคลังและราคาผลปาล์มตกต่ำ

คณะอนุกรรมการฯ ได้ทำการศึกษาปัญหาน้ำมันปาล์มราคาตกต่ำ อันเนื่องมาจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม มีน้ำมันปาล์มในคลังเก็บสินค้าจำนวนมาก ไม่สามารถรับซื้อผลปาล์มจากเกษตรกรได้

ทำให้เกิดความเดือดร้อนเรื่องรายได้ของพี่น้องเกษตรกรน้ำมันปาล์ม เนื่องจากไม่สามารถขายพืชผล และเกิดการสูกองมเน่าเสียของผลทลายปาล์มที่ปลูกได้

คณะอนุกรรมการฯ ได้ศึกษาปัญหาดังกล่าวขั้นต้น และเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าชี้แจง เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ประกอบด้วย กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน กรมการค้าภายใน องค์การคลังสินค้า กระทรวงพาณิชย์ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำมันปาล์มให้คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรมพิจารณาเป็นกรณีเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาวิกฤตน้ำมันปาล์ม ซึ่งคณะกรรมการได้เห็นชอบกับรายงานผลการศึกษาดังกล่าวและได้เสนอไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาต่อไป โดยข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มคงคลังและราคาผลปาล์มตกต่ำ สรุปได้ดังนี้

สถานการณ์ราคาผลปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายในประเทศปัจจุบัน มีปัญหาสืบเนื่องมาจากนโยบายการควบคุมราคาน้ำมันขวดเพื่อการบริโภค มาตรการการนำเข้าน้ำมันปาล์ม และการกำหนดเงื่อนไขเรื่องค่าธรรมเนียมการส่งออก ทำให้มีน้ำมันปาล์มค้างในสต็อกเกินกว่าระดับที่เหมาะสมกว่า 1.5 แสนตัน ซึ่งทำให้ราคาผลปาล์มของเกษตรกรมีความผันผวนและตกต่ำลงมาอยู่ที่ประมาณ 2.90 – 3.00 บาทต่อกิโลกรัม คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) ได้มีมาตรการในการดูดซับน้ำมันปาล์มออกจากกระบบ ปี 2555/2556 โดยรัฐบาลได้รับซื้อน้ำมันปาล์มดิบจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มปริมาณ 50,000 ตัน ในราคา กิโลกรัมละ 25 บาท และให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มรับซื้อผลปาล์มจากเกษตรกรที่อัตราน้ำมันร้อยละ 17 ในราคาไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 4 บาท และอัตราน้ำมันร้อยละ 18.5 ในราคาไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 4.35 บาท ต่อมาในเดือนมกราคม 2556 รัฐบาลได้เพิ่มปริมาณการรับซื้อน้ำมันปาล์มดิบอีก 50,000 ตัน รวมเป็น 100,000 ตัน

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวและมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา น้ำมันปาล์มคงคลังและราคาผลปาล์มตกต่ำทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวดังนี้

1) ควรเร่งรัดการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบที่รับซื้อตามโครงการดูดซับน้ำมันปาล์มดิบออกจากกระบบตลาด ปี 2555/56 โดยกำหนดแนวทางดำเนินการและงบประมาณเพื่อชดเชยภาระขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงพิจารณาแนวทางการอุดหนุน/ชดเชยผู้ส่งออก เพื่อเป็นการเร่งระบายน้ำมันปาล์มอีกทางหนึ่งด้วย

2) ควรขยายปริมาณการรับซื้อตามโครงการดูดซับน้ำมันปาล์มดิบออกจากกระบบตลาด ปี 2555/56 อีก 50,000 ตัน รวมเป็น 150,000 ตัน ตามมติคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ วันที่ 28 มกราคม 2556 ทั้งนี้ ควรพิจารณาให้ครอบคลุมน้ำมันปาล์มดิบในคงคลังเดิม โดยระดับราคาควรพิจารณาจากระดับราคาอ้างอิงเฉลี่ยของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2555

3) พิจารณาแนวทางการดำเนินการและการชดเชย เพื่อผลักดันการใช้น้ำมันปาล์มดิบทดแทนน้ำมันเตาเพื่อการผลิตไฟฟ้าของโรงไฟฟ้า (กระบี่) ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ไทย (กฟผ.) ให้เป็นตัวอย่างโรงไฟฟ้าที่ใช้น้ำมันปาล์มดิบแห่งแรกในโลก เป็นการประชาสัมพันธ์การมีส่วนลดภาวะโลกร้อน สร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานและสร้างเสถียรภาพให้กับราคาสินค้าเกษตรของประเทศไทย

4) ควรผลักดันการเพิ่มสัดส่วนไบโอดีเซล (B100) ผสมในน้ำมันดีเซลจาก B5 เป็น B7 สำหรับใช้กับรถยนต์เล็ก และศึกษาแนวทางในการนำไปใช้กับเครื่องจักรกลในภาคเกษตรกรรม รวมทั้งผลักดันการใช้ B20 ในเรือประมง รถไฟ รถบรรทุก และเครื่องมือจักรกลการเกษตรเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเองด้านพลังงานของประเทศประเทศไทย ทั้งนี้จะต้องพิจารณาแนวทางการดำเนินการและการชดเชยต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

5) พิจารณาแนวทางปล่อยให้ราคาขายปลีกน้ำมันพืชปาล์มขวด 1 ลิตรสำหรับการบริโภค ให้เป็นไปตามกลไกตลาด ซึ่งจะสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง เพื่อให้เกิดการแข่งขันภายในประเทศอันจะส่งผลดีต่อผู้บริโภคและผู้ประกอบการค้าปลีก ค้าส่ง รวมถึงโรงกลั่นน้ำมันปาล์มให้สามารถดำเนินการอยู่ได้ ซึ่งจะส่งผลต่อความมั่นคงทางด้านอาหารของประเทศไทยในระยะยาว

6) การกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning) ควรพิจารณาส่งเสริม สนับสนุนอย่างเต็มที่สำหรับปาล์มน้ำมันในพื้นที่ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศเป็นเขตส่งเสริมปลูกปาล์มน้ำมัน ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2550 จำนวน 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา พัทลุง ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล สุราษฎร์ธานี นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และหนองคาย (หนองคายและบึงกาฬ) และ/หรือเกษตรกรในพื้นที่สวนส้มร้างทุ่งรังสิตที่ได้รับการประกาศเป็นรายแปลง จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา และนครนายก ทั้งในการขยายพื้นที่และการปลูกทดแทน

7) จัดทำพระราชบัญญัติปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มให้เป็นวาระแห่งชาติ ปฏิรูปกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ให้มีความเป็นเอกภาพและสอดคล้องกัน และให้เกษตรกรมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน รวมถึงจัดตั้งองค์กรและกองทุนพัฒนาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มเพื่อบริหารจัดการพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและแข่งขันได้ ทั้งนี้องค์กรดังกล่าว (Industry Regulator) ควรมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทยทั้งระบบอย่างยั่งยืน

๓. การจัดสัมมนาของคณะกรรมการ

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม สถาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ได้มีการจัดสัมมนาภายในประเทศ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดเพื่อส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม รวมทั้งสิ้น ๕๒ ครั้ง โดยมีประเด็นที่ได้ดำเนินการดังนี้

ปีพ.ศ. ๒๕๕๔

- การจัดสัมมนาเรื่อง โครงการอบรมความรู้หลักการระบอบประชาธิปไตยและการส่งเสริมวิชาชีพแบบเศรษฐกิจพอเพียง ณ สถาบันส่งเสริมวิชาชีพชุมชน อ.เมือง จ.จันทบุรี ระหว่างวันที่ ๑๕ – ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔

- การจัดสัมมนาเรื่อง การพัฒนาจัดระบบการตลาดของผลิตผลทางการเกษตร ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ปีพ.ศ. ๒๕๕๕

- การจัดสัมมนาเรื่อง การส่งเสริมการปลูกข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ณ อ.หนองกุงศรี จ.กาฬสินธุ์ ในวันอาทิตย์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕

- การจัดสัมมนาเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการส่งเสริมอาชีพแบบพอเพียง ณ วัดท่าหัวแหวน อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในวันศุกร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

- การจัดสัมมนาเรื่อง การเตรียมความพร้อมเกษตรกรเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ณ วัดมาตุการาม (บ้านเด่น) อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ในวันศุกร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

- การจัดสัมมนาเรื่อง การมีส่วนร่วมของเกษตรกรกับนโยบายของรัฐบาล ณ ห้องประชุมโรงเรียนวังแซ้มวิทยา อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ในวันเสาร์ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

- การจัดสัมมนาเรื่อง การส่งเสริมการปลูกข้าวและมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ ณ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ในวันเสาร์ที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

- การจัดสัมมนาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ หอประชุมอำเภอคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดยโสธร ในวันเสาร์ที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๕

- การจัดสัมมนาเรื่อง การพัฒนาการเกษตรแบบครบวงจร ณ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ในวันอาทิตย์ที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๕

- การจัดสัมมนาเรื่อง การเตรียมความพร้อมสินค้าเกษตรสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ณ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ในวันอาทิตย์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๕

- การจัดสัมมนาเรื่อง สถานการณ์ราคาสินค้าเกษตรในปัจจุบันกับภาวะค่าครองชีพของประชาชน ณ โรงเรียนบางแก้วพิทยาคม อ.บางแก้ว จังหวัดพัทลุง และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา อ.รัตภูมิ จ.สงขลา ระหว่างวันที่ ๒๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕

- การจัดสัมมนาเรื่อง นโยบายการปรับตัวภาคเกษตรเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ วัดป่าคลองกุ่ม อ.เมือง จ.จันทบุรี ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตอน อ.แม่สาย จ.เชียงใหม่ ในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การเตรียมความพร้อมสินค้าเกษตรสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ สมาคมกลุ่มชาวไร่ไถ่เขต ๑๐ อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การแก้ไขปัญหาหาราคาพืชผลทางการเกษตร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร ณ สำนักงานที่ทำการ ส.ส.นันทนา สงฆ์ประชา จังหวัดชัยนาท ในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การพัฒนาและปรับปรุงสายพันธุ์ข้าว เพื่อความยั่งยืนในอาชีพเกษตรกร ณ อำเภอด่านช้าง จังหวัดชัยนาท และศึกษาดูงานเรื่อง การทำเกษตรอินทรีย์ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอด่านช้าง จังหวัดชัยนาท ในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง วิธีการทำและการใช้ปุ๋ยชีวภาพอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย ณ ตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง อนาคตภาคเกษตรกรรมกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ โรงแรมโกลเด้นซิตี อ.เมือง จ.ราชบุรี ในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการส่งเสริมอาชีพ ณ วัดป่าคลองกุ่ม อ.เมือง จ.จันทบุรี ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การอบรมเกษตรกรอินทรีย์พืชผักปลอดภัย คราวไทยสู่ครัวโลก ณ โรงเรียนคลองลานพัฒนาจินตศักดิ์ อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร ในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การเตรียมความพร้อมสินค้าเกษตรสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ อำเภอด่านช้าง จังหวัดยโสธร ในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ณ อำเภอยะมิงค์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การผลิตมังคุดคุณภาพที่ตลาดต่างประเทศต้องการ ณ วัดสระบาป อ.เมือง จ.จันทบุรี ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การเตรียมความพร้อมสินค้าเกษตรสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ อำเภอมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การเตรียมความพร้อมของเกษตรกรสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การส่งเสริมการปลูกข้าวหอมมะลิ และมันสำปะหลัง ณ อำเภอด่านช้าง จังหวัดยโสธร ในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การเตรียมความพร้อมเกษตรกรเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ ตำบลเวียง อำเภอด่านช้าง จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕

- การจัดสัมมนาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง นโยบายการปรับตัวภาคเกษตรเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ณ อาคารอเนกประสงค์โรงเรียนวัดแสง อ.เมือง จ.จันทบุรี ในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการส่งเสริมอาชีพ ณ วัดป่าคลองกุ้ง อ.เมือง จ.จันทบุรี ในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การส่งเสริมการปลูกอ้อยในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ ณ สมาคมกลุ่มชาวไร่อ้อยเขต ๑๐ อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ ในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำเกษตรกร จังหวัดจันทบุรี ณ ศูนย์กสิกรรมชาติโป่งแรด อ.เมือง จ.จันทบุรี ในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การพัฒนาระบบตลาดเพื่อแก้ไขปัญหาการค้าผลผลิตเกษตรกรรม ณ ศูนย์กสิกรรมชาติโป่งแรด อ.เมือง จ.จันทบุรี ในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง ชวนชาวไทย...น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง ณ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕
- การจัดสัมมนาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาการค้าผลไม้ ณ ตำบลทุ่งเบญจา อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕

ปีพ.ศ. ๒๕๕๖

- การจัดสัมมนาเรื่อง การบริหารจัดการและการลดต้นทุนการผลิตส้ม ณ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๘ - วันอาทิตย์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าว ณ วัดแม่ฮาดหลวง อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่ ในวันอาทิตย์ที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง โครงการเกษตรปลอดภัย ณ ห้องประชุมอาคารสำนักงาน บริษัท แอ็กโกรคอมเมอร์ส จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ในวันอังคารที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ในวันศุกร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง การสร้างชุมชนต้นแบบลดต้นทุนการผลิตข้าว ณ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาด อ.คลองขลุง จ.กำแพงเพชร ในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง การลดต้นทุนการผลิตข้าว ณ อำเภอคำเคื่องแก้ว จังหวัดยโสธร ในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง การลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกรไทยให้ก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง การลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกรไทยให้ก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

- การจัดสัมมนาเรื่อง การลดรายจ่าย : การเพิ่มรายได้สำหรับภาคการเกษตร ณ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง เกษตรกรไทยกับการตระหนักรู้สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ สำนักงานที่ทำการ ส.ส.นนทนา สงฆ์ประชา ในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรด้วยแนวคิดเกษตรอินทรีย์ ณ หอประชุมเทศบาลตำบลบางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม ในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง เกษตรกรรุ่นใหม่กับอนาคตภาคเกษตรกรรม ณ หอประชุมเทศบาลตำบลบางเลน และศึกษาดูงานแปลงเกษตรสาธิต ณ โรงเรียนบางเลนวิทยา อ.บางเลน จ.นครปฐม ในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง อนาคตเกษตรกรไทยกับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม ในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง การเตรียมความพร้อมกระบวนการส่งออกผลไม้ไปต่างประเทศก่อนเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน ณ สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง อ.เมือง จ.ระยอง
- การจัดสัมมนาเรื่อง นโยบายการปรับตัวภาคเกษตรเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ณ วัดป่า คลองกุ่ม อ.เมือง จ.จันทบุรี ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนและเกษตรกร ในการเตรียมความพร้อม ก่อนเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ ในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- การจัดสัมมนาเรื่อง การสร้างความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรมด้วยการเกษตรแบบอินทรีย์ ณ อำเภอคลองลาน ณ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๔. การศึกษาดูงานภายในประเทศ

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม ได้มีการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานภายในประเทศ จำนวนทั้งสิ้น ๑๙ ครั้ง ได้แก่

- การศึกษาดูงานเรื่อง การพัฒนาพืชสวน ณ ศูนย์วิจัยพืชสวน ต.พริ้ว อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔

การศึกษาดูงานเรื่อง การชุดคลองเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จ.จันทบุรี ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

- การเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเรื่อง การกำหนดแผนฟื้นฟูภาคเกษตรกรรมหลังอุทกภัยของรัฐบาล ณ ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔

- การเดินทางไปประชุมเรื่อง การเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ฤดูการผลิตปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ และศึกษาดูงานเรื่อง การจัดระบบและพัฒนาเครื่องชั่งตวงวัด ณ กระทรวงพาณิชย์ จังหวัดนนทบุรี ในวันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ (ร่วมกับคณะอนุกรรมการส่งเสริมกิจการผลิตผลเกษตรกรรม)

- การเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานการบริหารจัดการตลาดศรีเมืองและการหาแนวทางการยกระดับราคา มาตรฐานสินค้าเกษตร และส่งเสริมความปลอดภัยผู้บริโภค ณ ห้องประชุมตลาดศรีเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ในวันจันทร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเรื่อง การพัฒนาพืชสวน ณ ศูนย์วิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕

- การศึกษาดูงานเรื่อง การทำเกษตรอินทรีย์ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

- การเดินทางไปประชุมเรื่อง การดำเนินโครงการรับจำนำมันสำปะหลังของรัฐบาล และศึกษาดูงานลานมันและด่านชายแดน ณ จังหวัดจันทบุรี ระหว่างวันที่ ๔ - ๕ มีนาคม ๒๕๕๕

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเรื่อง ความพร้อมของภาคเกษตรกรรมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ณ จังหวัดหนองคาย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

- การเดินทางไปประชุมเรื่อง การจัดทำโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐภายใต้เกษตรพันธสัญญา และศึกษาดูงานแปลงสาธิตเศรษฐกิจพอเพียง ณ จังหวัดกำแพงเพชร ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕

- การศึกษาดูงานเรื่อง การบริหารจัดการสวนส้มธนาธร ณ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๘ - วันอาทิตย์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- การเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเรื่อง การติดตามและรับทราบสถานการณ์แรงงานในภาคการประมงและสถานการณ์ราคาสินค้าประมง ณ จังหวัดระนอง ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๒ – วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖

- การเดินทางไปประชุมเรื่อง การดำเนินโครงการให้จังหวัดกำแพงเพชรเป็นศูนย์กลางการผลิต การแปรรูป การวิจัย และการค้ามันสำปะหลัง และศึกษาดูงานเรื่อง การบริหารจัดการโรงแปงและลานมันสำปะหลังของจังหวัดกำแพงเพชร ณ จังหวัดกำแพงเพชร ระหว่างวันที่ ๑๙ – ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเรื่อง กระบวนการพัฒนาและผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองแบบครบวงจร ณ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขต ๒ จังหวัดพิษณุโลก ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๔ – วันศุกร์ที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖

- การเดินทางไปประชุมเรื่อง การจัดทำโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) และศึกษาดูงานแปลงเกษตรสาธิตเศรษฐกิจพอเพียง ณ จังหวัดจันทบุรี ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๐ – วันจันทร์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖

- การศึกษาดูงานแปลงเกษตรสาธิต ณ โรงเรียนบางเลนวิทยา อ.บางเลน จ.นครปฐม ในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- การเดินทางไปประชุมเรื่อง การจัดทำโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐภายใต้เกษตรพันธสัญญา และศึกษาดูงานการปลูกผักปลอดสารพิษและการแปรรูปเนื้อสัตว์แบบปลอดภัย ณ จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ (ร่วมกับอนุส่งเสริมกิจการและอนุเศรษฐกิจ)

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเรื่อง การส่งเสริมราคาผลไม้ภาคตะวันออก ณ จังหวัดจันทบุรี ระหว่างวันที่ ๑ – ๒ มิถุนายน ๒๕๕๖

- การศึกษาดูงานตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ ณ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๕. การศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศ

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรมได้เดินทางไปศึกษาดูงานด้านส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรมในต่างประเทศจำนวนทั้งสิ้น ๔ ครั้ง กล่าวคือ

• การเดินทางไปศึกษาดูงานด้านการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ณ ราชอาณาจักรเบลเยียม ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ระหว่างวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ - วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาดูงานการกระจายสินค้าและการขนส่ง ในวันพฤหัสบดีที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ สนามบินเมืองลิจ ราชอาณาจักรเบลเยียม สามารถสรุปได้ดังนี้

Mr.Stevern Verhasseth (Aviation Consultant) ได้บรรยายสรุปได้ดังนี้

สนามบินลิจเป็นสนามบินที่เน้นบริการขนส่งกระจายสินค้า มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ครบครัน เปิดทำการตลอด ๒๔ ชั่วโมง ไม่มีวันหยุดเป็นสนามบินขนส่งที่ใหญ่เป็นอันดับ ๗ ของยุโรป และใหญ่เป็นอันดับ ๓๒ ของโลก มีบริษัทขนส่งใหญ่ ๆ ที่เป็นคู่ค้าหลายบริษัท เช่น TNT อีตราเอลแอร์ไลน์ เอธิโอเปียแอร์ไลน์ เมื่อเครื่องบินมาถึงสนามบินสามารถขนถ่ายสินค้าได้อย่างรวดเร็วและผ่านพิธีการศุลกากรได้ทันที สำหรับสินค้าทางเกษตรหรือสินค้าที่เน่าเสียง่าย สนามบินลิจก็มีรถยนต์หรือรถไฟ ที่พร้อมขนส่งต่อได้ทันทีเพื่อประหยัดเวลาและคงความสดของสินค้าไว้ เช่น ดอกไม้จากประเทศเอธิโอเปียเมื่อมาถึงยังสนามบินลิจก็สามารถขนส่งไปยังตลาดประมูลดอกไม้ในเนเธอร์แลนด์ได้ภายใน ๕ ชั่วโมง และในอนาคตส่วนต่อขยายของสนามบินลิจจะมีรถไฟความเร็วสูงเชื่อมต่อจากเมืองลิจไปลอนดอน ปารีส เยอรมนี ทำให้สามารถขนส่งและกระจายสินค้าได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ สนามบินลิจยังมีนโยบายที่สำคัญ ดังนี้

๑. No Congestion ไม่มีคำว่าแออัดสำหรับสนามบินแห่งนี้ เพราะมีการบริหารเวลาแบบไม่มีการเปิด-ปิด เครื่องบินและรถขนส่งสินค้าสามารถเข้า-ออกได้ตลอดเวลา ดังนั้นการขนถ่ายสินค้าจึงเป็นไปอย่างอิสระไม่ถูกจำกัดด้วยเวลา

๒. No Imposed time slots ไม่ต้องกังวลเรื่องตารางบินขึ้นลงเหมือนสนามบินที่รับผู้โดยสาร ไม่ถูกบังคับจากหอบังคับการในการลงจอดถ้ามาถึงสนามบินก่อน

๓. No Curfews ไม่ต้องกังวลเรื่องการกำหนดเวลาการขึ้นลงของเครื่องบินและการบินในสนามบินอย่างเป็นทางการ เช่น ที่สนามบินเมืองนาริตะประชาชนรอบสนามบินประท้วงไม่ให้เครื่องบินขึ้นลงตั้งแต่เที่ยงคืนถึง ๖ โมงเช้า เนื่องจากการขึ้นลงของเครื่องบินทำให้เกิดเสียงดังรบกวนเวลาพักผ่อนของประชาชนที่อาศัยอยู่รอบสนามบิน

๔. No Time Losses In Ground Operations ไม่ต้องเสียเวลาในการคัดแยกสินค้า และกระเปาะผู้โดยสารสนามบินถึงเน้นให้บริการขนส่งสินค้าจึงไม่ต้องมีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน เหมือนสนามบินขนส่งผู้โดยสารที่เสียเวลาต้องคัดแยกกระเปาะผู้โดยสาร

๕. มีเจ้าหน้าที่ศุลกากรหน่วยงานด้านอาหารและยา หน่วยงานควบคุมความปลอดภัยต่าง ๆ จากภาครัฐทำงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง สินค้าจะผ่านขั้นตอนการตรวจต่าง ๆ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมงโดยไม่ต้องรอเวลาทำการ

๖. เครื่องบินที่ขนส่งสินค้าสามารถเข้าจอดได้ทันทีที่สามารถทำได้ทันทีที่เครื่องลงจอดจะมีเส้นทางที่สนามบินจัดให้เพื่อลดระยะเวลาในการเคลื่อนเครื่องบินจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่งในลานจอด

๗. สนามบินขนส่งสินค้ามีข้อดีคือสามารถหาคนงานทำงานในสนามบินได้จำนวนมากไม่จำกัดเหมือนสนามบินที่รับผู้โดยสารซึ่งเน้นความปลอดภัยจึงจำเป็นต้องจำกัดคนเข้าออกและคนที่ทำงานในสนามบิน ทั้งยังอนุญาตให้ผู้ให้บริการสามารถจัดหาเครื่องมือและคนงานได้อย่างสะดวกและเต็มที่

คณะกรรมการการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม สอบถามในประเด็นดังนี้

- การบินไทยทำสัญญาในลักษณะใดกับสนามบินลิ้ง
- ไทยส่งออกสินค้าใดให้แก่เบลเยียม และเบลเยียมส่งออกสินค้าใดให้ไทย
- ทูตพาณิชย์ของไทยในเบลเยียมได้ให้การสนับสนุนสินค้าเกษตรของไทยอย่างไร

Mr. Steven Verhaseth (Aviation Consultant) ได้ตอบข้อซักถาม ดังนี้

- การบินไทยไม่ได้ขนส่งสินค้าโดยตรงแต่ร่วมกับบริษัทอื่นขนส่งสินค้าและเพิงหมดสัญญา เมื่อไม่นานนี้ซึ่งต่อมาการบินไทยได้เปลี่ยนมาขนส่งสินค้าเอง

นายอำนาจ พลีวัลย์ เลขานุการเอก สถานทูตไทยประจำกรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียมได้ตอบข้อซักถามดังนี้

- ไทยนำเข้าและส่งออกสินค้าจากเบลเยียม คือ อัญมณี แร่มีค่าต่าง ๆ รองลงมาคือ ชิ้นส่วนรถยนต์ ส่วนสินค้าการเกษตรเป็นสินค้าที่ผ่านการแปรรูปแล้วแต่ก็มีปริมาณไม่มาก เนื่องจากเบลเยียมนำเข้าสินค้าเกษตรจากแอฟริกามากกว่าเพราะประเทศในแอฟริกาเคยเป็นอาณานิคมของเบลเยียมมาก่อน

- ทูตพาณิชย์ที่กรุงบรัสเซลส์มีหน้าที่กำกับดูแลภาวะเบียดเบียนของสหภาพยุโรปส่วนทูตพาณิชย์ที่ดูแลด้านการค้าจะอยู่ที่กรุงเฮก เนเธอร์แลนด์ และปัญหาสำคัญของสินค้าเกษตรของไทยคือ ปัญหาสินค้าการเกษตรปนเปื้อนสารเคมี

คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาดูงานการบริหารจัดการระบบขนส่งทางเรือ ในวันศุกร์ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ ท่าเรือเมืองรอตเตอร์ดัม ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ สามารถสรุปได้ดังนี้

Mr.Robert Jan Timmers (Business Developer Breakbuk Containers, Breakbulk & Logistics) บรรยายสรุปได้ดังนี้

ท่าเรือรอตเตอร์ดัม เป็นบริษัทเอกชนมีผู้ถือหุ้น ๒ หน่วยงาน คือ เทศบาลนครรอตเตอร์ดัม และรัฐบาลเนเธอร์แลนด์ เป้าหมายของท่าเรือรอตเตอร์ดัมคือ การเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของท่าเรือรอตเตอร์ดัมให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ระดับโลก และดำเนินงานพัฒนาเมืองรอตเตอร์ดัมและเขตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงลงทุนพัฒนาท่าเรือแห่งใหม่ (Maasvakter) นอกจากนี้ยังพัฒนา ร่วมกับพันธมิตรต่าง ๆ เพื่อให้มีศักยภาพในการแข่งขันด้านธุรกิจเพิ่มขึ้น

ท่าเรือรอตเตอร์ดัมมีกลยุทธ์ ดังนี้

๑. ท่าเรือ Homebase & Showcase : บริษัทจะพยายามพัฒนาท่าเรือรอตเตอร์ดัมให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัยที่สุดในโลก

๒. Partnering with best in class customers : ท่าเรือรอตเตอร์ดัมจะพยายามพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับผู้บริหาร ซึ่งความสัมพันธ์ในลักษณะนี้จะมีส่วนต่อการพัฒนาท่าเรือรอตเตอร์ดัม นอกจากนี้ท่าเรือในกลุ่มและเครือข่ายจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาการขนส่งระหว่างประเทศ

๓. เป็นผู้ประกอบการนักพัฒนา : ในอดีตท่าเรือได้มีบทบาทใหม่ในการปรับปรุงคุณภาพของ Homebase เช่น Portbase บริษัทจัดการจราจร Keyrail และการพัฒนาสถานที่ในการให้บริการ ซึ่งอนาคตท่าเรือจะสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ลูกค้าโดยการเชื่อมต่อการขนส่งด้วยพาหนะต่าง ๆ จากโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความเร็วในการขนส่ง

๔. การสร้างมูลค่าในกลุ่มโลจิสติกส์และเครือข่าย : ท่าเรือจะพยายามลงทุนอย่างเต็มที่ในการพัฒนาเครือข่ายการขนส่งนอกเมืองและเครือข่ายการขนส่งในระดับภูมิภาค

๕. เชื่อมต่อกับตลาดที่เติบโต : ท่าเรือพร้อมแล้วที่จะพัฒนา ทำให้ลูกค้ามีโอกาสทางธุรกิจเพิ่มขึ้นผ่านทางการเข้าร่วมกับตลาดการค้าขนาดใหญ่ที่เติบโตในโลก

ท่าเรือรอตเตอร์ดัม มีความเป็นมาตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๔ ซึ่งขณะนั้นเมืองรอตเตอร์ดัมยังเป็นเพียงหมู่บ้านชาวประมงบนฝั่งแม่น้ำร็อต (Rotte) ต่อมาในศตวรรษที่ ๒๐ ได้เปลี่ยนมาเป็นที่ท่าเรือสำคัญระดับโลก และเป็นท่าเรือหลักของทวีปยุโรป

ปัจจุบันท่าเรือและศูนย์อุตสาหกรรมได้ขยายตัวจากเขตเมืองไปยังทะเลเหนือ โดยมีพื้นที่กว่า ๓๑,๒๕๐ ไร่ ของพื้นที่อุตสาหกรรมและได้มีการขยายพื้นที่ไปเรื่อย ๆ จนเต็มพื้นที่ จึงมีการสร้างโครงการ Maasvlakte ๒ ขึ้นเพื่อให้ท่าเรือรอตเตอร์ดัมเป็นท่าเรือหลักของทวีปยุโรปที่สามารถรองรับเรือขนส่งสินค้าทางทะเลขนาดใหญ่ที่สุดในโลกได้ โดยไม่มีข้อจำกัดประกอบกับมีแม่น้ำสายหลัก ๆ

หลายสายไหลลงสู่ทะเลที่เมืองรอตเตอร์ดัม เช่น แม่น้ำไรน์ (Rhine) แม่น้ำ Mass และแม่น้ำ Schelde จึงทำให้สามารถขนส่งสินค้าที่ผ่านท่าเรือเดินทะเลเข้าสู่ภายในแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

อนึ่ง เมืองรอตเตอร์ดัมตั้งอยู่ในใจกลางของทวีปยุโรป และตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำไรน์ และแม่น้ำมาส ทำให้เมืองรอตเตอร์ดัมเป็นศูนย์รวมการค้าที่สำคัญที่สุดของโลกแห่งหนึ่ง ในแต่ละปีมีเรือเดินสมุทรกว่า ๓๐,๐๐๐ ลำ และเรือสำเภากว่า ๑๓๐,๐๐๐ ลำ ได้มาใช้บริการท่าเรือนี้ ดังนั้น ท่าเรือรอตเตอร์ดัมจึงเป็นท่าเรือเดินสมุทรที่ใหญ่ที่สุดในยุโรปในบริเวณที่ท่าเรือรอตเตอร์ดัมมีบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งมากมายอยู่ในบริเวณท่าเรือ เช่น คลังสินค้า การขนถ่ายสินค้าทางเรือ กระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมและบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ท่าเรือรอตเตอร์ดัมยังเป็นที่รวมการขนส่ง ๕ รูปแบบ ได้แก่ การขนส่งสินค้าทางเรือ ถนน ทางทะเล และการขนส่งทางท่อสำหรับพื้นที่ทั้งหมดของท่าเรือและเขตอุตสาหกรรมมีเนื้อที่ประมาณ ๖๕,๖๒๕ ไร่ เป็นแนวยาวไปประมาณ ๔๐ กิโลเมตร จากเมืองรอตเตอร์ดัมไปบริเวณ Maasvlakte ขนานไปกับคลอง Nieuwe Waterweg (New Waterway) ประกอบกับมีที่ตั้งอยู่ในบริเวณทะเลเปิดที่ติดต่อดirectly กับทะเลเหนือ เมืองรอตเตอร์ดัมจึงเป็นท่าเรือที่สามารถเข้าออกได้อย่างสะดวกที่สุดท่าหนึ่งของทวีปยุโรป และสถานีขนถ่ายสินค้าที่ Maasvlakte 2 ก็สามารถเดินทางไปถึงได้ ภายใน ๑ หรือ ๒ ชั่วโมง จากสถานีสำเภา

บริเวณนอกฝั่งทะเลเหนือมีร่องน้ำ Eurogeul ถูกขุดขึ้นเพื่อรองรับการเดินเรือซึ่งร่องน้ำนี้มีควมลึกประมาณ ๒๓ เมตร และมีความยาวประมาณ ๕๗ กิโลเมตร ส่วนบริเวณท่าเรือ Maasvlakte ก็มี Nieuwe Waterweg (New Waterway) หรือร่องน้ำที่ขุดใหม่ รวมทั้ง Calandkanaal และ Hartekanaal โดยที่ Calandkanaal เหมาะสมสำหรับเรือกินน้ำลึก ทำให้เรือกินน้ำลึกเข้าเทียบที่ Maasvlakte 2 และบริเวณ Europort ได้ ดังนั้นการลงทุนก่อสร้างในโครงการ Maasvlakte 2 จึงเหมาะกับเรือที่กินน้ำลึกจึงทำให้ท่าเรือใหม่สามารถรองรับเรือบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์ที่กินน้ำลึกซึ่งไม่สามารถเข้าเทียบท่าเรืออื่น ๆ ในทวีปยุโรปได้ ท่าเรือ Maasvlakte 2 จึงเป็นท่าเรือใหม่ และศูนย์อุตสาหกรรมในบริเวณทะเลเหนือที่มีพื้นที่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่กว่า ๖,๒๕๐ ไร่ โดยยึดหลักการประกอบการธุรกิจที่อนุรักษ์ธรรมชาติ

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม สอบถามในประเด็นดังต่อไปนี้

- หน่วยงานใดเป็นผู้บริหารท่าเรือรอตเตอร์ดัม
- ท่าเรือรอตเตอร์ดัมมีวิธีการบริหารงานอย่างไร

Mr.Robert Jan Timmers (Business Developer Breakbulk containers, Breadbulk & Logistics)

- เดิมท่าเรือรอตเตอร์ดัมบริหารงานโดยเทศบาลเมืองรอตเตอร์ดัมแต่ปัจจุบันท่าเรือดำเนินการแบบเอกชน โดยมีผู้อำนวยการท่าเรือรอตเตอร์ดัมเป็นผู้บริหารและต้องรายงานผลการดำเนินงานต่อเทศบาลเมืองรอตเตอร์ดัม ทั้งนี้ เทศบาลเมืองรอตเตอร์ดัมถือหุ้น ๗๐% กระทรวงการคลังถือหุ้น ๓๐%
- ท่าเรือรอตเตอร์ดัมมีขนาดใหญ่เป็นลำดับ ๙ ของโลก และหากวัดด้วยจำนวนคอนเทนเนอร์ ท่าเรือรอตเตอร์ดัมมีขนาดใหญ่เป็นลำดับที่ ๔ ของโลก (รองจากท่าเรือเซี่ยงไฮ้ ท่าเรือหนิงโป และสิงคโปร์) แต่จัดว่าเป็นท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดในยุโรป จุดเด่นคือ เป็นท่าเรือแบบอัตโนมัติใช้เครื่องจักรทำงานแบบอัตโนมัติและทำงานได้ตลอดเวลาไม่เน้นการใช้แรงงานคนในการขนถ่ายสินค้า ทำให้ท่าเรือ Rotterdam มีข้อดีคือ สามารถขนถ่ายสินค้าได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ไม่มีวันหยุด และเป็นท่าเรือที่มีความเชี่ยวชาญในการขนถ่ายสินค้าประเภทน้ำมันดิบ สารเคมี และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับพลังงานโดยการขนส่งผ่านท่อส่งก๊าซ/น้ำมัน นอกจากนี้ยังมีความเชี่ยวชาญในการขนถ่ายสินค้าแบบคอนเทนเนอร์ และสินค้าเกษตร อาหารผลไม้และสินค้าที่เน่าเสียง่าย

คณะกรรมการฯได้ศึกษาดูงาน “แผนจัดการน้ำอย่างยั่งยืนด้วยโครงการ Delta Works” ในวันศุกร์ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ Mealsant Storm Surge Barrier Rotterdam ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ สามารถสรุปได้ดังนี้

ประเทศเนเธอร์แลนด์ (Netherland) เป็นดินแดนที่ตั้งอยู่บนปากแม่น้ำใหญ่ของยุโรป ๓ สาย ได้แก่ แม่น้ำไรน์ (Rhine) แม่น้ำวาล (Waal) และแม่น้ำเมิส (Meuse) ทำให้ที่ดินบริเวณนั้นมีสภาพเป็นปากแม่น้ำ (Delta) เป็นที่ราบลุ่มที่เกิดจากการสะสมโคลนตมจากแม่น้ำ นอกจากนี้ทะเลเหนือ (North Sea) ซึ่งอยู่หน้าชายฝั่งเนเธอร์แลนด์ ยังมีปรากฏการณ์ที่เรียกว่า Storm tide หรือคลื่นชายฝั่ง ยกตัวสูงจากพายุ ซึ่งระดับน้ำอาจมีความสูงถึง ๕ เมตร จากระดับน้ำทะเลปกติ และบางครั้งน้ำทะเลจากปรากฏการณ์ Storm tide ยังซัดเข้ามาในแม่น้ำที่อยู่ในทวีปจนเกิดน้ำท่วมอย่างรุนแรง

Delta Work ประตูกั้นปากแม่น้ำแห่งภาคใต้

พื้นที่ทางใต้ของเนเธอร์แลนด์ต่างจากพื้นที่ทางภาคเหนือ กล่าวคือ พื้นที่ภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นปากแม่น้ำสายย่อย ๆ จำนวนมาก แนวทางการแก้ปัญหา น้ำท่วมของภาคใต้จึงเป็นการสร้างเขื่อนประตูน้ำ กำแพงกั้นคลื่นหลายแห่งเพื่อป้องกันคลื่นน้ำทะเลหนุนสูงจากภาวะ Storm tide โดยโครงการ Delta Works เริ่มก่อสร้างหลังโครงการ Zuiderzee Works ทางภาคเหนือ เนื่องจากผลกระทบจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ แต่เหตุการณ์อุทกภัยครั้งร้ายแรงในปี ๑๙๕๓ ทำให้มีผู้เสียชีวิตกว่า

๒,๕๐๐ ราย และทำลายพื้นที่เกษตรกรรม ๙% ของประเทศ จึงทำให้ประชาชนและภาครัฐร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ เพื่อดำเนินการป้องกันภัยธรรมชาติอันอาจเกิดขึ้นในอนาคต จึงทำให้เกิดโครงการ Delta Works ขึ้น ซึ่งโครงการ Delta Works ประกอบด้วยโครงการย่อยทั้งสิ้นถึง ๑๖ โครงการ มีทั้งเขื่อนผนังกันน้ำ ประตูระบายน้ำ และกำแพงคลื่น โดยส่วนที่เป็นเขื่อนจะทำหน้าที่กันน้ำทะเลและแม่น้ำออกจากกันเพราะตัวชายฝั่งรับน้ำถูกเลื่อนให้อยู่ไกลจากพื้นที่อยู่อาศัยแล้วน้ำส่วนที่อยู่ด้านในเขื่อนยังเป็นน้ำสะอาดสามารถใช้ประกอบการเกษตรได้อีกด้วย

ทั้งนี้ ประตูระบายน้ำก็มีได้กั้นน้ำทะเลจากการไหลสู่แม่น้ำด้านในอย่างถาวรแต่ประตูระบายน้ำจะปิดเฉพาะเวลาที่มีคลื่นแรงซึ่งเสี่ยงต่อภาวะน้ำทะเลลักเข้าสู่บริเวณที่อยู่อาศัยได้เท่านั้น เพื่อให้ชาวประมงที่ดำรงชีพด้วยการจับปลาทะเลสามารถทำอาชีพพื้นเมืองดั้งเดิมได้ต่อไป

คันกันน้ำทะเล Maeslantkering

- คันกันน้ำทะเล Maeslantkering เป็นคันกันน้ำทะเลแห่งเดียวในโลกที่สามารถเปิด-ปิด ประตูเข้าออกได้

- Maeslantkering ประกอบด้วย ประตูโค้ง ๒ บาน อยู่คนละฝั่งของแม่น้ำ ประตูแต่ละบาน ยาว ๒๑๐ เมตร สูง ๒๒ เมตร หนา ๑๕ เมตร ขณะใช้งานเมื่อประตูปิดเข้าหากันจะกั้นแม่น้ำที่กว้างกว่า ๓๖๐ เมตร

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ได้สอบถามดังนี้

- คั่นกันน้ำ Maeslantkering มีหลักการทำงานอย่างไร

เจ้าหน้าที่ได้ตอบข้อซักถามว่า

- ใช้ขณะที่ไม่ได้ใช้งาน คั่นกันน้ำ Maeslantkering จะอยู่บนบกเมื่อต้องการใช้ก็จะปล่อยน้ำเข้าไปในท่าจอดประตู่ เพื่อให้ประตู่ลอยขึ้นจากประตู่แต่ละบานจะเลื่อนไปบรรจบกันกลางแม่น้ำ เมื่อประตู่ถึงตำแหน่งที่กำหนดไว้ก็จะปล่อยน้ำเข้าไปเพื่อให้ประตู่จมลงเข้าไปบล็อกกับช่องที่สร้างไว้ใต้แม่น้ำ และหากต้องการทำประตู่กลับเข้าที่เดิมก็สูบน้ำออกแล้วหมุนประตู่กลับเข้าที่เดิม นอกจากนี้ยังได้อธิบายถึงเทคโนโลยีในการใช้ก่อสร้าง Delta Works ดังนี้

๑. Phoenix Unity Caissions เป็นแท่งคอนกรีตกล่องสำเร็จรูป โดยจะหล่อแท่งคอนกรีตขึ้นบริเวณปากแม่น้ำที่มีกระแสน้ำไหลแรงซึ่งไม่สามารถถมด้วยดินหรือทรายได้ เนื่องจากถูกกระแสน้ำพัดพาไปหมด

๒. คอนกรีตบล็อกขนาดใหญ่แต่ละวันมีน้ำหนัก ๒.๕ ตัน จมลงในทะเลโดยจะยัดคอนกรีตบล็อกไว้ด้านล่างช่องระบายน้ำเข้าออกก่อนที่จะถมทรายลงไปในพื้นที่สร้างขึ้น

คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาดูงานตลาดประมูลดอกไม้ (Aalsmeer Flower Auction) ในวันจันทร์ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ เมืองอัลส์เมียร์ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ สามารถสรุปได้ดังนี้

ตลาดประมูลดอกไม้ (Aalsmeer Flower Auction) เป็นตลาดประมูลซื้อขายไม้ดอก ผัก และผลไม้ที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีดอกไม้จากประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป แอฟริกา อเมริกาใต้ เช่น เอกวาดอร์ โคลัมเบีย เอธิโอเปีย ถูกส่งมาที่นี่ทุกวัน ตลาดประมูลแห่งนี้จัดตั้งขึ้นโดยผู้ผลิตหรือสหกรณ์ผู้ผลิต เพื่อจำหน่ายผลผลิตของตน ตลาดประมูลแห่งแรกตั้งขึ้น ณ ประเทศเนเธอร์แลนด์ ในต้นศตวรรษ ที่ ๒๐ ปัจจุบันมีตลาดประมูลประมาณ ๑๐ แห่ง ในยุโรป ในจำนวนนี้มี ๔ แห่ง อยู่ในเนเธอร์แลนด์ ตลาด

ประมูลจำนวน ๓ แห่ง มีแผนนำเข้าสินค้าเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ส่งออกในต่างประเทศเพื่อนำสินค้าเข้าตลาดประมูล ตลาดประมูลทั้ง ๓ แห่ง ได้แก่

๑. Aalsmeer Flower Auction (VBA) ตั้งอยู่ที่เมืองอัลสเมียร์ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตไม้ดอกไม้ประดับของเนเธอร์แลนด์ในปี ๒๕๔๖ ตลาดประมูลมีสมาชิกผู้ผลิตจำนวน ๓,๑๔๔ คน เป็นตลาดประมูลที่ใหญ่ที่สุดมีพื้นที่ประมาณ ๖๒๔ ไร่ มีมูลค่าการซื้อขายถึง ๗๔,๙๓๗ ล้านบาท ในปี ๒๕๔๖

๒. Flora Holland เป็นตลาดประมูลที่มีสาขากระจายอยู่ ๕ แห่ง คือ เมือง Naaldwijk, Rijnsburg, Bleiswijk, Venlo และ Eelde มีมูลค่าการซื้อขายถึง ๘๙,๐๐๐ ล้านบาทในปี ๒๕๔๖

๓. NBV/UGA ตลาดประมูลในประเทศเยอรมนี จัดประมูลไม้ตัดดอก Hevongen และไม้กระถางที่ Lullingen มีมูลค่าการซื้อขายถึง ๓๓,๒๓๐ ล้านบาท

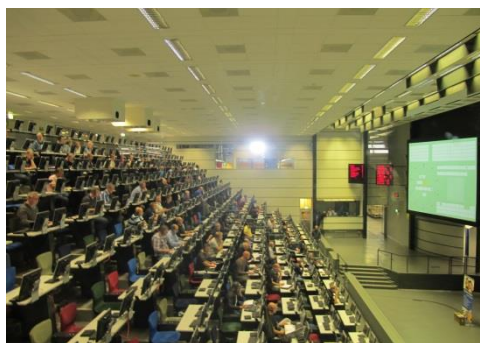

ตลาดการประมูลดอกไม้ในเนเธอร์แลนด์ เป็นศูนย์กลางของการค้าไม้ดอกไม้ประดับระหว่างประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งรวมผลผลิตและผู้ซื้อจำนวนมาก ทำให้มีบทบาทในกลไกการตั้งราคาและได้พัฒนาเป็นศูนย์กระจายสินค้าท้องถิ่นและสินค้านำเข้าไปยังตลาดยุโรป ตลาดประมูลดอกไม้แห่งนี้จำหน่ายผลผลิตคิดเป็น ๘๙% ของผลผลิตทั้งหมดในประเทศ และ ๗๐% ของผลผลิตทั้งหมดที่นำเข้าจากต่างประเทศ ลักษณะของตลาดประมูลมีการบริหารในรูปแบบสหกรณ์ โดยมีเกษตรกรในประเทศเป็นเจ้าของและเปิดให้เกษตรกรในยุโรปสามารถสมัครเข้าเป็นสมาชิกได้ แต่เกษตรกรที่มีได้อยู่ในสหภาพยุโรป ไม่สามารถเป็นสมาชิกได้ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการผลผลิตของสมาชิกให้สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่เหมาะสมและคุ้มต้นทุนการผลิต

วิธีการประมูลซื้อผลิตผล

การประมูลดอกไม้ที่ตลาดการประมูลในเมืองอัลสเมียร์ (Aalsmeer Flower Auction) มีการประมูลซื้อขายกันทุกวัน ส่วนนักท่องเที่ยวสามารถเข้าร่วมการประมูลได้ตั้งแต่วันจันทร์ถึงศุกร์ตั้งแต่เวลา ๐๗.๐๐-๑๑.๐๐ น. การประมูลซื้อขายใช้วิธีการ “ประมูลแบบดัตช์” (Dutch Auction) โดยการใช้นาฬิกา หอนาฬิกาที่ใช้ในการประมูลมี ๕ หอ และนาฬิกา ๑๔ เรือน ไว้เพื่อต้อนรับลูกค้า ซึ่งได้แก่ ผู้ส่งออก พ่อค้าส่ง เจ้าของร้าน และพ่อค้าแม่ค้าที่นั่งเรียงรายกันในห้องประมูล เข็มนาฬิกาเริ่มต้นที่เลข ๑๒ ซึ่งหมายถึง ราคาสูงสุดแล้วจึงหมุนไปตามราคาที่ลดลงเรื่อย ๆ ผู้ดำเนินการประมูลจะขานชื่อดอกไม้และเสนอขายสินค้าของตนในราคาสูงสุดและราคาจะลดลงเรื่อย ๆ เมื่อผู้ใดต้องการซื้อผู้นั้นต้องกดปุ่มนาฬิกาเพื่อยุติราคาที่ตนต้องการเพื่อซื้อสินค้าชิ้นนั้น

คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ได้สอบถามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- เมื่อเกษตรกรขายดอกไม้แล้วสามารถรับเงินได้ด้วยวิธีใด และมีวิธีการจัดการอย่างไรกับดอกไม้ที่เหลือจากการประมูล

- หน่วยงานใดเป็นผู้กำหนดราคากลางหรือราคามาตรฐานในการประมูล

เจ้าหน้าที่ประจำ Flora Holland ได้ตอบข้อซักถาม ดังนี้

- สหกรณ์จะหักค่าดำเนินการ ๒.๓% ส่วนเงินที่เหลือจะจ่ายให้แก่เกษตรกรเจ้าของสินค้า ส่วนสินค้าที่ไม่มีผู้ประมูลก็จะนำไปรีไซเคิลทำปุ๋ยจะไม่มีการนำออกจำหน่ายภายนอกเด็ดขาดเพื่อป้องกัน

ราคาสินค้าตกต่ำ จึงทำให้เกษตรกรต้องหันมาพัฒนาและรักษามาตรฐานคุณภาพของสินค้าให้ดีขึ้น เพื่อให้สินค้าของตนเป็นที่ต้องการของตลาด ทั้งนี้ในแต่ละปีจะมีสินค้าเหลือจากการประมูลไม่ถึง ๑%

- การกำหนดราคากลางหรือราคามาตรฐานในการประมูลจะถูกกำหนดโดยบริษัทประมูลกลาง

๐๐๐๐๐๐๐๐

• การเดินทางไปศึกษาดูงานด้านการส่งเสริมราคาสินค้าเกษตรกรรม ณ สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ – วันอังคารที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการฯ ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน Ginseng and apple Farm ณ Dwit Tteul สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

สวนโสม (Farm Ginseng)

“โสมเกาหลี” เป็นพืชล้มลุก มีรากสีน้ำตาลประมาณ ๓๐ เซนติเมตร มีรากแขนงแตกออกเป็นแฉก อ้วนกลมเป็นทรงกระบอกสีออกเหลืองอ่อน ลำต้นมีความสูงประมาณ ๘๐ เซนติเมตร ลักษณะของใบโสมนั้น จัดเป็นใบประกอบ แต่ใบจะแตกออกเป็นแฉกๆ สีเขียว สำหรับดอกนั้นจะออกเป็นช่อในบริเวณส่วนยอด และง่ามใบสีของดอกจะเป็นสีขาว และผลเมื่อสุกจะเป็นสีแดง การเพาะปลูกต้องใช้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งอุณหภูมิ ความชื้นและแสงแดด แม้ว่าสภาพที่ไม่เหมาะสม จะไม่ทำให้โสมถึงกับตาย แต่ก็ไม่เพียงพอที่จะทำให้รากของต้นโสมนั้นมีความสมบูรณ์

โสมอายุ ๔ ปี ในโรงเรือน

ชนิดของโสม สามารถแบ่งตามการเก็บรักษา หรือการแปรรูปได้ดังนี้

๑. **โสมแดง** เกิดจากการนำเอารากโสมสดมาตัดแขนงรากออก จากนั้นก็จัดการทำความสะอาดให้หมดสิ่งสกปรก จึงนำไปผ่านการอบไอน้ำประมาณ ๓-๔ ชั่วโมง หรือจนกระทั่งสุกซึ่งโดยมากก็จะไม่เกิน ๔ ชั่วโมงเมื่อสุกแล้วจะสังเกตได้จากสีที่เหลืองขึ้นจนเกือบจะใส แล้วจึงนำไปอบแห้งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำโสมดิบ ถือว่าเป็นโสมชนิดที่มีคุณภาพที่ดีที่สุด

๒. **โสมขาว** เกิดจากการนำเอารากของโสมสดมาตัดเอารากแขนงออกทำความสะอาด จากนั้นจึงนำลงแช่ในน้ำเดือดประมาณ ๘-๑๐ นาที แล้วนำขึ้นแช่น้ำเย็นอีก ๑๐ นาที ก่อนจะนำมาตากแห้ง นำมาเจาะรูให้ทั่วทั้งราก และนำลงแช่ในน้ำเชื่อมอีก ๑-๒ วัน ก่อนนำไปอบแห้ง ขั้นตอนนั้น

จะยุ่งยากกว่าการทำโสมแดง สามารถนำไปแปรรูปใช้บริโภคได้หลายชนิด เพียงแต่จะมีราคาที่ต่ำกว่าโสมแดง ตามคุณภาพที่ด้อยกว่านั่นเอง

๓. **โสมแห้ง** เป็นโสมที่เกิดจากการนำเอาส่วนของรากโสมสดมาใช้โดยการเอามาตากแดดจัดๆ ก่อนนำไปอบด้วยกัมมะถัน ก่อนนำไปตากแห้งให้แห้งสนิทอีกครั้งซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้าย

๔. **โสมสกัด** เกิดจากการนำเอารากโสมสดมาสกัดด้วยกรรมวิธีทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้การควบคุมในห้องปฏิบัติการ โดยจะได้โสมที่สามารถนำไปใช้เป็นส่วนผสมในเครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สะดวกสำหรับผู้บริโภค

ในปัจจุบันนี้สามารถนำรากโสมสดมาแปรรูปได้โดยตรง ซึ่งเป็นวิธีการที่นิยมในปัจจุบัน แตกต่างจากสมัยก่อนที่จะต้องนำมาตากแห้งหรือนำมานึ่ง เพื่อให้เก็บรักษาได้นาน ซึ่งเทคโนโลยีในปัจจุบันนี้ทำให้เราได้โสมแปรรูปหลากหลายประเภทกว่าแต่ก่อนมาก ไม่ว่าจะเป็นโสมสกัด เครื่องดื่มจากโสม รากโสมแช่น้ำผึ้ง โสมดองเหล้า หรือนำไปประกอบอาหารได้อย่างสะดวกโดยไม่ยุ่งยาก

โสมจากเกาหลี ได้รับการยอมรับว่าเป็นโสมที่มีคุณภาพดีที่สุด เพราะประเทศเกาหลีมีสภาพของดินและภูมิอากาศที่เหมาะสมสำหรับการปลูกโสม แต่ผู้ที่ต้องการจะปลูกโสมในเกาหลี จะปลูกได้ต้องให้รัฐบาลตรวจสอบคุณภาพของดินก่อนว่ามีความเหมาะสมต่อการปลูกโสมหรือไม่ หากคุณภาพของดินมีความเหมาะสมสำหรับปลูกโสมแล้วจึงจะได้รับอนุญาตให้ปลูกได้ และรัฐบาลจะไม่อนุญาตให้ส่งออกนอกประเทศ โดยรัฐบาลจะควบคุมการปลูกและการจำหน่ายทั้งหมด

โสมที่มีคุณภาพนั้นจะต้องมีอายุ ๖ ปี ในการทำแปลงปลูกโสม จะปลูกโดยใช้เมล็ดเพาะใช้เวลาปลูกทั้งหมด ๖ ปี วิธีการปลูกเป็นดังนี้

- ปีที่หนึ่ง เป็นการรวบรวมเมล็ดพันธุ์ ช่วงคัดเมล็ดพันธุ์ จนถึงช่วงหว่านเมล็ด
- ปีที่สอง เมล็ดเริ่มเพาะตัว ทำหลังกคลุมด้วยฟาง
- ปีที่สาม ย้ายต้นอ่อนมาไว้ที่เรือนปลูก
- ปีที่สี่ เอาฟางที่คลุมออก เริ่มพรวนดินใหม่ คลุมด้วยฟาง ทำเช่นนี้จนครบ ๖ ปี
- ปีที่หก ขุดหัวได้ ขุดลงไปประมาณ ๕-๑๐ เซนติเมตร จึงเห็นรากโสม

แอปเปิ้ล ฟาร์ม (apple Farm)

แอปเปิ้ล เป็นผลไม้เมืองหนาวประเภทผลัดใบ ลักษณะต้นและใบเป็นไม้เนื้อแข็ง และต้องการอากาศหนาวเย็นอันยาวนาน โดยอุณหภูมิที่เหมาะสมคือ ๖๐ - ๘๕ องศาฟาเรนไฮต์ สำหรับดินที่เหมาะสมกับการปลูกแอปเปิ้ลควรเป็นดินร่วนปนทรายมีความเป็นกรด-ด่าง ประมาณ ๕.๐ - ๖.๘ แต่แอปเปิ้ลไม่ชอบดินที่มีน้ำขังบริเวณราก

แอปเปิ้ล ปลอดสารพิษ สามารถเก็บจากต้นแล้วรับประทานได้อย่างปลอดภัย

สวนแอปเปิ้ลมีการปลูกอย่างพิถีพิถัน และได้รับการดูแลเอาใจใส่ทุกกระบวนการและปลอดสารพิษทำให้ผลมีขนาดใหญ่

ข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ก่อนที่เกษตรกรชาวเกาหลีจะปลูกพืชชนิดใด จะต้องได้รับการตรวจสอบคุณภาพของดินว่ามีความเหมาะสมในการปลูกพืชชนิดนั้นหรือไม่ ทำให้ผลผลิตที่ออกมาามีคุณภาพ มีขนาดใหญ่ สามารถจำหน่ายได้ราคาดี จึงควรนำหลักการนี้มาประยุกต์ใช้ในการขอร้องการปลูกพืชในประเทศไทย เพื่อให้เกษตรกรปลูกพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้เป็นการลดต้นทุนการผลิตในการบำรุงรักษา และส่งผลให้ได้ผลผลิตมากขึ้นอีกด้วย

คณะกรรมการฯ ได้เดินทางไปศึกษาดูงานและเยี่ยมชมตลาดกลางประมูลและค้าส่งสินค้าเกษตรและประมงสาธารณรัฐเกาหลี Seoul Agricultural & Marine Products Corp. หรือ Garak Market ในวันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ณ กรุงโซล สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

นายประณต บุญยโทระ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโซล กล่าวต้อนรับคณะกรรมการ และกล่าวว่ารู้สึกมีความยินดีที่ได้นำคณะกรรมการมาเยี่ยมชมตลาดแห่งนี้ซึ่งเป็นตลาดค้าส่ง คล้ายกับตลาดไท ที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งสินค้าที่นำเข้ามามีทั้งสินค้าที่ผลิตในสาธารณรัฐเกาหลี และที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

Miss Park Na Rae เจ้าหน้าที่ของ Garak Market ได้กล่าวต้อนรับคณะกรรมการและบรรยายสรุปดังนี้

ตลาดกลางประมูลและค้าส่งสินค้าเกษตรและประมงผลิตภัณฑ์ทางทะเล Garak Market เป็นตลาดสินค้าส่งสาธารณะแห่งแรกในเกาหลี โดยทำการเปิดกิจการในปี ค.ศ. ๑๙๘๕ เพื่อรักษาประโยชน์และคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งตั้งอยู่บนเนื้อที่ ๕๔๐,๐๐๐ ตารางเมตร มีสินค้าที่นำมาขายกว่า ๒๗๐ ชนิด ปริมาณปีละ ๒,๓๐๔,๐๐๐ ตัน ได้ทำการค้าขายเพื่อหล่อเลี้ยงชาวกรุงโซลและผู้อาศัยตามรอบชานเมือง ซึ่งถือว่าเป็นศูนย์กลางทางอาหารทางการเกษตรและอาหารทางทะเล ที่สำคัญที่สุดของเกาหลี ซึ่งนอกจากตลาดแห่งนี้ในเกาหลียังมีตลาดค้าส่งอีก ๓๒ แห่ง แต่ตลาดแห่งนี้มีปริมาณการค้าขายคิดเป็น ๓๐%ของตลาดทั้งหมด ถือว่าเป็นตลาดที่มีความน่าเชื่อถือต่อการค้าขายอย่างยิ่ง โดยมีบริษัทจำนวน

๑๐ แห่งที่นำสินค้ามาโดยมีผู้ค้าส่งมาซื้อประมาณวันละ ๒,๐๐๐ คน ซึ่งทำหน้าที่เป็นสื่อกลางนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่าย และเป็นที่ยอมรับจากผู้ค้าปลีก นอกจากนี้ยังมีนักธุรกิจ รวมทั้งผู้ค้าปลีกอีกกว่า ๕๐๐ คน และมีผู้เยี่ยมชมตลาดวันละ ๑๒๐,๐๐๐ คนต่อวัน มียานพาหนะขนส่งเข้าออก วันละประมาณ ๔๐,๐๐๐ คัน

สำหรับผู้ซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร จะมีกระบวนการที่เกี่ยวข้องอยู่ ๖ ขั้นตอน ได้แก่ การผลิต การขนส่ง การส่งมอบสินค้า การประมูล การชำระเงิน และการกระจายสินค้าไปสู่ผู้บริโภค สำหรับสิ่งของที่นำมาจำหน่ายจะต้องทำการบรรจุหีบห่อ ของแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มให้เรียบร้อย และส่งไปที่ตลาดค้าส่ง ถึงจุดนี้จะมีการแจ้งใบแสดงสินค้า ทำการบันทึกแล้วส่งมอบให้กับบริษัท จากนั้นบริษัทจะทำการบรรจุหีบห่อของที่ส่งมาถึงและจัดเรียงสิ่งของ เพื่อทำการประมูล โดยการขายสินค้าให้แก่ผู้ชนะการประมูลต่อที่สาธารณะ และของที่ได้รับการประมูลจะถูกส่งไปขายแก่ผู้ค้าปลีก หรือห้างซูเปอร์มาร์เก็ตต่อไป

ในตลาดแห่งนี้ ผลผลิตทางการเกษตรในตลาด ส่วนมากได้แก่ กล้วย ส้ม กระเทียม สับปะรด องุ่น เป็นต้น ส่วนการค้าขายด้านผลิตภัณฑ์ทางทะเลมีผลิตภัณฑ์อันหลากหลาย ได้แก่ ปลาช่อน ปลาหมึก ปู เป็นต้น Garak Market ทำการค้าขายโดยการประมูลอย่างโปร่งใส ต่อผู้ค้าขายและผู้บริโภคทั้งหมด โดยใช้ระบบการทำรายซื้อเพื่อทำระบบประมูลการขาย ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๙๕ และระบบการประมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ปี ค.ศ. ๒๐๐๒

ทางตลาดได้มีการปรับปรุงด้านมาตรฐานในการจัดหีบห่อและระบบการขนย้ายสิ่งของ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดหีบห่อกะหล่ำปี ซึ่งเริ่มครั้งแรกตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๖ ซึ่งประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง และมีการให้ความสำคัญด้านการรักษาสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นการสร้างคุณค่าให้กับทางตลาดโดยไม่จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายใดๆ ตลาดแห่งนี้ได้เน้นด้านการให้บริการ การค้าอาหารทางทะเลแก่ผู้บริโภคด้วยเหตุนี้ จึงมีการตรวจสอบ ๖๐๐ ครั้งต่อวัน และต้องทำอย่างต่อเนื่อง มิฉะนั้นจะไม่ให้ส่งสินค้าออกไปยังผู้บริโภค เพื่อป้องกันการติดเชื้อจากสวนหรือไร่ของผู้ผลิต

ตลาดแห่งนี้ช่วยสนับสนุนให้ชาวนา และชาวประมงมีรายได้ สินค้าที่นำมาขายจะไม่ถูกกดราคา และไม่ว่าจะนำสินค้ามาจากที่ใดตลาดแห่งนี้ไม่สามารถปฏิเสธได้ โดยคิดค่าธรรมเนียม ๔-๗%

จากนั้น นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ กล่าวสรุปว่าตลาดแห่งนี้ ตั้งขึ้นเมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว โดยมีเทศบาลกรุงโซลเป็นเจ้าของ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดหาสินค้าเกษตร และอาหารทะเลมาจำหน่าย ซึ่งมีกว่า ๒๒๐ ชนิด เพื่อการบริโภคของคนที่อยู่ในกรุงโซล ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๑๓ ล้านคน โดยตลาดแห่งนี้ทำหน้าที่ คือ

๑. ทำหน้าที่เป็นสถานที่ให้ผู้ปลูกพืชผักได้นำมาจำหน่ายที่นี่ และให้ผู้ซื้อมาประมวลสินค้า ซึ่งผู้ประมวลคือบริษัทใหญ่กว่า ๑๐ แห่ง (wholesaler) ซึ่งหลังจากประมวลได้แล้วก็จะนำไปขายเป็น ผู้ค้าปลีก (retailer)

๒. ทำหน้าที่เป็นผู้ค้าส่ง คือไปซื้อสินค้ามาแล้วนำมาจำหน่ายให้กับผู้ค้าปลีก โดยคิดค่าธรรมเนียม (Fee) แต่ไม่แสวงหากำไร

จากนั้นคณะกรรมการมีข้อซักถามโดยสรุปดังนี้

- เกษตรกรที่จะนำสินค้ามาขายที่ตลาดแห่งนี้ ต้องเป็นสมาชิกของตลาดนี้หรือไม่ และต้องมีการรวมกลุ่มกันเพื่อนำมาขายหรือไม่ เกษตรกรจะนำสินค้าเฉพาะของตนมาขายที่นี่ได้หรือไม่
- ทางตลาดมีการดูแลผู้ซื้อสินค้า ซึ่งมีจำนวนกว่า ๒,๐๐๐ คน อย่างไรบ้าง
- ทางตลาดดูแลเรื่องความปลอดภัยของสินค้าอย่างไร เช่น โรคพืช โรคแมลง และการปนเปื้อนของสารเคมี
- มีวิธีการควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างไร ให้ปลอดภัยจากโรคพืชและแมลง
- สินค้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ จะนำมาจำหน่ายยังตลาดแห่งนี้ได้หรือไม่
- สินค้าจากประเทศไทยชนิดใดบ้าง ที่นำเข้าจำหน่ายในเกาหลีได้

เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถามสรุปได้ดังนี้

- เกษตรกรที่นำสินค้ามาจำหน่ายส่วนมาก จะมีการรวบรวมสินค้ากันที่บริษัทซึ่งเป็นของรัฐบาลที่มีอยู่ในต่างจังหวัด เพื่อบรรจุแล้วขนส่งมาจำหน่ายยังตลาดแห่งนี้ ซึ่งการรวบรวมและขนส่งมาพร้อมกันจะทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่า การแยกบรรจุแล้วส่งมาเพียงรายเดียว
- ผู้ที่จะมาซื้อสินค้าที่ตลาดแห่งนี้ได้จะต้องมีการขึ้นทะเบียน วางเงินมัดจำ และต้องผ่านการตรวจสอบว่าไม่ใช่ผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะไม่มีความซื่อสัตย์

- ในเรื่องความปลอดภัยของสินค้า ทางตลาดจะไปตรวจยังแหล่งผลิต หากผ่านมาตรฐานถึงจะอนุญาตให้นำมาจำหน่ายได้ นอกจากนี้สินค้าที่ตรวจสอบแล้วพบว่ามีคุณภาพไม่ดี ก็จะคัดออกขายในราคาที่ต่ำลง
- เกษตรกรต้องรับผิดชอบในเรื่องคุณภาพของผลผลิตเอง โดยหากผลผลิตที่ได้มีคุณภาพไม่ดี ก็ไม่สามารถจำหน่ายได้ หรือจำหน่ายได้ในราคาที่ต่ำ
- สินค้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ สามารถนำมาจำหน่ายยังตลาดแห่งนี้ได้ โดยผ่านการประมูลเช่นเดียวกับสินค้าที่มาจากต่างจังหวัด เว้นแต่สินค้าที่มีจำนวนไม่มากอาจขายตรงโดยไม่ต้องนำมาประมูล
- สินค้าไทยที่นำเข้ามาจำหน่ายในเกาหลีขณะนี้ มี ๖ ชนิด ได้แก่ ทุเรียน กล้วยหอม มะพร้าว สับปะรด มะม่วงอบไอน้ำ (น้ำดอกไม้มะม่วง) และมังคุด โดยขณะนี้ได้พยายามผลักดันให้ส้มโอ ได้รับการอนุญาตให้นำมาขายได้ทันที ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการรอการอนุมัติ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ตลาดแห่งนี้มีระบบการบริหารจัดการโดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ไม่ให้มีสิ่งเสียหายไปโดยเปล่าประโยชน์ โดยการสนับสนุนให้ผู้ผลิตที่นำเศษพืชผักที่เหลือไปทำบรรจุกระป๋อง (Pickle) เช่น แตงกวาดอง แล้วนำมาวางจำหน่ายในร้านค้าบริเวณตลาดได้ด้วย ซึ่งควรนำหลักการนี้ไปพัฒนาตลาดในประเทศไทย เนื่องจากผักที่ส่งมาขายในตลาดมีการเสียหายเป็นจำนวนมากซึ่งถูกนำไปทิ้งโดยไม่ได้นำไปทำประโยชน์อย่างใดเลย

๒. ตลาดแห่งนี้เปิดโอกาส ให้เกษตรกรและชาวประมงทุกคนสามารถนำสินค้ามาจำหน่ายได้ และได้รับราคาที่เป็นธรรมตามคุณภาพของสินค้า และไม่ถูกกดราคา ทำให้เกษตรกรของเกาหลีมีความเข้มแข็งและเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพของผลผลิต เพราะหากผลผลิตไม่มีคุณภาพ หรือมีสารพิษ ก็ไม่สามารถนำมาจำหน่ายได้

๓. คนเกาหลีต้องการบริโภคและลำไยเป็นจำนวนมาก จึงควรนำผลไม้ทั้ง ๒ ชนิดของไทยมาเปิดตลาดที่นี่ โดยคณะกรรมการจะทำหนังสือไปยังนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อเร่งดำเนินการเปิดตลาดให้กับผลไม้ทั้งสองชนิดดังกล่าว

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ฯ

๑. ตลาดกลางประมูลและค้าส่งสินค้าเกษตรและประมง (Garak Market) เปิดโอกาสให้เกษตรกรและชาวประมงทุกคนสามารถนำสินค้ามาจำหน่ายได้ และได้รับราคาที่เป็นธรรมตามคุณภาพของสินค้า และไม่ถูกกดราคา ทำให้เกษตรกรของเกาหลีมีความเข้มแข็งและเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพของผลผลิต เพราะหากผลผลิตไม่มีคุณภาพ หรือมีสารพิษ ก็ไม่สามารถนำมาจำหน่ายได้

๒. ตลาดกลางประมูลและค้าส่งสินค้าเกษตรและประมง (Garak Market) มีระบบการบริหารจัดการโดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ไม่ให้มีสิ่งเสียหายไปโดยเปล่าประโยชน์

โดยการสนับสนุนให้ผู้ผลิตที่นำเศษพืชผักที่เหลือไปทำบรรจุกระป๋อง (Pickle) เช่น แตงกวาดอง แล้วนำมาวางจำหน่ายในร้านค้าบริเวณตลาดได้ด้วย ซึ่งควรนำหลักการนี้ไปพัฒนาตลาดในประเทศไทย เนื่องจากผักที่ส่งมาขายในตลาดมีการเสียหายเป็นจำนวนมากซึ่งถูกนำไปทิ้งโดยไม่ได้นำไปทำประโยชน์อย่างใดเลย

๓. รัฐบาลเกาหลีมีนโยบายในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายให้เพียงพอต่อคนในประเทศ เพื่อที่จะไม่ต้องนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ดังนั้น สินค้าที่นำเข้ามาเพื่อจำหน่ายในเกาหลีได้ จึงเป็นสินค้าที่ประเทศเกาหลีไม่สามารถผลิตหรือผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในประเทศ จึงสามารถนำข้อมูลนี้ไปประยุกต์เพื่อหาทางนำสินค้าของไทยที่คาดว่าจะเป็นที่ต้องการของคนเกาหลีมาเปิดตลาด ซึ่งทราบว่าคนเกาหลีนิยมบริโภคเงาะ และลำไยเป็นจำนวนมาก จึงควรผลักดันให้ผลไม้ทั้ง ๒ ชนิดของไทยมาเปิดตลาดที่นี่ โดยคณะกรรมการการจะทำหนังสือไปยังนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อเร่งดำเนินการเปิดตลาดให้กับผลไม้ทั้งสองชนิดดังกล่าว

๔. ก่อนที่เกษตรกรชาวเกาหลีจะปลูกพืชชนิดใด จะต้องได้รับการตรวจสอบคุณภาพของดินว่ามีความเหมาะสมในการปลูกพืชชนิดนั้นหรือไม่ ทำให้ผลผลิตที่ออกมามีคุณภาพ มีขนาดใหญ่ สามารถจำหน่ายได้ราคาดี จึงควรนำหลักการนี้มาประยุกต์ใช้ในการรณรงค์การปลูกพืชในประเทศไทย เพื่อให้เกษตรกรปลูกพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้เป็นการลดต้นทุนการผลิตในการบำรุงรักษา และส่งผลให้ได้ผลผลิตมากขึ้นอีกด้วย

• การเดินทางไปศึกษาดูงานและเจรจาธุรกิจด้านส่งเสริมราคาส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม ณ สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ระหว่างวันอังคารที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงวันศุกร์ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖

คณะกรรมการการได้เดินทางไปศึกษาดูงานระบบท่าเรือ ณ เมืองลิเวอร์พูล (Port of Liverpool) ด้านระบบงานรัฐสภาสกอตแลนด์ และตลาดค้าส่ง New Spitalfields โดยสรุปผลการศึกษาดูงานได้ดังนี้

๑) ท่าเรือลิเวอร์พูล

คณะกรรมการการได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ท่าเรือลิเวอร์พูล (Port of Liverpool) ในวันศุกร์ที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ สรุปผลจากการศึกษาดูงานได้ดังนี้

ท่าเรือลิเวอร์พูล (Port of Liverpool) ซึ่งเป็นหนึ่งในธุรกิจของ Peel Port Group ท่าเรือลิเวอร์พูลมีพื้นที่ล้อมรอบประมาณ ๑๒.๑ กิโลเมตร ระบบของท่าเรือจะวิ่งออกจาก Brunswick Dock ในลิเวอร์พูลไปยัง Seaforth Dock ใน Seaforth ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเมอร์ซีย์และ Birkenhead Dock ระหว่าง Birkenhead และ Wallsaeys ทางตะวันตกของแม่น้ำ ในส่วนของท่าเทียบเรือมีการก่อสร้างเมื่อปี ค.ศ. ๑๗๑๕ และดำเนินการโดย Mersey Docks and Harbour Company

การแบ่งประเภทท่าเรือ

๑. Transshipment Port เป็นท่าเรือแบบถ่ายลำ เป็นศูนย์รวมในการเก็บและกระจายตู้คอนเทนเนอร์ โดยตู้สินค้าจะนำมาบรรจุเรือประเภทที่เรียกว่า Feeder Vessel เพื่อรอการขนถ่ายไปยังเรือ Direct Vessel เพื่อนำสินค้าไปส่งตามจุดหมายปลายทาง ท่าเรือแบบถ่ายลำ ได้แก่ ท่าเรือสิงคโปร์ ท่าเรือกรัง ท่าเรือรอตเตอร์ดัมส์ เป็นต้น

การบริหารจัดการท่าเรือประเภทนี้ต้องลดเวลาที่เรือคอยท่าให้น้อยที่สุด ปัจจุบันมีการแข่งขันในการจับเวลาว่าแต่ละตู้จะใช้เวลาในการขนถ่ายกี่นาที เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สายการบินเรือเข้ามาเทียบท่าเนื่องจากมีผลต่อต้นทุนของเรือโดยตรง หรือที่เรียกว่า Time In Port จึงต้องมีพื้นที่ในท่าเรือให้สามารถจัดเรียงคอนเทนเนอร์ได้จำนวนมากและต้องอาศัยเทคโนโลยี รวมถึงคลังน้ำมัน อุโมงค์เรือและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่จะทำให้ไม่แออัด เนื่องจากท่าเรือประเภทนี้ต้องมีการแข่งขัน

๒. Original Destination Port หรือท่าเรือต้นแบบ เป็นท่าเรือที่ใช้ในการรับสินค้าหรือขนถ่ายสินค้าโดยตรง ประกอบไปด้วย ศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าและจะต้องเชื่อมต่อไปยังศูนย์สินค้าต่อเนื่องไปยังจุดหมายปลายทาง เช่น ท่าเรือนิวยอร์ก ท่าเรือโตเกียว ท่าเรือแหลมฉบัง เป็นต้น

๓. Inland Container Depot (ICD) ลานวางตู้หรือท่าเรือในแผ่นดิน เป็นสถานีในการเป็นศูนย์ในการรับตู้สินค้าเพื่อขนส่งไปท่าเรือหรือรับตู้สินค้าจากท่าเรือเข้ามาเก็บก่อนที่จะส่งต่อไปให้สถานที่รับมอบสินค้า ซึ่งปัจจุบันมีบทบาทอย่างมากต่อกิจกรรมโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

ท่าเรือลิเวอร์พูลเป็นท่าเรือที่มีการขนส่งสินค้าประมาณ ๓๐ ล้านตันในแต่ละปีและมีการให้บริการมากกว่า ๑๐๐ ปลายทางทั่วโลก ซึ่งทางบริษัทจะมีการก่อสร้างท่าเรือแห่งใหม่ ๒ แห่ง ได้แก่ Port Salford และ Liverpool ๒ ท่าเทียบเรือ Liverpool ๒ เป็นท่าเทียบเรือน้ำลึกแห่งใหม่ของประเทศอังกฤษ ซึ่งในอนาคตจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายสำหรับผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ลดมลพิษและช่วยลดความแออัดบนท้องถนน

นายวิชัย ล้ำสุทธิ ประธานคณะกรรมการการ มอบของที่ระลึกแก่วิทยากรผู้บรรยาย

๒) รัฐสภาสกอตแลนด์

คณะกรรมการการได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ รัฐสภาสกอตแลนด์ (The Scottish Parliament) ในวันจันทร์ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ สรุปผลจากการศึกษาดูงานได้ดังนี้

รัฐสภาสกอตแลนด์ได้รับการกระจายอำนาจทางนิติบัญญัติจากรัฐสภาแห่งสหราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติสกอตแลนด์ ค.ศ.๑๙๙๘ และพระราชบัญญัติสกอตแลนด์ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. ๒๐๑๒ โดยรัฐสภาสกอตแลนด์มีอำนาจนิติบัญญัติในการตรากฎหมายด้านต่างๆ ได้แก่ การเกษตร ป่าไม้ และการประมง การศึกษาและการอบรม สิ่งแวดล้อม สุขภาพและการบริการสังคม ที่อยู่อาศัย ความสงบเรียบร้อย การปกครองท้องถิ่น การกีฬาและศิลปะ การท่องเที่ยวและการพัฒนาเศรษฐกิจ การคมนาคมขนส่ง รวมถึงกฎเกณฑ์การใช้รถใช้ถนน เช่น การกำหนดความเร็วในการขับขี่

ทั้งนี้กฎหมายที่อาจส่งผลกระทบต่อสหราชอาณาจักรโดยรวมหรือกระทบต่อการต่างประเทศ รัฐสภาแห่งสหราชอาณาจักรยังคงสงวนไว้ ได้แก่ หลักประกันทางสังคม การเข้าเมือง การป้องกันประเทศ นโยบายต่างประเทศ การจ้างงาน การกระจายเสียงวิทยุและโทรทัศน์ การค้าและอุตสาหกรรม พลังงาน นิวเคลียร์ น้ำมัน ถ่านหิน แก๊สธรรมชาติ และไฟฟ้า สิทธิผู้บริโภค การคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร รัฐธรรมนูญ

ในการเสนอร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาสกอตแลนด์ผู้ที่มีอำนาจเสนอร่างกฎหมาย ได้แก่ คณะรัฐมนตรี สมาชิกรัฐสภา คณะกรรมการการ หรือประชาชน

บทบาทคณะกรรมการในรัฐสภาสกอตแลนด์ คณะกรรมการการของรัฐสภาสกอตแลนด์จะตั้งจากสมาชิกรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารของสกอตแลนด์ พิจารณาสอบสวนประเด็นที่อยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ รวมทั้งพิจารณางานทางนิติบัญญัติ ทั้งนี้ด้วยการที่รัฐสภาสกอตแลนด์เป็นระบบรัฐสภาเดี่ยวซึ่งแตกต่างจากรัฐสภาแห่งสหราชอาณาจักรที่มีทั้งสภาสามัญและสภานางประกอบกันเป็นรัฐสภา ทำให้การดำเนินงานต่างๆ ของรัฐสภาสกอตแลนด์คณะกรรมการจะมีบทบาทอย่างยิ่ง คณะกรรมการการของรัฐสภาสกอตแลนด์สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท กล่าวคือ

๑. คณะกรรมการการประจำรัฐสภา คือ คณะกรรมการการที่แต่งตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมซึ่งจะมีขึ้นเพื่อรับผิดชอบดำเนินการพิจารณากิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงงานรัฐสภาเสมือนว่ารัฐสภาได้กระจายอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการการได้พิจารณาดำเนินการแทน ได้แก่ คณะกรรมการการส่งเสริมโอกาสที่เท่าเทียม คณะกรรมการการกิจการยุโรปและความสัมพันธ์ต่างประเทศ

คณะกรรมการฯ เยี่ยมชมห้องประชุมรัฐสภาสกอตแลนด์ และรับฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับอำนาจ

คณะกรรมการการเงิน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

คณะกรรมการกิจการรัฐสภาและจริยธรรม และคณะกรรมการพิจารณาอนุบัญญัติและการปฏิรูปกฎหมาย

๒. คณะกรรมการเฉพาะกิจ คือ คณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นตามแต่ละวาระรัฐสภาเพื่อพิจารณาศึกษา หรือสอบสวนประเด็นต่างๆ โดยมักจะสอดคล้องกับการแบ่งส่วนบริหารของรัฐบาลสกอตแลนด์ โดยรัฐสภาสกอตแลนด์ชุดที่ ๕ ซึ่งเป็นชุดปัจจุบันและจะหมดวาระในปีค.ศ.๒๐๒๖ มีการตั้งคณะกรรมการประเภทนี้ ได้แก่ คณะกรรมการการเศรษฐกิจ พลังงาน และการท่องเที่ยว คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรม คณะกรรมการสุขภาพและกีฬา คณะกรรมการด้านโครงสร้างพื้นฐานและการลงทุน คณะกรรมการการยุติธรรม คณะกรรมการการปฏิรูปการปกครองและการปกครองท้องถิ่น คณะกรรมการการพัฒนาชนบท สิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และคณะกรรมการการปฏิรูปสวัสดิการสังคม

คณะกรรมการแต่ละคณะจะประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภาตั้งแต่ ๕ - ๑๕ คน โดยแต่ละคณะกรรมการจะมีสมาชิกมาจากแต่ละพรรคการเมืองตามสัดส่วน นอกจากนี้ในกรณีที่เป็นการศึกษาพิจารณาร่างกฎหมาย รัฐสภาอาจตั้งคณะกรรมการอื่นขึ้นอีก ได้แก่ คณะกรรมการเต็มสภา คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายที่เสนอโดยประชาชน

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในรัฐสภาสกอตแลนด์มี ๒ ประการ คือ

๑. บทบาทด้านงานนิติบัญญัติ

ตามที่พระราชบัญญัติสกอตแลนด์ ค.ศ.๑๙๙๘ ได้กระจายอำนาจด้านงานนิติบัญญัติให้กับรัฐสภาสกอตแลนด์ บทบาทของคณะกรรมการเกี่ยวกับภารกิจดังกล่าวสามารถแบ่งได้ดังนี้

- การเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการ

ในการพิจารณาศึกษาประเด็นปัญหาต่างๆ ที่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการหากคณะกรรมการการเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ หรือมีความจำเป็นที่ต้องตราพระราชบัญญัติขึ้นใช้บังคับ คณะกรรมการการสามารถมีข้อเสนอในรูปแบบของรายงานผลการพิจารณาศึกษาไปยังที่ประชุมของรัฐสภา โดยรายงานจะต้องมีการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการที่จะต้องมีการตราพระราชบัญญัติขึ้นใช้บังคับ ทั้งนี้คณะกรรมการการอาจมีเนื้อหา ร่างพระราชบัญญัติไว้ในรายงานฉบับดังกล่าวด้วยก็ได้ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบข้อเสนอตามรายงานของคณะกรรมการการ ประธานคณะกรรมการการจะต้องนำเสนอร่างพระราชบัญญัติให้ที่ประชุมรัฐสภาได้พิจารณาในวาระที่ ๑ ซึ่งการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการการในวาระที่ ๑ จะมีความแตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยช่องทางอื่น กล่าวคือ ที่ประชุมจะพิจารณาและลงมติรับหรือไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติโดยจะไม่ส่งให้คณะกรรมการการที่เกี่ยวข้องพิจารณาศึกษาข้อมูลและให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐสภา เมื่อที่ประชุมรัฐสภารับหลักการแล้วจึงจะพิจารณาตามวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ตามกลไกปกติต่อไป

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติรัฐสภาจะมีขั้นตอนการดำเนินการแบ่งเป็น ๓ วาระ โดยคณะกรรมการการจะมีบทบาทอย่างยิ่งในการพิจารณาทุกวาระ ดังนี้

วาระที่ ๑ การพิจารณารับหลักการ ร่างพระราชบัญญัติจะถูกส่งไปยังคณะกรรมการการที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณารวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและให้ข้อเสนอแนะแก่ที่ประชุมรัฐสภาว่าควรให้ความเห็นชอบกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่ ซึ่งที่ประชุมจะได้มีการอภิปรายต่อไป

วาระที่ ๒ การพิจารณาเรียงมาตรา เมื่อที่ประชุมรัฐสภาให้ความเห็นชอบกับหลักการร่างพระราชบัญญัติ ในวาระที่ ๒ รัฐสภาจะมอบให้คณะกรรมการการนำร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณาเรียงมาตราต่อไป และสมาชิกรัฐสภาอาจแปรญัตติเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาในคณะกรรมการการได้ เมื่อคณะกรรมการการพิจารณาแล้วเสร็จจึงนำเข้าสู่วาระที่ ๓ การพิจารณาเรียงมาตราโดยรัฐสภา

วาระที่ ๓ การให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติ ที่ประชุมรัฐสภาจะมีการอภิปรายกันเป็นครั้งสุดท้ายว่าจะให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติหรือไม่

๒. บทบาทด้านการควบคุมตรวจสอบการบริหารงานของรัฐบาลสกอตแลนด์

คณะกรรมการการสามารถพิจารณาศึกษาหรือไต่สวนข้อเท็จจริงที่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการโดยอาจเรียกพยานเอกสารจากองค์กรที่เกี่ยวข้องหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้ามาแถลงข้อเท็จจริงแก่คณะกรรมการการ หรืออาจลงไปสืบข้อเท็จจริงในพื้นที่ต่างๆ ก็ได้ ทั้งนี้การร้องเรียนโดยประชาชนทั่วไปสามารถกระทำได้โดยทำคำร้องเสนอไปยังคณะกรรมการการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ เพื่อคณะกรรมการการจะได้พิจารณาว่าจะรับคำร้องหรือไม่ และจะรับคำร้องไว้พิจารณาเองหรือจะส่งเรื่องให้คณะกรรมการการอื่นพิจารณาต่อไป

๓) ตลาดค้าส่ง New Spitalfields

คณะกรรมการการได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ตลาดค้าส่ง New Spitalfields ในวันพุธที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ สรุปผลจากการศึกษาดูงานได้ดังนี้

New Spitalfields เป็นตลาดค้าส่งชั้นนำของอังกฤษ มีการนำเข้าผักผลไม้จากต่างประเทศมากมาย จากการดูงานของคณะกรรมการฯ ทางผู้จัดการตลาดได้นำทางคณะเข้าชมพืช ผัก ผลไม้ที่นำเข้าจากประเทศไทย เช่น ทุเรียน และกว่า ๖๐ เปอร์เซนต์เป็นผัก ผลไม้จากเอเชีย แอฟริกา ตุรกี จีน และอียิปต์ เป็นต้น มีการส่งผักผลไม้ไปยังที่ต่างๆ ไม่เฉพาะแต่ทางเหนือและตะวันออกของลอนดอนเท่านั้น ยังส่งออกไปยังทางตะวันตกเฉียงใต้ East Anglia และ Kent รวมถึงประเทศใกล้เคียงในทวีปยุโรป

จากการเข้าศึกษาดูงานตลาด New Spitalfields และประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการการและ Jan Hutchinson กรรมการบริหารตลาดนั้น สรุปได้ว่า ตลาด New Spitalfields เป็นตลาดซื้อขายผัก ผลไม้และดอกไม้ ในส่วนของตลาดปลาและตลาดเนื้อสัตว์ได้แยกตั้งต่างหากไม่ได้รวมอยู่ในบริเวณพื้นที่เดียวกัน ซึ่งทางกรรมการบริหารตลาดชี้แจงว่า ความจริงต้องการให้มีการรวมตลาดต่างๆ เข้าด้วยกัน แต่ประสบปัญหาเรื่องพื้นที่ไม่เพียงพอ

จากการซักถามของคณะกรรมการฯ เรื่องการรับซื้อผลผลิตและสินค้าต่างๆ ที่นำเข้ามาขายในตลาดนั้นมีการดำเนินการอย่างไร ผู้จัดการตลาดชี้แจงว่าผลผลิตที่จำหน่ายในตลาดนั้นมาจากหลากหลายที่ทั้งภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ สามารถแบ่งที่มาของผลผลิตได้ ๒ ทาง คือ

(๑) เกษตรกรนำเข้ามาขายเองโดยตรงไม่ว่าจะเป็นรายเล็กหรือรายใหญ่สามารถนำผลผลิตมาขายในตลาดได้

(๒) จากบริษัทต่างๆ ที่รับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรแล้วนำเข้ามาขาย

ในส่วนราคามีการกำหนดอย่างไรนั้น ทางตลาดไม่ได้มีเกณฑ์กำหนดไว้โดยให้เป็นไปตามความตกลงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ราคาจะขึ้นลงตามอุปสงค์และอุปทาน (Demand-Supply) ซึ่งผลผลิตที่จำหน่ายในตลาดจะมีราคาถูกจึงดึงดูดผู้ประกอบการต่างๆ ในลอนดอนไม่ว่าจะเป็นภัตตาคาร โรงเรียน หรือโรงพยาบาล เข้ามาซื้อผลผลิตอย่างมากมาย

การกำหนดพื้นที่เพาะปลูกหรือโซนนิ่งในอังกฤษนั้น ไม่ได้มีการกำหนดเขตเพาะปลูกแต่อย่างใด เนื่องจากในแต่ละท้องที่สภาพพื้นที่ สภาพดินมีความแตกต่างกันมาก อีกทั้งสภาพภูมิอากาศมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา หนาว มีความชื้นสูง ทำให้เกิดหมอกหนาแน่นปกคลุมในบางครั้ง อากาศทางตอนเหนือจะสูงกว่าอากาศทางตอนใต้ และจะมีฝนตกทางภาคตะวันตกมากกว่าทางภาคตะวันออก เช่น เคนต์ (Kent) อยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของลอนดอนจะเหมาะสำหรับปลูกลูกแพร์และเชอร์รี่ ส่วนทางเหนือของลอนดอนเหมาะสำหรับปลูกผัก ทางใต้ออกไปทางตะวันตกของอังกฤษเหมาะสมสำหรับปลูกกระเทียม เป็นต้น ในส่วนของกระเทียมนั้นส่วนมากจะนำเข้าจากประเทศจีน

อังกฤษก็พยายามหาแนวทางการเพาะปลูกกระเทียมด้วยเช่นเดียวกัน ความแตกต่างระหว่างกระเทียมอังกฤษกับจีนนั้น กระเทียมจากประเทศจีนจะมีราคาถูกกว่าแต่คุณภาพไม่ดีเท่าของอังกฤษ ส่วนผลผลิตที่มีการนำเข้าจากประเทศไทย เช่น ทูเรียน มังคุด กล้วย เป็นต้น

บางพื้นที่ปลูกพืชได้แค่บางชนิดเท่านั้น พืชบางชนิดหากปลูกในอังกฤษบางช่วงเวลาอาจใช้ต้นทุนสูง จึงจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ อย่างเช่น ช่วงเดือนธันวาคมการเพาะปลูกมะเขือเทศจะใช้ต้นทุนสูงมาก จึงแก้ไขปัญหาโดยการนำเข้าจากประเทศสเปน เป็นต้น นอกจากสภาพภูมิอากาศและสภาพพื้นที่จะเป็นปัญหาในการเพาะปลูกพืชบางชนิดแล้ว ปัญหาอีกอย่างคือพืชผักผลไม้ที่เพาะปลูกในอังกฤษมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการทำวิจัยพัฒนาเพิ่มจำนวนผลผลิตต่อไปให้สูงขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

นายวิชัย ล้ำสุทธิ มอบของที่ระลึกแก่ผู้บริหารตลาด

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

๑. ตลาด New Spitalfield Market มีการนำเข้าผักผลไม้จากประเทศไทย อาทิ ทูเรียน มังคุด เป็นต้น แสดงว่าประชาชนในประเทศอังกฤษมีการบริโภคผลไม้จากประเทศไทย ราคาที่จำหน่ายมีราคาสูง จึงควรมีการส่งเสริมและหาแนวทางในการส่งออกผักผลไม้มายังอังกฤษให้มากขึ้น

๒. ด้านบรรจุภัณฑ์ (Packaging) จากการศึกษาดูงานสินค้าที่นำเข้าจากประเทศไทยมีบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม ซึ่งส่งผลให้สินค้ามีมูลค่าสูงขึ้นเป็นอย่างมาก จึงควรมีการส่งเสริมด้านบรรจุภัณฑ์สินค้าในประเทศไทยบ้าง ให้มีความทันสมัย สวยงามและเป็นที่นิยม ซึ่งเป็นอีกทางหนึ่งในการช่วยส่งเสริมราคาแก่ผลผลิตในประเทศ

๓. ระบบการจัดการตลาดค้าส่ง New Spitalfield Market เป็นระบบการจัดการที่ครบวงจร มีทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ห้องเย็นสำหรับสินค้า ร้านกาแฟ ห้องสุขา พื้นที่สำหรับให้บริการน้ำมันและก๊าซ บริการรถยกสินค้าและอื่นๆ ประเทศไทยควรนำระบบการจัดการดังกล่าวมาปรับใช้ เพื่อเป็นการส่งเสริมมาตรฐานตลาดในประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

• การเดินทางไปศึกษาดูงานและเจรจาธุรกิจด้านส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ณ ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๒๗ กันยายนถึงวันอังคารที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาดูงานการบริหารจัดการตลาดปลาเมืองฟูกุโอกะ ประเทศญี่ปุ่น ในวันเสาร์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ณ สามารถสรุปได้ดังนี้

Mr.Takayama Tanaka วิทยากรจากตลาดกลางค้าปลาฟูกุโอกะ ได้บรรยายสรุปได้ดังนี้

สถานประกอบการที่ดำเนินกิจการค้าตลาดปลาฟูกุโอกะในญี่ปุ่นมีประมาณ ๔๐ แห่ง เกือบทุกแห่งจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล อย่างไรก็ตามสถานประกอบการทุกแห่งต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่รัฐบาลกำหนดอย่างเข้มงวด ปัจจุบันตลาดปลาฟูกุโอกะเป็นตลาดที่จำหน่ายปลาสดประมาณ ๙๐,๐๐๐ ตัน/ปี (เป็นตลาดปลาที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๖ ของญี่ปุ่น) จากเดิมเมื่อประมาณ ๑๐ ปีก่อนเคยมีปริมาณการจำหน่ายสูงเกือบ ๒๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี ซึ่งมีสาเหตุมาจากปริมาณสัตว์น้ำลดลง ประกอบกับชาวประมงนำปลาไปขายเองโดยไม่ผ่านตลาดค้าส่ง

สภาพภูมิศาสตร์ญี่ปุ่นแบ่งเป็นชายฝั่ง ๒ ด้าน คือ ๑.ชายฝั่งตะวันออก เช่น โตเกียวและ ๒. ชายฝั่งตะวันตก เช่น โอซาก้า ฟูกุโอกะ ช่วงที่ญี่ปุ่นประสบเหตุการณ์ภัยพิบัติจากสึนามิมีการปล่อยข่าวว่าโรงไฟฟ้าฟูกุชิมะปล่อยให้นิวเคลียร์รั่วไหลลงทะเลทำให้ผู้บริโภคไม่กล้ารับประทานปลาจากญี่ปุ่น ซึ่งทางปฏิบัติแล้วก่อนการนำปลามาขายจะมีกระบวนการตรวจสอบสินค้าก่อนเสมอหากไม่ได้มาตรฐานหรือพบการปนเปื้อนสารอันตรายก็จะไม่นำออกจำหน่ายอย่างเด็ดขาด

หลายปีที่ผ่านมา ฟูกุโอกะได้พัฒนาเป็นเมืองท่าของทวีป เป็นตลาดปลาชั้นนำของประเทศและเป็นศูนย์กลางในการกระจายผลผลิตทางการเกษตรต่างๆ ผัก ผลไม้สู่ผู้บริโภคในเมืองใกล้เคียงและประเทศในภูมิภาคอีกด้วย

คณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ได้รับฟังบรรยายสรุปจากวิทยากร

ในตลาดค้าส่งกลางแบ่งออกเป็น ๓ แผนก

๑. เซกะจิยู Seikajijyou (Hakata Ward)

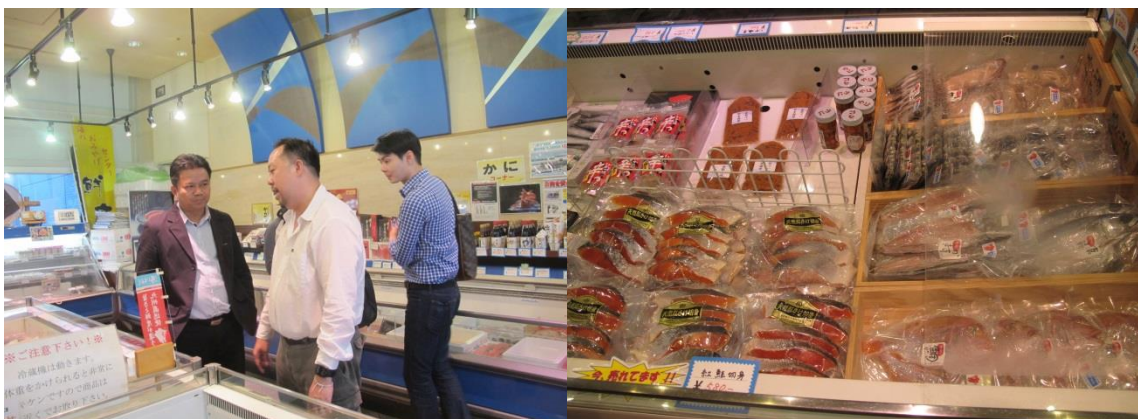
๒. เซบูจิยู Seibujiyou (Nishi Ward)

๓. โทบูจิยู Toubujiyo (Higashi Ward)

ตลาดกลางค้าส่งเมืองฟูกุโอกะมีปริมาณการจำหน่ายผักสด ผลไม้ เนื้อ ปลา สินค้าทางการเกษตรมากกว่าปีละ ๒๘๐,๐๐๐ ตัน และเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในเกาะคิวชู ทุก ๆ วัน จะมีผักและผลไม้สดมากกว่า ๑,๐๐๐ ตัน ทั้งจากเมืองฟูกุโอกะเองและเมืองอื่น ๆ ในญี่ปุ่นและจากทั่วโลก มีผู้ค้าประมาณ ๔๐ บริษัท พ่อค้าอีกกว่า ๘๐๐ คน

ตลาดค้าส่งเนื้อวัวชื่อ “รินไกจิยู” เป็นเจ้าแรกที่ได้รับการประกาศนียบัตร ISO ๙๐๐๑ ซึ่งเป็นประกาศนียบัตรที่รับรองว่ามีการควบคุมคุณภาพความสะอาดที่ดีที่สุดในโลก

- ทุกวันเวลาเที่ยงคืนที่ทำเรือฮากาตะจะมีเรือประมงขนาดเล็กและใหญ่ต่างเข้าเทียบที่ท่าเรือเพื่อนำปลามาส่ง ซึ่งความสดของปลาเป็นสิ่งสำคัญมาก เรือ ๑ ลำ บรรจุปลาประมาณ ๘๐ ตัน
- พื้นที่ขายส่งด้านตะวันตก (The Wholesale West Wing) เรือที่เข้าเทียบท่าเรือบริเวณนี้ต้องเป็นเรือที่ได้รับใบอนุญาตเท่านั้น เรือที่ไม่ได้รับใบอนุญาตจะถูกห้ามและกันออกจากพื้นที่ทั้งนี้เพื่อรักษาความสะอาดและป้องกันมิให้มีสารปนเปื้อนเข้ามา
- พื้นที่ขายส่งแช่เย็น (Refrigerated Wholesale Area) มีอุณหภูมิในการเก็บรักษาสินค้าประมาณ ๑๕ องศาเซลเซียส และมีม่านกันเพื่อรักษาอุณหภูมิให้ต่ำกว่า ๑๐ องศาเซลเซียส
- หลังจากการซื้อขายถึง/ภาชนะ ที่ใช้ใส่ปลาหรือสินค้าจะถูกนำมาใช้อีกครั้ง (Recycled)
- เวลา ๐๓.๐๐ น. ก่อนการประมูลจะเริ่มต้นขึ้น จะมีเสียงไซเรนส่งสัญญาณแจ้งให้ผู้มาประมูล ผู้ขาย และผู้จัดจำหน่ายทราบว่าจะมีการประมูลสินค้าเกิดขึ้น
- เวลา ๐๕.๐๐ น. จะมีการค้าขายเกิดขึ้นอีกครั้ง รอบนี้จะประกอบด้วยผู้ขายส่ง ผู้ขายปลีก เจ้าของร้านอาหาร และผู้ผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร
- ตลาดค้าส่งนี้มีปลาสตจากประเทศในแถบเอเชียมาขายด้วย เช่น ปลาจากประเทศจีน

ซ้าย นายวิชัย ล้ำสุทธิ ประธานคณะกรรมการฯ นำคณะกรรมการเยี่ยมชมศูนย์การค้าในตลาดค้าส่งปลาฟูกุโอกะ
ขวา สินค้าต่างๆ เก็บรักษาด้วยบรรจุภัณฑ์สุญญากาศทำให้คงความสดได้นานและมีการวางเรียงสินค้าที่เป็นระเบียบน่าเลือกซื้อ

- นอกจากนี้ตลาดกลางค้าส่งฟุกุโอกะได้นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยการพัฒนาเทคนิคการปรับอุณหภูมิการแช่เย็น การจัดการให้ความรู้ด้านความสะอาดแก่เจ้าหน้าที่และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารสดที่มีมาตรฐานดีขึ้น เพื่อมุ่งมั่นให้ตลาดกลางค้าส่งฟุกุโอกะสามารถ เป็นศูนย์กลางการค้าปลาสดแห่งอนาคต

คณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม ได้สอบถามในประเด็นดังนี้

- ตลาดปลาฟุกุโอกะได้นำเข้าปลาจากอาเซียนมาจำหน่ายหรือไม่
- ตลาดปลาฟุกุโอกะส่งออกปลาปริมาณมากน้อยเพียงไรในแต่ละปี
- ราคาขายส่งปลาปกติกับราคาปลาที่ขายจากการประมูลต่างกันประมาณกี่เปอร์เซ็นต์
- การประมูลปลาของตลาดปลาฟุกุโอกะมีวิธีการอย่างไร

Mr.Takayama Tanaka วิทยากรจากตลาดกลางค้าปลาฟุกุโอกะ ได้ตอบข้อซักถาม ดังนี้

- มีการนำเข้าปลาแปรรูปจากอาเซียนในปริมาณไม่มากนัก เนื่องจากกระยะทางค่อนข้างไกล ส่วนใหญ่จะนำเข้าปลาสดจากจีนและเกาหลีใต้เพราะมีระยะทางใกล้กับญี่ปุ่นมากกว่า

- ตลาดปลาฟุกุโอกะส่งออกปลาปริมาณน้อยส่วนใหญ่จะเป็นการนำเข้าปลาสดจากต่างประเทศ เนื่องจากคนญี่ปุ่นนิยมบริโภคปลา

- ราคาขายส่งปลาปกติกับราคาปลาที่ขายจากการประมูลต่างกันประมาณ ๑๐ - ๒๐ %

- การประมูลปลาของตลาดปลาฟุกุโอกะมีวิธีการดังนี้ โดยก่อนเริ่มประมูลผู้ซื้อจะได้รับทราบข้อมูลจากผู้ขายว่าปลาในกล่องที่จะประมูลว่า เป็นปลาอะไร จำนวน แหล่งที่มา ซึ่งผู้ซื้อจะได้ดูปลาที่จะประมูลก่อนแล้ว โดยจากภาพด้านบนนายหน้า (ผู้ใส่หมวกสีแดง) จะเป็นผู้ชานราคาในการประมูลเริ่มต้นและจะให้ผู้ซื้อ (ผู้ใส่หมวกสีเทา) เสนอราคาแข่งขันกันผู้ใดให้ราคาสูงสุดก็ได้ปลาที่ประมูลไปเมื่อประมูลเสร็จแล้วเจ้าหน้าที่จะแปะป้ายชื่อผู้ประมูลได้และราคาไว้ หลังจากนั้นนายหน้าก็จะดำเนินการประมูลปลาในกล่องที่วางซ้อนกันกองต่อไป

รายนามเจ้าหน้าที่ประจำ
กลุ่มงานคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม

นางสาวพ่องศรี เอื้อบุญนก
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

น.ส.พัชรี สรวมประจำ
นิติกรชำนาญการพิเศษ

นายธีรพล ประดิษฐ์บรรจง
วิทยาการปฏิบัติการ

น.ส.จิตตรานันท์ วิชัยดิษฐ์
วิทยาการปฏิบัติการ

น.ส.ชาลิณี เขี่ยมจะบก
วิทยาการปฏิบัติการ

น.ส.วิไล พรหมนูน
นิติกรปฏิบัติการ

นายสุรศักดิ์ บุญญานุกุลกิจ
นิติกรปฏิบัติการ

น.ส.หยาดฝน ชูแสง
นิติกรปฏิบัติการ

นายเฉลิมพล ชำนิพัฒน์
จพง.ธุรการชำนาญงาน

นางณัฐธินา หลีกภัย
จพง.บันทึกข้อมูลชำนาญงาน

น.ส.ศศิวิมล ทาเครือ
จพง.บันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน

น.ส.ประภาพรณ โถน้อย
จพง.ธุรการปฏิบัติงาน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

สรุปผลการสัมมนา

โครงการพัฒนาระบบตลาดผลผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดจันทบุรี

วันศุกร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ณ ห้องประชุมคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

นายธวัชชัย อนามพงษ์ ประธานคณะกรรมการการส่งเสริมราคาสินค้าเกษตรกรรม กล่าวเปิดการสัมมนาและวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาสัมมนา อีกทั้งบทบาทของคณะกรรมการการส่งเสริมราคาสินค้าเกษตรกรรม โดยโครงการพัฒนาระบบตลาดผลผลิตสินค้าเกษตรมีวิทยากรผู้เข้าร่วมในการสัมมนา ดังนี้

- นายกนก วงศ์ตระหง่าน กรรมการผู้จัดการใหญ่ บมจ.ห้างสรรพสินค้า โรบินสัน
- นายปรามิข ร่มสุข ที่ปรึกษาหอการค้าจังหวัดจันทบุรี
- นายธีระ วงษ์เจริญ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดจันทบุรี
- นายอรรณู เวชกรรม สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดจันทบุรี

หลังจากนั้นวิทยากรในการสัมมนาได้เสนอนำเสนอแผนงานพัฒนาระบบตลาดผลผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดจันทบุรีและวิพากษ์แผนดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หลักการสำคัญในการจัดทำโครงการพัฒนาระบบตลาดผลผลิตสินค้าเกษตร มีการพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาเป็นเวลานานแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากการแก้ปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องแก้ปัญหาระบบ การแก้ปัญหานั้นในอดีตมีการจัดทำตลาดกลางและทางกรมส่งเสริมการเกษตรได้ทำห้องเย็นแต่ไม่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ เพราะการจะแก้ปัญหานั้นจำเป็นต้องแก้ทั้งระบบ โดยเริ่มตั้งแต่การผลิต การเก็บรักษา การขาย และการแปรรูป หากจะแก้ปัญหานี้จำเป็นต้องทำให้ครบทั้งกระบวนการและเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน ทั้งเกษตรกร พ่อค้าส่ง พ่อค้าขายปลีก และ

ห่างสรรพสินค้า ซึ่งการแก้ไขปัญหาให้ได้ผลระยะยาวควรจะต้องหาแนวทางในการประสานงานกันทุกภาคส่วน

ในการแก้ไขปัญหาระบบตลาดผลไม้ไม่ใช่เพียงแต่ให้ทางราชการจัดหาวิธีการ แต่ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้การแก้ไขปัญหามีความต่อเนื่องและยั่งยืน

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

๑. การปลูกผลไม้ต้องมีการจัดแบ่งพื้นที่ (Zoning) สำหรับสินค้าทางการเกษตรที่จะได้รับการคัด ตัวสำคัญที่สุดคือการแบ่งเป็นการเพาะปลูกแบบอินทรีย์กับเคมี ในอนาคตผลไม้ที่เป็นอินทรีย์มีคุณค่าและราคาที่สูงกว่า ต้องมีการจัดแบ่งพื้นที่ของผลไม้แต่ละชนิด กล่าวคือหลักการแบ่งทำได้โดยการกำหนดที่แต่ละสวนว่าสวนไหนตั้งตรงไหน ดูว่าพื้นที่ตรงไหนส่วนใหญ่ปลูกอะไร จะทำให้เรารู้ว่าผลไม้แต่ละชนิดมีผลผลิตออกมาปริมาณเท่าไร เพื่อจะได้บริหารจัดการได้ และอนาคตจะทำให้ราคาผลไม้จันทบุรีเป็นราคาอ้างอิงของตลาด

๒. การจัดแบ่งเกรดผลไม้ให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดในแต่ละภูมิภาค จากปกติจัดเกรดผลไม้ตามขนาด แต่สามารถจัดได้หลายรูปแบบ เช่น ระดับความหวาน รสชาติ ซึ่งการจัดแบ่งเกรดอาจมีความยุ่งยาก แต่จะทำให้มีมาตรฐานที่แน่นอน

๓. พัฒนาระบบการขนส่ง (Logistic) เพื่อช่วยลดต้นทุนทางการตลาดและการสูญเสีย ทั้งในด้านของคุณภาพสินค้าบรรจุภัณฑ์ โดยการควบคุมและตรวจสอบการกระจายด้วยระบบ GPS โดยเฉพาะผลไม้อาจจำแนกออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ผลไม้สด ผลไม้สดพร้อมรับประทาน ในระบบของการขนส่งสินค้าในปัจจุบันเป็นการขนส่งทางรถซึ่งทำให้บางครั้งทำให้ผลไม้เสียหาย

๔. เพิ่มมูลค่าสินค้า (Value Creation) ด้วยการรับรองมาตรฐานสินค้า (Certification) เช่น ระบบการคัดเกรด แปรรูป บรรจุ ตรวจสอบ และการขนถ่ายให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน เพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดการยกระดับมาตรฐาน คุณภาพ เพื่อนำไปสู่การสร้างตราสินค้า (Branding) ให้เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของผู้บริโภค มีความจำเป็นต้องพัฒนาระบบผลไม้ ต้องมีใบรับรองมาตรฐานสินค้าของจันทบุรี

๕. พัฒนาและจัดระบบการเชื่อมโยงตลาดกับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ห้างสรรพสินค้า พ่อค้าปลีกและผู้ส่งออก ให้มีประสิทธิภาพและเกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

๖. จัดโครงสร้างการบริหารจัดการในลักษณะนิติบุคคล ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ ซึ่งทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์

การแก้ไขปัญหาตามแนวทางดังกล่าวควรเป็นการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน รวมทั้งการเร่งขยายตลาดในต่างประเทศ และตลาดในประเทศ ในขณะเดียวกันทำคู่กับการพัฒนาระบบการตลาด ที่จะเป็นการยกระดับทั้งระบบ การรวมกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายการเกษตรเป็นเรื่องสำคัญ ยังมีการสร้างเครือข่ายสมาชิกโครงการนี้ได้มากเท่าไรก็จะเป็นประโยชน์ด้านความเข้มแข็งของโครงการ อีกทั้งอยากให้ระบบการตลาดตามโครงการนี้กระจายไปยังพื้นที่ไปให้ถึงอำเภอ เพราะชาวสวนขนาดเล็กมีจำนวนมาก บางกรณีไม่สามารถขนส่งผลผลิตมาขายในจังหวัดได้

ปัญหาที่เกษตรกรชักถามในการสัมมนาและต้องการให้ดำเนินการแก้ไขปัญหา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- ควรมีการส่งเสริมการส่งผลผลิตไปยังต่างประเทศ ยกตัวอย่าง เช่น ทุเรียนที่ขายในเกาหลีใต้ เป็นทุเรียนพันธุ์กระดุม ซึ่งทุเรียนดังกล่าวไม่ได้นำเข้าจากประเทศไทย แต่นำเข้าจากประเทศจีน จึงอยากให้ทางภาครัฐเร่งดำเนินการในการขยายตลาดไปยังต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น
- ปัญหาเรื่องการขนส่งสินค้าทางอากาศ เนื่องจากสายการบินบางแห่งไม่อนุญาตให้มีการขนส่งผลไม้บางชนิด เช่น ทุเรียน ซึ่งการขนส่งโดยวิธีอื่นมีความล่าช้าทำให้ผลผลิตมีความเสียหาย
- ควรจัดให้มีการรวมกลุ่มในการตั้งตลาดกลางผลไม้ มีสภาเกษตรกรในการดูแลการจัดการระบบตลาดผลไม้ของเกษตรกร เพื่อขจัดปัญหาพ่อค้าคนกลางที่ทำให้เกษตรกรถูกกดราคาและเอารัดเอาเปรียบ
- การส่งเสริมให้ทำเกษตรอินทรีย์ แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนฐานด้านการตลาด เกษตรกรจึงหันไปนิยมทำเกษตรเคมีเพราะคุณภาพภายนอกของผลผลิตดูดีกว่า ผลผลิตออกเร็วกว่า จึงอยากให้ทางภาครัฐสนับสนุนในการช่วยหาตลาดสำหรับสินค้าเกษตรอินทรีย์
- ผลผลิตมีราคาตกต่ำโดยเฉพาะเงาะกับมังคุด จึงอยากให้หน่วยงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องช่วยกันแก้ไข เช่น กรมการปกครอง สหกรณ์ เป็นต้น ซึ่งควรพิจารณาแก้ไขกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหามาก อีกทั้งเรื่องการกระจายสินค้าให้ผู้บริโภคได้ค่าขนส่ง เพื่อต้องการให้ผู้รับซื้อกระจายสินค้าไปให้เร็วที่สุด
- ควรมีมาตรการกำหนดราคาผลผลิตล่วงหน้า เพื่อป้องกันผลผลิตมีราคาตกต่ำ อีกทั้งเป็นเครื่องมือลดความเสี่ยงจากความผันผวนของสินค้าเกษตรในตลาดจริง

การสัมมนาในครั้งนี้ ได้มีการเสนอแนะให้แต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว โดยนำความคิดเห็นที่เสนอในการสัมมนามาดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแก่เกษตรกร โดยมี

ตัวแทนเกษตรกรแบ่งเป็นตัวแทนเกษตรกรสำหรับผลไม้แต่ละประเภท ประเภทละหนึ่งท่าน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ประกอบเป็นคณะทำงานดังกล่าว

๐๐๐๐๐๐๐๐

ภาคผนวก ข.**สรุปผลการเดินทางไปประชุม**

เรื่อง “การเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ฤดูการผลิตปี ๕๕/๕๖”

ของคณะกรรมการการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม สภาผู้แทนราษฎร

ร่วมกับคณะอนุกรรมการส่งเสริมกิจการผลิตผลเกษตรกรรม

ในวันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ณ ห้องประชุมชั้น ๖ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ จังหวัดนนทบุรี

นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์ อธิบดีกรมการค้าภายใน ได้กล่าวต้อนรับคณะกรรมการ
คณะอนุกรรมการและคณะที่ปรึกษา

จากนั้น **นายอนันต์ ผลอำนวย** กรรมการและประธานคณะอนุกรรมการ ได้กล่าว
แนะนำคณะเดินทางและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน โดยการเดินทางมาประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาความพร้อมในการดำเนินโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ซึ่งจะเริ่มโครงการใน
วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

นายอุบล น้าวีเศษ นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ ดังนี้

๑. ให้ดำเนินโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖

๒. เป้าหมาย ๑๕ ล้านตันหัวมันสด

๓. เริ่มดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖

๔. ราคารับจำนำเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ เท่ากับ ๒.๕๐ บาทต่อกิโลกรัม และปรับเพิ่มเติมเดือน
ละ ๐.๐๕ บาทต่อกิโลกรัมต่อเดือน

๕. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและระดับจังหวัด
โดยกรมการค้าภายใน ในฐานะฝ่ายเลขานุการได้แจ้งหนังสือเพื่อทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
ระดับจังหวัดและหลักเกณฑ์เงื่อนไขการดำเนินโครงการฯ รวมทั้งจัดส่งธงประจำจุดและสื่อสิ่งพิมพ์ให้
จังหวัดประชาสัมพันธ์ เพื่อให้จังหวัดเตรียมความพร้อม และเชิญชวนลานมัน หรือโรงแปง หรือโกดัง
กลางในพื้นที่เข้าร่วมโครงการ

จากนั้น คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง โดยกรมการค้าภายใน ในฐานะฝ่ายเลขานุการ
ได้นำเสนอมติเห็นชอบไปยังคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ
เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ดังนี้

๑. ให้ดำเนินโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖

๒. ปรับลดเป้าหมายจากเดิม ๑๕ ล้านตันหัวมันสด เป็น ๑๐ ล้านตันหัวมันสด

๓. เริ่มดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖

๔. ราคารับจำนำเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ เท่ากับ ๒.๖๐ บาทต่อกิโลกรัม และปรับเพิ่มเติม
ละ ๐.๐๕ บาทต่อกิโลกรัมต่อเดือน

๕. ให้ปรับลดวงเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ โดยรับความเห็นของสำนักงานประมาณ
ไปดำเนินการ

คณะกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ซึ่งมี
กรมการค้าภายใน เป็นฝ่ายเลขานุการ ได้พิจารณาอัตราแปรสภาพและค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ
รวมทั้งเงื่อนไขในการดำเนินการของลานมัน หรือโรงแปง หรือโกดังกลาง ให้สอดคล้องในทางการค้า
ปกติ และได้มีมติเห็นชอบกรอบการดำเนินงาน เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งจะต้องนำเสนอ
คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังเพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนจึงจะแจ้งให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง
ทราบได้

สำหรับสถานะปัจจุบัน กรมการค้าภายใน ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีให้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อเตรียมความพร้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องและพิจารณาปรับลดวงเงินให้
สอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งได้นำเสนอมติเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลการ
แทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในฐานะประธาน
คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบอัตราแปรสภาพและค่าใช้จ่ายใน
การดำเนินโครงการต่อไป

เปรียบเทียบหลักเกณฑ์โครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลังปี ๕๔/๕๕ และปี ๕๕/๕๖
ดังนี้

ปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ๑) เป้าหมายการรับจำนำ ๑๐ ล้านตัน ๒) ปริมาณรับจำนำ ๒๕๐ ตันต่อ
ราย ๓) ช่วงระยะเวลารับจำนำตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – มิถุนายน ๒๕๕๕ ๔) ราคารับจำนำ กุมภาพันธ์

= ๒.๗๕ บาทต่อกก. มีนาคม = ๒.๘๐ บาทต่อกก. เมษายน = ๒.๘๕ บาทต่อกก. พฤษภาคม = ๒.๙๐ บาทต่อกก. มิถุนายน = ๒.๙๐ บาทต่อกก. ๕) อัตราปรับเพิ่ม/ลด เปอร์เซ็นต์เชื้อแป้ง ๐.๐๒ บาทต่อกก. ๖) ไม่มีการกำหนดเงื่อนไขปฏิเสธการรับจำนำ ๗) ระบายมันเส้นจำนวน ๖๔,๐๐๐ ตัน สู่อุตสาหกรรมเอทานอล ๘) การกำกับดูแล ณ จุดรับจำนำ มีตัวแทนเกษตรกร ๑ คน/จุดและเจ้าหน้าที่ อ.ค.ส. ๒ คน ๙) การติดตามตรวจสอบ มีเจ้าหน้าที่ตรวจเฉพาะกิจ สุ่มตรวจสอบ

ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ๑) เป้าหมายการรับจำนำ ๑๐ ล้านตัน ๒) ปริมาณรับจำนำ ๒๐๐ ตันต่อราย ๓) ช่วงระยะเวลาการรับจำนำตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๕ - มีนาคม ๒๕๕๖ ๔) ราคารับจำนำ ธันวาคม = ๒.๖๐ บาทต่อกก. มกราคม = ๒.๖๕ บาทต่อกก. กุมภาพันธ์ = ๒.๗๐ บาทต่อกก. มีนาคม = ๒.๗๕ บาทต่อกก. ๕) อัตราปรับเพิ่ม/ลด เปอร์เซ็นต์เชื้อแป้ง ๐.๐๕ บาทต่อกก. ๖) กำหนดเงื่อนไขปฏิเสธการรับจำนำ กรณีเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้งน้อยกว่า ๒๐% ๗) ระบายหัวมันสด ๑.๖ ล้านตัน (๒๕๕ ล้านลิตร) สู่อุตสาหกรรมเอทานอล ๘) การกำกับดูแล ณ จุดรับจำนำ มีตัวแทนเกษตรกร ๓ คน/จุด เจ้าหน้าที่ อ.ค.ส. ๒ คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ นาย/จุด ๙) การติดตามตรวจสอบ มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลังเจ้าหน้าที่สายตรวจเฉพาะกิจ สุ่มตรวจสอบ มีชุดตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ รับผิดชอบบรรยายภาค และคณะทำงานตรวจสอบปริมาณรับจำนำและส่งมอบผลิตภัณฑ์เข้าโกดังกลาง

นายอนันต์ ผลอำนวย ได้ให้ข้อมูลว่า ปัญหาการดำเนินโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ผู้ประกอบการหลายรายให้ความเห็นว่าอัตราค่าแปรสภาพและค่าใช้จ่ายแปรสภาพยังไม่สะท้อนความเป็นจริง ปัญหาหลักกลางหักสิ่งเจือปนกับลานมัน ๓% ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ ๑% ทำให้เกษตรกรถูกหักสิ่งเจือปนมากกว่า ๑๐%

นายเกรียงไกร ชนะนิธิธรรม อนุกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ จังหวัดกำแพงเพชร ได้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม ดังนี้

ตัวเลขจากสมาคมมันสำปะหลังฯ พื้นที่เพาะปลูก ๗.๙ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิต ๒๗ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๓๕% ปัจจุบันราคาประมาณ ๖.๗๐ บาท บางรายรับซื้อ ๗.๑๐ บาท แป้งมัน

ราคา ๑๓.๓๐ บาท สำหรับลานมันเมื่อทอนเป็นมันหัวอยู่ที่ ประมาณ ๒,๐๐๐-๒,๒๐๐ บาทต่อตัน ส่วนโรงแปงอยู่ที่ ๒,๓๐๐ - ๒,๖๐๐ บาทต่อตัน เกษตรกรให้ความเห็นว่า ถ้าส่วนต่างราคาระหว่างโครงการฯ กับบารายวันต่างกันมากกว่าตันละ ๓๐๐ บาท เกษตรกรยินดีที่จะเข้าร่วมโครงการฯ แต่ถักราคาใกล้เคียงกัน รัฐบาลก็เม่มีความจำเป็นต้องแทรกแซงราคา สถานการณ์ขณะนี้ส่วนต่างราคาอยู่ที่ประมาณ ๔๐๐ บาท และคาดว่าประมาณเดือนมกราคมเป็นต้นไป ส่วนต่างจะมากกว่าหรือน้อยกว่า ๔๐๐ บาท ทำให้แนวโน้มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีจำนวนมาก ซึ่งเป้าหมายการรับจำนำ ๑๐ ล้านตัน อาจเม่เพียงพอกับจำนวนผลผลิตที่เกษตรกรจะนำเข้าโครงการ

ส่วนความเห็นของผู้ประกอบการ ในส่วนโรงงานแปงมันไม่มีปัญหา อัตราแปรสภาพและค่าใช้จ่ายแปรสภาพ โรงงานแปงมันสามารถรับได้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม แต่ลานมันมีปัญหาเรื่องการกำหนดคุณภาพ มีการปรับเปลี่ยนสเปคสินค้าเป็นมันเส้นสะอาด โดยเพิ่มเงื่อนไขให้ผลิมันเส้นชั้นใหญ่ อยู่บนตะแกรงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ - ๑.๕ เซนติเมตร ไม่น้อยกว่า ๗๐% ทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนเพิ่มขึ้นประมาณ ๔% จึงเสนอขอให้ปรับเปลี่ยนในโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ดังนี้

๑. อัตราแปรสภาพ ผู้ประกอบการขอปรับเปลี่ยนตัวเลขในวิธีสัที่สามารถปฏิบัติได้เดิมกำหนด ๑ : ๒.๔๒ หลังจากทดลองผู้ประกอบการขอปรับเปลี่ยนเป็น ๑ : ๒.๕๘ หมายความว่า เดิม ๑๐๐ กิโลกรัม ส่งมอบมันเส้น ๔๑% เป็น ๑๐๐ กิโลกรัม ส่งมอบมันเส้น ๓๙%

๒. ค่าใช้จ่ายแปรสภาพ ผู้ประกอบการขอปรับเปลี่ยนจากเดิม ๓๘๐ บาทต่อตัน เป็น ๕๑๐ บาทต่อตัน

๓. ปัญหาการกำหนดสเปคสินค้า ลานมันที่เข้าร่วมโครงการต้องผลิมันเส้นชั้นใหญ่ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด คือ มีขนาดเหมาะสมและเม่ผ่านตะแกรงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ - ๑.๕ เซนติเมตร ร้อยละ ๗๐ ซึ่งผู้ประกอบการจำนวนมากประสบปัญหา เนื่องจากยังเม่มีความพร้อมในการปรับปรุงเครื่องมือ และจำนวนวันที่ใช้ในการตากที่มากขึ้นส่งผลให้ต้นทุนสูงขึ้นประกอบกับมาตรฐานการตรวจรับของคลังสินค้ายังไม่ระบุชัดเจนเป็นเหตุให้การส่งมอบสินค้ามีปัญหาตามมาอีก

๔. ปัญหาคลังสินค้ากำหนดให้ ๖ เดือนมีน้ำหนัสูญเสียได้ ๑% แต่จากการทดลองในสินค้า ๑ คัณธ เหลงไปแล้วตักขึ้นมาใหม่ น้ำหนัสูญเสีย ๐.๖% และการเก็บรักษาเกิน ๓ เดือนต้องมีการพลิกกองมันสำปะหลัง อย่างน้อย ๒ - ๓ ครั้ง น้ำหนัสูญเสียไปอย่างน้อย ๒ - ๓% คลังสินค้าก็จะหักกับผู้ประกอบการลานมันอีกเป็นปัญหาต่อเนื่องกันไป

พันตรี นพ.ดร.วีระวุฒิ วัจนะพุกกะ เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

ในอดีตอัตราแปรสภาพ ๒.๓๘ เป็นอัตราแปรสภาพมันอัดเม็ด ต่อมาในปีการผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕ เริ่มโครงการฯ ช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นปลายฤดูกาลเก็บเกี่ยวและใกล้จะเข้าฤดูฝน ซึ่งผู้ประกอบการมีความเป็นห่วงว่าอัตราแปรสภาพ ๒.๓๘ ไม่สามารถทำได้ จึงมีการศึกษาและทดลอง

ตัวอย่าง ณ จังหวัดกาญจนบุรี ผลการทดลองได้อัตราแปรสภาพ ๒.๔๒ ซึ่งผู้ประกอบการและสมาคมต่าง ๆ ยอมรับอัตราแปรสภาพนี้ได้

ในปีการผลิต ๒๕๕๕/๒๕๕๖ มีการใช้อัตราแปรสภาพ ๒.๔๒ เช่นเดิม แต่ข้อเท็จจริงต่างกัน เพราะในปีที่ผ่านมาเป็นการทำมันเส้นในหน้าฝน การตากมากกว่า ความเสียหายในการพลิกกองมันเส้นมีมากกว่า แต่ปีนี้เป็นการทำมันเส้นในหน้าแล้ง มันเส้นแห้งง่าย ความชื้นน้อยกว่า สิ่งเจือปนที่ติดมาน้อยกว่า การใช้มันสดเป็นมันเส้นใช้ปริมาณน้อยลงกว่าปีที่ผ่านมา คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังได้พิจารณาอัตราแปรสภาพ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรยืนยันว่าผลผลิตมันสำปะหลังดีกว่าปีที่ผ่านมา เพราะมีการพัฒนาพันธุ์ พัฒนาคุณภาพและเทคนิค ส่งผลให้เชื้อแป้งดีขึ้น ดังนั้นอัตราแปรสภาพควรจะลดลงกว่าเดิมด้วยซ้ำ การทดสอบอัตราแปรสภาพที่จังหวัดกาญจนบุรีเพียงครั้งเดียวไม่สามารถยืนยันได้ว่าเหมาะสมหรือไม่ ควรมีการทดสอบหลายๆ พื้นที่ในสภาวะอากาศที่แตกต่างกันแล้วหาค่าเฉลี่ยที่เหมาะสม

เรื่องการกำหนดคุณภาพมันเส้นขึ้นใหญ่ เดิมประเทศไทยส่งออกมันอัดเม็ดไปยุโรปเกือบทั้งหมด แต่เมื่อยุโรปมีมาตรการทางภาษี ตลาดการค้าเปลี่ยนไปจากการส่งออกมันอัดเม็ดไปยุโรปเป็นส่งออกมันเส้นไปจีนแทน ซึ่งจีนมีหนังสือแจ้งเตือนผู้ส่งออกไทย ผู้ประกอบการไทย และสมาคมการค้ามันสำปะหลังไทยให้ผลิมันสำปะหลังคุณภาพ ลดปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม ลดปัญหาเรื่องฝุ่น ดิน ทราຍ หรือสิ่งเจือปนมิเช่นนั้นจีนจะออกมาตรการไม่นำเข้ามันสำปะหลังจากประเทศไทย แต่จะนำเข้ามันสำปะหลังจากประเทศเวียดนามเท่านั้น

นายเกรียงไกร ชนะนิธิธรรม อนุกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ จังหวัดกำแพงเพชร ได้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. การทดสอบ ณ ลานมันชัยเรืองกิจ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นช่วงกลางฤดูฝน ผลการทดสอบยืนยันเมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นฤดูแล้ง อัตราแปรสภาพหน้าฝนกับหน้าแล้งแตกต่างกันจริง

๒. ยืนยันเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้งที่สูงขึ้นไม่มีผลเกี่ยวข้องกับอัตราแปรสภาพ สมมติวัดเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้งได้ ๓๐% ต้องทอนให้เหลือ ๒๕% ก่อนจึงจะใช้อัตราแปรสภาพ ๑ : ๒.๔๒ หรือ ๑ : ๒.๕๘

๓. การผลิตมันเส้นขึ้นใหญ่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะต้องมีการปรับปรุงคุณภาพ แต่เพื่อความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายต้องมีการศึกษาให้ชัดเจนในการกำหนดอัตราแปรสภาพและค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งต้องมีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ยืนยันได้ชัดเจน

นายสุรินทร์ พิชัย ผู้แทนสมาคมมันสำปะหลังไทยภาคเหนือ ได้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

การทดสอบเมื่อเดือนธันวาคม ณ ลานมันชัยเรืองกิจ ผลการทดสอบอัตราแปรสภาพเท่ากับ ๒.๕๘๕๗ : ๑ แต่ตกลงยอมรับกันอยู่ที่ ๒.๔๖ สุดท้ายคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ กำหนดให้อัตราแปรสภาพอยู่ที่ ๒.๔๒

การค้าปัจจุบันมันสำปะหลังสดเฉลี่ยราคา ๒,๒๐๐ บาท ส่งมอบความชื้น ๑๖% ทราาย ๕% อัตราแปรสภาพคิดในอัตรา ๒.๕๘ ต้นทุนมันเส้นอยู่ที่ ๕.๔๒ บาท ค่าขนส่งตันละ ๔๐๐ บาท ราคาต้นทุน ณ จุดขาย ๕.๘๒ บาท ราคาขายโรงงาน ๖.๗๕ บาท ส่วนต่างในการดำเนินงานต่อกิโลกรัม ๐.๙๓ บาท หรือตันละ ๙๓๐ บาท เปรียบเทียบกับโครงการรับจำนำฯ ความชื้น ๑๔% ทราาย ๓% อัตราแปรสภาพ ๒.๔๒ ค่าดำเนินการประมาณ ๔๑๓ บาท ส่วนต่าง ๔% คิดเป็น ๒๓๒ บาทต่อตัน ถ้าทำการค้าปกติมีส่วนต่างใน ๑ ต้นมันเส้นประมาณ ๑,๐๐๐ บาท แต่ได้จากโครงการรับจำนำฯ ๔๐๐ บาท

พันตรี นพ.ดร.วีระวุฒิ วัจนะพุกกะ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมต่อที่ประชุม ดังนี้

การกำหนดอัตราแปรสภาพต้องมีความเหมาะสม ราชการไม่เอาเปรียบเอกชน เอกชนสามารถอยู่ได้โดยที่ราชการไม่เสียประโยชน์ การทดสอบ ณ ลานมันชัยเรื่องกิจเพียงครั้งเดียวไม่สามารถเป็นตัวแทนของทั้งประเทศได้ ตัวเลขที่ใช้เป็นตัวเลขทั้งประเทศเฉลี่ยตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนพฤษภาคม เพราะแต่ละจังหวัดมีสภาพอากาศที่แตกต่างกัน คณะกรรมการฯ มีความเห็นกรณีถ้าจะมีการปรับเปลี่ยนตัวเลขให้เหมาะสมควรจะทำการศึกษาข้อมูลให้ละเอียดรอบคอบก่อนเพื่อไม่ให้กระทบกับค่าใช้จ่ายดำเนินการและงบประมาณ ดังนั้นผลการทดสอบที่ลานมันชัยเรื่องกิจจึงไม่มีผู้ยืนยันได้ว่าใกล้เคียงความจริงทำให้ต้องเจรจาต่อรองกันและตกลงยอมรับกันได้ที่ ๒.๔๒

เชื้อแป้งมีผลต่ออัตราการแปรสภาพแน่นอน ผู้ประกอบการลานมันผลิตมันเส้นเชื้อแป้ง ๗๐% หรือ ๗๕% เรียก “มันไม่มีฝีมือ” ถ้าส่งออกมาตรฐานเชื้อแป้ง ๖๗% ดังนั้นมันมีฝีมือจะต้องผสมกากมันเพื่อให้เชื้อแป้งลดลงใกล้เคียงกับ ๖๗% ให้มากที่สุด

นางสาวกฤติกา อกนิษฐาภิชาติ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

ลานมันชัยเรื่องกิจ ผลิตมันเส้นสะอาดมีการร่อนทรายออก อัตราแปรสภาพจึงใช้มากกว่าปกติ แต่การส่งออกไปยังจีนเป็นมันเส้นปกติ

จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เกษตรกรใช้พันธุ์เกษตรศาสตร์ ๕๐ พันธุ์ ระยะ ๕ ซึ่งมีเชื้อแป้งสูง อัตราแปรสภาพน่าจะใกล้เคียงกับ ๒.๔๒

นายสมชาติ สร้อยทอง รองอธิบดีกรมการค้าภายใน ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

ตามที่คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ หรือคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง ได้นำเสนอค่าใช้จ่ายแปรสภาพเพื่อให้คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบนั้น ทางสำนักงบประมาณได้ให้ความเห็นว่า ให้มีค่าใช้จ่ายต่อหน่วยในอัตราเดียวกับการดำเนินโครงการในปีที่ผ่านมาทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคในการพิจารณาอนุมัติค่าใช้จ่ายแปรสภาพที่จะมีการปรับเปลี่ยน ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามที่คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังได้นำเสนอเพิ่มค่าใช้จ่ายแปรสภาพ สำหรับมันเส้นจาก ๓๘๐ บาท เป็น ๔๑๓ บาท และแป้งมันจาก ๓,๓๒๐ บาท เป็น ๓,๕๐๐ บาท แต่ยังมีผู้ประกอบการไม่พอใจกับอัตราดังกล่าว

โครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ จะเริ่มดำเนินการไปก่อนในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ตามมติคณะรัฐมนตรี ส่วนการพิสูจน์อัตราแปรสภาพที่แท้จริงมีเป้าหมายที่จะดำเนินการพิสูจน์ทั้ง ๔ ภาค

นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์ อธิบดีกรมการค้าภายใน ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ได้พิจารณาอัตราแปรสภาพอย่างรอบคอบ ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีและมีมติให้เริ่มโครงการในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยอยู่บนพื้นฐานที่คณะอนุกรรมการกำกับฯ เห็นชอบไปก่อน ส่วนความเห็นที่ผู้ประกอบการจะขอปรับเปลี่ยนจากในส่วนที่คณะอนุกรรมการกำกับฯ ได้มีมติไปแล้ว กรมการค้าภายในฐานะฝ่ายเลขานุการจะรับไปพิจารณา ซึ่งค่าใช้จ่ายแปรสภาพจะผนวกไปกับเรื่องความสามารถในการแปรสภาพเป็นมันขึ้นใหญ่ด้วย โดยจะนำไปหาหรือว่ามีความเหมาะสมมากน้อยแค่ไหนควบคู่ไปกับความสามารถหรือข้อจำกัดของสถานประกอบการในเงื่อนไขที่จะผลิตมันขึ้นใหญ่ อย่างไรก็ตามอัตราแปรสภาพที่ฝ่ายเลขานุการได้เสนอไปได้นิ่งถึงค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น เช่น มันขึ้นเล็ก ๓ วัน เพิ่มขึ้น ๕ วัน ได้คำนวณค่าใช้จ่ายต่างๆ ไปด้วยแล้ว เช่น ค่าแรงงาน ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ฯลฯ

การระบายสู่อุตสาหกรรมเอทานอลเป็นทางเลือกหนึ่งของเกษตรกร จะเริ่มดำเนินการในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

การโต้เถียงกันเรื่องอัตราแปรสภาพ ได้มีการตกลงกันในคณะอนุกรรมการกำกับฯ ว่าปีนี้ให้ใช้อัตราที่คณะอนุกรรมการกำกับฯ ตกลงกันไปก่อน คือ ๒.๔๒ การทดสอบจะดำเนินการให้ครบทุกจังหวัดที่มีการเพาะปลูกมันสำปะหลัง เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงว่าแต่ละพื้นที่อัตราเป็นอย่างไร เริ่มทดสอบในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ปัญหาในการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีหน่วยงานอื่นไม่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับการนำเสนออัตราแปรสภาพและค่าใช้จ่ายแปรสภาพ ยกเว้นข้อสังเกตของสำนักงบประมาณที่ปรากฏอยู่ในรายงานของคณะรัฐมนตรี ดังนั้นขอชักชวนความเข้าใจกับสำนักงบประมาณและขอให้ทบทุนทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อสังเกตกลับไปยังคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง ว่าในส่วนที่ตั้งข้อสังเกตไว้หมายถึงอะไรบ้าง ถ้าไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายแปรสภาพ เนื่องจากเป็นการจ่ายโดยผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีผลกระทบกับงบประมาณก็สามารถเดินหน้าโครงการต่อไปได้โดยไม่ต้องนำเสนอกลับไปยังคณะรัฐมนตรี

นางวีรวรรณ ลือสุทธิวิบูลย์ สำนักจัดหางบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๑ ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุมดังนี้

การปรับเปลี่ยนอัตราแปรสภาพหรือค่าใช้จ่ายส่วนอื่น ต้องนำเข้าพิจารณาในคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ซึ่งไม่มีผู้แทนสำนักงบประมาณ ในด้านเทคนิคกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้แทนในคณะอนุกรรมการกำกับฯ พิจารณาความเหมาะสมเรื่องค่าใช้จ่ายต่างๆ ส่วนกรมการค้าภายใน ฐานะฝ่ายเลขานุการ ก็ควรจะเสนอเรื่องผ่านลำดับขั้นตอนหลังจากมีการพิจารณาความเหมาะสมแล้วเพื่อให้คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติอีกครั้งหนึ่ง

ในส่วนของอัตราแปรสภาพไม่ได้รับเงินงบประมาณ เป็นการจ่ายผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เป็นเรื่องทางเทคนิคที่ต้องพิจารณา ในส่วนที่สำนักงบประมาณมีความเห็นไปเป็นเรื่องของกรอบ ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการโครงการ ซึ่งใช้อัตราเดียวกับโครงการเดิม ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ไม่รวมกับ อัตราแปรสภาพ ซึ่งจ่ายเป็นผลิตภัณฑ์

นายสุรินทร์ พิชัย ผู้แทนสมาคมมันสำปะหลังไทยภาคเหนือ ได้แสดงความเห็นต่อที่ประชุม ดังนี้

ถ้าอัตราแปรสภาพที่ขอปรับเปลี่ยนจะพิจารณาให้ใช้ในฤดูกาลหน้า มีความเห็นว่าส่วนที่ได้รับไม่ได้แตกต่างกันมากนัก ส่วนเรื่องสเปกมันเส้นขึ้นใหญ่เป็นปัญหาอุปสรรคอย่างมาก คลังกลางไม่รู้ จะรับสินค้าอย่างไร เวลาส่งมอบทำอย่างไร เห็นด้วยในการผลิตมันเส้นขึ้นใหญ่ เพื่อยกระดับและพัฒนา สินค้าเกษตรไทย แต่การผลิตมันเส้นขึ้นใหญ่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น รัฐบาลจะมีการชดเชยค่าใช้จ่ายที่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

พันตรี นพ.ดร.วีระวุฒิ วัจนะพุกกะ เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้แสดงความเห็นต่อที่ประชุม ดังนี้

โครงการของรัฐบาลไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองทุกอย่างต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ฝ่ายทั้งภาคประชาชน เอกชน ผู้ประกอบการ ทำความเข้าใจร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด คำนี้ถึง งบประมาณที่จะจ่ายไปให้คุ้มค่าที่สุด ในอดีตอัตราแปรสภาพมีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการและ ดำเนินการมาได้ทุกครั้ง เพียงแต่ปีนี้ประเด็นปัญหาไม่ได้อยู่ที่อัตราแปรสภาพ แม้แต่ผู้ประกอบการยังมึ ความเห็นที่ไม่ตรงกัน ไม่มีข้อยุติ เพราะไม่มีการศึกษาอย่างเป็นระบบจึงจำเป็นต้องศึกษาให้มีความ ชัดเจนก่อน ดังนั้นจึงขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการหารือกันระหว่างสมาคมต่างๆ เกี่ยวกับตัวเลขที่ แท้จริงของอัตราแปรสภาพ

นายชนะ คณารัตนดิolk รองประธานคณะอนุกรรมการ ได้ตั้งข้อสังเกต กรณีการทดสอบ อัตราแปรสภาพในแต่ละภาค ควรกำหนดกติกาให้ชัดเจนและตกลงกันให้ชัดเจน

นายเกรียงไกร ชนะนิธิธรรม อนุกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ จังหวัดกำแพงเพชร ได้แสดงความเห็นต่อที่ประชุม ดังนี้

ถ้าผู้ประกอบการดำเนินการแล้วขาดทุนต้องผลกระทบให้กับเกษตรกรในการหักสิ่งเจือปน ประกอบกับปีนี้จังหวัดเข้มงวดเรื่องการตรวจสอบมาก ระบบอะลุ่มอล่วยกันไปเรื่อยๆ หากมีการ ตรวจสอบแล้วพบว่าไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์จะมีความผิด

นายสมชาติ สร้อยทอง รองอธิบดีกรมการค้าภายใน ได้แสดงความเห็นต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

เป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกษตรกรให้ผลิตมันคุณภาพ ในกรณีการนำหัวมันสำปะหลัง สดมาส่งให้ลานมัน หรือโรงแปง เรียกร้องขอให้หักสิ่งเจือปนตามข้อเท็จจริงหรือตามสภาพ เพื่อจูงใจให้ เกษตรกรทำมันสะอาด

นายรณชัย จิตรวิเศษ นายอำเภอคลองขลุง ได้นำเสนอปัญหาต่อที่ประชุม ดังนี้

ลานมันมีข้อจำกัดในการรับมันต่อวัน ซึ่งต้องมีการการจัดคิวส่งเข้าลานมัน โดยคิวจะยาวไปถึงเดือนเมษายน หรือเดือนพฤษภาคม

ปัญหามันข้ามเขต โรงแป้งต้องช่วยจังหวัดอื่นที่ไม่มีลานมันเข้ามาด้วย ส่วนใหญ่จะรับมันนอกพื้นที่มากกว่า เพราะมันจากพื้นที่อื่นจะรวมกันมาเป็นพ่วงเพื่อสะดวกต่อการลง ทำให้คิวเกษตรกรในพื้นที่ยาวขึ้นทำให้เกษตรกรเดือดร้อน ความสามารถของโรงแป้งรับได้วันละ ๑,๒๐๐ ตัน ควรกำหนดสัดส่วนให้ชัดเจน เช่น มันในพื้นที่ ๘๐๐ ตัน นอกพื้นที่ ๔๐๐ ตัน เป็นต้น

พ.ต.อ. โสฬส แยมศิริ ผู้กำกับการฝ่ายอำนวยการ ตำรวจภูธรจังหวัดกำแพงเพชร ได้ชี้แจงแสดงความเห็นต่อที่ประชุม ดังนี้

การกำกับดูแล ณ จุดรับจำนำ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน ๒ นาย ประจำจุดปัญหา คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจมีภารกิจหลักที่จะต้องปฏิบัติอยู่แล้วจึงขอเสนอให้ลดจำนวนเจ้าหน้าที่ลงเหลือจุดละ ๑ นาย หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ นาย รับผิดชอบหลายจุดจะได้หรือไม่

นายอนันต์ ผลอำนวย กรรมการ ได้ตั้งข้อซักถาม ดังนี้

กรณีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดปริมาณรับจำนำ ๒๐๐ ตันต่อราย หากเกษตรกรมีผลผลิตเกินกว่า ๒๐๐ ตัน สามารถผ่อนปรนเหมือนกับกรณีโครงการรับจำนำข้าวได้หรือไม่

นายไกรวัล กล้าแข็ง ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการผลิตพืชไร่ ได้ตอบข้อซักถาม ดังนี้

โครงการรับจำนำข้าวเป็นการรับจำนำข้าวทุกเม็ด ดังนั้นเกษตรกรสามารถนำข้าวไปจำนำได้ทั้งหมด แต่โครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลังเป็นการกำหนดรายหนึ่งไม่เกิน ๒๐๐ ตัน ซึ่งจำนวน ๒๐๐ ตันครอบคลุมเกษตรกร ๙๐%

พันตรี นพ.ดร.วีระวุฒิ วัจนะพุกกะ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ตอบข้อซักถามเพิ่มเติมต่อที่ประชุม ดังนี้

โครงการรับจำนำมันสำปะหลัง เน้นเกษตรกรรายย่อยได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งเกษตรกรรายย่อยมีพื้นที่เพาะปลูกโดยเฉลี่ย ๑๐ - ๒๐ ไร่ ส่วนที่เกิน ๕๐ ไร่ มีเป็นส่วนน้อยเมื่อเทียบกับเกษตรกรทั้งประเทศ

นายอนันต์ ผลอำนวย กรรมการ ได้แสดงความเห็นต่อที่ประชุม ดังนี้

ตัวอย่างจากโครงการประกันรายได้ที่กำหนดให้ครอบครัวละไม่เกิน ๓๐ ตัน ชาวนาที่ทำนา ๕๐ ไร่ มีการแยกสิทธิ์ออกเพื่อให้สามารถเข้าร่วมโครงการได้ กรณีเกษตรกรชาวไร่มันสำปะหลังรายใหญ่เฉลี่ย ๒๕% มีการแยกสิทธิ์เช่นเดียวกันจะเป็นเพิ่มภาระงานการขึ้นทะเบียนและการทำประชาคมของกรมส่งเสริมการเกษตร ควรพิจารณาทบทวนและกำหนดเงื่อนไขในส่วนที่เกินให้เกษตรกรรับรองสิทธิ์แล้วสุ่มตรวจสอบว่ามีการเพาะปลูกจริงหรือไม่

ในกรณีที่ยืนยันปริมาณรับจำนำ ๒๐๐ ตันต่อราย รัฐบาลต้องทำความเข้าใจกับเกษตรกรให้ชัดเจนในการขึ้นทะเบียนและการทำประชาคม แต่ถ้าเกษตรกรแยกสิทธิ์จะอย่างไร

จากนั้น ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร รายงานจำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้ปลูกมันสำปะหลังเกิน ๕๐ ไร่ ให้คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังรับทราบ

พันตรี นพ.ดร.วีระวุฒิ วัจนะพุกกะ เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ชี้แจงแสดงความเห็นต่อที่ประชุม ดังนี้

ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาในโครงการประกันรายได้ และคาดว่าจะเกิดในโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ดังนั้นกรมการค้าภายใน ฐานะฝ่ายเลขานุการควรรับเรื่องไว้เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและรัดกุมในการป้องกันไม่ให้เกิดการแตกครัวเรือน เพื่อให้เกษตรกรรายย่อยได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

นายสมชาติ สร้อยทอง รองอธิบดีกรมการค้าภายใน ได้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมต่อที่ประชุม ดังนี้

ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกเกิน ๕๐ ไร่ ส่วนหนึ่งมาจาก ธ.ก.ส. ซึ่งปีที่ผ่านมากำหนดปริมาณรับจำนำ ๒๕๐ ตันต่อราย ผลปรากฏว่ามีเกษตรกรจำนวนน้อย และปริมาณ ๒๐๐ ตันขึ้นไปมีจำนวนไม่ถึง ๑๐%

นายสุพัฒน์ เอี้ยวฉาย ผู้ช่วยผู้จัดการ ธ.ก.ส. ได้ชี้แจงข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

จากข้อมูลปีที่ผ่านมา ธ.ก.ส. ได้จ่ายเงินกู้โครงการรับจำนำไป ๒๐๗,๐๐๐ รายเศษ เป็นเงิน ๒๗,๐๐๐ ล้านบาท รายที่กู้เงินตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป มีทุกระดับชั้นของการจ่าย โดยประมาณการพบว่าในจำนวน ๒๐๗,๐๐๐ รายเศษ ถ้ากำหนดปริมาณการจำนำไม่เกิน ๒๐๐ ตันต่อราย ครอบคลุมเกษตรกร ๙๗%

นายไพบุลย์ โรจนะวิชานนท์ นายอำเภอปางศิลาทอง ได้นำเสนอปัญหาต่อที่ประชุม ดังนี้

ปัญหาในพื้นที่ คือ ลานมันปฏิเสศไม่รับมันสำปะหลังของเกษตรกร โดยอ้างว่าโควตาเต็ม และปัญหาการเข้าร่วมโครงการ กรณีเกษตรกรที่เพาะปลูกในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ (ภบท.๕) ไม่สามารถใช้สิทธิ์เข้าร่วมโครงการได้ เนื่องจากเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่า

นายสุรินทร์ พิชัย ผู้แทนสมาคมมันสำปะหลังไทยภาคเหนือ ได้ซักถามว่า ค่าเช่าคลังสินค้า กลาง ปี ๕๔/๕๕ และปี ๕๑/๕๒ ที่ยังค้างชำระจะเริ่มจ่ายหรือยัง

นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์ อธิบดีกรมการค้าภายใน ได้ตอบข้อซักถามว่า ประธาน คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ได้กำชับให้เร่งสำรวจข้อมูลค่าเช่าคลังสินค้ากลางที่ค้างชำระ ซึ่งกรมการค้าภายในจะเร่งรัดให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ส่วนการ รวงถามเรื่องนี้ต้องสอบถามไปยังองค์การคลังสินค้า

นายสมชาติ สร้อยทอง รองอธิบดีกรมการค้าภายใน ได้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ได้แต่งตั้ง คณะทำงานเกี่ยวกับการพิจารณาโกดังและเปลี่ยนระบบเซอร์เวย์อร์ใหม่ โดยจะพิจารณาโกดังที่มี มาตรฐาน ส่วนเซอร์เวย์อร์มีการขึ้นทะเบียนแล้วให้เจ้าของโกดังมันเป็นผู้คัดเลือกเอง ซึ่งจะคัดคุณภาพ เข้ามาเลือกในกระดานที่กำหนดไม่มีสิทธิ์เลือกนอกกระดาน

นายวิศิษฐ์ ศรีทนเวช ปลัดจังหวัดกำแพงเพชร ได้เสนอแนะให้รัฐบาลสนับสนุน งบประมาณเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับนายอำเภอที่ตั้งใจปฏิบัติงานในพื้นที่

นายสุรศักดิ์ เรียงเครือ รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ได้ชี้แจงแสดงความเห็นต่อที่ ประชุม ดังนี้

สำหรับปัญหาการสวมสิทธิ์นำเข้ามันสำปะหลังจากต่างประเทศ กรมการค้าต่างประเทศเป็น ผู้ดูแลเรื่องการนำเข้า-ส่งออกมันสำปะหลัง และขณะนี้อยู่ระหว่างการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ เกี่ยวกับการนำเข้า-ส่งออกมันสำปะหลัง ซึ่งจะป้องกันปัญหาการสวมสิทธิ์นำเข้ามันสำปะหลังจาก ต่างประเทศได้

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

ภาคผนวก ค.

สรุปผลการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเรื่อง การจัดทำโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษส่งโรงพยาบาลของรัฐภายใต้เกษตรพันธสัญญา ณ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดเชียงราย

ด้วยคณะอนุกรรมการได้มีแนวคิดในการจัดทำโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษเพื่อส่งให้โรงพยาบาลของรัฐภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เป็นโครงการที่จะช่วยให้เกษตรกรรายย่อยได้มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความมั่นคงในอาชีพ และโรงพยาบาลมีพืชผักและผลไม้ที่มีคุณภาพและปลอดภัยอย่างเพียงพอเพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหารสำหรับผู้ป่วย ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงสาธารณสุขได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ภายใต้โครงการความร่วมมือในการจัดหาสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัยสำหรับผู้ป่วยในโรงพยาบาลและผู้บริโภค เพื่อเป็นการส่งเสริมให้จังหวัดที่มีความพร้อมได้จัดทำโครงการนี้ คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม ร่วมกับคณะอนุกรรมการส่งเสริมกิจการผลิตผลเกษตรกรรม จึงได้จัดให้มีการประชุมและศึกษาดูงานใน ๓ จังหวัด ได้แก่

๑) การประชุมและศึกษาดูงานเรื่อง การจัดทำโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐ วันจันทร์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมใหญ่ศาลากลางจังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

๒) การประชุมและศึกษาดูงานเรื่อง การจัดทำโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษส่งโรงพยาบาลของรัฐภายใต้เกษตรพันธสัญญา วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ ณ จังหวัดจันทบุรี

๓) การประชุมและศึกษาดูงานเรื่อง โครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษ ส่งให้โรงพยาบาลของรัฐภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) ในวันอาทิตย์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ ห้องเสมพรี่มพวงแก้ว โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย

จากการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานในประเด็นดังกล่าว สามารถสรุปผลจากการประชุม การศึกษาดูงาน และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ได้ดังนี้

ในการผลิตผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาล มีโครงการต้นแบบที่ดำเนินการแล้วประสบความสำเร็จคือโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย ส่วนจังหวัดกำแพงเพชร มีโรงพยาบาล ๑๑ แห่ง โดยโรงพยาบาลกำแพงเพชรมี ๔๑๐ เตียง ที่เหลืออีก ๑๐ แห่งเป็นโรงพยาบาลชุมชน มีจำนวนรวม ๘๐๐ เตียง มีความต้องการผักประมาณ ๑ ตัน/วัน ประเด็นสำคัญคือโรงพยาบาลจะต้องมีรายการความต้องการพืชผักทั้งคุณภาพ ชนิด และปริมาณที่ชัดเจน ควรปรับระบบการสั่งซื้อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถจำหน่ายได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องดูแลและส่งเสริมให้เกษตรกรมีความพร้อมในเรื่ององค์ความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งแหล่งน้ำ และระบบโลจิสติกส์ และนอกจากการขายผักให้โรงพยาบาลเพื่อเป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหารให้ผู้ป่วยแล้ว อาจเพิ่มช่องทางโดยขายในร้านค้าของโรงพยาบาลด้วย โดยกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้สนับสนุนโครงการ ดังนี้

กรมพัฒนาที่ดินจะจัดการอบรมให้ความรู้เกษตรกร และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรซึ่งจะสามารถลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรในพื้นที่ได้

กรมวิชาการเกษตรจะสนับสนุนปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการผลิต ซึ่งขณะนี้ผักและผลไม้ในกำแพงเพชรที่กรมวิชาการเกษตรรับรอง GAP มีอยู่เกือบ ๔,๐๐๐ ราย ส่วนใหญ่จะอยู่ที่อำเภอลานกระบือ และอำเภอรานกระต่าย ซึ่งทางกรมวิชาการเกษตร และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒ พร้อมทั้งจะมาตรวจรับรองให้ทั้งในระบบ GAP และอินทรีย์

กรมส่งเสริมสหกรณ์มีเรื่องเงินทุนให้บริการกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ และทางด้านกลุ่มเกษตรกรก็มีเงินทุนจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโดยไม่คิดดอกเบี้ย ส่วนด้านเกษตรอินทรีย์ กรมมี

งบประมาณ ในช่วงปี ๒๕๔๖-๕๐ ให้กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์เป็นเงินอุดหนุนจ่ายขาดกลุ่มละ ๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ทำเรื่องเกษตรอินทรีย์โดยตรง แต่ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ สำนักงานประมาณไม่ให้อุดหนุนนี้

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีโครงการปลูกผักกางมุ้งในทุกจังหวัด โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์ให้

คณะอนุกรรมการมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานเพื่อบูรณาการกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการ ดังกล่าวในการประชุมในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ณ จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการได้ยกร่างโครงการที่จะดำเนินการในจังหวัดกำแพงเพชรมาเสนอต่อที่ประชุม โดยระยะเริ่มต้นกลุ่มเป้าหมายคือเกษตรกรในอำเภอพรานกระต่าย ควรมีแปลงต้นแบบขึ้นมา ๑ แห่ง จากนั้นประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเข้าร่วมโครงการและคัดเลือกเกษตรกรผู้มีประสบการณ์ และต้องทำต่อเนื่อง จากนั้นจึงพิจารณาเรื่องการตลาด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรโดยการจัดประชุมและเชื่อมโยงการผลิตกับการตลาด โดยกรมส่งเสริมการเกษตรจะนำงบประมาณไปใส่ไว้ในต้นแบบของจังหวัดกำแพงเพชร และทางจังหวัดควรตั้งคณะทำงานขึ้นมาเพื่อขับเคลื่อนโครงการนี้ต่อไป ซึ่งหลังจากผลผลิตออกประมาณ ๒-๓ เดือนก็จะจัดงานวันรณรงค์ในจังหวัด และจัดประกวดผลผลิตเพื่อการขับเคลื่อนโครงการ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ

๑. ต้องทำแผนธุรกิจโดยสำรวจปริมาณความต้องการผักแต่ละชนิดในแต่ละวันของโรงพยาบาลแต่ละแห่ง และวางแผนในการปลูกเพื่อให้ปริมาณผักตรงตามความต้องการของโรงพยาบาล โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคอยสนับสนุน

๒. ให้กรมพัฒนาที่ดินวางแผนการปลูก เพราะมีข้อมูลบริเวณดินที่มีความเหมาะสม

๓. หลังจากวางแผนการปลูก แล้วต้องหาเมล็ดพันธุ์ ปัจจัยการผลิตและเงินทุน จากนั้นจึงจัดหาเกษตรกรที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ

๔. ในการทำ Contract Farming ควรกำหนดราคาซื้อขายลงไปเลยเพื่อเกษตรกรจะสามารถคำนวณต้นทุนและกำไรได้ และเป็นการเลี่ยงความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

๕. เพื่อให้สินค้ามีมาตรฐานที่ดีจะต้องมีโรงบรรจุ ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จะต้องไปตรวจคุณภาพก่อนนำส่งโรงพยาบาล

๖. ควรมีสหกรณ์บริการ เพื่อจะได้นำรถไปขนสินค้าส่งให้โรงพยาบาล และต้องควบคุมความสะอาดของรถด้วย

๗. ควรปรับระบบการชำระเงินให้ชัดเจนเพื่อให้เกษตรกรสามารถวางแผนการเงินได้ เนื่องจากเกษตรกรไม่มีเงินทุนจำนวนมาก

ซึ่งหลังจากที่คณะอนุกรรมการได้เดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเพื่อจัดทำโครงการผลิตผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐภายใต้เกษตรกรพันธสัญญา (Contract Farming) ระหว่าง

วันที่ ๙ - ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ณ จังหวัดกำแพงเพชรแล้ว ต่อมาจังหวัดกำแพงเพชรได้แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐ ภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) โดยมีนายประธาน ดวงพิตรารองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานคณะกรรมการและเกษตรจังหวัดกำแพงเพชรเป็นเลขานุการคณะกรรมการ มีการประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งโครงการได้ดำเนินการแล้วโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างให้การสนับสนุน สำหรับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ได้แก่ การรับซื้อผักปลอดภัยสารพิษของโรงพยาบาลกำแพงเพชร มีข้อจำกัดที่ไม่สามารถรับซื้อผลผลิตในราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพผักปลอดภัยจากสารพิษได้ ดังนั้น ในอนาคตโรงพยาบาลจะดำเนินการประกอบอาหารเองหรือหาผู้ประกอบการที่สามารถรับซื้อผลผลิตได้ในราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพผักปลอดภัย และปริมาณผลผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษมีเกินความต้องการของหน่วยงานรัฐที่จะสามารถรับซื้อได้ หน่วยงานราชการจึงต้องประสานงานให้เกิดการเจรจาซื้อขายผักปลอดภัยกับตลาดอื่น ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผักปลอดสารพิษให้มากขึ้น จากนั้นได้ดำเนินการขยายโครงการโดยเดินทางไปประชุมเรื่อง “การจัดทำโครงการผักปลอดสารพิษส่งให้โรงพยาบาลของรัฐ ภายใต้เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming)” ในวันจันทร์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ ณ จังหวัดจันทบุรี และในวันที่ ๑๖-๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ จังหวัดเชียงราย

ภาคผนวก ง.

สรุปผลการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงาน
ของคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การส่งเสริมราคาหอมหัวใหญ่และกระเทียม
ระหว่างวันศุกร์ ที่ ๑ ถึงวันอาทิตย์ ที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ จังหวัดเชียงรายและเชียงใหม่

คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาดูงานการส่งเสริมราคาหอมหัวใหญ่และกระเทียม ในวันศุกร์
ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ สหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ จำกัด อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดย
สามารถสรุปข้อมูลได้ดังนี้

หอมหัวใหญ่

- เพาะกล้า ๔๕ วัน * หลังฤดูการทำนา
- อายุเก็บเกี่ยว ๙๐ วัน (ปลูกได้เฉพาะฤดูหนาว)
- เนื้อที่เพาะปลูกหอมหัวใหญ่ลดลงจากปีที่แล้วเนื่องจากราคาผลผลิตไม่ดี เกษตรกรหันไป
ข้าวโพดแทน
- นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านกล้าอ่อนแอ มาจากสายพันธุ์ดั้งเดิมที่ส่งเสริมให้ปลูก ฤดูกาลอากาศ
เปลี่ยนแปลง อากาศหนาวเย็นน้อย ปัญหาฝนตกเร็วในช่วงหอมกำลังลงหัว (ตุลาคมถึง
เมษายน) ส่งผลต่อผลผลิตที่ได้มีคุณภาพต่ำ ทำให้ผลขนาดใหญ่มีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่จะ
แฉะแกรน ทำให้ขายไม่ได้ราคา
- ผลผลิตต่อไร่ต่ำลง ปกติผลผลิต ๘,๐๐๐ กิโลกรัม / ไร่ ปีนี้ได้ ๒,๕๐๐ - ๖,๐๐๐ กิโลกรัม /
ไร่

- ต้นทุนการผลิต ๔๐,๗๐๐ บาท / ไร่ (สูง) เนื่องจากราคาปุ๋ย และยาราคาแพง
- ได้รับเมล็ดพันธุ์ปริมาณที่จำกัด จำนวน ๑ ปอนด์ / ราย (มีการกำหนดโควต้า) สายพันธุ์ที่ใช้ปลูกในปัจจุบันคือ Superex จึงทำให้เกษตรกรบางรายหันไปใช้เมล็ดพันธุ์จากการนำเข้าจากต่างประเทศ
- ในปีที่ผ่านมาได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงพาณิชย์ ค่าคัดแยกให้เกษตรกร ๒ บาท ต่อ กิโลกรัม / ค่าขนส่งให้พ่อค้า ๐.๕ บาทต่อกิโลกรัม
- ราคาเกษตรกรปัจจุบัน หอมหัวใหญ่ เบอร์ ๑ ราคาส่ง ๔ -๕ บาท / กิโลกรัม (ยังขาดทุน)
- ราคาขายส่งที่ตลาดไท ๑๒ - ๑๓ บาท / กิโลกรัม
- ปัจจุบันเกษตรกรไม่สามารถนำเงินมาชำระคืนให้แก่สหกรณ์ฯ ได้ จึงส่งผลต่อการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์, ปุ๋ย, ยา จึงเสนอให้ ธกส. ดำเนินการหาทางช่วยเหลือ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอจากธกส. ให้เพิ่มประกันภัยพืชผลประจำถิ่น เช่นเดียวกับพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าว ข้าวโพด

ข้อเสนอจาก อบต. ต้องการเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดีตรงตามความต้องการของเกษตรกร และเครื่องปลูกหอม

ข้อเสนอจากเกษตรกร

๑. ต้องการให้เพิ่มโควตาเมล็ดพันธุ์ให้เพียงพอ

๒. ขอค่าชดเชยช่วยเหลือ โดยระบุประเด็นและให้นำส่งข้อเสนอไปยังคณะต่อไป

กระเทียม

พืชประจำถิ่น เกษตรกรจะเพาะปลูกหลังฤดูทำนา เฉพาะฤดูหนาว ภาพรวมพื้นที่เพาะปลูกลดลง ปัจจุบันเป็นช่วงที่เกษตรกรกำลังเก็บเกี่ยวผลผลิตที่จะส่งออกสู่ตลาด

ปัญหาที่พบเช่นเดียวกับหอมหัวใหญ่ คือ

๑. บัญและยาราคาแพง

๒. ผลกระทบจากกระเทียมจีนที่ลักลอบนำเข้า และมีราคาสูงกว่าผลผลิตจากในประเทศ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

๑. การกำหนดโควต้า เมล็ดพันธุ์ของหอมหัวใหญ่ ที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร เนื่องจากในประเทศไม่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกในประเทศได้เอง

๒. การประสานความร่วมมือเพื่อการส่งเสริมเกษตรกรจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร สหกรณ์การเกษตร ธกส. ควรมีการบูรณาการและประสานความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

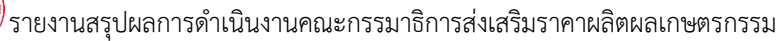
๓. ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่มีเสถียรภาพเกิดขึ้นเป็นวัฏจักรของการผลิตสินค้าเกษตร เมื่อผลผลิตมีราคาดีเกษตรกรจะเพิ่มกำลังการผลิต แต่เมื่อผลผลิตราคาตกต่ำเกษตรกรจะหันไปปลูกอย่างอื่นแทน ดังนั้นการให้ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่และการสร้างความเข้าใจในกลไกตลาด เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ จึงเป็นแนวทางที่เหมาะสม

คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาดูงานสวนส้มไร้ธรร ในวันเสาร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปได้ดังนี้

ศึกษาดูงาน ณ ไร่ส้มธรร ภาคเอกชนที่เพาะปลูกส้ม หอมหัวใหญ่ เพื่อการส่งออกอย่างครบวงจร

ในช่วงที่ผ่านมา ทางไร่ประสบกับสภาวะโรคระบาดสร้างความเสียหายต่อผลผลิตส้มเป็นอย่างมาก ผลผลิตจึงออกสู่ตลาดน้อย ทางผู้ประกอบการมีการปลูกต้นกาแฟทดแทนต้นส้มที่ตายไป นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาส้มสายพันธุ์อื่นๆ อย่างต่อเนื่อง

การผลิตหอมหัวใหญ่

ผลผลิตได้ขั้นต่ำประมาณ ๖,๐๐๐ กิโลกรัม / ไร่ มีคุณภาพดี ส่งออกไปต่างประเทศได้ เนื่องจากใช้สายพันธุ์ที่ทนต่อน้ำฝน มาจากอิสราเอล และมีการบำรุงใส่ปุ๋ยอย่างเพียงพอ ทำให้แม้ อากาศหนาวน้อยหรืออากาศแปรปรวนก็สามารถเพาะปลูกได้ นอกจากนี้ ทางบริษัทมีการส่งออกไปยัง ประเทศเกาหลี ญี่ปุ่น และในทวีปยุโรป ในขณะเดียวกันช่วงที่สินค้าในประเทศขาดแคลนจะนำเข้าจาก ต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรปรับปรุงหอมหัวใหญ่สายพันธุ์ใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เช่น
ทนน้ำฝน ทนโรคและแมลงศัตรูพืช
๒. เกษตรกรควรใส่ใจดูแลผลผลิตให้เต็มที่ เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพที่ดีโดยไม่ต้องคำนึงถึงราคา
ที่จะจำหน่ายหรืออ่อนไหวต่อภาวะราคาเปลี่ยนแปลง

ภาคผนวก จ.**สรุปผลการเดินทางศึกษาดูงาน****เรื่อง “การพัฒนาและผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองแบบครบวงจร”****ของคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม สภาผู้แทนราษฎร****ในวันศุกร์ที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖****ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก**

นายสุวิทย์ ชัยเกียรติยศ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้กล่าวต้อนรับคณะกรรมการ และคณะที่ปรึกษา

จากนั้น นายวิชัย ล้ำสุทธิ ประธานคณะกรรมการ ได้กล่าวแนะนำคณะเดินทาง และ วัตถุประสงค์ในการเดินทางครั้งนี้ เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาและผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองแบบ ครบวงจรเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ

นางกัลยา เนตกุลยามิตร ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒ จังหวัด พิษณุโลก ได้บรรยายสรุปเรื่องการพัฒนาและผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง ดังนี้

การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง

เกษตรกรเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการผลิต คือ ต้องทำความเข้าใจกับเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากการปลูกจากการผลิตถั่วเหลืองเพื่อทำเป็นน้ำมันถั่วเหลืองมาเป็นผลิตเมล็ดพันธุ์ พร้อมกับให้เทคโนโลยีการปลูกเข้าไปด้วย ผลผลิตจะสูงถึง ๓๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ขึ้นตอนการผลิตเริ่มตั้งแต่

๑. การเตรียมดิน ซึ่งเดิมเกษตรกรปลูกแบบเผาตอซังก่อนแล้วปล่อยน้ำเข้า ปัญหา คือ เมล็ดไม่งอก เพราะการปลูกโดยไม่กลบ ประกอบกับสภาพอากาศร้อนทำให้เมล็ดพันธุ์ไม่งอก แต่เกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ดี ส่วนใหญ่จะเผาตอซังเพื่อให้เป็นซี้เถาต่างในการกลบเมล็ดไปในตัว และเป็นการเพิ่มโปรแตสเซียมในดิน ปัจจุบันค่าแรงงานสูงขึ้นจึงแนะนำเกษตรกรให้ใช้เครื่องปลูกเรียกว่า รถไถเดินตาม ราคาประมาณ ๗,๕๐๐ บาท ใน ๑ วัน จะปลูกได้ประมาณ ๖ - ๗ ไร่ ใช้เมล็ดพันธุ์ประมาณ ๑๘ กิโลกรัมต่อไร่ ใช้คนเพียง ๒ คน ทำให้ลดต้นทุนจำนวนมาก เปรียบเทียบกับการใช้แรงงานคนต้องใช้ ๕ - ๖ คนต่อไร่

๒. ควบคุมและกำจัดวัชพืช เมื่อปลูกเรียบร้อยแล้วก็จะพ่นยาคุมวัชพืชเพื่อลดการกำจัดวัชพืช หลังจากนั้นจึงทำการตรวจพันธุ์ปน อย่างน้อย ๒ ระยะ คือ หลังออก ๒ สัปดาห์ และช่วงออกดอก ตัวอย่างเช่น แปลงพันธุ์เชียงใหม่ ๖๐ โคลนต้นต้องเป็นสีเขียวอ่อน ถ้าเป็นสีม่วง แสดงว่าเป็นพันธุ์ปนต้องถอนทิ้งทันที ส่วนดอกพันธุ์เชียงใหม่ ๖๐ เป็นสีขาว ถ้าเป็นสีม่วงต้องถอนทิ้งเช่นกัน

๓. การป้องกันและกำจัดการระบาดของแมลงศัตรูพืช เช่น หนอนเจาะลำต้น ต้องพ่นยาทันทีที่ถอนอก ๗ วัน การผลิตเมล็ดพันธุ์ต้องใส่ปุ๋ย การปลูกแบบอินทรีย์ไม่มีทางเป็นไปได้

๔. การเก็บเกี่ยว ระยะเก็บเกี่ยวภาษาทางวิชาการ เรียกว่าช่วงเวลา R๗ ถึง R๘ ส่วนภาษาท้องถิ่นเรียกว่า ช่วงที่ฝักเปลี่ยนจากสีเหลืองเป็นสีน้ำตาลเข้ม เกษตรกรควรเก็บเกี่ยวในช่วงเวลาดังกล่าว แต่ส่วนใหญ่เกษตรกรมักจะรอให้ฝักแห้งสนิทก่อนแล้วจึงเก็บเกี่ยว ซึ่งเสี่ยงต่อปัญหาฝนตกทำให้ผลผลิตเสียหายได้ การเก็บของเกษตรกรแบบเดิมๆ จะวางราย แต่สภาพอากาศปัจจุบันไม่ต้องวางรายสามารถเก็บแล้วมัดได้เลย เพราะการวางรายมีโอกาสดังกล่าวทำให้เมล็ดพันธุ์เสียหายได้ วิธีการที่ถูกต้องคือ เก็บแล้วมัดเพื่อเตรียมไม้

๕. การตากหลังจากที่ได้เมล็ดพันธุ์มาแล้ว ในอดีตเกษตรกรตากตามพื้นซึ่งเสี่ยงกับปัญหาฝนตกแล้วเก็บไม่ทัน จึงพัฒนามาเป็นการใช้ถาดตากเลียนแบบลักษณะกล่องไม้ขีดทำเป็นลิ้นชัก แต่พบปัญหา คือ เวลาตากต้องใช้คนจำนวนมากและเสี่ยงต่อการทับขาคนจึงพัฒนาเป็นรางเลื่อนใช้คนประมาณ ๓ - ๔ คน

๖. การคัดแยกสิ่งเจือปนและเมล็ดลีบด้วยเครื่อง สมัยก่อนมีเครื่องคัดแยกขนาดเล็กประสิทธิภาพวันหนึ่งได้ประมาณ ๕๐๐ - ๖๐๐ กิโลกรัม ปัจจุบันได้รับงบประมาณซื้อเครื่องคัดแยกตัวใหม่ประมาณ ๓๐๐, ๐๐๐ กว่าบาท ประสิทธิภาพ ๓ ตันต่อวัน อย่างไรก็ตามเครื่องจักรไม่สามารถคัดแยกสิ่งเจือปนออกได้ทั้งหมด จึงต้องใช้แรงงานคนเพื่อคัดแยกเมล็ดสีเขียว สีม่วง เมล็ดร้าว เมล็ดย่น

เมล็ดเป็นโรคอีกครั้งหนึ่งโดยวิธีการจ้างกลีโกรัมละ ๕ บาท หลังจากนั้นจะบรรจุถุง โดยสุ่มตัวอย่างก่อนว่าผ่านมาตรฐานหรือไม่ถ้าผ่านมาตรฐานก็จะเก็บรักษาในห้องเย็นเพื่อจะนำไปใช้ปลูก

การเพิ่มปริมาณเมล็ดพันธุ์

เนื่องจากความไม่มั่นคงทางอาหาร ตามรายงานของ FAO ปี ๒๐๑๕ ประชากรเพิ่มขึ้นมากกว่า ๗ พันล้านคน จะประสบกับปัญหาขาดแคลนอาหาร และอีก ๔๐ ปีข้างหน้า ประชากรจะเพิ่มขึ้นเป็น ๑๒,๐๐๐ ล้านคน จะขาดแคลนอาหารมากกว่า ๕๐% ซึ่งอาหารที่ขาดแคลนมาก คือ ข้าว ข้าวโพด และถั่วต่างๆ ประเทศไทยมีความต้องการเมล็ดพันธุ์พืชอาหาร สำหรับถั่วเหลืองมีความต้องการใช้ ๘,๐๐๐ ตัน พื้นที่ปลูกทั้งสิ้น ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ส่วนความต้องการถั่วเขียวประมาณ ๕,๕๐๐ ตัน พื้นที่ปลูกทั้งสิ้น ๙๐๐,๐๐๐ ไร่ กำลังการผลิตของภาครัฐ สำหรับถั่วเหลือง ๕% ถั่วเขียว ๙% การผลิตถั่วเหลืองของประเทศสามารถผลิตได้ ๑๐% ของความต้องการใช้ในประเทศ จึงมีแนวทางในการเพิ่มผลผลิตถั่วเหลือง โดยการพัฒนาพันธุ์หรือกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกรด้วยการสร้างเครือข่าย เริ่มตั้งแต่กลุ่มเกษตรกร ภาคเอกชน และสหกรณ์ ตัวอย่างเช่น ภาคเอกชนที่มีความสนใจส่งเข้าโรงงานน้ำมันถั่วเหลือง หรือไวตามิ้ลค์ ต้องลงทุนผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อลูกไร่และขายให้เกษตรกรไปปลูกแล้วจะได้ผลผลิตกลับมาอย่างคุ้มค่า เป็นต้น จำนวนเครือข่ายที่สร้างขณะนี้ สำหรับถั่วเหลืองมีสหกรณ์ ๒ แห่ง กลุ่มเกษตรกร ๑๖ ราย ภาคเอกชน ๔ แห่ง ส่วนถั่วเขียวเกษตรกรไม่นิยมปลูก มีสหกรณ์ ๓๑ แห่ง ภาคเอกชน ๑ แห่ง ประโยชน์ของการใช้เมล็ดพันธุ์ดี คือ ลดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์น้อยลงทำให้ลดต้นทุน ผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น รายได้เกษตรกรเพิ่มมากขึ้น การใช้เมล็ดพันธุ์ทั่วไปจะให้ผลผลิตประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ แต่ถ้าใช้เมล็ดพันธุ์ดีของกรมวิชาการเกษตรจะได้ผลผลิตประมาณ ๓๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ และการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ให้ผลผลิตเฉลี่ยมากกว่า ๒๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ในขณะที่พื้นที่ปลูกลดลง ผลของการสร้างเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ สำหรับถั่วเหลือง ภาครัฐผลิตได้ ๕% ภาคเครือข่ายผลิตได้ ๒๔% รายได้เพิ่มขึ้น ๒๔๐ ล้านบาท ส่วนถั่วเขียว ภาครัฐผลิตได้ ๙% ภาคเครือข่ายผลิตได้ ๕๑% รายได้เพิ่มขึ้น ๑,๑๙๐ ล้านบาท

การพัฒนาปรับใช้เทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์

๑. แนะนำเกษตรกรปรับช่วงเวลาการปลูกถั่วเหลืองเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ เช่น ภาคเหนือที่อำเภอแมริม ควรปลูกถั่วเหลืองต้นเดือนธันวาคม เพราะเปอร์เซ็นต์เมล็ดเสียจะน้อยมาก ช่วงที่ไม่เหมาะสม คือ ปลายเดือนธันวาคมถึงต้นเดือนมกราคม

๒. วิธีการเก็บเกี่ยวให้เหมาะสมกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ ควรเก็บเกี่ยวระยะฝักแก่ ๙๐% สำหรับถั่วเขียวใช้เครื่องเกี่ยวนวดที่ออกมาเป็นเมล็ดได้เลย สามารถเกี่ยวสดหรือเกี่ยวแห้งก็ได้ แต่การเกี่ยวแห้งต้องใช้สารเคมีพ่นจึงไม่แนะนำเกษตรกร เพราะจะเกิดสารพิษตกค้างกับผู้บริโภคได้ อย่างไรก็ตามเครื่องเกี่ยวนวดยังไม่สามารถใช้ได้กับเมล็ดถั่วเหลือง เพราะพบว่าภายในเมล็ดยังเป็นรอยร้าวอยู่จึงต้องมีการปรับปรุงเครื่องจักรให้เหมาะสม ต้นทุนในการเก็บเกี่ยว ๑) เกี่ยวมือด้วยการปลิดฝัก ต้นทุนอยู่ที่ ๑,๖๐๐ บาทต่อไร่ ๒) เกี่ยวต้นแล้วตากให้แห้งจะต้องพ่นสารเคมี ต้นทุน ๑,๒๐๐ บาทต่อไร่ ๓) เก็บด้วยเครื่องเกี่ยวนวด ต้นทุน ๗๘๔ บาทต่อไร่

๓. มีการตรวจสอบและรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์ด้วยระบบมาตรฐานผ่านทางห้อง lab โดยมีนักโรคพืชตรวจสอบโรคที่ติดมากับเมล็ดพันธุ์

ด้านการผลิตและการค้าเมล็ดพันธุ์

ประเทศไทยส่งออกเมล็ดพันธุ์เป็นอันดับ ๑ ของอาเซียน เป็นอันดับ ๓ ของเอเชีย-แปซิฟิก และเป็นอันดับที่ ๑๒ ของโลก ปริมาณเมล็ดพันธุ์ที่ส่งออกในปี ๒๕๕๖ มูลค่า ๔,๐๐๐ กว่าล้านบาท เป้าหมายในปี ๒๕๕๗ จะต้องส่งออกให้ได้ ๕,๐๐๐ กว่าล้านบาท การผลิตเมล็ดพันธุ์ของภาคเอกชนส่วนใหญ่เป็น Hybrid ได้แก่ ข้าวโพด ทานตะวัน พืชผัก ส่วนภาครัฐ เป็น Non-hybrid ได้แก่ ข้าว ถั่วเหลือง ถั่วเขียว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้กรมวิชาการเกษตรดำเนินโครงการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์รองรับประชาคมอาเซียน (ASEAN Seed Hub)

วัตถุประสงค์

๑. ผลักดันไทยเป็นศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์เขตร้อนของเอเชีย
๒. ศูนย์กลางวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์ทั้งระบบ
๓. ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารรองรับการผลิตของเกษตรกร

กิจกรรมหลัก

๑. ผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อใช้ในประเทศและส่งออก
๒. ยกระดับศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพืชโลก
๓. วิจัยและพัฒนาสายพันธุ์เพื่อสร้าง brand ของตนเอง เนื่องจากสายพันธุ์พ่อแม่จะนำเข้าจากต่างประเทศประมาณ ๗๕%

๔. การปรับปรุงกฎหมายด้านการลงทุนและการค้าเมล็ดพันธุ์
๕. สนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำให้เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์

การดำเนินการยกระดับศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพืชโลก

๑. เพิ่มความสามารถในการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหาร
๒. พัฒนาห้อง lab เข้าสู่ ISO/IEC ๑๗๐๒๕ และ ISTA
๓. จัดทำฐานข้อมูลเมล็ดพันธุ์
๔. การตรวจสอบและรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์เพื่อส่งออก
๕. การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านเมล็ดพันธุ์

ความพร้อมของศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพืชโลก ในด้านที่ตั้งเป็นศูนย์กลางของแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ ด้านโครงสร้างได้รับงบประมาณในการสร้างอาคารปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชรองรับการเข้าสู่ AEC และอาคารปฏิบัติการตรวจสอบโรคที่ติดไปกับเมล็ดพันธุ์พืช รวมทั้งอาคารฝึกอบรมนานาชาติ

ผลลัพธ์ของ Seed Hub

๑. ไทยเป็นศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์เขตร้อนของเอเชีย

๒. เพิ่มความสามารถการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารโดยภาคเอกชนมีส่วนร่วม

๓. นักลงทุนต่างชาติมีความมั่นใจในการลงทุนผลิตเมล็ดพันธุ์

๔. เพิ่มเป้าหมายส่งออกเมล็ดพันธุ์ให้มากกว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท/ปี

ปัจจุบันการปลูกข้าวนาปีและข้าวนาปรังในเขตชลประทานเริ่มลดลง เนื่องจากน้ำไม่เพียงพอและมีศัตรูพืชรบกวนจำนวนมาก สังเกตได้ว่าการปลูกถั่วเหลืองใกล้แปลงนาข้าวจำนวนมาก ทั้งที่ใช้สารเคมีกำจัดแมลงหลายครั้งแต่วัชพืชมียังคงมีอยู่เนื่องจากมันหลบในแปลงข้าว เหตุที่วัชพืชมาก เพราะแปลงนาต้องการน้ำมากแต่ถั่วเหลืองต้องการน้ำน้อยกว่าข้าวประมาณ ๓๐ เท่า น้ำที่ซึมเข้าแปลง ถั่วเหลืองวัชพืชจึงขึ้นมากทำให้ผลผลิตถั่วเหลืองลดลง ผลผลิตข้าวก็พลอยลดลงด้วย ดังนั้นจึงแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวเดือนสิงหาคมเก็บเกี่ยวเดือนพฤศจิกายน ปลูกถั่วเหลืองเดือนธันวาคมเก็บเกี่ยวเดือนเมษายน ปลูกถั่วเขียวเป็นพืชที่สามในเดือนพฤษภาคมเก็บเกี่ยวเดือนกรกฎาคม ถ้าเกษตรกรทำตามคำแนะนำจะไม่ประสบปัญหาเรื่องวัชพืช ผลผลิตข้าวจะไม่ลดลง และมีรายได้จากการปลูกถั่วเหลืองไร่ละประมาณ ๓,๐๐๐ - ๔,๐๐๐ บาท

นายสุรเดช ปาละวิสุทธิ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การปลูกข้าวอย่างเดียวทำให้แมลงเพิ่มมากขึ้นเป็นความจริง ตัวอย่างเช่น จังหวัดเชียงรายไม่เคยพบปัญหาเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าวแต่ปัจจุบันพบปัญหาดังกล่าวแล้ว สาเหตุเนื่องจากเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเป็นแมลงที่บินได้ และสามารถพัดมาจับพายุได้ เมื่อมีการปลูกข้าวนาปรังเพิ่มขึ้นแมลงเหล่านั้นก็จะไปทำลายนาข้าว แต่ข้าวพันธุ์นี้จะต้านทานแมลงไม่สามารถทำลายได้แต่ก็ไม่ทำให้แมลงพวกนั้นตายยังคงอยู่ในแปลงข้าวนาปรังต่อไป หลังจากเก็บเกี่ยวข้าวนาปรังเสร็จแล้ว แมลงพวกนั้นก็จะบินไปกินข้าวนาปีที่เป็นพันธุ์ไม่ต้านทานแมลงทำให้ระบบการปลูกข้าวนาปีเสียไป แต่ถ้าเกษตรกรปลูกถั่วเหลืองในแปลงนา ถั่วเหลืองมีจุลินทรีย์ไรโซเบียมที่จะฟิกไนโตรเจนหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้วปลูกข้าว ข้าวจะได้ปุ๋ยจากถั่วทำให้ข้าวงาม

จากนั้นคณะกรรมการได้แสดงความคิดเห็นและตั้งข้อซักถาม สรุปดังนี้

นายขจิต กิจติกรณ์เทวิน เลขาธิการประจำคณะกรรมการ ได้ซักถามว่า ในจำนวนพื้นที่ปลูกถั่วเหลือง ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ แยกเป็นพื้นที่ปลูกในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทานเท่าไร

นายวิชัย ล้ำสุทธิ ประธานคณะกรรมการ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ส่วนใหญ่ประเทศไทยจะผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อส่งออกมากกว่าใช้ในประเทศทำให้เมล็ดพันธุ์ในประเทศไม่เพียงพอ ดังนั้นถ้าไทยขายเมล็ดพันธุ์ดีไปให้ต่างประเทศผลผลิตของต่างประเทศก็จะมีคุณภาพใกล้เคียงกับไทย อาจทำให้ไทยเสียโอกาสทางการแข่งขันได้ สำหรับสถานการณ์ตลาดถั่วเหลืองขณะนี้ประเทศจีนซื้อขายผ่านตลาดล่วงหน้าไปหมดแล้ว

นายภูษงค์ รุ่งโรจน์ กรรมการที่ปรึกษา ได้แสดงความคิดเห็นว่า ๑.การทำความเข้าใจกับเกษตรกรในเรื่องการผลิตและการพัฒนาปรับปรุงเมล็ดพันธุ์เพื่อให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้นนั้น

ควรให้เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอประสานงานด้านการเกษตรเพื่อให้ความรู้กับเกษตรกร เพราะเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอมียานวนมากและเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเกษตรเป็นอย่างดี ๒.ควรปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงานของแต่ละส่วนราชการให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นางกัลยา เนตกุลยามิตร ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒ จังหวัดพิษณุโลกได้แสดงความคิดเห็นว่า การดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จต้องฝึกให้เกษตรกรไทยเป็นนักธุรกิจ ถ้านำปัจจัยไปให้ไม่มีทางสำเร็จแน่นอน

นายวิชัย ล้ำสุทธิ ประธานคณะกรรมการการ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า นโยบายเรื่องพืชพลังงานงานอนาคตไม่ประสบผลสำเร็จแน่นอน ตัวอย่างเช่น จังหวัดระยองผลิตเอทานอล โดยตั้งโรงงานตามนโยบายจำนวน ๘ โรง แต่มีปัญหาไม่เพียงพอส่งโรงงาน

นายสุวิทย์ ชัยเกียรติยศ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ความคืบหน้าเรื่องการจัดทำเขตโซนนิ่งพืช ๖ ชนิด ได้แก่ ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อย ขณะนี้กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ให้วิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่เขตโซนนิ่งแยกเป็นอำเภอและตำบลที่มีความเหมาะสมในการปลูกพืชแต่ละชนิด แล้วรวบรวมรายชื่ออำเภอ/ตำบลดังกล่าวส่งให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คณะกรรมการได้ศึกษาดูงาน ณ ห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์

อาคารปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเมล็ด

ดร.นริลักษณ์ วรรณสาย นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ได้บรรยายสรุปกระบวนการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืช ดังนี้

ห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ เปิดให้บริการมาเป็นเวลา ๒ ปีแล้ว โดยให้บริการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สามารถตรวจสอบพืชได้ทุกชนิด พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดให้ตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ ๒ ลักษณะ คือ การตรวจสอบความงอกและความบริสุทธิ์ของเมล็ดพันธุ์ โดยยึดหลักการตรวจสอบของ ISTA ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลสามารถส่งออกได้ทั่ว

โลก ทางศูนย์ฯ จึงพยายามพัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ให้ได้มาตรฐาน ISTA โดย ศูนย์ฯ จะตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ทุกลักษณะไม่เฉพาะที่กำหนดตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ เช่น ตรวจสอบความชื้น เนื่องจากบางประเทศกำหนดให้ตรวจสอบด้วย เป็นต้น ค่าบริการในการตรวจสอบคุณภาพ ๒๐๐ บาท ซึ่งเงินรายได้ส่งเข้าเป็นรายได้แผ่นดิน การตรวจสอบเริ่มตั้งแต่

จุดรับตัวอย่างและลงทะเบียน

๑. จุดรับตัวอย่างและลงทะเบียน เป็นมาตรฐานการรักษาความลับของลูกค้า เมื่อรับตัวอย่างมาแล้วจะต้องให้โค้ดหรือรหัส เพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ข้างในรับทราบว่ามีมาจากบริษัทใดหรือเกษตรกรรายใด เพราะถ้าเจ้าหน้าที่รู้จักกับบริษัทไหนอาจบอกคะแนนเปอร์เซ็นต์ความออกไปให้

การตรวจสอบความชื้น

๒. การตรวจสอบความชื้นและแบ่งตัวอย่าง เมื่อได้รับตัวอย่างมาแล้วจะต้องตรวจสอบความชื้นก่อน เพราะค่าความชื้นเปลี่ยนแปลงได้ง่าย โดยการสุ่มตัวอย่างเพื่อวัดความชื้น เสร็จแล้วจึงแบ่งตัวอย่าง เช่น ถั่วเขียว ๑ กิโลกรัม อาจแบ่งเป็น ๑๒๐ กรัม การตรวจสอบความชื้นเบื้องต้นตรวจสอบด้วยไฟฟ้า แต่มาตรฐาน ISTA กำหนดให้ตรวจสอบความชื้นโดยวิธีอบ ซึ่งก่อนที่จะอบต้องบดเมล็ดพันธุ์ก่อนแล้วชั่งน้ำหนักเพื่อดูค่าเริ่มต้น จากนั้นจึงอบด้วยตู้อบเสร็จแล้วก็ชั่งน้ำหนักที่เหลือแล้วดูว่าน้ำที่หายไปเท่าไรแล้วคำนวณเป็นเปอร์เซ็นต์ความชื้น หลักของเมล็ดพันธุ์ความชื้นต่ำจะเก็บรักษานาน

การตรวจสอบความบริสุทธิ์ทางกายภาพ การคัดแยกสิ่งเจือปน

๓. การตรวจสอบความบริสุทธิ์ของเมล็ดพันธุ์ สามารถตรวจสอบได้ ๒ วิธี คือ

๑. การตรวจสอบความบริสุทธิ์ทางกายภาพด้วยการคัดแยกสิ่งเจือปนออก จะคัดแยกเป็น ๓ อย่าง คือ ๑) เมล็ดดี ๒) เมล็ดที่มีสิ่งเจือปน ๓) เมล็ดพืชชนิดอื่น รวมทั้งเมล็ดวัชพืช

๒. การตรวจสอบความบริสุทธิ์ของสายพันธุ์ ได้รับงบประมาณในปี ๒๕๕๗ ในการซื้อเครื่อง PCR เพื่อตรวจ DNA ซึ่งความบริสุทธิ์ของสายพันธุ์ ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืชกำหนด ๙๘% ขึ้นไปถึงจะทำการค้าได้

การตรวจสอบความงอกด้วยวิธีเพาะกระดาษ หรือเพาะทราย

๔. การตรวจสอบความงอกของเมล็ดพันธุ์ทำได้หลายวิธี แต่มาตรฐาน ISTA จะกำหนดเลยว่าพืชชนิดนี้ต้องทดสอบด้วยวิธีอะไร เช่น ถั่วเหลืองใช้วิธีเพาะกระดาษหรือเพาะทรายก็ได้ แต่ทางศูนย์ฯ ใช้วิธีการเพาะทราย เพราะมีเชื้อราปะปนน้อยมาก ซึ่งทรายที่ใช้ผ่านการอบฆ่าเชื้อมาแล้วไม่ใช่ทรายทั่วไปและร่อนให้ได้ขนาดตามที่ต้องการ มีการคำนวณว่าน้ำต้องใช้ประมาณเท่าไรถึงจะอยู่ได้ครบ ๗ วัน ส่วนถั่วเขียวจะเพาะด้วยกระดาษ เพราะเมล็ดมีขนาดเล็กใช้น้ำน้อย และอีกวิธีหนึ่งเรียกว่า การเพาะด้วยกระดาษพลีที่มีลักษณะเหมือนกระโปรงผู้หญิง เนื่องจากเมล็ดสามารถงอกเป็นสองต้นอ่อนได้ ถ้าเพาะในทรายจะรู้ว่ามันงอกมาจากเมล็ดไหน

การตรวจสอบความงอกแบบรวดเร็ว

การตรวจสอบความงอกแบบรวดเร็ว ใช้เวลาหนึ่งวันสามารถรู้ผลความงอกได้ ด้วยวิธีการแช่สารเตตระโซเลียม ผู้ประเมินผลต้องมีความชำนาญ ถ้าเมล็ดมีชีวิตจะติดสีแดงชมพูไม่ใช่สีแดงเข้ม ถ้าเมล็ดไม่ติดสีแดงแสดงว่าเนื้อเยื่อนั้นไม่มีชีวิตก็ไม่สามารถงอกได้ และถ้าส่วนที่ติดสีเป็นส่วนที่ไม่สามารถเจริญเติบโตได้เมล็ดนั้นก็ไม่สามารถงอกได้

การตรวจโรคที่ติดมากับเมล็ดพันธุ์

การตรวจสอบความแข็งแรง

๕. การตรวจสอบโรคที่ติดมากับเมล็ดพันธุ์และการตรวจสอบความแข็งแรง เป็นจุดสำคัญในการส่งออกเมล็ดพันธุ์ เพราะแต่ละประเทศจะกำหนดว่าต้องห้ามมีโรคอะไรปะปนไป เช่น ข้าวโพดต้องไม่มีเชื้อเออร์วีเนีย เป็นต้น ส่วนการตรวจสอบความแข็งแรงของเมล็ด ถ้าเมล็ดมีความแข็งแรงมาก โอกาสที่เจริญเติบโตก็มีมาก การตรวจสอบใช้เวลาเพียงสองวัน ด้วยวิธีการแช่น้ำ ๒๒ ชั่วโมงและแช่สารละลาย Tetrazolium salt ๓ ชั่วโมง แล้วตรวจดูว่ามีสารละลายออกมาจากเมล็ดมากน้อยแค่ไหน ถ้าเมล็ดมีความแข็งแรงมากจะไม่มีสารละลายออกมาจากเซลล์เมมเบรน

ห้องเพาะพันธุ์งอก

การประเมินผลความงอก
ด้วยวิธีการง่าย ๆ ดังนี้

๖. หลังจากเพาะเสร็จแล้วจะเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ที่ห้องเพาะพันธุ์ออก ที่ควบคุมอุณหภูมิแสง ๗๕๐ ลักซ์ และคุมอุณหภูมิรักษาความชื้น ๖ - ๗ วัน เมื่อครบกำหนดก็จะนำเอาออกมานับความงอก โดยการประเมินผลต้นอ่อนว่ามีความงอกเท่าไร

๗. ห้องเก็บรักษามล็ดพันธุ์ ควบคุมอุณหภูมิที่ ๑๕ องศา สามารถเก็บรักษาไว้ได้ ๑ ปี เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ ประมาณ ๔๐๐ กรัม

ภาคผนวก จ.

สรุปการเดินทางไปศึกษาดูงาน

ของคณะกรรมการส่งเสริมการค้าผลไม้เกษตรกรรม

เรื่อง การส่งเสริมการค้าผลไม้ภาคตะวันออก

ระหว่างวันเสาร์ที่ ๑ ถึงวันอาทิตย์ที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๖

ณ จังหวัดจันทบุรี

คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาดูงานศูนย์รับซื้อผลไม้จังหวัดจันทบุรี (มั่งคุด) ในวันเสาร์ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ สามารถสรุปได้ดังนี้

โรคและแมลงศัตรูพืช

๒. ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกมังคุดนอกฤดูเนื่องจากสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาสูง

๓. ควรควบคุมการใช้สารเคมีในปริมาณที่เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อสุขภาพของผู้บริโภคและป้องกันการกีดกันการนำเข้ามังคุดจากไทย

คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาดูงานศูนย์รับซื้อผลไม้จังหวัดจันทบุรี (ทุเรียน) ในวันเสาร์ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ

๑. ควรพัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์ทุเรียนให้ตรงตามความต้องการของตลาดและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เช่น หนน้ำฝน หนโรคและแมลงศัตรูพืช หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาสนับสนุนทั้งงบประมาณและหลักวิชาการ

๒. ควรสนับสนุนการผลิตทุเรียนนอกฤดูกาล ส่วนผลผลิตที่เกินความต้องการในฤดูกาลผลิตก็ควรนำไปแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ภาครัฐควรสนับสนุนจัดหาห้องเย็นเพื่อใช้เก็บรักษาผลผลิต

คณะกรรมการฯ ได้ร่วมพิธีเปิด "งานสุดยอดของดีเมืองจันทน์ มหัศจรรย์ทุเรียนโลก 2556" ในวันเสาร์ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ สามารถสรุปได้ดังนี้

รูปแบบการจัดงาน

สมาคมผู้ค้าอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ขอเชิญทุกท่านร่วม "งานสุดยอดของดีเมืองจันทน์ ครั้งที่ 1 (Best Chan Product & The World's Durian Festival 2013)" ที่กำหนดจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 1-10 มิถุนายน 2556 ซึ่งควบคู่ไปกับ "งานสุดยอดของดีเมืองจันทน์ มหัศจรรย์ทุเรียนโลก ประจำปี 2556" ซึ่งจัดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกัน ณ บริเวณสวนสาธารณะทุ่งนาเซย และสนามกีฬาากลางจังหวัด

จันทบุรีเพื่อมุ่งเน้นประชาสัมพันธ์ของดีจังหวัดจันทบุรี และส่งเสริมรายได้เกษตรกร โดยภายในงาน จะมีการออกร้านจำหน่ายสินค้าของดีเมืองจันทน์ อย่างผลไม้ นานาชนิดคุณภาพสูง เช่น ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง กล้วยไข่ สละ และลำไย, สินค้า OTOP ระดับคุณภาพ, การออกร้านอาหารพื้นเมืองเลิศรส อาหารทะเลสด ๆ, แพลตฟอร์มประดักไฟ, นิทรรศการของดีเมืองจันทน์ 10 อำเภอ, การประกวดผลผลิต และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตร, การแข่งขันกินผลไม้, การประกวดธิดาชาวสวน, การออกบูธ จำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับในฐานะนครแห่งอัญมณี, การแสดงห้องภาพยนตร์ 3 มิติ, การแสดง พิพิธภัณฑสถานจากทั่วทุกมุมโลก และการแสดงบนเวทีตลอด 10 คืน รวมถึงกิจกรรมพานักท่องเที่ยว ชิมและชิมผลไม้สดจากต้นในสวนผลไม้ เพราะในช่วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม เป็นช่วงที่ผลไม้หลากหลายชนิดจะออกผลผลิตเต็มสวน นักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมและซื้อผลไม้โดยตรงได้จากชาวสวนกลับบ้านได้สำหรับพิธีเปิดงาน สูดยอดของดีเมืองจันทน์ มหัศจรรย์ทุเรียนโลก ประจำปี 2556 กำหนดวันเปิด วันที่ 1 มิถุนายน 2556 ณ เวทีกลาง อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ เทศบาลเมืองจันทบุรี (อาคารกระต่าย)

ข้อสังเกตจากคณะกรรมการ

๑. การจัดงานสุดยอดของดีเมืองจันทน์ เป็นงานที่สามารถกระตุ้นการจับจ่ายใช้สอยภายใน จังหวัดได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมการบริโภคผลไม้ไทยและสามารถช่วยเหลือเกษตรกรให้ จำหน่ายผลผลิตได้ราคาดี ตลอดจนทำให้เกิดกระตุ้นการท่องเที่ยวจากชาวไทยและต่างประเทศได้เป็น อย่างดี

๒. คณะผู้จัดงานควรจัดตั้งคณะทำงานเพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผลการจัดงานว่าได้รับ ผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด โดยใช้ตัวชี้วัดที่ชัดเจนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของผลผลิตต่างๆ ที่เกิด จากการจัดงาน เช่น จำนวนผู้เข้าร่วมงาน จำนวนเงินที่ใช้จ่ายหมุนเวียนในงานและภายในจังหวัดในช่วง ที่มีการจัดงานดังกล่าวขึ้นและความคุ้มค่าด้านงบประมาณ รวมถึงวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อใช้ เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดงานครั้งต่อไป

๓. ปัจจุบันมีการใช้แรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมากเนื่องจากบางสาขาอาชีพคนไทยไม่นิยมทำ เช่น รับจ้างคัดแยกหรือเก็บเกี่ยวผลไม้ อีกทั้งค่าแรงงานถูกมากจึงทำให้เกษตรกรและผู้ประกอบการ นิยมจ้างแรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวง แรงงาน กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรบูรณาการการทำงานร่วมกัน นายจ้างที่ ต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวควรปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์นายจ้างเพื่อ ควบคุมและป้องกันปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาอาชญากรรม โรคระบาด การค้ามนุษย์ เป็นต้น

ภาคผนวก ข.

สรุปผลการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงาน
ของคณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง “การติดตามและรับทราบสถานการณ์แรงงานในภาคการประมง
และสถานการณ์ราคาสินค้าประมง”
ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๔ กันยายน ๒๕๕๖
ณ จังหวัดระนอง

การประชุมร่วมกับส่วนราชการในจังหวัดระนอง

ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง รองผู้ว่าราชการจังหวัด ประมงจังหวัด ประมงอำเภอ หัวหน้าสำนักงานท่าเทียบเรือประมงระนอง เกษตรและสหกรณ์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ประธานหอการค้าจังหวัด นายกสมาคมประมงระนอง ผู้แทนแรงงานจังหวัด จัดหางานจังหวัด พาณิชย์จังหวัด การค้าภายในจังหวัด ด้านตรวจสัตว์น้ำระนอง ด้านศุลกากรจังหวัด และตัวแทนชาวประมง

ผู้ว่าราชการจังหวัดกล่าวต้อนรับ

ประมงจังหวัดบรรยายสรุปสถานการณ์ประมงและ

ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง ได้กล่าวต้อนรับ คณะกรรมการ นายวิชัย ล้ำสุทธิ ประธานคณะกรรมการได้แนะนำคณะเดินทาง จากนั้น นายอนิรุท ศิริณะ ประมงจังหวัดได้ฉายาวิดีโอทัศน์ประกอบการบรรยายสรุปภาพรวมของจังหวัดระนอง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ จังหวัดระนองมีประชากรทั้งสิ้น ๑,๘๓๔,๐๐๑ คน มีผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งสิ้น ๒๔,๒๗๙ ล้านบาท รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร ๑๒๗,๗๓๐ บาท/ปี พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ ๔๘๓,๑๑๗ ไร่ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ มังคุด และมะม่วงหิมพานต์ ภาพการณ์ค้าชายแดนไทย-พม่า ด้านจังหวัดระนองในปี ๒๕๕๕ มีมูลค่าการค้ารวมทั้งสิ้น ๒๑,๕๗๔.๒๓ ล้านบาท โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องการประมง เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล ห้องเย็น ปลาป่น โรงน้ำแข็ง ปัจจุบันมีโรงงานอุตสาหกรรมรวมทั้งสิ้น ๒๙๖ โรง

จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระนอง ภาคการเกษตรมีมูลค่าสูงสุดโดยสาขาการผลิตที่สำคัญและสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดได้แก่ สาขาการประมง รองลงมาเป็นสาขาเกษตรกรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจจังหวัดยังคงพึ่งพิงภาคการเกษตรเป็นหลัก

จังหวัดระนองเป็นประตูการค้าผ่านแดนฝั่งอันดามันสู่อาเซียน จากสภาพภูมิศาสตร์ระนองที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศพม่าทางบกและทางน้ำเหมาะที่จะพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการค้าผ่านแดน ฝั่งอันดามัน ระนองจึงเป็นจุดผ่านแดนที่สำคัญในการขยายสินค้าทางทะเล ใช้ความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ไปสู่พม่าตอนใต้ ตอนกลาง รวมถึงทวีปเอเชียได้ ปัจจุบันด้านระนองเป็นด่านที่มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงเป็นอันดับที่ ๒ รองจากด่านแม่สอดจังหวัดตาก มีกลยุทธ์การพัฒนาดังนี้

๑. พัฒนาศักยภาพความพร้อมของผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีศักยภาพในการเปิดประตูการค้าสู่อาเซียน

๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการเปิดประตูการค้าผ่านแดนฝั่งอันดามัน

ปัจจุบันพม่ามีมาตรการปิดอ่าวตั้งแต่ปีที่แล้ว ปีละ ๔๕ วัน ประกอบกับมีมรสุม ทำให้ปริมาณการจับสัตว์น้ำลดลง

ประธานคณะกรรมการการค้า กล่าวว่าในขณะนี้ปลาในประเทศไทยมีราคาแพงมากและผู้ประกอบการโรงงานในจังหวัดสมุทรสาครขาดแคลนสินค้า นอกจากนี้ราคาสินค้าบริโภคทั้งหมดของประเทศมีปัญหา เช่น ปัญหาเนื้อวัวขาดตลาด หมู ไก่ ไข่ สินค้าบริโภคมีราคาแพง และได้รับข้อมูลว่าพม่าเรียกร้องให้ชาวประมงจับปลาในพม่าน้อยลง

นายเอกวิทย์ ศรีนวล หัวหน้าสำนักงานท่าเทียบเรือประมงระนอง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ราคาสินค้าประมงจังหวัดระนอง ซึ่งการประมงของจังหวัดระนองส่วนมากจะเป็นสินค้าสัตว์น้ำเกี่ยวกับทางฝั่งประเทศเพื่อนบ้าน และฝั่งอ่าวไทย สถิติปริมาณสินค้าสัตว์น้ำที่ขนถ่ายผ่านท่าเทียบเรือประมงระนองตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ มีดังนี้

ปี ๒๕๕๒ มีปริมาณ ๕๖,๐๖๒.๑๑ ตัน มูลค่า ๓,๑๘๗.๙๑ ล้านบาท

ปี ๒๕๕๓ มีปริมาณ ๔๗,๔๐๙.๗๙ ตัน มูลค่า ๓,๒๓๒.๘๕ ล้านบาท

ปี ๒๕๕๔ มีปริมาณ ๓๕,๙๔๐.๗๘ ตัน มูลค่า ๒,๕๐๒.๔๖ ล้านบาท

ปี ๒๕๕๕ มีปริมาณ ๓๖,๐๗๖.๔๐ ตัน มูลค่า ๒,๒๘๔.๐๔ ล้านบาท

ปี ๒๕๕๖ มีปริมาณ ๒๔,๙๙๑.๓๔ ตัน มูลค่า ๑,๔๑๕.๓๒ ล้านบาท ซึ่งปริมาณสินค้าลดลงมากเนื่องจากมีมรสุมและมีการปิดอ่าวฝั่งพม่า และอันดามัน หากสัตว์น้ำมีน้อยราคาก็จะสูง แต่หากสัตว์น้ำมีมากราคาจะไม่ดีเท่าที่ควร เพราะตอนนี้ระนองมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดระดับเรื่องสุขอนามัยตาม EU ดังนั้น ชาวประมงต้องจัดระเบียบเกี่ยวกับเรื่องสุขอนามัยของท่าเรือทุกแห่ง ตอนนี้ท่าเทียบเรือทุกท่าขององค์การสะพานปลาต้องทำเรื่องสุขอนามัย โดยมีการตรวจสอบเรื่องความสะอาด สารเจือปน ความถูกต้องของสินค้าสัตว์น้ำก่อนส่งออกนอกประเทศ โดยวิธีการตรวจสอบจะใช้น้ำยา

นายสุรินทร์ โลสงค์ นายกสมาคมประมงระนอง ให้ข้อมูลโดยสรุปว่าการทำประมงตอนนี้ไม่ค่อยดีนักเนื่องจากทรัพยากรย่อยหรือ และมีการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการจับปลา เช่น โซนาร์ เรดาร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ราคาน้ำมันสูงขึ้น อุปกรณ์การประมงราคาสูงขึ้น ประกอบกับค่าแรงเพิ่มขึ้น ทำให้ขาดทุน อีกทั้งพม่ามีการพัฒนาการทำประมงมากขึ้นโดยมาฝึกจากไทย พอมีฝีมือขึ้นจึงไปต่อเรือเอง โดยซื้อวัสดุจากจีนซึ่งมีราคาถูก สถิติสัตว์น้ำที่จับได้ในแต่ละปีจะเป็นสัตว์น้ำจากประเทศเพื่อนบ้านมากกว่า ที่จับได้ในประเทศหรือที่มาวางขายในองค์การสะพานปลามีประมาณ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ อย่างไรก็ตาม พม่ากับไทยยังต้องพึ่งพากัน เนื่องจากต้องนำปลาที่จับได้มาขายให้กับไทย เนื่องจากหากจะไปขายให้กับมาเลเซียมีระยะทางไกลการขนส่งไม่สะดวก

ประธานคณะกรรมการการค้า สอบถามถึงการขนส่งปลาจากเมืองมะริดมายังจังหวัดระนอง ซึ่งนายกสมาคมประมงระนอง ชี้แจงว่าปลาจากมะริดจะขนส่งมาจังหวัดระนองทางเรือ เนื่องจากการ

ขนส่งทางบกในประเทศพม่ายังไม่สะดวก แต่ในอนาคตการเดินทางทางบกเส้นทางมะริด - ด้านสิงขร จะสะดวกขึ้น

นางนฤมล ขรภูมิ ประธานหอการค้าจังหวัดระนอง ชี้แจงข้อมูลดังนี้ ผู้ที่ทำประมงหลักจะมีแพปลาอยู่ที่ระนอง ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจการร่วมค้ากับพม่าคือมีการเกี่ยวเงินกันไปก่อน คือคนไทยเป็นคนลงทุนเงินให้ไปจับปลาในมะริดพอจับปลาได้ก็นำมาขึ้นที่แพปลาจังหวัดระนอง และจากระนองจะแยกไปยังมาเลเซีย อีกส่วนจะไปภาคกลาง คือ มหาชัยกับระยอง ในอนาคตหากเส้นทางถนนสะดวกอาจไปขึ้นที่ท่ามะริดแล้วออกถนนไปยังภาคกลาง แต่ในส่วนที่จะไปขายยังมาเลเซียหรือทางใต้ก็จะต้องใช้ระนองเป็นจุดศูนย์กลางอยู่ ปัญหาส่วนหนึ่งเมื่อเข้าสู่การค้าเสรี ชาวมาเลเซียก็จะมาลงทุนแพปลาเอง ซึ่งจะทำให้เกิดการแข่งขันกันระหว่างพ่อค้าคนไทยและมาเลเซีย

ปัญหาอีกเรื่องของชาวประมงนอกจากค่าน้ำมันแพงคือค่าตัวที่ไปสัมปทานที่พม่ามีราคาแพงประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายปรับค่าแรงขั้นต่ำทำให้ต้องจ่ายค่าแรงประมง เพิ่มขึ้นอีกคือ ๔๐๐-๕๐๐ บาท ดังนั้นต้นทุนจะสูงขึ้นไปอีก ทำให้ชาวประมงหยุดการเดินทางไปเกือบเท่าตัว และสังเกตว่าปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ลดลง ส่วนหนึ่งก็เพราะคนหยุดทำประมงมากขึ้น จึงอยากให้หลักดันระบบโลจิสติกส์ของจังหวัดระนอง ให้ถนนเสร็จก่อนเปิดการค้าเสรี หากสามารถบริหารจัดการโลจิสติกส์ซึ่งเป็นต้นทุนหนึ่งของสินค้า ก็จะทำให้คนภาคกลาง และภาคตะวันออกได้บริโภคอาหารทะเลที่สดและมีราคาถูก

ประธานคณะกรรมการฯ กล่าวว่า ปลาแถบภาคตะวันออก ทางเวียดนาม และกัมพูชา ไม่มีแล้ว ที่ยังอุดมสมบูรณ์อยู่คือปลาฝั่งอันดามัน ดังนั้นทำอะไร ที่จะนำปลาจากจังหวัดระนองไปยังจังหวัดสมุทรสาครได้สะดวก เนื่องจากปลาที่บริโภคกันในภาคกลางและภาคตะวันออกเป็นปลาจากจังหวัดระนองที่ส่งไปยังมาเลเซียแล้วส่งกลับมาขายยังภาคกลางและภาคตะวันออก และมีคนไทยไปลงทุนทำแพปลา ที่พม่าหรือไม่

ซึ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัด ชี้แจงว่า ในอนาคตหากการเดินทางระหว่างด้านสิงขรและเมืองมะริดสะดวกขึ้นก็จะมีคนระนองนำเรือไปขึ้นที่มะริด แต่คงไม่ใช่ระยะเวลาอันใกล้

นายกสมาคมประมงระนอง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ปลาที่จับได้ของพม่ามาขึ้นที่ท่าเรือของระนองอย่างเดียว เนื่องจากการขนถ่ายสินค้าสัตว์น้ำของพม่ายังไม่ได้มาตรฐาน อาจทำให้ปลาเสื่อมสภาพ ประกอบกับหากนำปลา มาขึ้นที่ท่าเรือของระนองจะได้ราคาดีกว่าขึ้นที่ท่ามะริด จึงไม่เกิดแพปลาที่มะริด

หลังจากเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว อนาคตการประมงไทยจะเป็นอย่างไรคงขึ้นอยู่กับพม่ามีนโยบายให้ประมงต่างชาติไปทำประมงในประเทศพม่าหรือไม่ ซึ่งเดือนมีนาคมปีหน้าจะมีการยกเลิกสัมปทาน ทั้งที่มีการทำ MOU ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ โดยต่อสัญญาครั้งละ ๕ ปี ซึ่งทุกวันนี้มีเรือที่ไปจับปลาในพม่าเพียง ๔๐ ลำ ดังนั้นต่อไปอาจไม่มีโอกาสไปจับปลาในพม่า และต่อไปปลาจะราคาแพงขึ้นอีกแน่นอนเพราะทรัพยากรร่อยหรอและไม่คุ้มทุน ต้นทุนสูง และใช้ระยะเวลาเดินทางถึง ๓ วัน ปลาอาจจะเน่าก่อน ส่วนทางด้านทวายไม่มีห้องเย็นและยังไม่มีความพร้อม

การที่ปลาจากพม่ามาขึ้นที่ท่าเรือในจังหวัดระนอง เพราะจากนั้นจะถูกส่งไปยังประเทศมาเลเซีย ทำให้ได้ราคาดี ถ้าไม่มีประเทศมาเลเซียปลาจากพม่าจะไม่เข้ามาไทยเพราะราคาจะถูก ในอนาคตแม้ด่านสิงขรเปิด ก็ไม่น่ามีปัญหาเพราะเป็นการยากที่ผู้ประกอบการแพปลาจะไปชิงซื้อปลามาขายยังระนอง เนื่องจากในการไปซื้อต้องมีต้นทุน และต้องมีการคัดแยก ซึ่งการคัดแยกทำให้เสื่อมสภาพในความสะดวก และทำให้ปลาเกรดต่ำลง มาเลเซียจะไม่ซื้อ

นายประภัตร มาลากาญจน์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง แสดงความเห็น ว่า ระบบโลจิสติกเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งของสินค้าทั้งหมด แพปลา ระนอง ไม่สัมพันธ์กับระบบโลจิสติกส์ การที่ระบบโลจิสติกส์ด้อยทำให้ระนองเสียโอกาสหลายอย่าง ซึ่งเรื่องนี้เป็นเชิงนโยบายที่ต้องรีบดำเนินการที่ตั้งของจังหวัด ระนองเป็นประตูสู่การค้าฝั่งอันดามัน แต่ในเชิงนโยบายจะทำให้ระนองเป็นประตูสู่การค้าชายแดนได้หรือไม่

ประธานคณะกรรมการ แสดงความเห็น ว่า เมื่อพม่ามีความเจริญมากขึ้น ไทยจะเข้าไปทำสัมปทานได้ยาก ควรหาวิธีการให้จังหวัดระนองจึงจะเป็นศูนย์กลางในการประมง ปลาที่รับประทานในร้านอาหาร ร้อยละ ๙๐ จะถูกส่งไปขายยังมาเลเซียเพราะมาเลเซียซื้อในราคาแพงกว่า และระบบโลจิสติกส์ยังด้อย ดังนั้นทำอย่างไรให้ปลาในจังหวัดระนองไปจำหน่ายในภาคตะวันออกได้

ประธานหอการค้าจังหวัดระนอง แสดงความเห็น ว่า จังหวัดระนองมีสถานที่ตั้งที่ดีแต่ยังไม่มียกยภาพพอ จึงต้องได้รับการผลักดันซึ่งหากมองว่าระนองควรเป็นศูนย์กลางการประมง คงต้องมาปรับเรื่องนโยบาย เช่น การเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ระนองเพื่อลดค่าธรรมเนียม ค่าภาษีของภาคเอกชน นอกจากนี้ท่าเรือหลักของระนองยังใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ หากคิดค่าธรรมเนียมเท่ากับท่าเรือกรุงเทพ ท่าเรือแหลมฉบัง ค่าธรรมเนียมจะสูงกว่าท่าของเอกชนถึงเท่าตัว ซึ่งมีท่าเรือเอกชนกว่า ๑๐๐ แห่ง

ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง ชี้แจงข้อมูลว่าขณะนี้อยู่ระหว่างก่อสร้าง ถนน ๔ เลน เส้นทาง ระนอง-ชุมพร ระยะทาง ๑๑๖ ก.ม. ซึ่งตามแผนจะสร้างเสร็จในปี ๒๕๖๐ สร้างตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ ศักยภาพระนองต้องอาศัยเส้นทางนี้ทางจังหวัดก็ได้ผลักดันว่าหากมีงบประมาณสนับสนุนให้สร้างเสร็จเร็วกว่า ปี ๒๕๖๐ ก็จะขอให้สนับสนุนให้ด้วย ซึ่งล่าสุดได้รับแจ้งจากกระทรวงคมนาคมว่า อาจได้รับอนุมัติอีก ๒ ช่วงซึ่งจะทำให้แล้วเสร็จในปี ๒๕๕๘ นอกจากนี้ได้ทำเรื่องให้กรมทางหลวงชนบทพิจารณาถนนจากทางแยกจากเพชรเกษมไปท่าเรือน้ำลึกอีก ๑๒ กิโลเมตร

นายวิรัช ร่มเย็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระนอง ให้ข้อมูลว่า ในปีนี้ท่าเทียบเรือประมงได้รับงบประมาณเพื่อมาบริหารจัดการ ให้ถูกสุขอนามัย มีระบบน้ำสะอาด เป็นที่ยอมรับของต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นจังหวัดแรกที่มีระบบนี้

นายอาน อุ่นทวีทรัพย์ หัวหน้าด่านศุลกากรจังหวัดระนอง ชี้แจงข้อมูลว่า สินค้าที่นำเข้ามาส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าสัตว์น้ำ นอกนั้นเป็นอุปกรณ์การก่อสร้าง และสินค้าสัตว์น้ำเมื่อเข้ามาแล้วจะไม่ส่งออกที่ระนอง แต่จะเข้าไปทางมหาชัยหรือทางใต้จึงไม่มีข้อมูลตัวเลข ส่วนสินค้าที่ส่งออกจะเป็นน้ำมันของบริษัท ปตท.สผ. และอุปกรณ์ก่อสร้างเป็นส่วนใหญ่

นายขจิตต์ กิจติกรณ์เทวิน เลขานุการประจำคณะกรรมการ สอบถามนายกสมาคมประมงระนองว่า เมื่อชาวประมงประสบปัญหาน้ำมันราคาแพง ได้ทำเรื่องขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือจากภาครัฐหรือไม่

นายกสมาคมประมงระนอง ชี้แจงว่า ภาครัฐได้ช่วยเหลือในระดับหนึ่ง เช่น น้ำมันที่เหลือจากโรงกลั่นที่ใช้ภายในประเทศ ชาวประมงไปขอได้เป็นน้ำมันเขียว ซึ่งน้ำมันที่นำออกมาไม่มีภาษีสรรพสามิต ทุกวันนี้ก็ยังใช้อยู่ แต่ปัญหาคือการออกไปรับน้ำมันใช้เวลาถึง ๘ ชั่วโมง จึงไม่ค่อยได้ใช้น้ำมันเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม ส่วนราชการในจังหวัดได้มีการช่วยเหลือให้สามารถรับน้ำมันได้ในระยะที่ใกล้ขึ้น

พลเรือโทเชษฐ โกลลลิตี ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ แสดงความเห็น ว่า สิ่งที่จะส่งผลกระทบต่อชาวประมงคือปัญหาการค้าในเขตเกาะช้าง เกาะไข่ และการทำประมงในเขตพื้นที่อิทธิพลของชนกลุ่มน้อย

จากนั้น **นางภาวดี พรหมรัตน์** สำนักงานจัดหางานจังหวัดระนอง ชี้แจงสถานการณ์แรงงานต่างด้าวในจังหวัดระนองโดยภาพรวมของจังหวัดขณะนี้ มีแรงงานต่างด้าวที่มีใบอนุญาตทำงานทั้งสิ้น ๕๒,๕๗๖ คน จากสถิติการขอใบอนุญาตทำงานการใช้แรงงานในจังหวัดระนองจากมากไปน้อย มีดังนี้ ๑) กิจกรรมเกษตรและปศุสัตว์ เช่น ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงไก่ ๒) กิจกรรมต่อเนื่องประมงทะเล โรงงานแปรรูปอาหาร ๓) กิจกรรมรับเหมาก่อสร้าง ๔) กิจกรรมค้าปลีกค้าส่งแผงลอย ๕) งานรับใช้ในบ้าน

ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้ จังหวัดระนองมีพื้นที่ในการติดต่อพม่าทั้งทางทะเลและบก จึงมีบ้างที่รอดพ้นการตรวจสอบ แรงงานมี ๒ ประเภท คือ ๑) ประเภทที่ไม่ถูกกฎหมาย ซึ่งยอมรับว่ามีกระบวนการเรื่องการจัดหาแรงงานที่ไม่ถูกกฎหมายอยู่ ซึ่งต้องแก้ไขโดยการปราบปราม และการป้องกัน ๒) แรงงานถูกกฎหมาย ซึ่งปัญหาที่พบคือหลังจากแรงงานจดทะเบียนแล้วจะได้เอกสารเรียกว่าพาสปอร์ตซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนนายจ้างได้ แต่ในความจริงแรงงานได้เปลี่ยนนายจ้างภายหลัง ทางจังหวัดและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้มีการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้สิ่งสำคัญที่สุดคือขบวนการผิดกฎหมาย จึงต้องเน้นการป้องกันและปราบปราม แต่เรื่องการสกัดกั้นก็พยายามดูแลอยู่ ซึ่งทางจังหวัดระนองมีหน่วยดูแลหลายหน่วย เช่น หน่วยทหาร หน่วย

เฉพาะกิจที่ประจำตามเกาะต่าง ๆ กรมทหารราบที่ ๒๕ ตำรวจตระเวนชายแดน คณะกรรมการความร่วมมือชายแดนไทยพม่า สำหรับปัญหาเรื่องการลักลอบเข้าประเทศคงต้องเป็นในระดับนโยบายให้กวดขันแนวทางในการปฏิบัติ

ประธานคณะกรรมการ สอบถามว่า ตอนนี้แรงงานมีพาสปอร์ตกันหมดแล้ว ดังนั้นเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้วจะมีผลกระทบอย่างไรหรือไม่ และแรงงานต่างด้าวที่มาแทนแรงงานไทย มีจำนวนมากหรือไม่

ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง แสดงความเห็น ว่า ในอนาคตคาดว่าแรงงานพม่าจะเข้มน้อยลงเพราะพม่าจะมีการพัฒนามากขึ้น และอุตสาหกรรมย้ายฐานไปพม่ามากขึ้น และสุดท้ายแล้วไทยจะขาดแคลนแรงงาน ดังนั้นการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะไม่กระทบผู้ใช้แรงงาน แต่จะกระทบกับแรงงานด้านบริการ เพราะแรงงานไทยมีความรู้ภาษาอังกฤษสู้แรงงานต่างด้าวไม่ได้ และไทยจะเสียเปรียบแรงงานวิชาชีพหรือเทคนิค เช่น แพทย์ พยาบาล จะไปทำงานต่างประเทศมากขึ้นเพราะรายได้สูงกว่า

ประธานหอการค้าจังหวัดระนอง แสดงความเห็น ว่า ก่อนที่ค่าแรงขั้นต่ำจะเพิ่มเป็น ๓๐๐ บาท ในจังหวัดระนองมีค่าแรง ๑๗๐ บาท ซึ่งต่างกันมาก และสิ่งที่เห็นได้ชัดคือเมื่อแรงงานที่ไม่มีทักษะทำงาน ได้สักระยะพอที่จะสื่อสารได้ก็จะเคลื่อนย้ายแรงงานไปเป็นแรงงานภาคบริการหมด เพราะได้

ค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ดังนั้นคนไทยต้องเปลี่ยนค่านิยมใหม่ โดยให้พึ่งตนเองมากขึ้น เพราะต่อไปจะขาดแคลนแรงงาน และปัจจุบันพม่ามีการเปิดประเทศมากขึ้น มีการทำการค้ากับยุโรป และอเมริกา ซึ่งเดิมไทย มีมูลค่าการค้ากับพม่าเป็นอันดับ ๒ ดังนั้นไทยต้องพิจารณา วิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง วิฤติ และโอกาสของประเทศ

นายประภัตร มาลากาญจน์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง ชี้แจงข้อมูลว่า ในการจ้างแรงงานในจังหวัดระนอง ผู้ประกอบการเกือบทุกภาคส่วนใช้แรงงานต่างด้าวคือชาวพม่าทั้งหมด แต่แรงงานพม่าต้องการค่าแรงที่สูงพอมีทักษะจึงเคลื่อนย้ายเข้าสู่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ดังนั้น เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การจ้างงาน คงปรับสมดุลตามสภาพเศรษฐกิจของบ้านเมืองที่มีศักยภาพที่จะพัฒนา

นายกสมาคมประมงระนอง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เรื่องแรงงานภาคการประมง เคยมีแนวคิดจะนำแรงงานบังกลาเทศเข้ามาทดแทน แต่ติดขัดเรื่องชาวโรฮิงยาจึงต้องล้มเลิก

ภาพบรรยากาศการประชุม

ประธานคณะกรรมการการ สรุปผลการประชุม ดังนี้

๑. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดระนองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมมือกับภาคเอกชนวางแผนในการบริหารให้จังหวัดระนองทำอาชีพพ่อค้าปลาแทนการทำประมง และพยายามผลักดันระนองให้เป็นศูนย์กลางตลาดปลาทางด้านอันดามันให้จงได้
๒. สถานการณ์แรงงานในขณะนี้เกรงว่าแรงงานพม่าจะกลับประเทศทำให้ไทยขาดแคลนแรงงาน ดังนั้น ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันหาวิธีการแก้ไขไม่ให้แรงงานจังหวัดระนองขาดแคลน
๓. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเจรจากับทางการพม่าในการช่วยเหลือชาวประมงไทยที่ถูกเรือรบพม่าจับกุมในเขตน่านน้ำไทย

จากนั้น ประธานคณะกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุม และกล่าวปิดการประชุม

การศึกษาดูงานของคณะกรรมการ

ณ ท่าเทียบเรือประมงระนอง องค์การสะพานปลา

ประธานคณะกรรมการ มอบของที่ระลึกให้นายเอกวิทย์ ศรีนวล หัวหน้าสำนักงานท่าเทียบเรือประมงระนอง

ท่าเทียบเรือประมงระนองตั้งอยู่ปลายสะพานปลา อำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีพื้นที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ เริ่มก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๐๕ และเปิดให้บริการเมื่อปี ๒๕๐๗ สำหรับปริมาณมูลค่าสินค้าสัตว์น้ำ ที่ขนถ่ายผ่านท่าเทียบเรือประมงระนอง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ เป็นต้นมา มีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี ๒๕๕๖ นับตั้งแต่ต้นปีถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖ มีปริมาณสัตว์น้ำ ๒๔,๙๙๑.๓๔ ตัน มูลค่า ๑,๔๑๕.๓๒ ล้านบาท จำนวนเรือ ๒,๓๕๗ เที่ยว และจำนวนรถ ๒,๗๘๖ เที่ยว ซึ่งลดลงกว่าปี ๒๕๕๒ กว่าเท่าตัว โดยท่าเทียบเรืออยู่ในระหว่างปรับปรุงบริเวณท่าเทียบเรือประมงให้ได้มาตรฐานสุขอนามัย มีระบบผลิตน้ำสะอาด พร้อม สิ่งอำนวยความสะดวกในการขนถ่ายและจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำอย่างเพียงพอได้มาตรฐานด้านบริการ และมีมาตรฐานด้านสุขอนามัยสอดคล้องกับข้อกำหนดเป็นที่ยอมรับของประเทศผู้นำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหภาพยุโรป

ณ ท่าเรือระนอง

นายไพฑูรย์ โพธิ์ดี หัวหน้าแผนกการทำและสินค้าให้การต้อนรับคณะกรรมการและบรรยายสรุป

ท่าเรือระนอง ตั้งอยู่ริมฝั่งตะวันออกปากแม่น้ำกระบุรี ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง เป็นท่าเรือหลักในการขนส่งสินค้าทางทะเลฝั่งอันดามันของไทย เชื่อมโยงเส้นทางการค้ากับประเทศในเอเชียใต้ ตะวันออกกลาง ยุโรปและแอฟริกา บริหารจัดการโดยการทำเรือแห่งประเทศไทย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งนอกจากท่าเรือระนองแล้วการทำเรือแห่งประเทศไทยยังรับผิดชอบท่าเรือกรุงเทพ ท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือเชียงใหม่ และท่าเรือเซียงของ

ท่าเรือระนองระนอง ประกอบด้วย ท่าเทียบเรือเอนกประสงค์ (ท่าเทียบเรือที่ ๑) สามารถรับเรือสินค้าขนาดไม่เกิน ๕๐๐ ตันกรอส จอดเทียบท่าได้พร้อมกัน ๒ ลำ มีสะพานเชื่อมฝั่งกว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๒๑๒ เมตร จำนวน ๒ สะพาน และท่าเทียบเรือตู้สินค้า (ท่าเทียบเรือที่ ๒) สามารถรองรับเรือสินค้า/ตู้สินค้า ขนาดไม่เกิน ๑๒,๐๐๐ เดดเวตตัน จอดเทียบท่าได้ครั้งละ ๑ ลำ มีสะพานเชื่อมฝั่งกว้าง ๗.๕ เมตร ยาว ๒๑๒ เมตร สะพานเชื่อมกับท่าเรือเอนกประสงค์ กว้าง ๘.๕๐ เมตร ยาว ๔๐ เมตร ท่าเรือระนอง จะเป็นประตูการค้าระหว่างประเทศของไทยกับประเทศในซีกโลกตะวันตก โดยเส้นทางการเดินเรือที่สะดวกไม่ต้องไปถ่ายลำที่สิงคโปร์ อ้อมผ่านช่องแคบมะละกา ที่มีการจราจรคับคั่ง และปัญหาความไม่ปลอดภัยจากโจรสลัด ย่นระยะเวลาในการเดินทางและลดต้นทุนการขนส่งสินค้าให้กับผู้นำเข้าและส่งออก เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการค้าไทยสู่ตลาดโลก

